

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU

TUTANAK DERGİSİ

28'inci Toplantı

29 Kasım 2023 Çarşamba

(TBMM Tutanak Hizmetleri Başkanlığı tarafından hazırlanan bu Tutanak Dergisi'nde okunmuş bulunan her tür belge ile konuşmacılar tarafından ifade edilmiş ve tırnak içinde belirtilmiş alıntı sözler aslına uygun olarak yazılmıştır.)

İÇİNDEKİLER

I.- GÖRÜŞÜLEN KONULAR

Sayfa

II.- KANUN TEKLİFLERİ VE DİĞER İŞLER

A) KANUN TEKLİFLERİ

1.- Afyonkarahisar Milletvekili Ali Özkaya ve Samsun Milletvekili Ersan Aksu ile 120 Milletvekilinin Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi (2/1812)

III. AÇIKLAMALAR

1.- İzmir Milletvekili Rahmi Aşkın Türeli'nin, Komisyonunda madde ihdası önergelerinin görüşülme usulüne ilişkin açıklaması

2- İstanbul Milletvekili İsmail Faruk Aksu'nun, İzmir Milletvekili Rahmi Aşkın Türeli'nin (2/1812) esas numaralı Kanun Teklifi'nde Konya Milletvekili Orhan Erdem'in madde ihdasıyla ilgili verdiği önerge üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

3.- İzmir Milletvekili Rahmi Aşkın Türeli'nin, İstanbul Milletvekili İsmail Faruk Aksu'nun yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

4.- İzmir Milletvekili Rahmi Aşkın Türeli'nin, Komisyon Başkanı Mehmet Muş'un yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

5.- İzmir Milletvekili Rahmi Aşkın Türeli'nin, önergelerle ilgili İçtüzük maddelerine ilişkin açıklaması

6.- Konya Milletvekili Mustafa Kalaycı'nın, İzmir Milletvekili Rahmi Aşkın Türeli'nin (2/1812) esas numaralı Kanun Teklifi'nde Konya Milletvekili Orhan Erdem'in madde ihdasıyla ilgili verdiği önerge üzerinde yaptığı konuşmasındaki kendisine yönelik bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

7.- İzmir Milletvekili Rahmi Aşkın Türeli'nin, Konya Milletvekili Mustafa Kalaycı'nın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

8.- Konya Milletvekili Orhan Erdem'in, bütün parti sözcülerine teşekkür ettiğine ilişkin açıklaması

9.- İzmir Milletvekili Rahmi Aşkın Türeli'nin, Komisyon Başkanı Mehmet Muş'un yaptığı açıklamalarındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

10.- Muş Milletvekili Sezai Temelli'nin, Komisyonun kanun tekliflerini görüşme usulüne ilişkin açıklaması

11.- Afyonkarahisar Milletvekili Ali Özkaya'nın, (2/1812) esas numaralı Kanun Teklifi'nin hayırlı olmasını temenni ettiğine ilişkin açıklaması

IV.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI

1.- Komisyon Başkanı Mehmet Muş'un, İzmir Milletvekili Rahmi Aşkın Türeli'nin madde ihdası önergelerinin görüşülme usulüyle ve İstanbul Milletvekili İsmail Faruk Aksu'nun yaptığı açıklamasıyla ilgili konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

2.- Komisyon Başkanı Mehmet Muş'un, İzmir Milletvekili Rahmi Aşkın Türeli'nin önergelerle ilgili İç Tüzük maddelerine dair yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

3.- Komisyon Başkanı Mehmet Muş'un, İzmir Milletvekili Rahmi Aşkın Türeli'nin Konya Milletvekili Mustafa Kalaycı'nın açıklamasıyla ilgili yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması



PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU

28'inci Toplantı

29 Kasım 2023 Çarşamba

I.- GÖRÜŞÜLEN KONULAR

TBMM Plan ve Bütçe Komisyonu saat 11.06'da açılarak dört oturum yaptı.

Görüşmelerine Komisyonun 28/11/2023 tarihli 27'nci Toplantısı'nda başlanan Afyonkarahisar Milletvekili Ali Özkaya ve Samsun Milletvekili Ersan Aksu ile 120 Milletvekilinin Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi (2/1812), maddeleri üzerindeki görüşmeleri de tamamlanarak kabul edildi.

İzmir Milletvekili Rahmi Aşkın Türeli,

Komisyonunda madde ihdası önergelerinin görüşülme usulüne,

İstanbul Milletvekili İsmail Faruk Aksu'nun yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

Komisyon Başkanı Mehmet Muş'un yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

Önergelerle ilgili İç Tüzük maddelerine,

Konya Milletvekili Mustafa Kalaycı'nın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

Komisyon Başkanı Mehmet Muş'un yaptığı açıklamalarındaki bazı ifadelerine;

İstanbul Milletvekili İsmail Faruk Aksu, İzmir Milletvekili Rahmi Aşkın Türeli'nin (2/1812) esas numaralı Kanun Teklifi'nde Konya Milletvekili Orhan Erdem'in madde ihdasıyla ilgili verdiği önerge üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine,

Konya Milletvekili Mustafa Kalaycı, İzmir Milletvekili Rahmi Aşkın Türeli'nin (2/1812) esas numaralı Kanun Teklifi'nde Konya Milletvekili Orhan Erdem'in madde ihdasıyla ilgili verdiği önerge üzerinde yaptığı konuşmasındaki kendisine yönelik bazı ifadelerine,

Konya Milletvekili Orhan Erdem, bütün parti sözcülerine teşekkür ettiğine,

Muş Milletvekili Sezai Temelli'nin, Komisyonun kanun tekliflerini görüşme usulüne,

Afyonkarahisar Milletvekili Ali Özkaya, (2/1812) esas numaralı Kanun Teklifi'nin hayırlı olmasını temenni ettiğine,

İlişkin açıklama yaptı.

Komisyon Başkanı Mehmet Muş,

İzmir Milletvekili Rahmi Aşkın Türeli'nin madde ihdası önergelerinin görüşülme usulüyle ve İstanbul Milletvekili İsmail Faruk Aksu'nun yaptığı açıklamasıyla ilgili konuşmasındaki bazı ifadelerine,

İzmir Milletvekili Rahmi Aşkın Türeli'nin önergelerle ilgili İç Tüzük maddelerine dair yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

İzmir Milletvekili Rahmi Aşkın Türeli'nin Konya Milletvekili Mustafa Kalaycı'nın açıklamasıyla ilgili yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine,

İlişkin açıklama yaptı.

Komisyon gündeminde görülecek başka konu bulunmadığından toplantıya saat 19.21'de son verildi.

29 Kasım 2023 Çarşamba

BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 11.06

BAŞKAN: Mehmet MUŞ (Samsun)

BAŞKAN VEKİLİ: İsmail Faruk AKSU (İstanbul)

SÖZCÜ: Orhan ERDEM (Konya)

KÂTİP: Nilgün ÖK (Denizli)

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Değerli milletvekilleri, Komisyonumuzun 28’inci Birleşimini açıyorum.

II.- KANUN TEKLİFLERİ VE DİĞER İŞLER

A) KANUN TEKLİFLERİ

1.- Afyonkarahisar Milletvekili Ali Özkaya ve Samsun Milletvekili Ersan Aksu ile 120 Milletvekilinin Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi (2/1812) ()*

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Gündemimizde, (2/1812) esas numaralı, Afyonkarahisar Milletvekili Ali Özkaya ve Samsun Milletvekili Ersan Aksu ile 120 Milletvekilinin Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi bulunmaktadır.

Görüşmelere kaldığımız yerden devam edeceğiz.

12’nci maddeyle ilgili bir açıklama istemiştik, SPK Başkanımızı davet ettik.

12’nci maddeyle alakalı sizin bir diyeceğiniz var mı Sayın Özkaya?

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Yok efendim.

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Sayın SPK Başkanımız burada.

Başkanım, burada sorular olmuştı, bunlarla alakalı bir açıklama yaparsanız ona göre maddeyi oylayıp kaldığımız yerden devam edeceğiz.

SPK BAŞKANI İBRAHİM ÖMER GÖNÜL – Sayın Başkanım, öncelikle saygıyla selamlıyorum.

12’nci maddede getirilen ibare aslında daha önce olan yüzde 15’in yetki olarak yüzde 40’a çıkarılmasıdır. Burada sadece genişlik açısından... Fonlarımız çok çeşitli olduğu için, burada, kâr payı ve faiz gelirleri işini birlikte veya ayrı ayrı şekilden sonra devam eden bir ayrıştırmaya gidilmiştir. Bu da fon yapısında bir genişlik sağlaması amacıyla daha selektif bir şekilde vergi uygulanması amacı taşımaktadır.

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Teşekkür ediyorum.

Sayın Türelî, buyurun.

RAHMİ AŞKIN TÜRELİ (İzmir) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Şimdi, tabii, bu SPK’nin kendi içinde farklı farklı fonlar var; girişim sermayesi yatırım fonu, gayrimenkul yatırım fonu, altın fonu gibi birçok fon var, bunların kendi içinde bir şey var. Aynı zamanda, şöyle düşünün: Elinde parası olan insanların birtakım alternatifleri var. Ne yapabilir? Mevduata gidebilir, fon alabilir, borsaya girebilir. Bu anlamda baktığımız zaman, buradaki şey bir biçimde sanki

(*) (2/1812) esas numaralı Kanun Teklifi 28/11/2023 tarihli 27’nci Toplantı Tutanağı’na eklidir.

onların arasındaki rekabet yapısını ya da kişinin tercihlerini belirleyebilecek bir şey. Çünkü bizim bu seneki On İkinci Kalkınma Planı'nda da var, sonraki orta vadeli programda da var, hepsinde de sermaye piyasasının geliştirilmesi, sermaye piyasasının hacminin artırılması, tabana yayılması söz konusu. Buradaki hikâye biraz bunların artırılmasının nasıl bir yetkisi olacağı. Sadece kendi içinde, fon içinde değil, işte “Şu fona daha fazla veriyoruz, buna az veriyoruz.” gibi bir şeyin dışında diğer alternatiflerle beraber değerlendirme ihtiyacı var. Bizim burada yaptığımız da bu konuyla ilgili, özellikle sorunlu olan kurum, kuruluşlardan; düzenleyici, denetleyici kuruluşlardan; meslek odalarından, sivil toplum örgütlerinden fikir almak. Bu konuyu bu şekilde değerlendirirseniz düşünceniz nedir?

SPK BAŞKANI İBRAHİM ÖMER GÖNÜL – Efendim, demin arz ettiğim gibi çok çeşitli fonlarımız var. Özellikle, burada yabancı para borçlanma fonları, vergisini farklılaştırabileceğimiz özel fonlar, serbest fonlar gibi kısımlar var. Tabii, takdir Bakanlıkta olmakla birlikte bizim görüşümüz hisse senedi fonlarına çok yüksek bir vergi gelmesi durumunda buradan çıkış olabileceğidir ama burada, zaten bu bir yetki maddesi olduğu için buna ayrıca çalışacağız. Yüksek verginin, sanırım daha çok yabancı para fonlarında... Biliyorsunuz, 1/1/2024'ten sonra yabancı para fonlarına yüzde 10 bir vergilendirme geliyor, belki bu yükseltilebilir.

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Yani ihtiyaca göre mi...

SPK BAŞKANI İBRAHİM ÖMER GÖNÜL – Evet efendim, ihtiyaca göre...

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Ona göre bu yetki çerçevesinde belirleme yapacaksınız.

SPK BAŞKANI İBRAHİM ÖMER GÖNÜL – Doğrudur efendim, bu bir yetkidir.

RAHMİ AŞKIN TÜRELİ (İzmir) – Siz biraz iyimser bakıyorsunuz ona yani “Bu, bu şekilde olumsuz kullanılmaz, olumlu kullanılır.” gibi bir şeyiniz var ama aslında belirlenmiş bir şey yok. Burada bir muğlaklık, bir belirsizlik var değil mi? Böyle gözüküyor.

SPK BAŞKANI İBRAHİM ÖMER GÖNÜL – Yani bir takdir hakkı saklı bırakılmış diye arz edebilirim efendim.

CAVİT ARI (Antalya) – Ne varsa orada var zaten.

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Sayın Akay, buyurun lütfen.

CEVDET AKAY (Karabük) – Sayın Başkanım, teşekkür ediyorum.

Artık son günlerde gördük ki sadece fonlar bununla kalmıyor yani bir yasal fonlar var, bir de böyle gayriyasal fonlar var. Bu basına yansıyan Fatih Terim fonuyla ilgili SPK bir soruşturma başlatmayı düşünüyor mu? Bu konularla ilgili düzenlemeler yapacak mısınız diye de özellikle sormak istedik sizi burada bulmuşken. Hakikaten çok önemli bir problem.

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Sayın Başkan, bu konuyla alakalı cevap verme hakkınız var veya yok, bir şey diyemem.

Buyurun.

SPK BAŞKANI İBRAHİM ÖMER GÖNÜL – Arz edeyim efendim: Tabii, söz konusu olay da bir dolandırıcılık olayı ve sermaye piyasası mevzuatına tabi olmayan bir fon adı geçiyor. Bizim mevzuatımıza tabi olmayan bir dolandırıcılık olayı -arz ettiğim gibi- yani burada aslında bir fon değil bu, tamamen dolandırıcılık yani adının “fon” olması, “fon” olarak lanse edilmesi bizim mevzuatımızdaki bir yeri kapsamıyor.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Teşekkür ediyorum.

Sayın Temurci...

SELİM TEMURCİ (İstanbul) - Çok teşekkür ediyorum.

Şimdi, tabii, ben biraz piyasanın içinden bir soru sormak istiyorum: Şimdi, biz burada hem yabancı para cinsinden ihraç edilen menkul kıymetlerden sağlanan gelir noktasında, kazanç noktasında yüzde 40'a kadar bir vergilendirme öngörüyoruz hem de bir vatandaş gitti, dövizini bankaya yatırdı, buradan elde edeceği gelirden veya kazançtan yüzde 40'a kadar vergilendirme düşünüyoruz. Ya, bu direkt olarak şu anlama gelir: "Ey vatandaş, paranı çek, yastıkaltına koy." Bu anlama gelir bu. Bunun hele hele menkul kıymetlerde de bu şekilde yapılması yani yüzde 40'a kadar çıkması... Elbette Türkiye'de çok ciddi bir dolarizasyon var, bunu engellemeye çalışıyoruz yani maddenin belki ana gayesi budur ama yani pratikte bunun uygulaması... Yani benim dövizden elde edeceğim gelirden devlet yüzde 40 vergi alacaksa ben onu aynen daha önce olduğu gibi, altında olduğu gibi götürüp yastıkaltı yapacağım. Hele hele menkul kıymetlerde bunun yapılıyor olması yani yabancılara "Gelip Türkiye'de borsaya girmeyin." demek olur ya da "Girecekseniz TL'leştirerek bunu yapın." demek olur. Benim, bunun faydadan çok zarar getirebileceği endişem var. Bakın, Türkiye'de şu anda DTH'lara bir bakalım yani kur korumalı mevduatla birlikte toplam döviz, dolarizasyon Türkiye'de yüzde 70'lerde, hadi kur korumalıyı düştük, yüzde 50-55'lerde. Siz şimdi yüzde 50-55'i olan, dolarlaşmış olan bir ülkede böyle bir madde getirirseniz hakikaten kayıt dışılığı artıran bir şey olur. Burada devlette görev yapan dostlarımız, milletvekillerimiz de var; hakikaten bu konu çok tehlikeli bir konu aynı zamanda. Ben dikkatinize sunmak istiyorum, tabii ki değerlendirmeleriniz varsa da dinlemek isterim.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Sayın Temelli...

SEZAI TEMELLİ (Muş) - Sayın Başkan, şimdi, biraz önce söylediğiniz doğru, yasa dışı bir fon söz konusu, buna "fon" bile denmez. Fakat nasıl oldu da bu fonlar ortaya çıktı yani bu kadar kaynak nasıl oldu da kayıt dışı bir alanda dolaşabiliyor? Bu bize şunu gösterir: Evet, sizin alanınıza girmez ama sizin alanınızdaki düzenlemelerin kusurları, eksikleri, hataları nedeniyle böyle bir kara piyasa oluşuyor demektir. Bu bize şunu gösterir: Mali piyasaların, finansal piyasaların düzenlenmesinin ne kadar önemli olduğuna, toksik ürünlerin nasıl engellenebilmesi gerektiğine dair aslında bize bir uyarıdır bu çünkü ortada gerçekten aklımızın almadığı miktarlar dolaşıyor. O zaman, bu getirmiş olduğunuz yasa teklifi tam da bu söylediğimiz meseleyi teyit ediyor, diyor ki: "Yani ben seni öyle bir vergilerim ki sen resmî piyasadan çık, kara piyasaya git." Yani bu karaborsanın önünü açar. Dolayısıyla döviz piyasaları, özellikle yabancı para ve ona bağlı menkul piyasaların düzenlenmesi bu yüzden dünyanın her yerinde kritiktir ve hiçbir yerde böyle bir düzenleme göremezsiniz ancak çok kale almayacağımız ülkelerde ya da vergi cennetlerinde görürsünüz ki orada da tersine çalışır. Dolayısıyla benim söylemek istediğim şu: Şimdi, bu ülkede çok ciddi anlamda bir kara ekonomi oluşmuş durumda, o yüzden bu kara ekonomiyi disipline etmenin yolu finansal piyasaların ciddi anlamda düzenlenmesinden geçer. Bu düzenleme, burada bu söylediğiniz takdire de bırakılıyor; 15'ten 30'a, oradan 40'a, böyle bir takdir yetkisine de bırakılıyor, gayriciddi olduğu zaten buradan belli. Bu düzenleme, bu "kara ekonomi" dediğimiz alanı besler yani kayıt dışına çıkış hızlanır. Kaldı ki zaten şu anda hem yastıkaltına gitmesi hem de işte o kara ekonomi için artık kayıt dışı bir fon alışveriş piyasasının oluşmasını besler, bu anlamda çok risklidir; bunu belirtmek istedim.

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Teşekkür ediyorum.

Sayın Erdem...

MUSTAFA ERDEM (Antalya) – Teşekkür ediyorum Başkanım.

Bu maddeyle, herkesin kazancına göre vergilendirme ilkesinin de bence önüne geçildiğini düşünüyorum yani bu maddenin, yüzde 40 oranının vergide adaleti engellediğini düşünüyorum.

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Teşekkür ederim.

Sayın Temurci...

SELİM TEMURCİ (İstanbul) – Şimdi, müsaadenizle şunu da eklemek isterim: Biliyorsunuz, özel finans kurumları özel finans kurumu olarak rahmetli Özal döneminde kuruldu, sonra katılım bankalarına döndü ve özellikle daha çok muhafazakâr kesimin kullanmış olduğu finansal enstrümanlar katılım bankalarında ve katılım bankalarında da özellikle dövizle yönelik döviz hesapları ve döviz katılım hesapları çok önemli. Şimdi, bu maddede sadece klasik bankalarda değil katılım bankalarındaki hesaplarda da aynı şey yapılıyor, dolayısıyla burada büyük bir sorun var. Ancak, kanun teklifinin tamamına baktığımızda kendi içinde şöyle bir sorunu var, Sayın Başkan size de ifade edeyim: 61’inci madde. Şimdi, 61’inci maddeyle, kur korumalı mevduatla ilgili olarak kurumlar vergisi muafiyetini 30 Haziran 2024’e kadar uzatıyoruz. Bakın, kur korumalı mevduatta bunu uzatıyoruz, “vergiden muaf” diyoruz ama diğer taraftan, bireylere, bu ilgili maddeyle, yüzde 40’a kadar onların kazançlarından vergi alacağımızı söylüyoruz; bu adil değil, doğru değil. Bilemiyorum, tabii, bu konuda ben dönüp dolaşıp onları vuracağını, Hazine ve Maliye Bakanlığımızı vuracağını düşünüyorum. Tekrardan bunları da ifade etmiş oldum.

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Teşekkür ediyorum.

Sayın Güneş, sizin söz talebiniz mi var?

Buyurun.

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) – Değerli milletvekilleri, tabii, ben bu maddeyi bu şekilde yorumlamıyorum yani Sayın Temurci’nin dediği gibi bankalardan da dövizin çekileceğini de düşünmüyorum. “Neden?” dersiniz, diyelim ki orada yine bir faiz var, o faizden elde ettiği gelir daha düşük olacak. Bu maddedeki temel amaç Türk lirasını daha cazip hâle getirmek yani Türk lirasında olan vatandaşların gidip de döviz cinsinden varlıklara yatırım yapmasını önlemek ve dolayısıyla da bankadaki duran veya kur korumalıda duran dövizle ilgili bunun ilişkisinin olacağını ben düşünmüyorum. Tabii ki diğer taraftan da bu kur korumalıya verilen vadenin de sebebi, birden o kur korumalıdan çıkıp diyelim ki dövizle yönelmesini önlemek için, tedrici olarak çıkışı sağlamak için yapılmış bir düzenleme olarak görüyoruz biz.

Teşekkür ederim.

RAHMİ AŞKIN TÜRELİ (İzmir) – Sayın Güneş...

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Bir saniye... Söz vereceğim.

(Uğultular)

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Değerli arkadaşlar, bir uğultu var salonda, inanın milletvekillerini duymakta zorlanıyorum. Şu uğultuyu lütfen bitirelim.

Sırayla herkese söz vereceğim.

Sayın Kalaycı, buyurun.

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Teşekkürler Başkanım.

Hepimiz biliyoruz ki tasarrufların, yatırımların yönlendirilmesinde vergileme bir maliye politikası aracı. Burada, yüzde 40’a kadar bir yetki isteniyor ve kriterler de konulmuş ortaya, böyle bir esneklik vermesinde bir mahzur görmüyoruz. Sanki yarın yüzde 40 uygulanacakmış gibi bir durum söz konusu değil. Bu yetkinin verilmesi doğru bence.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Sayın Başkan...

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Bir saniye...

Ali Bey, sonra söz vereceğim.

Sayın Kalaycı, bitti mi sizin?

Sayın Temelli...

SEZAI TEMELLİ (Muş) – Biraz önce söyledim, burada vergileri arttırarak, bu alanda vergileri arttırarak finansal piyasaların akışkanlığını düzenleyemezsiniz; o piyasaların kendine has bir hareket yasası var. Dolayısıyla herhangi bir yerde Türk lirasını cazip hâle getirmenin, insanların dövizden çıkışını sağlamanın yolu bu türden bir vergileme akıllı olamaz. O, cari işlemler dengesindeki iyileşmeye bağlı gelişir, sizin borçlanabilirlik kapasitenize göre gelişir, sizin finansal alandaki yatırım şeyinize göre değişir, yoksa burada tam tersi sonuçlar bile ortaya çıkabilir çünkü finansal hareketlilik böyle bir şey. Dolayısıyla o kendi getiri hesaplarını yaparken ülkelerde vergiden kaçan bir karakterin olduğunu da biliyoruz. Dolarizasyondan çıkalım derken başka bir krize sürüklenebiliriz, biz bu nedenle uyarıyoruz. Dolayısıyla bunu dikkate almak gerekiyor. Böyle keyfi, takdire bırakılmış uygulamalarla “Herhangi bir alanda vergiyi arttırsak bu bizim beklediğimiz sonuçları doğurur.” diye bir şey yok çünkü bu küresel bir piyasa, ulusal bir piyasa değil.

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Sayın Türelî...

RAHMİ AŞKINTÜRELİ (İzmir) – Burada aslında konuşurken söyleyecektim de Sayın Güneş’in... Sanki burada bir niyet okuma var; neye getireceğiz, hangisine... Yani burada bir muğlaklık, bir belirsizlik var yani burada “Yabancı para sadece fonlara geliyor.” diye bir şey yok, böyle bir ifade yok burada yani. Sonuç itibarıyla, baktığınız zaman, bu nispi fiyat ilişkilerini değiştiren bir şey, onu burada aslında özellikle vurgulamak istiyoruz, bütün arkadaşlarımız da onu söylediler. Yoksa edeceğiniz kârı da değiştiriyor yani gelir, kâr neyse, işte, o, bütün o nispi fiyat yapısını değiştiriyor.

Sayın Başkan, aracı kurumlar, birlikler gibi bu konuyla ilgili davet edilmiş başka şeyimiz var mı SPK dışında?

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Söyleyeyim şimdi, kimi davet etmişiz.

Sayın Özkaya...

ALİ ÖZKAYA (Afonkarahisar) – Sayın Başkanım, tabii ki yürütme organı elindeki bu yetkiyle dolarizasyona kaymayı önlemek için bir oran kullanacak. Bugün itibarıyla yüzde 15 uygulanıyor. Mümkün olduğu kadar dövizden çıkmak, TL’ye dönüş ve TL’nin daha güçlü bir şekilde devamı için bir imkân alınıyor. Bugün, bu oranı 1 katına artırma yetkisi zaten var ama kullanmıyoruz yani yürütme bunu görüyor, gördüğü ihtiyaca göre anlık bir değişim yapabilir. Yani, Sayın Temurci’nin dediği, sizlerin uyarısı belki haklı, doğru olabilir ama elbette ki yürütme organı da bunu kullanabilecek, ihtiyacın farklılaştığı an bu yetki çerçevesinde değiştirebilecek. Zaten kur korumadan çıkmayla ilgili bir hedef konulmuş, bir anda çıkmanın riskleri de görüldüğü için adım adım, ümit ediyoruz ki -inşallah- haziran itibarıyla bu iş sona gelmiş olur.

Teşekkür ediyorum Başkanım.

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – Sayın Başkanım...

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Bir saniye değerli arkadaşlar...

Sayın Bakırlıoğlu...

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) – Ya, şimdi, şöyle: Burada zaten dediğiniz gibi yüzde 15, 1 katına kadar çıkarma hakkı var, yüzde 30; peki, niye yüzde 40 mesela? Yani şöyle bir durum var, siz “Belki kullanılmayacak bu.” diyorsunuz ama tiyatrodaki şöyle bir kural vardır: Tiyatrodaki sahnede eğer bir silah gözüktüyorsa oyunun bir yerinde mutlaka patlar. Yani buraya “yüzde 40” yazıldıysa bu yüzde 40 olur.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Büyük silahların her zaman kullanılacağı anlamında değildir, o bir güçtür ve her zaman bir teminatır.

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) – Hayır yani ben onu söyleyeyim, tiyatro oyunlarında bir yerde bir silah gözüktüyse o silah mutlaka patlar. Burada da “yüzde 40” yazıyorsa bu yüzde 40 mutlaka olur.

Teşekkür ederim.

RAHMİ AŞKIN TÜRELİ (İzmir) – “Kılıç kınından çıkarsa keser.” diyor Sayın Bakırlioğlu.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – İhtiyaç doğarsa kılıç kınından çıkar.

SEZAI TEMELLİ (Muş) – Kur korumalı da çok büyük hayallerle geldi, şimdi onu tasfiye etmek için...

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Yok, geldiği gün son derece doğruydı, o günkü sistemi...

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Değerli arkadaşlar, bir saniye...

CAVİT ARI (Antalya) – Geldiği gün de yanlıştı, bugün de yanlış; fatura ortada.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Yok, geldiğinde çok doğruydı.

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Sayın Özkaya, siz teklif sahibisiniz, kur korumalı başka bir teklifteydi.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Ben Hükümet temsilcisi...

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Bir saniye... Hükümet temsilcisi de değilsiniz Sayın Özkaya. Şimdi kur korumalı tartışmasına girersek çıkamayız, lütfen, başka tartışmalara girmeyelim.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Sayın Başkanım, teşekkür ediyorum.

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Sayın Kırkpınar...

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – Başkanım, teklif sahibine şunu sormak istiyorum: Şimdi, bu düzenlemeyi yaparken bunun ihracatçılarımız açısından, bir de işte, parasını Türkiye’de farklı yatırımlar için tutmak isteyen yabancı yatırımcılar açısından bir değerlendirmesi yapıldı mı yani o konuda bir etkisi falan olur mu, onu ben merak ediyorum.

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Sayın Akay...

CEVDET AKAY (Karabük) – Burada ben tam olarak olayı net anlamak için sormak istiyorum: Şimdi, mevcut oran yüzde 15, 1 katına kadar artırmayla yüzde 30; bu yüzde 40 artırma olayında yüzde 15’i yüzde 40 artırırsanız yüzde 21 yapar, yanlış hesaplamıyorsam, değil mi?

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) – Yüzde 40’a çıkartacaklar ağabey.

CEVDET AKAY (Karabük) – “Yüzde 40’a kadar artırım yetkisi” diye yazmıyor mu aşağıda? Direkt yüzde 40’ı mı uygulayacaksınız yani yüzde 30?

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Evet.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – 30 olur, 31 olur, 35 olur, 28 olur; ihtiyaç neyse ona göre, sıfır da olur.

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Teşekkür ediyorum.

CEVDET AKAY (Karabük) – Yani metin biraz şey Başkanım, daha net olması lazım. “Yüzde 40’a kadar artırılması” deyince mevcut oranın yüzde 40’a kadar artırılması gibi anlaşıyor.

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Düzeltiriz, redaksiyon yaparız olmazsa.

Sayın Çakır, buyurun.

SAMİ ÇAKIR (Kocaeli) – Şimdi, Ali Başkanım, döviz tevdiat hesaplarına para yatıranların zaten getirisi oldukça düşük yani son derece düşük hatta mesela katılım hesaplarında bu 2,5-3 civarında en iyi şartlarda. Burada bir analiz yapıldı mı? Döviz tevdiat hesaplarından çıkış veya dövizden etkilenip burada bir çıkış olacağı noktasında gerçekten bir çalışma yapıldı mı? Ben bunu merak ediyorum.

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Burada bir sorumuz var, Finansal Kurumlar Birliği temsilcisi burada mı? Yok.

Sayın Özkaya, buyurun.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Sayın Başkanım, mevcut kanunun 17’nci fıkrası sıfıra kadar indirmeye veya 15’e kadar artırmaya... 15’e kadar, 15 en üst oran; biz bu 15’i 40 yapıyoruz. İhtiyaç ne ise ona göre kullanılacak. Bize sunulan Hazinesin değerdendirmesi, etki analizi -belki Sayın Hatipoğlu daha ayrıntılı da söyleyebilir- bize ciddi bir getirisi olacağı yönünde; dövizden çıkışa katkı sunacağı yönünde.

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Sayın Hatipoğlu...

HAZİNE VE MALİYE BAKAN YARDIMCISI İSMAİL İLHAN HATİPOĞLU – Teşekkür ediyorum efendim.

Saygılar sunuyorum.

Tabii, ekonomi çok dinamik malum, finansal piyasalar çok dinamik; burada yapılmak istenen bir yetki talebi, piyasanın gelişimine ve trendlere göre şu an 30’a kadar olan yetkiyi 30’un üzerinde de kullanmak konusunda yürütme organına bir yetki talebi. Piyasanın dinamiğine göre kullanılacak bir oran, şu anda belirlenmiş bir hedef olduğunu ifade etmem doğru olmaz.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Sayın Temelli...

SEZAI TEMELLİ (Muş) – Şimdi, gerçekten burada riskli mesele var. Yani bunu ısrarla neden dile getiriyoruz? Burada ulusal piyasalara dair bir vergi düzenlemesinin yaratacağı, küresel piyasalar üzerinden gelecek etkilere bağlı olarak belli sıkıntılar olabilir. Bu uyarıyı yapmak bizim sorumluluğumuz. Bugün ciddi cari açığınız varsa, bugün Merkez Bankası rezervleriniz kritik düzeydeyse ve bu anlamda amiyane tabirle yumuşak karnımız burasıysa buraya dair düzenlemeler o yüzden çok çok hassas olmalı. Bu tür keyfi uygulamalar... Biz anlıyoruz, burada kur korumalı mevduat haziran sonu sonlanacak yani kaç trilyonluk bir mevduatın sıfıra inmesi, sönümlenmesinden bahsediyoruz; bu anlamda diğer pozisyonlar korunacak, tamam.

Bütün bunları bir arada düşündüğümüzde kurlarda dramatik bir yükselişi önleyecek tedbir bu olamaz; tam tersine, hızlı bir döviz çıkışı bütün bu hesapları çok daha dramatik bir şekilde bozabilir. Neden bunu söylüyorum? Çünkü zaten bugün döviz hesaplarının getirileri çok yüksek değil, hiç kimse döviz hesaplarından belli bir getiri elde etmek için parasını dövizde tutmuyor, risklere karşı kendisini korumak için tutuyor. Bu tür vergilemenin yaratacağı komplikasyon o alanda olmayacak. Döviz trafiği alanında olacak, Türkiye’nin borçlanma dinamikleri üzerinde olacak. Dolayısıyla bu madde

buraya böyle yazıldı; kullanır kullanmaz, takdir yürütmenindir, tamam ama yazıldığı andan itibaren kullanılabilirliği bile yeni bir risk demektir. Ben bunu düşünmenizi istiyorum, o kadar yoksa siz buraya yazdığınızı nasılsa geçiriyorsunuz.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Sayın Başkanım, şimdi, bizim elimizde Maliyenin yaptığı enstrüman; mevduat faizi, katılma hesapları, ödenen kur. 30 Eylül 2020’de sıfır, 3, 5; vadelerine göre. 24 Aralıkta ihtiyaç olmuş, buradan çıkma, 10, 12, 15 oranına çıkarılmış. Kur korumalı hesaplarda yani vadesine göre, imkâna göre, değişen şartlara göre elindeki yetkiyi idare kullanıyor; sıfır da olabilir, 5 de olabilir, 15 de olabilir, en üst miktar 30’muş bugün, bunu döviz için 40’a çıkarıyoruz ki döviz dolarizasyonu azalsın; mantık bu, başka da bir düşünce yok. Yani -az önce Sayın Hatipoğlu dedi- çok hızlı, çok değişken sizin elinizde bu yetki olduğu zaman daha hızlı karar verebiliyorsunuz yoksa bir kanunun çıkması, düzenlenmesi gördüğümüz gibi çok uzun bir süreç.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

SELİM TEMURCİ (İstanbul) – Ali Bey, mikrofon yok ama şunu söyleyeyim: Bizim bunun artırılmasıyla ilgili bir şeyimiz yok. Bizim şu anda bu ülkede en fazla ihtiyacımız olan şey ne? Dolara ihtiyacımız var, öyle değil mi?

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Mikrofonunuzu açtım Sayın Temurci.

SELİM TEMURCİ (İstanbul) – Eğer bu vatandaş, yabancı, yerlisi bu doları bir şekilde yastıkaltı yaparsa bunun bedeli çok büyük olur ve şu anda bu görüşmelerde bunlar konuşulurken birçok ekonomi yazarı da bunları yazdı, çizdi; bunların haricinde insanların bir kısmı bunu şu an konuşuyor, dolayısıyla bunun psikolojik etkisi getirisinden çok yüksek olabilir. Mutlaka etki analizleri yapılmıştır ama bunu zaten yüzde 30’a kadar çıkarma yetkisi var, bir de “yüzde 40” yazıp piyasada böyle bir dalgalanmaya niye sebebiyet veriyoruz? Zaten yüzde 15, 30’a kadar çıkarma yetkiniz var. Bunu neden yapıyorsunuz yani hiç olmayan bir şeyi gündeme getirip, ekonomide bunu konuşturup küçük de olsa bir psikolojik travma niye yaratıyorsunuz piyasalarda? Ben bunu özellikle kayda girsın diye söylüyorum çünkü bunun sonuçlarını hep birlikte yaşayacağız. Bunu çözmenin tek yolu da enflasyonu düşürmek, onu düşürsek zaten bunlara ihtiyaç kalmayacak.

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Peki, teşekkür ediyorum.

Başka söz talebi var mı? Yok.

Bir adet önerge vardır, okutup işleme alacağım.

Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi’nin 12’nci maddesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Rahmi Aşkın Türelî

Cavit Arı

Ahmet Vehbi Bakırlioğlu

İzmir

Antaya

Manisa

Mustafa Erdem

Cevdet Akay

Antalya

Karabük

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Sayın Türelî, siz mi konuşacaksınız, Sayın Akay mı?

RAHMİ AŞKIN TÜRELİ (İzmir) – Ben konuşacağım, Sayın Akay da başka bir şey söyleyebilir.

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Tamam, buyurun.

RAHMİ AŞKIN TÜRELİ (İzmir) – Bu, bizim daha önce Cumhurbaşkanlığı yetkilerinin aşırı genişletilmesine ilişkin söylediğimiz Anayasa’ya aykırılık önergesinin de içinde var olduğu maddelerden biridir; Anayasa’ya aykırıdır, Cumhurbaşkanının böyle, bu şekilde bir yetkisi yok.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Sayın Akay, var mı talebiniz?

CEVDET AKAY (Manisa) – Başkanım söyledi, yeterli.

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

12’nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

31’inci maddeye geçiyorum.

Sayın Özkaya...

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Sayın Başkanım, buradaki sorun KDV genel oranlarının 1, 10 ve 20 olmasından dolayı farklı farklı sonuçlar çıkıyor. Bir işletme 1 KDV alabiliyor, 10 veya 20 KDV’lik de iş yapabiliyor. Aldığı ve sattığı KDV arasında fark olup da indireceği durumda bazen Maliyemiz sürekli belirli sektörlerle ciddi manada KDV iadesi yapmak zorunda kalıyor. Dolayısıyla burada sektörlerin ihtiyacı ve KDV iadesindeki hazinenin gelir kayıplarının önlenmesiyle ilgili Sayın Cumhurbaşkanına bir yetki veriyoruz; bunların oranlarını, mahsupla ilgili kısımlarını belirlesin diye.

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Teşekkür ediyorum.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Daha ayrıntılı bir sunum arzu ederseniz Mehmet Arabacı Bey burada, Gelir İdaresi KDV ve ÖTV’den sorumlu Başkan Yardımcımız.

BAŞKAN MEHMET MUŞ – İhtiyaç olursa biz ona sorarız Sayın Özkaya.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Sağ olun Sayın Başkanım.

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Sayın Temelli...

SEZAL TEMELLİ (Muş) – O ayrıntılı şeyi dinlemek isteriz Sayın Başkanım.

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Sayın Arabacı, buyurun.

GELİR İDARESİ BAŞKAN YARDIMCISI MEHMET ARABACI – Sayın Başkan, değerli hazırun; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Gelir İdaresi Başkan Yardımcısı Mehmet Arabacı.

Şimdi, Katma Değer Vergisi Kanunu’nda Cumhurbaşkanına indirim hakkını... Kısmen ya da tamamen kaldırma ya da yeniden koymayla ilgili bir yetki zaten hâlihazırda var. Ancak son dönemlerde, özellikle gıda alanında yaptığımız indirimler ve sektörün iade hakkı doğuran işlemlerinin istisnalarının artması dolayısıyla, artması nedeniyle, sektörlerle yaptığımız toplantılarda şunlar çok sık dile getirilmeye başlandı: Özellikle indirimli oranlarda indirim hakkını kısıtlayabiliyorsunuz ama iadeden de bir anlamda vazgeçip gider yazmak isteyeabiliyor devreden KDV’si sürekli arttığı için. Hâlihazırda yüzde 1’e indirdiğiniz zaman KDV oranını, bunun diğer yüklenimlerini iade etmek durumunda kalıyorsunuz ama iadeye de gelmek istemiyorsa... Çünkü iade şöyle bir de, indirimli oranlarda: İlgili yılında mahsuben alabiliyor, ertesi yıl nakden alabiliyor. Bunun birtakım istisnaları var ama genel kural bu. Genel kural bu olduğu için bir yıl beklemek istemeyebiliyor ya da altı ay beklemek istemeyebiliyor ortalamada. O nedenle diyor ki: “Benim iade hakkımı sınırlayın belli bir hadde kadar, üstünü engelleyin, orayı ben gider yazabileyim.” Sektörden gelen taleplerden biri bu minvalde: “Altının iadesini alayım.” Yani o bir oranın diyelim -yüzde 10’a kadar diyelim- yüzde 10’un üzerindeki, iade

hakkını sınırlandırın, gider yazayım, altını iade alayım.” gibi. Ya da şöyle olabiliyor: Yıllardır devreden KDV’si var, sürekli devreden KDV’si var ama bir türlü kullanamıyor bunu. Bari belli bir yıldan sonra devredilenlerde iade hakkının sınırlandırılması ve indirim hakkının sınırlandırılması dolayısıyla “Bana bunu gider yazmama imkân verin, bari gelir kurumlardaki hakkımdan yararlanayım.” diye sektör talepleri vardı, bunları karşılamak maksadıyla... Şu anda hemen kullanılacak diye bir şey yok, yetki mahiyetinde alınmış bir düzenleme.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Teşekkür ediyorum.

Başka söz talebi var mı bu konuyla alakalı? Yok.

1 adet önerge vardır, okutup işleme alacağım:

Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi’nin 31’inci maddesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Rahmi Aşkın Türeli

Cavit Arı

Ahmet Vehbi Bakırlıoğlu

İzmir

Antalya

Manisa

Mustafa Erdem

Cevdet Akay

Antalya

Karabük

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Önergeyle alakalı açıklama...

CEVDET AKAY (Karabük) – Ben açıklayayım.

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Sayın Akay, buyurun lütfen.

CEVDET AKAY (Karabük) – Burada, gelecek yıllara devreden KDV olayıyla ilgili olarak, indirilecek KDV’si fazla olan firmalardan -az önce Sayın Bakan Yardımcısı bahsetti- gider yazmayla alakalı olay. Şimdi, bu gider yazmayla alakalı olay indirilecek KDV’de tamamen bunu devletten alma hakkı varken gider yazdığında vergi avantajı teşkil edecek. Firmalar bunu niçin istemiş, ben bunu merak ettim açıkçası yani. Firmalar zaten bunu devletten alma hakkı var, acaba incelemeden mi korkuyorlar? Hani inceleme geldiğinde iade hakkıyla ilgili iadeyi alamayacağı endişesi mi hasıl oldu, nasıl oldu?

Bunun için bir de bu maddede de bu Cumhurbaşkanına verilen bu yetkiyle ilgili biz yine “geniş yetki” olduğunu düşünüyoruz, Anayasa’ya aykırı olduğunu düşünüyoruz bu maddenin ama bunu da bir açıklamanızı özellikle rica edeceğim.

Şahsen ben, firma sahibi olsam, indirilecek KDV hakkım varsa gelecek aylara veya yıllara devrettiyse o hakkımın saklı kalmasını isterim ve o iadeyi almak isterim. E, şimdi komple gider yazacak olsam kurumlar vergisi oranı kadar avantajım olacak, öbür türlü yüzde 100 avantajım olacak. Burada bence incelemeye girildiği zaman bazı sıkıntılar nedeniyle iadelerin alınamaması olayından dolayı firmaların böyle bir talebi var gibi geliyor bana.

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Teşekkür ediyorum.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmmiştir.

34 ve 35’inci maddeleri işleme alıyorum.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Sayın Başkanım...

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Sayın Özkaya, buyurun.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Sayın Başkanım, buradaki mesele, Yap-İşlet-Devret Kanunu, 3996 sayılı Kanun ve Sağlık Hizmetleri Temel Kanunu’ndaki yapılan kiralama karşılığı devletin yaptırdığı otoyollardan şehir hastanelerine kadar, buralardaki katma değer vergisi istisnasının süresinin uzatılması.

Dün de eleştirdi sayın muhalefet partisi milletvekili arkadaşlarımız: “Bunu kaldıralım. Bunlardan KDV’sini alabilelim.” “Hayhay, alabilelim.” diyebiliriz ama döndüğümüzde sonuç itibarıyla burasını devlet onlara yaptırdığına göre, bunlar da bu kiralama karşılığı fatura kestiğinde KDV yine doğacak, biz ona devlet olarak KDV’sini Maliye’deki vazgeçtiğimiz KDV’den değil istisna yaptığımız Sağlık Bakanlığındaki ödediğimiz faturadan ödemek zorunda kalacağız. Dolayısıyla her hâlükârda bunu ödemek durumundayız. Bu nedenle sürenin uzatılması talep edilmektedir.

CAVİT ARI (Antalya) – Bu, imalatla ilgili ödenmesi gereken KDV mi?

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Sayın Arı...

CAVİT ARI (Antalya) – Başkanım, bir soru sormak istiyorum.

Yani bu kamu-özel iş birliği projelerinde, işte sağlık hizmetleri, şehir hastaneleri ve yine otoyollar, köprüler vesair, daha önce bu Komisyon da veya kamu-özel iş birliği projelerinde çok gündem olmayan bir konunun da bu madde düzenlemesiyle farkına vardığını söylemek istiyorum. Millî Eğitim Bakanlığı tarafından kiralama karşılığı yaptırılmasına karar verilen eğitim öğretim tesisleri, bunlar neler? Daha önce hiç bu mevzu pek gündeme gelmedi. Yani biz en çok otoyollara, köprülere takılı kaldık, sonrasında şehir hastanelerine takılı kaldık ve buralarda uzun süre bunların tartışmasını yaptık ama bu maddeyle, Millî Eğitim Bakanlığının da bir kamu-özel iş birliği projesi kapsamında iş yaptığını öğrenmiş bulunuyoruz. Bu konuda da bir açıklama yaparsanız... Millî Eğitimin kamu-özel iş birliği kapsamında yaptığı projeler nelermiş, hangi projeler var; ilkökul mu, ortaokul mu, lise mi, üniversite mi, anaokulu mu; neyi kamu-özel iş birliği kapsamında yapmış? Önce o konuda da bir bilgi alalım.

Buradaki düzenleme, bu tesislerin yapılmasıyla ilgili, yapım aşamasındaki inşaatların maliyetiyle ilgili KDV mi veya işletme süresindeki KDV mi, neye ilişkin getirilen bir KDV istisnası? Onu da bir öğrenelim. Ona göre de daha sonra görüşlerimizi tekraren ifade edelim.

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Sayın Temelli...

SEZAI TEMELLİ (Muş) – Şimdi, öncelikle, bir vergi düzenlemesinin içinde istisna ne kadar çoksak o vergi düzenlemesi o kadar deforme edilmiş demektir ve dolayısıyla bizim vergi mevzuatımız aslında bir istisnalar mevzuatı ve muafiyetler mevzuatına dönüşmüş. Ben burada sadece çarpıcı olsun diye söyleyeceğim. Kayıtlara geçsin. Dün burada hazine 25 kuruşun peşindeydi, bugün burada 34,4 milyar liralık istisnayı çok rahat yaptığını etki analizinde belirtiyor. Dolayısıyla istisnanın nasıl bir kabus olduğunu göstermesi açısından ibretlik bir rakamdır.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Teşekkür ediyorum.

Sayın Türel...

RAHMİ AŞKIN TÜRELİ (İzmir) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Milletvekillerimiz de vurguladılar yani sonuç itibarıyla bu ihalenin koşullarını, şartnamesini değiştiren bir hüküm var burada ortada. Ben şimdi sormak istiyorum: Şu ana kadar bu -bir ay kaldı, bitmek üzereydi zaten- uzatılmasaydı 2023 sonunda bitecekti. İşte önümüzde yaklaşık bir ay var, tam on bir ay geçmiş. Şu ana kadar nedir, hangi başvuranlar, ne tür başvurular oldu, bunların sayısı kaçtır;

bunların hangileri eğitim, hangileri sağlık ya da diğer yap-işlet-devret projesindedir? Bu konuya ilişkin ayrıntılı olarak bu işin bir portesi nedir? Bunları görmek istiyoruz. Bu konuda bize bilgi verilirse daha sağlıklı biçimde tartışabiliriz.

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Sayın Özkaya...

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Sayın Başkanım, takdir ederseniz Sayın Arabacı bu konuda daha detaylarıyla sayın vekillerimizi bilgilendirsinler.

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Buyurun.

GELİR İDARESİ BAŞKAN YARDIMCISI MEHMET ARABACI – Efendim, bu kanun 2012 yılında ilk orijinal hâlinde geldiği hâlinde. O dönemde de Millî Eğitim Bakanlığının kiralama karşılığı yaptırdığı tesisler de, Ulaştırma Bakanlığının yaptırdığı tesisler de, Sağlık Bakanlığının kamu-özel iş birliği dediğimiz, üçünü de kapsayacak tesislerinin hepsi aynı kanunda aslında gelmiş ve 2023 yılına kadar da yapım dönemi ve işletme döneminde de kiralama dönemini ihtiva edecek şekilde bir istisna maddesi düzenlenmiş 2012’de. Şu anda sadece bizim hangi tesis, ne kadar sağlık tesisi, ne kadar Ulaştırma Bakanlığının yaptığı tesis ya da ne kadarlık Millî Eğitim Bakanlığının tesisi bilmiyoruz ama toplamda 34,4 milyarlık bir istisna rakamı yazılmış ama burada, o iade edilen rakam demek değil; o uygulanan toplam işlemin hacmi demek. Ayrıca...

RAHMİ AŞKIN TÜRELİ (İzmir) – Arkadaşlar, bu düzenlemenin kapsamına giren nedir?

GELİR İDARESİ BAŞKAN YARDIMCISI MEHMET ARABACI – Bu düzenlemenin kapsamına...

RAHMİ AŞKIN TÜRELİ (İzmir) – Çünkü bakın, burada ihale ve görevlendirme yayınlanmış, teklif alınmamış, 2023 sonuna kadar...

GELİR İDARESİ BAŞKAN YARDIMCISI MEHMET ARABACI – Yok, o geçici. O dönem şöyle olmuş: O ifadesi, o “teklif alınmamış kısım” dediği yer geçici maddeyle ilgili kısım. Genel anlamda bugün itibarıyla başlayan bir tesis de yapım dönemi de işletme döneminin kiralama dönemi de bu kapsamda ancak o dönemde ilk kanun girdiğinde aslında yapılmış birtakım sözleşmeler varmış. Oradaki geçiş hükmü “henüz teklif alınmamış” demesinin sebebi, teklif alınmamış olanlarda bu şekilde devam edelim ama teklif alınmış olanlarda üç aylık bir başvuru süresi öngörmüş -2012 için söylüyorum- geçiş döneminde başvuru sitesinde teklif alınmış olanlarda KDV’li teklif alındığı için rakam artmıştır, o nedenle onu revize etmek için bir başvuru maddesi öngörmüş efendim; onu söylemeye çalışıyor oradaki madde.

RAHMİ AŞKIN TÜRELİ (İzmir) – Şimdi, şunu mu söylüyorsunuz: Bu projeye, bu model çerçevesinde -KÖİ modeli bu- bir kısım yatırımlar yapılmış değil mi? Bunlar da katma değer vergisinden müstesna tutulmuş, istisna kapsamına alınmış ve ona göre belirlenmiş, yapılmış şeyler var. Sonuç itibarıyla, yapılan şartname sözleşmenin şartlarını belirliyordu, ona göre bu yani 2023 sonuna kadar KDV istisnası vardı; şimdi uzuyor yani sonuç itibarıyla yeni bir şey getiriyoruz. Bu, her şeyi değiştirdi; bütün sözleşmeyi, şartname ve sözleşmenin şartlarını değiştirdi. Yeniden bir şey veriyorsunuz, bunların hepsinin yeniden müzakere edilmesi gerekir. Niye öyle? Yani sonuçta daha devam ediyor, bunların belki bir kısmı daha uzun süreler için verilmiş olabilir.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Sayın Türelî, tam da öyle değil.

RAHMİ AŞKIN TÜRELİ (İzmir) – Öyle işte, arkadaşımızın açıklaması o.

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Sayın Arı...

CAVİT ARI (Antalya) – Rahmi Bey’in sorusuna devamlı şunu sormak istiyorum: Kamu-özel iş birliği çerçevesinde yapılan örneğin bir köprü ihalesi oldu, bu ihale şartnamesinde “KDV’den muaftır, devlet bunun karşılığında bir KDV ödemeyecektir.” şeklinde bir hüküm mevcut mu o sözleşmede?

RAHMİ AŞKIN TÜRELİ (İzmir) – 2023 sonuna kadar.

CAVİT ARI (Antalya) – Yani sözleşmenin bedeliyle ilgili rakam tespit edilirken bu KDV kısmı yok sayılarak mı bedel tespit edilmiş yoksa KDV var olarak mı hesap edilmiş? Eğer yoksa zaten muafiyet sözleşmede var, o devam edecek anlamına gelir ama varsa şimdi yeni bir avantaj sağlıyoruz demektir yani buna göre konuşmak lazım. Bu sözleşmelerdeki temel kural ne?

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Sayın Başkan...

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Sayın Özkaya, size söz vereceğim, milletvekillerinin konuşmalarını bir alayım.

Sayın Arı bittiyse Sayın Bakırlıoğlu, sonra Sayın Temurci.

Buyurun.

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) – Şimdi, daha net anlaşılсын diye bir soru sormak istiyorum. Şimdi, mevcut bir yasa var, mevcut yasa diyor ki: “31/12/2023 tarihine kadar ihale veya görevlendirme ilanı yayımlanacak olanların...” Şimdi, işte kamu-özel iş birliği yani KÖİ’ler genelde 21/b üzerine oluyor. Ben de bir ihaleye girdim, ihaleyi aldım; ihaleyi aldığım zaman kanun 21/12/2023 tarihine kadar bir KDV istisnası olduğundan bahsediyor ve bu süreç içerisinde yapmış olduğum imalatlardan da KDV istisnası var anladığım kadarıyla. Şimdi, ben bunu bilerek giriyorum ama daha sonra bu süre uzatılıyor, 2028’e kadar uzatılıyor. Yani burada bir haksızlık olmayacak mı, ihale aşamasında herhangi bir haksızlığa sebebiyet vermeyecek mi bu?

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Sayın Özkaya...

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Efendim, şöyle, bir yanlış anlaşılma olmasın: Şimdi, kanun mevcut hem 3996 mevcut hem diğer kanunlarımız mevcut; buna göre siz kamu olarak ihaleye çıkıyorsunuz, diyorsunuz ki: “Bu konu KDV’den istisna.”

RAHMİ AŞKIN TÜRELİ (İzmir) – 2023 sonuna kadar.

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) – 2023 sonuna kadar.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Efendim, çıkıyorsunuz, siz bunu çıktınız, o gün herkes bu şartlarda ihaleye giriyor yani birisine, diğerine haksızlık yapıyorsunuz değil; bunu istisnalara koyuyorsunuz.

Şimdi Mehmet Bey bir ayrıntıyı daha verecek; şirketler prensip itibarıyla bunun bitmesini ve KDV’yi üç dört ay daha erken almayı arzu ediyor, “Bu bitsin, biz KDV’yi daha erken alalım, faturamızı keselim alalım.” diye arzu ediyor. Tam tersi, bu, hazineye menfaat temin ediyor. Eğer aksi bir düşünce varsa Sağlık Bakanlığının kiralaması yol işletmelerde, yoldan KDV alınıyor ve Sağlık Bakanlığındaki kiralama istisna. Bir eksik, hata olmasın, ayrıntıları da -Sayın Başkanım, bu, Türkiye’deki en çok konuşulan ve kamuoyunun en çok rahatsız olma ihtimali olan konu- detaylandırılсын, herkes kafasındaki soruyu sorsun isterseniz; belki biraz uzar ama bu konu önemli diye düşünüyorum ben de. Takdir ederseniz...

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Sayın Özkaya, herkese söz vereceğim zaten, merak buyurmayın.

Sayın Temurci, buyurun lütfen.

SELİM TEMURCİ (İstanbul) – Şimdi, tabii, bu maddelerde açıkça şunu görüyoruz: Devlet kendine iş yapanları KDV’den muaf tutuyor, sonuçta bir cebinden diğer cebine geçecek bu para. Buradaki temel sorun bence...

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Daha ucuza yaptırayım maksadı.

SELİM TEMURCİ (İstanbul) – Yok, KDV’yi alsa da sonuç itibarıyla yine kendisi alacak, kendisi harcamış olacak yani bu anlaşılabilir. Bence buradaki temel sorun başta kamu-özel iş birliği projeleri ya da bu ihalelerde, bunların sözleşmelerinde, ihale sözleşmelerinde KDV dâhil mi, hariç mi? Eğer KDV dâhil ihale yapılmışsa ve şu anda KDV alınmayacaksa bu ilave bir teşvik demektir. Siz bu konuyu açıklarsanız bence bu müzakere daha sağlıklı bir şekilde neticelenmiş olur.

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Sayın Hatipoğlu, buyurun.

HAZİNE VE MALİYE BAKAN YARDIMCISI İSMAİL İLHAN HATİPOĞLU – Sözleşmelerde KDV muafiyet istisnası konusu düzenlenmiyor malumunuz, kanunlarla düzenleniyor ya da kanunların verdiği yetki çerçevesinde yürütme organı düzenliyor yani o anlamda herhangi bir problem yok. Buradaki temel konu aslında -sayın vekilimizin bahsettiği gibi- ya faturayı düzenleyecek ve KDV’yi hesaplayacak, faturayı ödeyecek olan Sağlık Bakanlığına bütçeden daha fazla ödenek vereceğiz, yüzde 20 KDV’den istisna edeceğiz, KDV’yi ödemeyecek. Yani her hâlükârda düzenleyeceği KDV ya bütçe gideri olacak, Sağlık Bakanlığına daha fazla ödenek vereceğiz ya da KDV’yi bu kadar hesaplamayacak, gelirimiz bu kadar azalacak. Yani konu sözleşmenin başlangıcında ya da sonrasında ya da mükellefe bir avantaj sağlayacak bir mekanizma öngören bir konu değil, tamamen katma değer vergisinin hesaplanıp, ilgili kurumun bütçesine ödenek koyup ödetmek ya da KDV’yi hesaplatmadan KDV’siz olarak ödetmek şeklinde. Şu ana kadarki kurgu 2023’e kadar gelmiş olan kurgu vergisiz bir şekilde faturanın kesilmesi, dolayısıyla Sağlık Bakanlığına daha fazla ödenek vermeden istisna hükmü düzenlenmiş durumda. Mehmet Bey’in bahsettiği gibi, daha erken bir şekilde KDV’yi almak için aslında mükelleflerin bunun KDV’li olarak hesaplanması konusunda da talepleri var tahmin ediyorum, Mehmet Bey de bilgi verebilir.

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Sayın Güneş, buyurun.

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) – Teşekkür ederim Başkanım.

Ben şunu sormak istiyorum: Bu işletmelerin yapımında diyelim ki KDV’yi biz istisna ettik fakat kiralama döneminde de bir hizmet satın alması var. Burada da KDV’yi istisna ettiğimiz zaman bunlar hizmeti diyelim ki hastane, otoyol aldıkları ücrette diyelim ki KDV de var, bu KDV’yi devlet bunlardan alıyor mu yoksa bunlarda mı kalıyor? Anlatabildim mi?

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Sayın Arabacı, buyurun.

GELİR İDARESİ BAŞKAN YARDIMCISI MEHMET ARABACI – Otoyolun, bu tesislerin işletilmesiyle ilgili kısımlarda yok, hastanenin işletilmesinde de yok sadece hastanenin kiralanması en başında o projeye, kamu-özel iş birliği projesi kapsamında ihaleye çıkılırken kiralanması dâhil edilmiş. Çünkü kiralamayı o tesisi yapan şirkete verme yükümlülüğü var, o şirketin belli bir süre işletme yükümlülüğü var ama alttaki diğer hizmetler sağlık, bakım, diğer her türlü temizlik ihalesi ya da diğer tıbbi raporlu görüntüleme hizmetlerini bu şirketlerin yapma yükümlülüğü yok, onlar KDV’li onlar da sadece bunlara ön alım hakkı vermiş, eğer başka yerden teklif alırsınız -Sağlık Bakanlığı daha iyi biliyordur- diğer rakamlardan daha altta girebilirsenez ön alım hakkı vermiş yani “O rakamdan daha aşağı düşebilirsiniz.” diye yoksa isterseniz Sağlık Bakanlığı işletmeyle ilgili tüm hizmetleri KDV’li

başka bir şirketten de alabilir, o nedenle KDV’li, onlarda bir engel yok, otoyollarda da bu arada bir engel yok, otoyolların da işletmesi KDV’ye tabii; sadece sağlık tesisinin kiralınması kısmın da var işletme dönemini kastederek.

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Teşekkür ediyorum.

Sayın Türelî...

RAHMÎ AŞKIN TÜRELÎ (İzmir) – Şimdi, KDV alınır mı, alınmaz mı şeye girdik. Yani bu 2012 yılında çıkmış ve orda 2023 rakamı verilmiş. Ben şunu merak ediyorum: Sonuç itibarıyla, bir şartname var, o şartnameye göre kişiler ona bakıyorlar, orada kendilerine bu ihaleyle ilgili şu olacak, şuradan istisna var, muafiyetler falan gibi bir kısım şey var. Birtakım şirketler, müteahhitler buraya girdikleri zaman buna göre bir fiyat veriyor yani eksiltme olacaksak ona göre belirleniyor. Burada 2023’e kadar bir KDV istinası var, şimdi bu değişiyor 2023, 2028 oluyor, orada yoktu bu. Var olmayan bir şeyi şimdi gündeme getiriyorsunuz yani bunu yarın 2028, 2035 de diyebilirsiniz yani bu şartname ve sözleşme koşullarını değiştiren bir şey yani uzatıyor, yeni bir şey getirmiyorsunuz ama bir anlamda var olan avantaj burada onu uzatıyorsunuz. Buradaki söylemeye çalıştığım bu, bu doğru değil.

ALÎ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Sayın Başkanım...

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Sayın Özkaya, bir saniye, notunuzu alın.

RAHMÎ AŞKIN TÜRELÎ (İzmir) – Yani bu işin mantığı da bu. Biz yaparken de bütün kamu-özel iş birliği modelinde aynısını söyledik. Ne var orada? Mesela, hep şunu söyledik: “Çoğunda bugünkü değer hesabı yapılmamış.” Devlet yapmış olsaydı bir yatırımı otoyolu, köprüyü ya da hastaneyi ne kadara mal olurdu, DPT’de yatırım programına girseydi? Bunu özel sektöre yaptırdığınız zaman köprüde, otoyolda olduğu gibi gelirden vazgeçiyorsunuz ya da şehir hastanesinde olduğu gibi buna yirmi beş yıl kira ödüyorsunuz. Bunları belli bir faiz oranından, iskonto oranından bugüne getirip bugünkü değer hesabının yapılması lazım. Bütün bu hesapların içinde işte bunlar kapsanıyor. Şimdi, ayrı bir şey çıkıyor ortaya. Bizim zaten o modelin, kamu-özel iş birliği modelinin en çok eleştirdiğimiz noktası budur, bugünkü değer hesaplarının yapılmamış olmasıdır. Biz, şehir hastaneleri çıktığı zaman, 2013 yılında, o dönemde -ben de 24’üncü Dönem Parlatmentodaydım- söyledik, nedir?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Buyurun.

RAHMÎ AŞKIN TÜRELÎ (İzmir) – “Bu hesapları bizimle paylaşın.” diye söyledik. Yani bu modelde bir takım sıkıntılar var. Belirlenmiş şartname... Şimdi, burada, üstüne üstlük o dönemde var olan bir şartname, sözleşme hükmü vardı, şimdi değişti.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Sayın Arı...

CAVİT ARI (Antalya) – Evet, yine Rahmi Bey’in sözlerinin devamı olarak konuşmak istiyorum ve şimdiki söyleyeceklerim şahsımı bağlar, öyle diyeyim.

Şimdi, ben maliyeci değilim ancak biraz önce sorduğum soruyu tekraren, net bir şekilde sormak istiyorum. Yapılan işin maliyetine artı bir ilave olarak KDV ilk başlangıçta eklenmemişse şimdiki düzenlemenin aslında doğru olduğunu da söylemek istiyorum. Eğer ilk başlangıçta maliyetin içerisinde -aynı Rahmi Başkanın söylediği gibi- var da sonradan bu düzenleme geliyorsa şirketlere belli bir avantaj getirilir. KDV kanunla ya da sözleşmeyle başlangıçta maliyetin içerisinde yoksa bakın, başlangıçta maliyetin içerisinde yoksa yani örneğin, işte, Avrasya Tüneli veya Çanakkale Boğazı Köprüsü’nün maliyetinde, ilk maliyet hesabında, devlet ile şirketin sözleşme aşamasında, KDV yoksa

bu düzenlemenin devamında fayda olduğunu ben kendi adıma yorumlamaya çalışıyorum. Neden? KDV olsa bir taraftan “Devlet sağ cebinden sol cebine alacak.” diyoruz ya aslında KDV’de her zaman öyle olmuyor. KDV’de birtakım ilave faturalarla, şişirme faturalarla o ödenecek olan KDV, şirketler tarafından mahsuplaşıp şirketin bir avantaj kâr hanesine dönüşebiliyor. Pratik hayatta da bunu biliyoruz, bunu da yaşıyoruz. Bu uygulamanın, şimdiki düzenlemenin, böyle bir maliyet artışının önüne geçtiğini düşünüyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Buyurun.

CAVİT ARI (Antalya) – Yani bunları söylerken de temelde kamu-özel iş birliği sözleşmelerine baştan itibaren karşı olduğumuzu söylüyorum ama bu madde özelinde de başta KDV yoksa şimdi de bu hükmün devamında fayda olduğunu ben de bu şekilde yorumladım.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Teşekkür ediyorum.

Sayın Akay...

CEVDET AKAY (Karabük) – Ben de Sayın Arı’nın söylediklerine katılıyorum. Örnek vereyim, kamu gider büyüklüğü açısından 100 bin liralık bir işte, 100 bin artı KDV, 120 bin lira devletten para çıkacak; Sağlık Bakanlığı, Millî Eğitim Bakanlığı. Bu para çıkacak fakat şirket bu KDV’nin -az önce de ifade ettiği gibi- belki faturalarla beraber 5 bin lirasını ödeyecek, 15 bin lirasını kendisi kullanmış olacak. Özellikle bundan sonraki projelerde devlete çok büyük yük olurdu, sözleşmelerin detayını bilmediğimiz için konuşuyorum. Ben de bu açıdan baktığımız zaman devlet giderlerinin tasarrufuyla ilgili olarak bu indirimin süresinin uzatılmasının şahsen faydalı olduğunu buradan görmüş oldum sizin açıklamalarınızla da.

Sağ olun.

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Teşekkür ediyorum.

Sayın Türel...

RAHMİ AŞKIN TÜRELİ (İzmir) – Şimdi, bazı projelerde olabilir, bazılarında olmamış olabilir, yüzlerce proje var işin şeyi. Fakat şunu biliyoruz: Yani buralarda kullanım bedeli ya da yararlanma bedelinde vatandaşlar KDV’li olarak ödüyorlar bu yararlanma bedelini değil mi köprüden, otoyoldan geçerken ya da diğer taraftan alırken KDV’leri...

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) – Onları alıyoruz dediler.

RAHMİ AŞKIN TÜRELİ (İzmir) – Yok, yok, anladım ama o şekilde yani KDV bunun içinde gibi şey yapılıyor diyorum hani.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Devlet hastanesinde KDV yok, diğerlerinde doğru.

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Sayın Özkaya, siz teklif sahibi olduğunuz için size en son söz vereceğim.

Sayın Kalaycı...

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Kısa bir konuyu ifade edeceğim: Şimdi, somutlaştırsak hak ediş düzenleniyor ve fatura kesiliyor; parası 100 lira. Madde diyor ki “Bunun üzerine KDV uygulama yani yüzde 20 alma.” Firma açısından burada bir kayıp söz konusu değil ama firmanın o işi yaparken yaptığı alımlarla ilgili ödediği KDV’leri daha geç almasına neden oluyor bu uygulama. Yani burada firmaların aleyhine bir düzenleme, yani Maliyeyi koruyan bir düzenleme...

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Teşekkür ediyorum.

Sayın Güneş...

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) – Ben şunu öğrenmek istiyorum: Diyelim ki bu firma KDV’siz mal alacak. Peki, bu üreten... Bu suyu ürettik biz ...

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Alamıyor.

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) – İşte, alamıyor. Bu KDV kimin sırtına biniyor?

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Firmanın. Ya mahsup ya iade...

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) – Firmanın, tamam.

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Yani dolayısıyla finansman maliyeti firmanın üzerinde mi kalmış oluyor?

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Evet.

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Teşekkür ediyorum.

Sayın Erdem...

MUSTAFA ERDEM (Antalya) – Vallahi, Türkiye’de uygulama böyle, bizim dediğimiz gibi çok masum değil Sayın Başkanım. Firmalar KDV’yi maliyete ekliyordur yani bu kadar da şey bakmamak lazım. KDV’den muafsa firmalar bir şekilde KDV’yi maliyete ekleyecektir, bu da doğaldır zaten yani. Burada devletin zarar görmediği bir sistemi uygulayabiliyorsak bizim ona bakmamız lazım. Yani firma şimdi KDV’den muaf yaptığı bir işle ilgili KDV’li mal alıyor. E, ne yapacak, cebinden mi ödeyecek o KDV’yi? KDV’yi mutlaka maliyete ekleyecektir Sayın Bakan. Öyle değil mi? Onun için bizim devletten artı para çıkmamasının yöntemini bulmamız lazım, o denetimi doğru yapmamız lazım; hepsi bu.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Sayın Hatipoğlu, bu konuya bir açıklık getirir misiniz.

Buyurun.

HAZİNE VE MALİYE BAKAN YARDIMCISI İSMAİL İLHAN HATİPOĞLU – Teşekkür ederim efendim.

Tabii, burada firmaların fiyatı ve faturayı sonradan belirleme yetkisi yok. Kira zaten daha önce belli yani maliyeti artırma, maliyete yansıtma imkânı yok. Sözleşmede ne zaman, ne ödeneceği yıllar itibarıyla belli yani Sağlık Bakanlığına kesilecek olan kira faturasının rakamı belli, onu daha sonradan maliyete yükleme imkânının olmadığını ifade etmek için söz aldım.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Teşekkür ediyorum.

Sayın Temelli...

SEZAI TEMELLİ (Muş) – Yani şimdi, burada bu konuyu bu kadar uzun tartışıyoruz ama hâlâ net bir şey yok. “Neden bunu yapıyoruz, neden bunu yapmıyoruz?” meselesi değil. Hâlbuki Maliye şunu çok iyi bilir: Özellikle katma değer vergisi istisna taşıyabilecek bir vergi yapısı değildir, o vergi kapalı devre bir vergidir ve ne kadar az istisnası olursa o kadar iyidir; kendi öz denetimi, iç denetimi zaten onda saklıdır. Dolayısıyla biz sürekli olarak bir KDV istisnasıyla boğuşuyoruz. O yüzden mesela, bu konuda bu kadar tartıştık. Dolayısıyla bizim derdimiz orada saklı. “İstisna” dediğiniz, “muafiyet”

dediğiniz şey daha başka vergiler için belki, KDV taşımaz bunu. E, taşımıyor ama ha bire biz KDV'ye istisna yolları arıyoruz, bu mevzuda da tartışmanın bu hâle gelmesinin nedeni bu. Bu istisnalar aslında verginin o disiplin mekanizmasını bozuyor. Dolayısıyla bir yerde bir açık verdiğinizde onun başka bir yere yansması kaçınılmazdır. Dolayısıyla mükellefin de bu anlamda bu vergiyi tahriş etmesi doğal bir sonuç.

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Teşekkür ediyorum.

Sayın Özkaya...

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Sayın Başkanım, öncelikle Sayın Arı ve Sayın Akay'a teşekkür ediyorum.

Yani geçmişte ben de bu kanunla ilgili kendi ruh dünyamda bir şeyler yaşamıştım. Ama Maliyenin vergi, KDV iadelerini dinledikten sonra bir önceki kabul ettiğimiz maddeyi de esas aldığımızda... Bu kanun 3996, yap-işlet-devret; yaptıran kim? Devlet. KDV'yi ilave ederse masraf kimden çıkacak? Devletten. 3359; Sağlık Bakanlığına hastaneyi yaptırıp, kiralayıp işleten kim? Devlet. KDV'yi ilave edersek kim ödeyecek? Devlet. Dolayısıyla ihaleye çıktığımız gün bu şartlar objektif olarak herkesin bildiği şartlar, herkesin devam ettiği şartlar. Bugün biz bunu uzatmayabiliriz, hiçbir mahzuru yok. Bugün iptal ederiz ve KDV'yi ödemeyiz şirkete, ertesi gün şirket bize faturasını, kiralama faturasını KDV olarak keser getirir, devlet olarak biz bu faturayı ödemek zorunda kalırız. Burada kamunun zararı mevcuttan daha fazla. Elbette ki denetlemeli, eksik yapılmamalı. Ama bu maddenin bugünkü hâliyle uzatılması hazinenin ve milletin menfaatine görünüyor. Bu, benim dinlediklerim, kendi yorumum ve gördüklerim.

Hepinize teşekkür ederim Sayın Başkanım.

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Teşekkür ediyorum.

Değerli milletvekilleri, 34'üncü madde üzerinde 1 adet önerge vardır, okutup işleme alacağım.

Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi'nin 34'üncü maddesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz

Rahmi Aşkın Türeli

Cavit Arı

Cevdet Akay

İzmir

Antalya

Karabük

Mustafa Erdem

Ahmet Vehbi Bakırlıoğlu

Antalya

Manisa

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Sayın milletvekilleri, önerge üzerinde konuşuldu.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

34'üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

35'inci maddeyle alakalı söz talebi Sayın Arı'dan.

Sayın Arı, buyurun lütfen.

CAVİT ARI (Antalya) – Önce maddeyi bir anlatsınlar Başkanım

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Birlikte anlatmıştı, bir daha anlattıralım.

Sayın Özkaya, 35'inci maddeyi bir daha anlatın lütfen.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Devlet Demiryollarında -dün de anlatmıştım, bir daha anlatalım isterseniz- şehir içi raylı ulaşım sistemleri, metro, tramvay, teleferik, telesiyej; bunlar belediyelere devredildiğinde KDV olmasın diyoruz. Kamu kamuya bir mal devrediyor, KDV istisnası devam etsin.

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) – Sayın Arı, belediyelere devredilince belediye KDV ödemesin diyoruz.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Kamu, kamuya mal devrediyor...

SEZAI TEMELLİ (Muş) – O kadar istisnayı geçin, uğraşmayın.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Yok.

SEZAI TEMELLİ (Muş) – Valiliği daha rahat yönetirsiniz. Ondan istisna, bundan istisna; o ödemesin, bu ödemesin. Bu kadar karışıklığa gerek yok, kaldırın.

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Teşekkür ediyorum Sayın Özkaya.

Sayın Arı, buyurun.

CAVİT ARI (Antalya) – Evet, Sayın Başkan, bu düzenleme her ne kadar bir KDV muafiyeti gibi gözükse de bu düzenleme aslında AKP iktidarının adında var olan adalet duygusunun, belediyeler arasında uygulamış olduğu ayrımcılıkla aslında olmadığına açık bir ifadesinden ibarettir. Bu düzenleme, bu süre uzatımıyla, aslında muafiyet uzatımıyla, önümüzdeki yerel seçim sürecinde başta Bursa, Kocaeli, Sakarya, Trabzon ve Samsun’da toplu taşıma projelerinin Ulaştırma Bakanlığı tarafından devralınarak bu belediyelere yani AKP’li belediyelere bir avantaj sağlama düzenlemesinin devamı niteliğindedir. Bu düzenlemeyle Bursa Üniversitesi Görükle Uzatma Hattı, Kocaeli Kuzey Hafif Raylı Sistem Hattı 1’inci Aşama, Sakarya Büyükşehir Belediye Başkanına ait proje kapsamındaki Adapazarı-Serdivan Raylı Sistem Hattı, Trabzon Büyükşehir Belediye Başkanına ait raylı sistem hattı, Samsun Büyükşehir Belediye Başkanına ait raylı sistem hatlarına araç alımlarıyla ilgili konuların Bakanlık tarafından üzerine alınması ve belediyeler adına yapıpıy siyaset yapılması amacını taşımaktadır. Şöyle bir örnek vereyim değerli arkadaşlar, konunun daha iyi anlaşılması için: Daha önce bu düzenleme şöyleydi: Belediyeler tarafından bu raylı sistemler yapıldığında raylı sistemler maliyetinin hasılat üzerinden yüzde 15’i miktarınca kesilip o belediye tarafından Ulaştırma Bakanlığına ödenirdi. Örneğin, Antalya’da AKP’li Belediye Başkanı tarafından yapılan 2’nci etap raylı sistemin -ki en kötü güzergâha yapılan bir projeydi; dönemin Ulaştırma Bakanı, dönemin Başbakanı, Belediye Başkanı hepsi şov yaptı-seçim döneminde gelip şov yapılan bu projenin parasını Cumhuriyet Halk Partili Büyükşehir Belediye Başkanı Muhittin Böcek ödemek zorunda kaldı. “Nasıl mı oldu?” dersiniz... Şimdi, bu proje bittiğinde Belediye Başkanı Menderes Türel, bu hususlar çerçevesinde yani “Hasılat üzerinden yüzde 15 kesinti yapılır.” hükmü çerçevesinde aylık 30 bin, 35 bin, 40 bin, 45 bin gibi paralar üzerinden ödeme yaptı. Ancak büyükşehirler Cumhuriyet Halk Partili Belediyelere geçtikten sonraki yapılan uygulama ne oldu? “Hasılat üzerinden kesinti yapılır.” hükmü değiştirildi, önce Cumhurbaşkanlığı kararnamesiyle “İller Bankasından gelen ödeneklerden yüzde 5 pay kesilir.” hükmü getirildi. Anayasa Mahkemesine açılan davayla bu düzenleme iptal edildi ancak kanunla bu hüküm uygulanmaya devam edildi yani kanunlaştırıldı. Bunun sonucunda ne oldu? Cumhuriyet Halk Partili Belediye Başkanı tarafından yine aylık 30-35 bin, 40 bin gibi ödeme yapılması gerekirken -bir anda- İller Bankasından gelen kaynakta aylık 4 milyon, 5 milyon ve son taksitte 17 milyon liraya kadar kesintiler yapıldı. Bu konuyla ilgili dönemin Ulaştırma Bakanıyla kamuoyunda restleştik. Ben dedim ki: “379 milyon lirayı siz Cumhuriyet Halk Partili belediyeden haksız keseceksiniz.” Bakan bana düzeltme göndermiş: “Hayır, 379 milyon değil 400 milyon.” Ben de dedim ki: “Ya, biraz daha itiraz edersen rakam yükselecek, en azından sesimi keseyim.” Bakan dedi ki: “Bunu biz aylık 4 milyon çarpı 100 ayda alacağız.” Daha o Bakan

görevdeyken İller Bankası ödenekleri bütçe oranlarında artınca ikinci yıl sonunda Antalya Büyükşehir Belediyesinden Antalya halkına harcanacak olan bu para kesildi yani 380 milyon, 400 milyon civarında Antalya halkının parası kesildi Ulaştırma Bakanlığı tarafından.

Yine, benzer uygulamalar Ankara’da uygulandı. Örneğin, Ankara Büyükşehir Belediyesi tarafından Çayyolu-Sincan-Keçiören metrolarının hasılatı üzerinden yüzde 15 ödenmesi gerekirken -işte, İller Bankası payıyla birlikte- örneğin 2019’da 10 milyon 250 bin TL kesilmesi gerekirken 123 milyon TL kesildi, 2020’de 8 milyon 880 bin TL kesilmesi gerekirken 229 milyon TL kesildi, 2021’de 10 milyon 631 bin TL yerine 352 milyon TL kesinti yapıldı, 2022’de 23 milyon 630 bin TL yerine 603 milyon 56 bin TL para kesildi. Yani o süre içerisinde toplamda 53 milyon 400 bin TL’lik bir kesinti yapılması gerekirken Ankara halkının hizmetinde kullanılması gereken 1 milyar 308 bin 800 TL o dönemde kesilmiş oldu. Yine, İstanbul Büyükşehir Belediyesinden, İstanbul Levent-Hisarüstü Projesi’nde 2015, 2016, 2017, 2018 yıllarında toplam 3 milyon 418 bin TL’ye sadece 2019 yılında, belediye Cumhuriyet Halk Partisine geçtikten sonra 326 milyon 370 bin TL kesinti yapıldı.

Yani kısacası, Cumhuriyet Halk Partisine bu belediyeler geçtikten sonra siz bir taraftan “Belediyeleri cezalandıralım.” derken o illerdeki vatandaşları bu şekilde yani hasılat üzerinden kesinti yapılmasından vazgeçilerek İller Bankasından yüzde 5 ödenek kesilme yöntemine geçilmesiyle vatandaşları cezalandırıyorsunuz. Şimdi, bu düzenlemeyle, işte bu anlattığım çerçevede, başta söylediğim yani AKP’li belediyelerin bu önümüzdeki seçim sürecinde belediye yapıyormuş gibi reklamını yapacağı, siyasetini yapacağı, halkı kandıracağı bu projeleri Bakanlık yapacak. İşte, bu Bakanlığın yapacağı projelerdeki muafiyetleri uzatma kararıdır bu karar.

Bununla beraber, örneğin, Cumhuriyet Halk Partili belediyelerin talep etmiş olduğu bu ödenekler ve proje onayları da devamlı uzatıldı. Örneğin, İstanbul Büyükşehir Belediyesinin proje onayları uzun süre bekletildi. Adana Büyükşehir Belediyesinin aynı şekilde onaylanması gereken projesinin onay süresi uzun süre bekletildi ve en sonunda reddedildi. Mersin Büyükşehir Belediyesinin projesi yirmi dört ay bekletildi; en sonunda, yirmi dört ay sonra Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından imzalandı. Kısacası, şöyle söyleyeyim; bu düzenleme çok da öyle samimi ve masum bir düzenleme değildir, AKP’nin adında olmayan adaletin devamı niteliğinde bir düzenlemedir. O nedenle buna kesinlikle karşıyız ve ayrıca şunu söyleyeyim: Bugüne kadar belediyelerden her ne kadar kanun var ise de adalet duygusuna aykırı olarak kesilen o paraların da bir şekilde iade edilmesi ve o belediyeler tarafından da halkın hizmetinde kullanılması gerektiğini ifade etmek istiyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Sayın Arı, teşekkür ediyorum.

Herhâlde bütün Komisyon adına konuşmuş oldunuz.

Şimdi, başka söz talebi...

Sayın Ök, sizin mi var?

NİLGÜN ÖK (Denizli) – Evet.

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Buyurun.

NİLGÜN ÖK (Denizli) – Şöyle, Cavit Bey’in söylediği kanunla ilgili biz orada şöyle bir düzenleme getirdik: Belediyelerin, mevcut, ulaşım, raylı sistemi ödemekle ilgili herhangi bir sıkıntı yaşadığında, istediği takdirde bakanlığa devretmesinin de önünü açtık yani belediye bunu bakanlığa isterse devredebilir. Bu sadece CHP’li belediyelerde değil aynı şekilde, Bursa, Kocaeli Belediyelerinde bu tarz uygulamalar var. Bunu not olarak düşürmek istiyorum.

Teşekkürler.

CAVİT ARI (Antalya) – MHP’li belediyelerde de devredildi. Ulaştırma Bakanlığı bitirdi, parasını aldı. İşte onu anlattım, dinlememişsin.

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Teşekkür ediyorum.

Değerli milletvekilleri, başka söz talebi yok.

35’inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Şimdi, 37’nci maddeye geçiyoruz.

Sayın Aksu...

ERSAN AKSU (Samsun) – Sayın Başkanım, değerli milletvekillerim; herkesi saygıyla selamlıyorum.

Tabii, bu, özellikle 4046 sayılı Kanun’un 18’inci maddesinin ilgili fıkrasında elektronik ihale usulünün kanuna eklenmesiyle ilgili bir düzenleme ve bununla ilgili usul ve esaslarla ilgili olarak da yine ilgili kurul tarafından çıkarılacak bir yönetmelikle elektronik ihale usulü ve bunun katılımcı şartları, erişimin ne şekilde olacağı belirtilmiş. Burada, ihalelere katılımın kolaylaştırılması ve elektronik ortamda ihale sürecine geçişle birlikte, ihalelere ilişkin iş ve işlemlerin daha hızlı bir şekilde, rekabetçi ortamda gerçekleştirilmesi amaçlanmaktadır Değerli Başkanım.

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Teşekkür ediyorum.

Söz talebi yok.

37’nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

38’inci maddeye geçiyorum.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Sayın Başkanım, Tütün Mamulleri ve Alkol Piyasası Kanunu’nda, malum, burada, sahte fatura, muhteviyatı itibariyle sahte fatura yapanlarla ilgili lisanslarının iptali ve iş yerlerinin mühürlenmesiyle ilgili hüküm getirmiştik. Anayasa Mahkemesi, bunun “askıya alınır” kısmını orantılılık ilkesi gereğince iptal etti. Dün de açıklama yapmıştım, bizim yargı sistemimizin bazen uzun sürmesi nedeniyle kişi beraat bile etse kovuşturma sonrası, istinaf, temyiz o dönemde tamamen kapalı kalıyor. İşte bunları ilgili mahkeme ve başsavcılıklardan sorsun, araştırsın, devam etmek istiyorsa idare takdir hakkını kullansın. Bu çerçevede bir düzenleme. Anayasa Mahkemesinin iptali ve... Eğer ticaretin, kanuna uygun ve idarenin sistemine, mevzuata uygunsa devam etmesi yönündeki bir düzenleme.

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Sayın Özkaya, tamamladınız mı sözlerinizi?

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Tamamladım efendim.

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Teşekkür ediyorum.

Şimdi, başka söz talebi yoksa 38’inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

47’nci ve 48’inci maddeleri birlikte işleme alacağım.

Sayın Aksu, buyurun lütfen.

ERSAN AKSU (Samsun) – Sayın Başkanım, EPDK lisans sözleşmesine ilişkin Petrol Piyasası Kanunu’nun 3’üncü maddesinin dördüncü fıkrasında yeniden bir düzenleme yapılmaktadır. Mevcut durumda Kaçakçılıkla Mücadele Kanunu’na aykırı fiillerin kesinleşmiş mahkûmiyet kararı olanlara

lisans verilemeyeceği düzenlemesi mevcut iken buna ilave olarak 213 sayılı Vergi Usul Kanunu'nun 359'uncu maddesinin ilgili fıkralarıyla ilgili işlenen suçlardan mahkûmiyet kararı olanlarla ilgili de lisans almalarının engellenmesinin amaçlandığı bir düzenlemeyi içermektedir 47'nci maddemiz.

48'inci maddede de EPDK'nin idari yaptırımları düzenlenmekte, 20'nci maddenin ikinci fıkrasında (g) bendinde yer alan hükmün Anayasa Mahkemesinin 2023'ün 11'inci ayındaki kararıyla soruşturma ve kovuşturma aşamasında gözden geçirilmesine imkân tanıyan bir düzenleme bulunmaması nedeniyle iptal etmesinden dolayı, yapılan düzenlemeyle geçici durdurma işleminin altı ayda bir gözden geçirilmesi ve değerlendirilmesi ve yine hükmün kesinleşmesi beklenmeksizin, geçici durdurma işlemlerinin kovuşturma aşamasında mahkemece mahkûmiyet dışında bir karar verilmesi veya hükmün açıklanmasının geri bırakılmasına karar verilmesi durumunda geçici durdurma işlemlerinin kaldırılmasına ilişkin yetkiyi düzenleyen bir nitelik arz etmektedir; 2 maddenin genel çerçevesi bu Değerli Başkanım.

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Sayın Aksu, bitti mi?

ERSAN AKSU (Samsun) – Evet efendim.

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Şimdi başka söz talebi olan var mı? Yok.

47'nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

48'inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

39'uncu maddeyle alakalı açıklama Sayın Özkaya'dan.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun geçici 4'üncü maddesine eklenen Devlet Malzeme Ofisi Genel Müdürlüğü'nün idareler adına gerçekleştireceği taşıt alımı, taşıt kiralama, akaryakıt alımı, ilaç, tıbbi malzeme ve tıbbi cihaz alımlarındaki düzenleme yönünde Anayasa Mahkemesinin bir iptal kararı vardı. Bu iptal kararından önce kurum, merkezî olarak tüm Türkiye'de ihaleler yaptığı için tıbbi cihaz alımlarında ve tıbbi malzemede yüzde 30, taşıtta yüzde 14 ile 37 arasında, akaryakıtta da yüzde 5 civarında tasarruf sağlamış; bu, yeniden Anayasa Mahkemesi kararları doğrultusunda düzenleniyor. Anayasa Mahkemesi bir sınır çizdi; şeffaflık, saydamlık, hesap verilebilirlik, denetimlik çerçevesinde düzenleme yapılıyor.

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Sayın Özkaya...

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Tamamdır Sayın Başkanım.

BAŞKAN MEHMET MUŞ – 39'uncu maddeyle alakalı söz talebi yok.

39'uncu maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

40'inci maddeyi geçiyorum, sonra geleceğim.

41'inci maddeyle alakalı açıklama için Sayın Aksu...

ERSAN AKSU (Samsun) – Sayın Başkanım, 4749 sayılı Kamu Finansmanı Kanunu'nun 4'üncü maddesinde bir değişiklik teklifimiz var. Burada, mahallî idarelerin yurt içi piyasalarda gerçekleştirdikleri tahvil ihraçları Hazine ve Maliye Bakanlığının iznine tabi. Şimdi, bu düzenlememize kira sertifikalarına ilişkin hüküm getiriyoruz ve mahallî idarelerin finansmana erişim konusunda enstrüman çeşitliliğinin artırılmasına ilişkin bir düzenleme ortaya konuluyor. Mahallî idarelerin fon kullanıcısı olacakları kira sertifikası ihraçlarının Hazine ve Maliye Bakanlığının iznine tabi olarak yapılması gereken bir düzenleme olduğu kanaati içerisindeyiz.

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Teşekkür ediyorum.

Sayın Akay...

CEVDET AKAY (Karabük) – Biz bu uygulamayı olumlu bulmuyoruz. Öncelikle, tahvil ihracında Hazine ve Maliye Bakanlığından izin alınıyor ama kira sertifikasıyla ilgili ihraçlarda şu anda böyle bir iznin uygulamaya girmesi, özellikle büyükşehir belediyeleri açısından -finansman sıkıntısı var, hızlı hareket edilecek konular var, yapacağı işler, taahhütler- seçim öncesi böyle bir şeyin olması onların finansman sıkıntısına girmesine sebep teşkil edecek. Bu yüzden, bu maddenin uygulamaya geçmemesini özellikle talep ediyoruz çünkü hızlı hareket olmayacaktır. Hazine ve Maliye Bakanlığına izne gittiği zaman, bir sürü projede uzunca süre beklediğini de uygulamada görüyoruz. Belediyelerin bu ihracı yani kira sertifikasıyla ilgili ihraçları -nasıl “vıdımık” gibi uygulama vardı, biliyorsunuz, varlığa dayalı menkul kıymet gibi- kira alacaklarıyla ilgili gerekli ihracı yapıp gerekli finansmanı piyasa koşullarından, bankalardan, finans kurumlarından kendileri izinsiz sağlayabilmeleri gerekir diye düşünüyoruz. En azından, bu maddenin yerel seçimler öncesinde uygulamaya girmesi belediyeler arasında rekabetsiz bir ortam yaratacak; belediyelerimizin işleri açısından, özellikle Cumhuriyet Halk Partisi büyükşehir belediyeleri açısından, muhalefet partileri belediyeleri açısından sıkıntı yaratacağını görüyoruz, o yüzden itiraz ediyoruz.

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Teşekkür ediyorum.

Başka söz talebi yok.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Sayın Başkanım, bugün itibarıyla zaten hiçbir belediyenin tahvil ihracı da yok izne tabi. Hazine Bakanlığının bu konuyla ilgili daire başkanı arkadaşımız burada.

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Teşekkür ediyorum Sayın Özkaya.

41’inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

42’nci maddeyle ilgili Sayın Özkaya, buyurun.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Sayın Başkanım, Devlet Demiryolları Genel Müdüremüze de dün sorulmuştu, bu konudaki bilgiyi alalım. Dün de açıkladık; bütün dünyada -az önce Sayın Arı bu kanun teklifini kısmen, bizim sunduğumuz kanun teklifinin dışında uzun uzun da konuştu bu konuyu- Devlet Demiryolları yatırımları çok pahalı bir yatırım, ciddi bir maliyet gerektiriyor ve geri dönüşü bazen imkânsız, çok ciddi de bir kamu hizmeti. O nedenle bu kamu hizmetini yapmamız gerekiyor. Devlet Demiryollarına bunu hazine ödemeli. Hazine ödüyor bugün, o da tahsilattan geri ödemesi gerekiyor, ödeyemediği için de sürekli borcu artıyor. Sanki kurumun bilerek, isteyerek bir zarara uğratılması ve kusuru varmış gibi algıya ve buradan eleştiriye söz konusu oluyor. İşte bunu hazine adına ödeyelim ve Devlet Demiryollarının bu yükten kurtulmasını sağlayalım. Sayın Başkanım, ne kadar proje ve ne kadar miktarda, eğer uygun görürseniz Genel Müdüremüzden bilgi alalım veyahut da biz bilgilendirelim.

RAHMİ AŞKIN TÜRELİ (İzmir) – Hangi projeler?

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Dün siz sordunuz, onun için Sayın Genel Müdüremüzden biz de bilgi alalım.

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Buyurun lütfen.

TCDD GENEL MÜDÜRÜ HASAN PEZÜK – Sayın Başkan, çok Kıymetli Komisyon üyeleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Söz konusu taslak kanun maddemiz 1984 yılı ile 2006 yılları arasını kapsayan dönem için kurumumuzun kullandığı kredilerin geri ödemesini kapsıyor. Söz konusu krediler Hazine ve Maliye Bakanlığımızca kreditoirlere vadesinde ödeniyor. Bu ödemelerden doğan finansal yük de teşekkülümüze yansıtılıyor. Demir yollarımızın yapım, bakım, onarım maliyetlerinin çok yüksek olması nedeniyle hem

ülkemizde hem de dünyada demir yolları ilgili ülkeler tarafından, devletler tarafından destekleniyor. Teşekkülümüzün faaliyet gelirleriyle ve öz kaynaklarıyla bu kredi bedellerini geri ödeme imkânı bulunmamakta. 31/11/2023 tarihi itibarıyla da 1984 yılı ile 2006 yılları arasında 12 adet vadesi geçen kredi borcu 3,4 milyar TL, vadesi gelecek 4 adet krediyle ilgili de bugünkü kurlarla toplamda 4,3 milyar TL borç bulunuyor. Daha önceki yıllar...

RAHMİ AŞKIN TÜRELİ (İzmir) – 12 adedin tarihleri neydi?

TCDD GENEL MÜDÜRÜ HASAN PEZÜK – 1984-2006 yılları arasında.

RAHMİ AŞKIN TÜRELİ (İzmir) – 4 adet kredinin vadesi ne zaman geliyor?

TCDD GENEL MÜDÜRÜ HASAN PEZÜK – 2037’ye kadar muhtelif tarihlerde, onları da arz edeceğim.

Daha önce, 2008 yılında 4789 sayılı Yasa’nın geçici 10’uncu maddesiyle, yine 2013 yılında 6461 sayılı Yasa’nın geçici 2’nci maddesindeki düzenlemelerle de vadesi geçmiş olan devirli kredi borçlarımız teşekkülümüzün ödenmemiş sermayesine mahsup işlemi yapılarak daha önce 2 defa tasfiye edilmişti. Bu taslak kanun maddesi düzenlemesiyle de 1984 ile 2006 yılları arasındaki dönem özelinde devirli kredilere ait borçların ödenmemiş sermayemize mahsup edilmesi amaçlanıyor.

Bu, 1984 ile 2006 yılları arasındaki kredilerimiz farklı tarihlerde. Müsaadenizle kısaca arz edeyim: 1984 yılında 50 adet manevra lokomotifi, 1987 yılında 35 adet manevra lokomotifi yine, 1989 yılında İskenderun-Divriği Elektrifikasyon Projesi, 1999 yılında Aliğa-Basmane-Menemen Elektrifikasyon Projesi, yine 2003 yılında Ankara-İstanbul Rehabilitasyon Projesi, 2004 yılında 7 adet balast regülatörü, 2000 yılında dizel elektrikli DMU set alımı ve 2005 yılında 71 adet ana hat lokomotifinden oluşuyor.

RAHMİ AŞKIN TÜRELİ (İzmir) – Bunları tablo olarak da bizimle paylaşırsanız memnun oluruz. Sonraki peki 4 adet bu kapsamda değil mi? Dediniz ya...

TCDD GENEL MÜDÜRÜ HASAN PEZÜK – Bu kapsamda vadesi geçmemiş borçlar.

RAHMİ AŞKIN TÜRELİ (İzmir) – Onlar da giriyor mu buraya, bu düzeneğe?

TCDD GENEL MÜDÜRÜ HASAN PEZÜK – Onlar da bu kapsam içerisine giriyor.

RAHMİ AŞKIN TÜRELİ (İzmir) – Onlar neler, onlar hangi projeler?

TCDD GENEL MÜDÜRÜ HASAN PEZÜK – Onları da hemen arz edeyim.

Yine, İskenderun-Divriği Projesi, 1994 yılına ait; Ankara-İstanbul Rehabilitasyon Projesi; yine, Aliğa-Menemen-Basmane Elektrifikasyon Projesi.

RAHMİ AŞKIN TÜRELİ (İzmir) – 3 oldu.

TCDD GENEL MÜDÜRÜ HASAN PEZÜK – Avrupa Yatırım Bankasından alınan Türkiye Deprem Yardımı ve Yeniden Yapılandırma Projesi, 2000 yılında.

RAHMİ AŞKIN TÜRELİ (İzmir) – Sayın Başkan, tabloları bir alalım da...

CAVİT ARI (Antalya) – Antalya’yla ilgili bir şey söylediniz.

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Bir saniye Sayın Arı, söz vereceğim. Şu tabloları...

RAHMİ AŞKIN TÜRELİ (İzmir) – Bizimle paylaşırsanız şimdi, biz bakalım bu söylediklerinize, hangi projeler...

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Onları Komisyonda milletvekillerimizle paylaşalım.

Sayın Arı, sizin mi söz talebiniz var?

Buyurun.

CAVİT ARI (Antalya) – Antalya’yla ilgili bir proje ismi geçti, neresi olduğunu tekrar edebilir mi?

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Antalya’yla ilgili bir proje ismi geçti, neresi olduğunu anlayamamış milletvekilimiz, onu söyleyin.

TCDD GENEL MÜDÜRÜ HASAN PEZÜK – “Aliğa” dedim.

CAVİT ARI (Antalya) – Antalya adı geçti mi?

TCDD GENEL MÜDÜRÜ HASAN PEZÜK – Yok.

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Yok, Antalya yok.

RAHMİ AŞKIN TÜRELİ (İzmir) – Bir tekrarlar mısınız son 4 taneyi?

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Bir daha tekrarlar mısınız son 4 taneyi Sayın Genel Müdür?

RAHMİ AŞKIN TÜRELİ (İzmir) – İskenderun-Divriği birincisi.

TCDD GENEL MÜDÜRÜ HASAN PEZÜK – İskenderun-Divriği Elektrifikasyon Projesi, 1994; Ankara-İstanbul Rehabilitasyon Projesi, 2003.

RAHMİ AŞKIN TÜRELİ (İzmir) – Nedir bu “rehabilitasyon” derken? Hızlı tren falan gibi öyle bir şey değil, değil mi, bunlar değil?

TCDD GENEL MÜDÜRÜ HASAN PEZÜK – Yani oralarda, o güzergâhlar üzerindeki rehabilitasyon projeleri.

2000 yılında Türkiye Deprem Yardım ve Yeniden Yapılanma Projesi; 4, Aliğa-Menemen-Basmane-İzmir-Cumaovası Hattı Elektrifikasyon Projesi.

RAHMİ AŞKIN TÜRELİ (İzmir) – Bunun tarihi kaçtı?

TCDD GENEL MÜDÜRÜ HASAN PEZÜK – 1999 Sayın Vekilim.

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Teşekkür ediyorum.

Tabloyu da paylaşalım değerli arkadaşlar.

Sayın Akay....

CEVDET AKAY (Karabük) – Şimdi, Sayın Genel Müdürüm, bu, bütçe kanununun 12’nci maddesine istinaden verilen yetkiyle hazine garantili üstlenimlerle alakalı ve ikrazen kullanılan kredilerle ilgili bir durum. Yani ödemesiz dönem içeren orta ve uzun vadeli kredi kullanımlarıyla ilgili hazine garantisi kapsamında TCDD’ye kullanılmış krediler. Şimdi, bunlar kullandırıldığı tarihten itibaren geri dönüşümle ilgili hiç mi ödeme yapılmadı, tamamen donuk mu? Az önce miktarları söylediniz. Bir de sizin ödenmemiş sermayeniz ne kadardır? Yani bunların ödenmemiş sermayeye sayılmasıyla, öz kaynağı ilave edilmesi suretiyle ödenmemiş sermayeniz tamamen ödenmiş mi hâle geliyor? Bir de sürekli bu uygulama ve donuk kredi şekliyle kalması ve geri dönüşü olmaması bütçe kanununda verilen bu yetkinin de kanunsuz bir şekliyle kullandırılması anlamına geliyor. Biz, burada bütçeye de bu onayı verirken bu kredilerin böyle verimsiz kullanıldığını burada gördüğümüzde hakikaten yanlış bir iş yapıyoruz diye düşünüyoruz. Tabii ki tamamının ödenmesi mümkün değil, hazine tarafından desteklenmesi gereken de bir proje. Niçin bu projeler direkt hazine yardımıyla karşılanmıyor? Bunlar Hazine yardımıyla karşılansın. Dış kaynak kredileri, bu tip kanunla kullanılan kredilerin kendi içerisinde geri dönmesi ve ödenmesi muhakkak ki olması gereken bir uygulamadır. Bu konuda ben buradan ilgili uyarılarımızı da yapmış olayım. Düzenlemenin en azından bu tip önemli projelerin geri ödenememe durumu olursa ki ödenememe gibi bir şeyi kabul etmemek mümkün değil... Çünkü özel sektörde böyle bir şeyi yönetim kurulu üyeleri yapmış olsa o şirketin ödenmiş sermayesini ve öz kaynağını aştığı tutarda iflasını istemek zorunda kalınır ve sorumlulukları var biliyorsunuz. Buradaki o

sorumluluklardan kurtulmak için de bu işlemin yapıldığını siz az önce ifade ettiniz ama biz bunu doğru bir uygulama olarak bulmuyoruz. Burada, program dışı bir sürü ödenekler gördük hiç olmazsa bunların bir kısmı hazine yardımıyla direkt karşılansın, siz yöneticilerin sorumluluğu da ortadan kalkmış olur diye düşünüyorum.

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Teşekkür ediyorum.

Sayın Temelli...

SEZAİ TEMELLİ (Muş) – Evet, şimdi, demir yolları önemli bir şey ve gerçekten Türkiye’de demir yolu alanındaki yatırımların daha da artırılması gerekiyor fakat bunu doğru projelendirmeyle yapmak gerekiyor.

Şimdi, burada karşımıza gelen bu madde bize şunu söylüyor: Yani doğru projelendirilmemiş, finansmanıyla doğru projelendirilmemiş ki böyle bir durum karşımıza çıkıyor. Şimdi, bunu nasıl telafi edeceğiz diye... Bunun doğru projelendirilmesi, tabii, şu değil yani bunu kârlı bir işletme hâline getirmek değil, demir yolları zarar edebilir. Burada önemli olan kamu yararadır, burada önemli olan ulaşım stratejisinin belirlenen hedeflere ulaşmasıdır. İşte, yük taşımacılığından yolcu taşımacılığına kadar burada kamuyu gözetme ve bu anlamıyla da belli zarara katlanılması söz konusu olabilir ki bu tam da bizim kamuya addettiğimiz önemle ilgili bir şey. Biz buna itiraz etmeyiz ama burada itiraz ettiğimiz şey şu: Bu projelendirme akli yanlış bir projelendirme akli. Mesela, Türkiye’de demir yollarının rehabilitasyonu, belli alanlara demir yollarının açılması, yolcu ve yük taşımacılığının bu alana daha fazla kaydırılması önemli bir projeksiyondur. Ama bizde ne oluyor? Özellikle seçim zamanları olsun ya da iktidarın marifetlerini sergilemek adına ortaya koymuş olduğu bir hızlı trencilik... Orası gerçekten hızlı mı, o da ayrı bir tartışma konusu. Şimdi Ankara- İstanbul arası hızlı trene binseniz, ben arabayla daha çabuk gidiyorum, bunun nesi hızlı, dünyanın hiçbir yerinde yok ama demek ki yanlış bir projelendirme var. Esas çözmemiz gereken meseleleri doğru bir yerden çözek belki de bu türden proje maliyetlerine, bu türden ek yüklerle katlanmamış olacağız. Gerçek anlamda bir demir yolu ve bununla ilgili bir ulaşım stratejisinin üretilmesine ihtiyaç var. Aksi hâlde bu tür yükler önümüzdeki dönemde çok daha artarak karşımıza çıkacak. Ulaştırma Bakanlığını biz burada dinlerken aslında hâlâ Ulaştırma Bakanlığının akli, biraz daha böyle hızlı trencilik üzerine geliyor ve burada tabii aklımıza şu geliyor; AKP iktidarlarından çok net bildiğimiz bir şey: Acaba bunun arkasında yatan özelleştirmeye yönelik bir çalışma mı var? Yani “Belli alanlarda Devlet Demiryollarını kârlı bir statüye geçirmek, borçlarından kurtarmak ve sonra da işte bu iktisadi krizi, sıkışmışlığı aşmak için geçmişte yapıldığı gibi yeni bir özelleştirme furusuyla karşılaşacağız ve bunun içinde Devlet Demiryolları da var mı?” kuşkusuna da aklımıza düşüyor. Bunu da belirtmek istedim.

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Teşekkür ediyorum.

Başka söz talebi yok.

42’nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

43’üncü madde...

Sayın Aksu...

ERSAN AKSU (Samsun) – Değerli Başkanım, bu, motorlu araç ticareti yapanların özellikle sözleşmelerinin noterde düzenlenmesi konusunda getirilmiş bir düzenleme. Özellikle özel tüketim vergisinin ilgili tebliğinde bayilik, yetkili satıcılık ve acentelik ilişkilerinin noter nezdinde yapılmış sözleşmeyle tesis edilmesi noktasında ikincil bir düzenlemede tebliğle bu konu düzenlenmiş iken yasada olmamasının kimi suistimallere sebebiyet verdiği ve yargıya bu konunun intikal ettiği tablolar

oluşturduğunu görmemiz nedeniyle yasaya, 4760 sayılı Özel Tüketim Vergisi Kanunu'na bu noktada motorlu araç ticareti yapanlar arasında yapılacak sözleşmelerin adi sözleşme değil de noter sözleşmesi olarak yapılması noktasında bir teklifimizdir efendim.

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Teşekkür ediyorum.

Madde üzerinde söz talebi yok.

43'üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

44'üncü maddeye geçiyoruz.

Sayın Aksu...

ERSAN AKSU (Samsun) – Sayın Başkanım, yine 4760 sayılı Özel Tüketim Vergisi Kanunu'nda, 5'inci maddenin (1) numaralı alt bendinde yaptığımız bu düzenlemeyle, özellikle serbest bölgelere yapılan mal teslimlerinde KDV Kanunu'nda var olan istisnaya karıştırılarak ihracat istisnası hükümleri çerçevesinde işlem görmesi gerektiği yönünde yargıya intikal eden kimi ihtilaflar söz konusu. Bu nedenle, yapılan düzenlemeyle “yurt içinden serbest bölgelere yapılan teslimlerin” ifadesi eklenerek ihracat istisnası, serbest bölgelere yapılacak teslimlerde Özel Tüketim Vergisi Kanunu çerçevesinde ihracat istisnası uygulanmayacağı hususunda kanunda açık bir düzenleme getirmek suretiyle KDV'deki istisnaya karıştırılan hususun önlenmesi amaçlanmaktadır.

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Söz talebi yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

45'inci maddeye geçiyorum.

Sayın Özkaya, buyurun.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Sayın Başkanım, burada cep telefonlarıyla ilgili bir alt vergi var, bunun 160 TL olarak yeniden değerlendirilmesine tabi tutulması... Vergi oranı yüzde 25 yani 160 TL, 320 TL, 640 TL gibi algılanıyor, ondan daha aşağı zaten cep telefonu yok. O nedenle, günün şartlarına uygun ve yeniden değerlendirilmesine göre de her yıl artırılacak bir vergi düzenlemesi; 250 milyon TL gelir beklentisi var.

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Teşekkür ediyorum.

Bununla alakalı söz talebi yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Şimdi 46'ncı ve 78'inci maddeleri birlikte gündeme alıyorum.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Değerli Başkanım, bu konu bizim sektörden yoğun talep edilen, bizi de rahatsız eden bir uygulama. Malum, yurt dışından gelen araçların otoyollardan geçiş ücretini ödememeleri, plakalarına yazılan cezaların tahsili büyük sıkıntı yaratıyordu. Bizim sektörümüzdeki temsilcilerimiz yurt dışına gittiğinde onlar ceza yediğinde bu cezayı ödüyorlar, tersi olduğunda tahsilat sıkıntısı yaşanıyordu. Şu anda bu kişiler gümrükten yurt dışına çıkarken eğer bir ceza almışlarsa, bir otoyoldan izinsiz geçmişlerse bunları ödemedi yurt dışına çıkmayacaklar. Dolayısıyla ülkemizde bir usul hatası yapan yabancıların cezalarını ödeyerek çıkmalarını düzenleyen önemli bir madde.

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Teşekkür ediyorum Sayın Özkaya.

Sayın Arı...

CAVİT ARI (Antalya) – Sayın Başkanım, konu daha iyi anlaşılсын diye soruyorum da. Şimdi, özellikle burada otoyollardan geçişlerle, köprülerden geçişlerle ilgili bir konu gibi anlatıldı Ali Bey tarafından.

Normal trafik cezaları da bu kapsamda mı?

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Hepsi dâhil.

CAVİT ARI (Antalya) – Trafikle ilgili tüm cezalar?

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Tüm cezalar. Hatta biz gümrük teşkilatımız ve Gelir İdaresi Başkanlığıyla da konuştuk, iyi de bir sistem kurmuşlar; parasını ödemeyen yurt dışına çıkmıyor.

CAVİT ARI (Antalya) – Tamam, doğrudur.

Türkiye’de, özellikle Antalya’da her 4 araçtan 1’i yabancı plakalı araç olduğu bu dönemde gerçekten de önemli bir konuydu.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Evet, önemli bir düzenleme.

NİLGÜN ÖK (Denizli) – Bir de bunun bulunma süresi vardı, değil mi?

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – O yurt dışından geri gelenler, altı ay; bu, transit geçip gidenler, 46 ile 78.

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Değerli milletvekilleri, başka söz talebi yok.

46’ncı maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

78’inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

SEZAİ TEMELLİ (Muş) – 78 de mi bununla alakalı?

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Evet, 78’inci madde de bununla ilişkili.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – O da denetleme ve cezalar.

BAŞKAN MEHMET MUŞ – 49’uncu maddeyi görüşmeye açıyorum.

Sayın Aksu...

ERSAN AKSU (Samsun) – Sayın Başkanım, 49’uncu maddemiz de Gelir İdaresi Başkanlığına ilişkin bir yetki düzenlemesi içermektedir. 5345 sayılı Kanun’un 81’inci maddesindeki husus Cumhurbaşkanlığı hükûmet sistemine geçişle beraber aynı şekliyle Cumhurbaşkanlığı kararnamesine aktarılmış iken bu hususun Anayasa Mahkemesi tarafından 2023’ün 4’üncü ayında Resmî Gazete’de yayımlanan kararıyla kişisel verilere ilişkin düzenlemenin niteliği itibarıyla bu vasıfta olan bir düzenleme olması nedeniyle Cumhurbaşkanlığı kararnamesiyle düzenlenemeyecek, düzenlenmesi uygun olmayan nitelikte olduğundan iptal edilmesi söz konusu idi. Bundan dolayı yapılan düzenleme daha öncesinde yasal çerçevede olduğu şekliyle yasal çerçeveye büründürülüyor. Ancak ilave olarak da vergi dairelerince işlem tesis edilmesi gereken işlerde, teknik altyapıda şu anda Gelir İdaresi Başkanlığının mevcut olması nedeniyle elektronik ortamda tebliğ edilebilmesiyle ilgili bir fıkrayı da maddeye ekleyerek düzenlemek teklifimizdir.

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Teşekkür ediyorum.

Maddeyle ilgili söz talebi yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

50’nci maddeyi görüşmeye açıyorum.

Buyurun.

ERSAN AKSU (Samsun) – Başkanım, Gelir İdaresi Başkanlığının özellikle bilişim personeli çalıştırılmasıyla ilgili maddesi de biraz önce ifade ettiğimiz gibi, Cumhurbaşkanlığı kararnamesiyle düzenlenmiş olmasının Cumhurbaşkanlığı hükûmet sistemine geçişten sonra yine Anayasa Mahkemesinin 2022’nin 11’inci ayındaki kararıyla, münhasıran kanunla düzenlenmesi gerektiği

gerekçesiyle söz konusu düzenlemenin iptalinden dolayı getirdiğimiz bir düzenleme. Belli bir süre ya da projeye sınırlı olmayan bilişim hizmetlerinde tam veya kısmi zamanlı olarak çalıştırılabilmesine imkân sağlayan bir düzenlemedir ve bu çerçevede kanuna taşınması noktasında düzenlememizi teklif ediyoruz.

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Teşekkür ediyorum.

Söz talebi Sayın Temelli'den.

Buyurun lütfen.

SEZAI TEMELLİ (Muş) – Anlamak için soruyorum: Bu personel projeye bağlı değil, değil mi?

ERSAN AKSU (Samsun) – Proje süresiyle ilgili ve projeye bağlı olarak, evet.

SEZAI TEMELLİ (Muş) – Proje personeli yani bu.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Mevcut kanunda “proje personeli” buna ilaveten “tam veya kısmi zaman” ekleniyor. Projeliye bunlar da ilave ediliyor.

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Teşekkür ediyorum.

50'nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

51'inci maddeyi atlıyorum; Bankalar Birliği bununla ilgili açıklama yapacak, yoldalar, geliyorlar.

53'üncü maddeyi görüşmeye açıyorum.

Sayın Özkaya...

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Sayın Başkanım, bu da kamu hastaneleri, üniversite hastanelerimizin çok önemli bir konusu. Malum, üniversite hastaneleri en üst basamak, çok ağır tedaviler yapan ve büyük sıkıntıları göğüsleyen kuruluşlarımız. Uzun süredir Sosyal Güvenlik Kurumumuz bunlara global bütçeden sözleşme yapıyorlar ve bir miktarı belirliyorlar, her ay bir sıkıntı yaşanmasın, tedavi durmasın diye o parayı gönderiyor. Bazen büyük kısmında, çoğunlukla da yıl sonu itibarıyla yapmış oldukları hizmetlerden daha fazla paranın gönderilmiş olduğu görülüyor. Diyelim ki bizim şehrimizdeki Afyonkarahisar Sağlık Bilimleri Üniversitesiyle 500 milyon liraya global bütçeyle anlaştı, üniversite yıl sonunda diyelim ki 400 milyon liralık fatura sundu, 100 milyon TL'yi bir sonraki yıldan mahsup etmesi gerekiyor. Öyle olunca da mahsup ettiğiniz an hizmet vermekte, mal almakta, tıbbi cihaz almakta sıkıntı yaşıyor, hizmet duracak. Bu, kamu hizmetinin eksiksiz, problemsiz devam etmesi ve üniversite hastanelerimizin desteklenmesi için getirilmiş bir hüküm. Kamuya son derece maliyeti olmakla birlikte kamu hizmeti açısından çok önemli bir madde diye görüyoruz.

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Teşekkür ediyorum.

Değerli milletvekilleri, 53'üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Sayın milletvekilleri, madde geçmiştir.

54'üncü maddeyi müzakereye açıyorum.

Sayın Özkaya, buyurun lütfen.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Sayın Başkanım, dün de açıklamıştık, malum, genel sağlık sigortası çıktıktan sonra sosyal güvenliği olmayan vatandaşlarımız da genel sağlık sigortası kapsamına alındı ve bunların belirli bir prim ödeyerek sağlık hizmetlerinden istifade etmesi gerekiyordu. Bu 2014 yılında verilen hizmet, kanunun yeni çıkması, ciddi manada uyumun zorluğu nedeniyle vatandaşlarımızın bir kısmı hizmet aldı, bir kısmı hizmet alamadı, borçlar tahakkuk etti kanunen ama

bugün geldiğimizde hizmeti almamış olsa bile bizim geriye dönüp “Sizin 2014 yılında şu kadar sağlık primini bana ödemeniz gerekirdi.” diye 1 milyon 800 bin kişiye 1 milyar 800 milyon TL’lik bir icra tebligatı yapmamız gerekir. Bunlar, geçmiş hizmetler, emekliliğine...

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Yani bunu siliyor muyuz?

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Siliyoruz, bunları terkin ediyoruz. Devletin vatandaşına önemli bir atıfeti olarak görüyoruz.

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Teşekkür ederim.

Maddeyle alakalı söz talebi...

SEZAİ TEMELLİ (Muş) – Sayın Başkan...

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Sayın Temelli...

SEZAİ TEMELLİ (Muş) – Bunun silinmesi doğru bir karar çünkü hem geçmişte kalmış hem dediğiniz gerekçelerle... Fakat, bu bağlamda bir şeyi dile getirmek istiyorum: Şimdi, genel sağlık sigortası primlerinin yüksekliği... Dolayısıyla bu şey gelebilir yani rakama baktığınızda “Ya, buna nasıl yüksek diyorsunuz?” diyebilirsiniz ama Türkiye’deki yoksulluğu, Türkiye’deki işsizliği, Türkiye’de içinde bulunduğumuz bu durumu dikkate aldığınızda, gelir dağılımı bozukluğunu dikkate aldığınızda gerçekten insanların bunu ödemekte zorlandığını da biliyoruz. Bu bağlamda, önümüzdeki yıllarda da aslında, bu türden borçlar ve bunlara dair uygulamalar karşımıza gelecek. Neden bunu dile getirdim? Bunun hakkında düşünmemiz gerekiyor yani genel sağlık sigortası primlerinin aslında ülke gerçekliğine göre düşünülmesi önemlidir diye söz almak istedim.

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Teşekkür ediyorum.

Sayın Türel...

RAHMİ AŞKIN TÜRELİ (İzmir) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Tabii, bu konu, aslında geliri brüt asgari ücretin üçte 1’inden az olanlarla ilgili olarak ortaya çıkan bir durum. Bunun şeyi nedir, bu kapsamda kaç kişi var?

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – 1 milyon 800 bin.

RAHMİ AŞKIN TÜRELİ (İzmir) – Toplam?

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Evet.

RAHMİ AŞKIN TÜRELİ (İzmir) – Bu borç için söylemedim, genel anlamda, genel sağlık sigortası...

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – İki örtüşüyor.

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) – 6,6 milyon sizin dediğiniz.

RAHMİ AŞKIN TÜRELİ (İzmir) – Evet, onu soruyorum ben.

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) – 6,6 milyon, 100 milyar TL’de...

RAHMİ AŞKIN TÜRELİ (İzmir) – Bu, şu mu demek yani 6,6 var, bu bir yıl mı yoksa zaman içinde ödemeyen tekrarların bir araya gelmesiyle mi oluştu, nedir bu?

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Kanun 2012’de yürürlüğe girdi, ve bunun primi bugün 402 TL, o gün çok daha düşük bir miktardı. Yani, bir kişinin sosyal güvenliği yoksa 402 TL prim ödediğinde sağlık sigortası hizmetlerinden yararlanır. Yedi kolda biz sosyal güvenlik prim tahsis ederiz; kısa vadeli, uzun vadeli olarak ayırır. Bu kişilerin 2013 yılını geçen yıl tasfiye etmişiz. Şimdi, bu, 2014 yılı için, geçmişte kalmış bir alacak.

RAHMİ AŞKIN TÜRELİ (İzmir) – 2014 yılından mı kalıyor bunlar?

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Evet, 2014 yılından kalıyor.

RAHMİ AŞKIN TÜRELİ (İzmir) – Bunlar her yıl, büyük ihtimalle sonraki yıllarda da var, daha önce başka aflar da oldu. Bu konuyu biraz anlatır mısınız? Bu konuda bilgilенmek istiyoruz.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Sayın Başkanım, sayın vekillerimiz SGK Başkan Yardımcımız Sayın İsmail Ertüzün'den bilgilенmek istiyor.

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Buyurun lütfen.

SGK BAŞKAN YARDIMCISI İSMAİL ERTÜZÜN – Efendim, malumunuz, genel sağlık sigortası 1/1/2012 yılından itibaren uygulamaya girdi. O yıllarda üç farklı prim sistemi söz konusuydu. Tüm aile içerisinde kişi başına düşen gelir, asgari ücretin üçte 1'i ise asgari ücretin brütünün yüzde 4'ü prim olarak alınıyordu, eğer geliri asgari ücretin 2 katıysa yüzde 12'si alınıyordu, eğer 2 katının üstündeyse yüzde 24'ü alınıyordu; bu uygulama 2017'ye kadar devam etti. Bugün gündemimizde olan, geçmiş yılda da benzer bir düzenleme yaptığımız şey, o üçlü kademeli sistemin yüksek priminden kaynaklı. 2017 yılında yapılan düzenlemeden sonra asgari ücretin yüzde 3'üne indirildi, bugün itibarıyla rakam 402,44 kişi. Bu kişilerin herhangi bir şekilde sosyal güvenlikleri yok ise, bir başkasının da bakmakla yükümlüsü değilse ya da emekli değil ise 402 lirayı ödemek şartıyla tüm aile fertleri herhangi bir sınırlama olmaksızın genel sağlık sigortası sistemi içerisinde faydalanmaya devam ediyorlar. Bugün görüölen madde, bu uygulamanın ilk yıllarından kaynaklanan... Ama, bir düzeltme yapayım, 1/1/2014 öncesine ait yani 2013 yılına ait bu rakam. 2013 sonu itibarıyla 1 milyon 800 bin kişinin 1,8 milyar TL'lik bir borcunun terkin söz konusu.

Sayın Vekilim, tabii, burada altmış günlük bir süre şartı var. Eğer altmış gün borcunuz varsa bu sağlık hizmetinden faydalanamıyorsunuz. Bu grup o dönem sağlık hizmetinden faydalanamadı ama biz faydalandıramadığımız bir hizmetin borcunu tahsil etmek gibi garip bir durumla karşı karşıya kaldığımız için iki yıldır terkin ediyoruz. Yaklaşık 2 milyon 78 bin kişi primini kendi ödüyor. Sizin demin sorduğunuz soruda da primi devlet tarafından ödenen yani aile içerisinde fert başına düşen asgari ücret tutarı üçte 1'inden az olan kişi de 6 milyon 574 bin kişi bugün itibarıyla. Yeşil kartlı olarak ifade ettiğimiz...

RAHMİ AŞKIN TÜRELİ (İzmir) – Bunlar şey yapabiliyorlar mı? Yani bunun biraz üstü de var. Bir de hanı, tabii, bu asgari ücretin üçte 1'i, onun biraz üst şeyleri de var. Oradaki nasıl bir...

SGK BAŞKAN YARDIMCISI İSMAİL ERTÜZÜN – Şimdi, herkes için 402 lira. Herkes için 402 liralık bir rakam söz konusu.

RAHMİ AŞKIN TÜRELİ (İzmir) – 402 TL'yi ödeyemeyen var mı?

SGK BAŞKAN YARDIMCISI İSMAİL ERTÜZÜN – Şu anda mı?

RESUL KURT (Adıyaman) - Ödeyemeyince devlet ödüyor.

SGK BAŞKAN YARDIMCISI İSMAİL ERTÜZÜN – Şöyle efendim: Bu geçmişteki borcu olanlar da dâhil, öncelikle 6,4 milyon mektup gönderdik bilgilendirmek için. Bu, sosyal güvenlik ve genel sağlık bilincinin aşılması ve bu konuda bilgilendirme yapabilmek için. SMS yoluyla, e-devlet yoluyla, sosyal medya yoluyla bu konuda yoğun bir çaba sarf ediyoruz. Tabii, tahsilat oranını artırmamız lazım. Borcun da miktarını -hatırlarsanız- on bir yılda 8 yapılandırma kanunu getirdik. Bu yapılandırmalarla birlikte bunların tahsilini öngörüyoruz. Bu borcu tahakkuk ettirdiğimiz kişi gelir testine giderse ve belirttiğimiz rakamlar içerisinde bir durum söz konusu olursa, sosyal yardımlar için “Evet, asgari ücretin üçte 1'inden aşağıda bunun geliri.” denirse bu rakamlar zaten siliniyor. Dolayısıyla bu rakam

bugün böyle, yarın baktığınız zaman başka bir rakam çıkıyor karşınıza yani sabit bir rakam değil. Yani kişi şunu tercih etmemiş olabiliyor: Gelir testine gitmemiş. Niçin? O an için sağlıktan faydalanma durumu, zorunluluğu söz konusu olmamış, ihtiyaç duymamış.

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Teşekkür ediyorum.

SEZÂİ TEMELLİ (Muş) – Bu 8 yapılandırmanın rakamları var mı elinizde? Yani bu yapılandırmanın sonucu ne oldu?

SGK BAŞKAN YARDIMCISI İSMAİL ERTÜZÜN - Şöyle efendim, onu uygun görürseniz ben Genel Kurul sırasında takdim edeyim. Benim yapılandırmalarda primler için “genel sağlık sigortası” ve “diğer uzun vadeli sigortalar” diye elimde bir ayırım yok. Ona yönelik bir çalışmayı yaptırayım, Genel Kurul sırasında size takdim ederim.

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Şöyle yapalım: Pazartesi akşamına kadar gönderin bize, salı sabahı milletvekillerine göndereceğim.

SGK BAŞKAN YARDIMCISI İSMAİL ERTÜZÜN - Olur Sayın Başkanım.

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Veya cuma akşamına yetiştirir misiniz?

SGK BAŞKAN YARDIMCISI İSMAİL ERTÜZÜN - Genel Müdürümüz burada, ben çalışmayı başlattırırım hemen.

BAŞKAN MEHMET MUŞ – O zaman, bugün günlerden çarşamba, yarın çalışın, cuma günü saat 12.00’ye kadar gönderin bize çalışmayı.

SGK BAŞKAN YARDIMCISI İSMAİL ERTÜZÜN - Tamam efendim.

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Teşekkür ederim.

Sayın Çakır...

SAMİ ÇAKIR (Kocaeli) – Spesifik bir örnek olması açısından merak ettim de, 2014 yılında ödemeyen veya ödeyemeyenlere dair böyle bir sayı var mı elinizde? 2014 için söylüyorum yani 2014 öncesinden ödeyen var mı? 2014’te ödemeyen veya ödeyemeyen, böyle bir sayımız da var mı? Yani önümüzdeki yıllarda...

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) - Sayın Vekilim, 2013’te 1 milyon 800 bin.

SAMİ ÇAKIR (Kocaeli) – Şimdi, bakın, şöyle: 2013’ü biz bu şekilde terkin ediyoruz.

SGK BAŞKAN YARDIMCISI İSMAİL ERTÜZÜN - Terkin edilen...

SAMİ ÇAKIR (Kocaeli) – Evet, evet.

SGK BAŞKAN YARDIMCISI İSMAİL ERTÜZÜN – Benim söylediğim örnekteki gibi, kişi gelir testine giderse rakam sürekli değişim gösteriyor.

SAMİ ÇAKIR (Kocaeli) – Değişebilir.

SGK BAŞKAN YARDIMCISI İSMAİL ERTÜZÜN - Tabii, biz bunun kesin rakamını ancak takip eden yıl sonuna doğru verebiliriz.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) - Kaç kişi terkin etmiştir?

SGK BAŞKAN YARDIMCISI İSMAİL ERTÜZÜN - 2 milyon küsurdu.

SAMİ ÇAKIR (Kocaeli) – Tekrar, mesela...

SGK BAŞKAN YARDIMCISI İSMAİL ERTÜZÜN - Şöyle efendim: 2 milyon 39.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) - 2012’de 2 milyonmuş, 2013’te 1 milyon 800.

SGK BAŞKAN YARDIMCISI İSMAİL ERTÜZÜN - Biraz gerileme var.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) - Demek ki yani o da...

SAMİ ÇAKIR (Kocaeli) – Bir şeyi daha merak ediyorum, önümüzdeki süreçte yani bu böyle terkin noktasında tekrar gündeme gelecek mi?

SGK BAŞKAN YARDIMCISI İSMAİL ERTÜZÜN - Gelme ihtimali var yani yok diyemem tabii.

SEZAİ TEMELLİ (Muş) - Duyamadık.

SAMİ ÇAKIR (Kocaeli) – Tekrar gündeme gelme ihtimalini sordum da...

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Sayın Kırkpınar, buyurun lütfen.

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – Teşekkür ediyorum.

Aslında Başkanım, bu gerçekten sosyal devlet olmanın bir gereği, çok önemli bir şey bunun terkinini ama biz bunu epeyce zamandan beri yapıyoruz, tekrarlıyoruz. Şimdi, ödeyenler var, ödeyemeyenler var, bir de ödemeyenler var. Şimdi, bunların, Bundan sonraki süreçlerde bir alışkanlık hâline gelmemesi için ya da buna artık bir nokta koymak için bir çalışmamız, bir tedbirimiz, bir önerimiz olabilir mi? Ben bunu merak ediyorum çünkü her seferinde biz bunu yapıyoruz bu şekilde.

CAVİT ARI (Antalya) – Geçen yıl da böyle bir düzenleme yapmıştık.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Azalmış, 2 milyondan 1 milyon 800'e inmiş.

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Sayın Temelli, buyurun lütfen.

SEZAİ TEMELLİ (Muş) – Şimdi Yaşar Bey “Bir önerimiz var mı?” diye söyleyince ben bir öneride bulanayım: Genel sağlık sigortası primini bütçe karşılansın; sosyal devlet, sosyal adalet böyle olur yani bu fiyatlandırma mantığından çıkarak olur. Dolayısıyla, gerçek anlamda belli bir yaşam standardının üzerindeki insanlardan prim alınır, bu da belli bir gelire kavuşan insanlarda söz konusu olabilir. Dolayısıyla bu genel bütçeden karşılanırsa eğer sosyal adalet ve sosyal devletin olması gereği de yerine getirilmiş olur, çözüm budur. Yoksa siz 8 değil böyle giderse 18 tane yapılandırma çıkarmaya devam edersiniz.

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Sayın Güneş...

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) – Ben şunu sormak istiyorum: Şimdi, normalde bu gelir testinin altında kalan 6,6 milyon; bir de BAĞ-KUR'lular var, Emekli Sandığı mensupları var, sigortalılar var. Bunların haricinde kalıp da kendi sağlık sigortasını, GSS primini ödeyen kaç kişi günümüzde?

MEHMET RÜŞTÜ TİRYAKİ (Batman) – Sayı düşükse kamu ödesin, değil mi?

SGK BAŞKAN YARDIMCISI İSMAİL ERTÜZÜN – 2 milyonken demin bahsettiğim...

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) – Hayır, şimdi.

SGK BAŞKAN YARDIMCISI İSMAİL ERTÜZÜN – 2 milyon 78 bin kişi.

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) – 2 milyon 78 bin, bugün ödeyen; bunlarda ödeme oranı nasıl?

SGK BAŞKAN YARDIMCISI İSMAİL ERTÜZÜN – Yüzde 24.

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) – Teşekkür ederim, sağ olun.

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Başka söz talebi yoksa Sayın Gülsoy...

RAHMİ AŞKIN TÜRELİ (İzmir) – Yani ne oldu Sayın Güneş?

SEYDİ GÜLSOY (Osmaniye) – Sayın Başkanım, ben de şunu merak ettim...

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) – Bunlar sağlık hizmeti alabiliyorlar efendim yani ödese de ödemese de Cumhurbaşkanlığı kararnamesiyle hizmet alabiliyorlar sorun yok.

NİLGÜN ÖK (Denizli) – Yani 2 milyon 78 bin kişi sağlıktan yararlanabiliyor.

SEZAI TEMELLİ (Muş) – Ödemekle yükümlü olanlardan... Yani her şeyi ticarileştirdiğiniz için o da öyle.

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) – Ya sen her şeye farklı bir...

SEZAI TEMELLİ (Muş) – Parası olan alır, olmayan ödeyemez.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Parası olmayanı biz ödüyoruz.

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Teşekkür ediyorum.

Sayın Gülsoy, buyurun lütfen.

SEYDİ GÜLSOY (Osmaniye) – Sayın Başkanım, şunu merak ettim ben de: Arkadaşlar, Sayın Başkanımız “Gelir testi yapılmadığı için sayılar sürekli değişebilir.” diye söyledi. Biz kamu olarak gelir testini resen biz yapmış olsak, yıl başında belirlemiş olsak diyorum; böyle bir uygulama olamaz mı? Yani dolayısıyla borç da belli olmuş olur, resen SGK yapsa bunu.

SEZAI TEMELLİ (Muş) – Parayı kaldırın.

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Teşekkür ediyorum.

Değerli milletvekilleri...

MEHMET RÜŞTÜ TİRYAKİ (Batman) – Parayı kaldırırsanız, bütün ödemeler bankadan olursa herkesin gelirinin ne olduğunu bilirsiniz.

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Sayın Tiryaki, değerli arkadaşlar, bir saniye...

Başka söz talebi yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

55’inci maddeye geçiyorum.

Sayın Aksu, Sayın Özkaya...

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – 55’inci madde, ihracatçı birlikleri için katılım bankaları da bir şirket kurdular...

BAŞKAN MEHMET MUŞ – İhracatçılar birlikleri için değil katılım bankaları kendi arasında bir kefalet şirketi kurmuşlar.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Kurdular. Bunlar ihracatçılara vermiş oldukları...

BAŞKAN MEHMET MUŞ – İhracatçılara değil bunlar kendi müşterilerine verecekler; KGF’nin başka bir benzeri, katılım bankalarının bir araya gelmesiyle oluşturulan bir sistem.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Siz İGE AŞ’yi kurdunuz, onu söylemek istiyorsunuz bana Sayın Başkanım.

BAŞKAN MEHMET MUŞ – O başka bir şey, karıştırmayalım, bunu izah edin lütfen.

RAHMİ AŞKIN TÜRELİ (İzmir) – Önceki Ticaret Bakanımız olunca...

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Yanlış gitmesin diye sıraya sokmaya çalışıyorum.

SEZAI TEMELLİ (Muş) – Durum bu kadar vahim.

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Değil, değil.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Değil.

Burada, katılım bankaları bir kefalet şirketi kurdu, aynıysa Kredi Garanti Fonunda var, aynıysa Bankalar Birliğinde, hepsinde var; emsalini de bu şirkete veriyoruz.

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Özetle, KGF’deki vergi istisnası -kurumlar vergisi- burada kurulan kefalet şirketine de tanınmış; bunlar kâr amacı gütmedikleri için böyle bir istisna verilmiş.

Maddeyle alakalı söz talebi yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

60’ıncı maddeyi müzakereye açıyorum.

Sayın Özkaya, buyurun.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Efendim, bu yine ihracatçılarla ilgili bir konu. Mevcut Kurumlar Vergisi Kanunu’muzda eğer kişi ihracat yaparsa yüzde 20 vergiden istisnası var, normali yüzde 25; 5 puan indirimi var, yüzde 20. Bir kişi diyor ki “Ben üreticiyim, sektörel şirketlere, dış ticaret şirketlerine aracı şekliyle gönderiyorum o, yüzde 20’den yararlanıyor ben yararlanamıyorum, bunu esasen ben yapıyorum.” Dolayısıyla aracılı ihracatlarda da yüzde 5 puan indirim getirelim istiyoruz.

NİLGÜN ÖK (Denizli) – O da yüzde 20 ödeyecek.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Evet, o da yüzde 20 ödeyecek.

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Teşekkür ediyoruz.

Değerli milletvekilleri, bununla alakalı söz talebi yok.

60’ıncı maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul Edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

61’inci maddeyi müzakereye açıyorum.

Sayın Aksu...

ERSAN AKSU (Samsun) – Sayın Başkanım, dün de kapsamlıca değerlendirilen bir mevzuymuş, özellikle kur korumalı mevduat hesaplarından elde edilen gelirlere istisna uygulaması zaten devam eden bir uygulama iken 31/12/2023’te süresi sona erecekti; yapılan düzenlemeyle 2024’ün 6’nıncı ayına kadar süre uzatımını kapsayan bir düzenleme. Dün zaten kapsamlıca istişareleri ve değerlendirmeleri, eleştirileri yapılmış olan nitelikteydi. Düzenleme bunu içermektedir Değerli Başkan.

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Sayın Temelli, buyurun lütfen.

SEZAİ TEMELLİ (Muş) – Buradaki etki analizindeki 20 milyar ilk altı ay için mi?

ERSAN AKSU (Samsun) – Evet, gider etkisi vergisel anlamda ilk altı ay için.

SEZAİ TEMELLİ (Muş) – Tam yıl mı?

ERSAN AKSU (Samsun) – Sayın Temelli, uzatılırsa yıllık etkisi olarak...

SEZAİ TEMELLİ (Muş) – Şimdi, burada, tabii, rakamları tam alamıyoruz; kur korumalı mevduatta şu anda durum ne, ne kadar? “600 küsur milyar lira çıkış oldu.” dendi, kalan miktar ve bunun Merkez Bankasına olan bir yükü geliyor. Tabii ki buradaki istisnayla beraber de Hazineye bir yük binecek. Bu 20 milyar gerçekçi bir rakam mı? Çünkü 2023 yılında vergisel etki 60 milyar, değil mi? Doğru okuyorum, 60 milyar.

ERSAN AKSU (Samsun) – 2023 yılı sonu itibarıyla.

SEZAİ TEMELLİ (Muş) – Yılda 60 milyar.

ERSAN AKSU (Samsun) – Evet.

SEZAİ TEMELLİ (Muş) – Şimdi, burada yıllık 20 milyar olması gerçekçi bir rakam mı?

ERSAN AKSU (Samsun) – Çıkışla bağlantılı olarak ortaya çıkacak tablonun bu olacağı tahmin ediliyor.

SEZAI TEMELLİ (Muş) – Bir çıkış projeksiyonunuz var, işte bununla ilgili rakamları öğrenebilir miyiz; şu anda durum nedir, beklentiler nedir? Çünkü etki analizi diyorsunuz, dolayısıyla bu rakamların burada verilmesi gerekiyor.

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Evet, değerli arkadaşlar...

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Sayın Başkanım, Merkez Bankasındaki arkadaşımızdan aldığımız bilgiye göre 2 trilyon 767 milyar, zaten BDDK'nin internet sayfasında var şu an için ve değişiyor, sürekli değiştiği için bugün itibarıyla miktar 2 trilyon 767 milyar 902 milyon TL.

SEZAI TEMELLİ (Muş) – 2023 yılında ne kadar çıkış olmuş oransal olarak?

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Onu da sormamız lazım.

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Arkadaşlar, onu hesaplayabiliyorsanız bilgisini verin.

Sayın Türel...

RAHMİ AŞKIN TÜRELİ (İzmir) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Şimdi, bir süre uzatılıyor bu KKM ve katılım hesaplarında kurumlar vergisi istisnası ama tekrar Cumhurbaşkanlığının yetkisi kapsamında olmayan, Anayasa'da verilmemiş yetkilerin kullanılması söz konusu. Bakın, “süre bitiminden itibaren altı ayı geçmeyen süreler hâlinde uzatma...” Bitmiyor, “Uygulanan istisna oranı azaltma, tekrar kanuni seviyesine getirme...” ve sonra da kapsamı belirliyor; hesap türü, hesapların vadesi ve açılış tarihine göre istisna oranı azaltma, farklı istisna... Yani bu “kapsam belirleme” yetkisi yok yani birtakım oranlar belirleyebiliyor, arttırabiliyor, azaltıyor ama bütün alt detaylara kadar giren bir kapsam yetkisi var. Böyle bir yetki yok, Anayasa'da böyle bir yetki yok; Anayasa'ya aykırı bu.

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Sayın Arı...

CAVİT ARI (Antalya) – Sayın Başkanım, dün biraz daha detaylı konuştuk bu konuda. Kur korumalı mevduat sisteminin bütçemize getirmiş olduğu yük artarak devam ediyor, bu muafiyet de bu yükün biraz daha artacağına açık göstergesidir. Her ne kadar “Bu sistemden çıkmak için uğraşıyoruz.” denilse de biz bu sistemin yanlış olduğunu, yanlış işleyeceğini, ülkenin ekonomisine çok ağır yükler getireceğini 2021 yılı Ekim ayıydı yanlış hatırlamıyorsam başlangıç tarihi, o günlerde söyledik.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – 2021 Aralık.

CAVİT ARI (Antalya) – 2021 Aralık, pardon, düzeltiyorum.

Ve hatta öyle ki on beş gün sonra kanunu çıktı yani kanunu olmayan bir uygulamayı yaptınız. Dönemin Maliye Bakanının “30-35 milyar, 40 milyarı geçmez.” diye böyle küçümsediği bir olay, bugün ülkenin gerçekten de ekonomik anlamda başına dert olmuştur. Yanlış bir uygulamadır, anlık aldığımız kararlarla -başka konularda da böyle, sadece bu değil- ülkeyi ekonomik anlamda, sosyal anlamda, hukuk alanında nerelere getirdiğinizin bir örneğidir bu uygulama.

Sonuç itibarıyla, kur korumalı mevduattan yararlanan bireylerle işimiz yok, hep söylüyoruz; orada 1 milyon 200 bin kişi bu sisteme girmiş, devlet bir imkân çıkarmış, vatandaş yararlanıyor ama bunu, bu sistemi getiren yanlış getirdi.

Bu sistemden acilen çıkılması gerekiyor, bununla birlikte de muafiyet getirilmesinin anlamını da sormak lazım yani bir taraftan çıkmak istiyorsunuz, bir taraftan da muafiyeti uzatıyorsunuz. Dolayısıyla da sermayeye veya paraya para kazandırmaya devam eden bir anlayış, bir sistem olduğunu ifade etmek istiyorum.

Bu düzenlemeye destek olmayacağımızı ifade etmek istiyorum.

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Teşekkür ediyorum.

Sayın Ocaklı...

TAHSİN OCAKLI (Rize) – Teşekkür ederim.

Sayın Başkanım, Sayın Bakanım; Anayasa'nın 73'üncü maddesi, üçüncü fıkrasında vergi, resim, harç ve mali yükümlülüklerin konulmasının Türkiye Büyük Millet Meclisinin uhdesinde olduğu, kanunla değiştirilebileceği hükmü amir iken bu yetkinin Cumhurbaşkanlığına devrinin Anayasa'ya aykırı olduğu gerekçesiyle bu maddenin gündemden tamamen kaldırılmasını talep etmekteyiz.

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Teşekkür ediyorum.

61'inci maddeyle ilgili 1 adet önerge vardır, okutup işleme alacağım:

Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi'nin aşağıdaki 61'inci maddesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Rahmi Aşkın Türeli

İzmir

Cevdet Akay

Karabük

Tahsin Ocaklı

Rize

Mustafa Erdem

Antalya

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Önergeyle alakalı açıklama...

Sayın Akay, buyurun lütfen.

CEVDET AKAY (Karabük) – Az önce Sayın Tahsin Ocaklı da ifade etti, burada Cumhurbaşkanına verilen yetki Anayasa'nın 73'üncü maddesinin üçüncü fıkrasına aykırı; geniş yetkiler veriyor, devredilmemesi gerekir. O yüzden önergemizde belirttiğimiz şekliyle hareket edilmesini ifade ediyoruz.

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... 61'inci madde kabul edilmiştir.

Değerli milletvekilleri, yemek hazırlığımız yapılmıştır, görüşmelere 14.30'a kadar ara veriyorum.

Üyeler alt lokantasında milletvekillerimiz, kurum başkanlarımız, teklif sahibi milletvekillerimiz, Bakan Yardımcımız için; diğer milletvekillerimiz üyeler üst lokantasında...

14.30'da burada buluşmak üzere görüşmelere ara veriyorum.

Kapanma Saati: 13.14

İKİNCİ OTURUM**Açılma Saati: 14.53****BAŞKAN: Mehmet MUŞ (Samsun)****BAŞKAN VEKİLİ: İsmail Faruk AKSU (İstanbul)****SÖZCÜ: Orhan ERDEM (Konya)****KÂTİP: Nilgün ÖK (Denizli)**

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Değerli milletvekilleri, 28’inci Birleşimin İkinci Oturumunu açıyorum.

Kaldığımız yerden müzakerelerimize devam edeceğiz.

62’nci maddeye kadar gelmiştik fakat 51’inci maddeyi pas geçmiştik; 62’nci maddeyle devam edelim, sonra diğer maddeye döneriz.

62’nci madde için Sayın Özkaya’ya söz veriyorum.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Sayın Aksu’ya havale ediyorum.

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Sayın Aksu, şans oyunları ile alakalı topu size attılar.

Buyurun lütfen.

ERSAN AKSU (Samsun) – Şansımız bol olsun inşallah Sayın Başkanım.

Sayın Başkanım, değerli milletvekillerimiz; 5602 sayılı Şans Oyunları Hasılatından Alınan Vergi, Fon ve Payların Düzenlenmesi Hakkında Kanun’un 4’üncü maddesinin 2’nci fıkrasında bir düzenleme yapma ihtiyacı hasıl oldu ve ikramiye dağıtım oranlarının yüzde 83’ten yüzde 93’e çıkarılması yönünde...

BAŞKAN MEHMET MUŞ – “Yüzde 93’e kadar” öyle yazıyor.

ERSAN AKSU (Samsun) – ...yüzde 93’e kadar çıkarılması yönünde bir teklifimiz var; buradaki amacımız... Bu düzenleme kamu maliyesi açısından olumsuz herhangi bir etki ortaya çıkarmayacak ve yasa dışı bahis aktörleriyle de bu vesileyle etkin ve ticari anlamda da rekabet edebilecek, yasa dışı alanın...

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Yani siz dağıtım oranını artırdığınız zaman yasal alana daha fazla mı geliyor insanlar?

ERSAN AKSU (Samsun) – Daha fazla rağbet olacağı ve bu noktada vergilendirme açısından da kamu maliyemiz açısından da daha olumlu bir tablonun ortaya çıkacağı kanaatiyle böyle bir teklifimiz var Sayın Başkanım.

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Peki.

62’nci maddeyle alakalı söz talebi olan var mı? Yok.

62’nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

63’üncü maddeyle alakalı Sayın Özkaya konuşacak.

Buyurun.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Sayın Başkanım, malum, çek, Türk Ticaret Kanunu’nda havale hükmündedir yani “Çekin karşılığı bankada vardır, gidip alabilirsiniz.” demektir. Ancak maalesef Türkiye’de çok uzun süredir -ben meslekte otuz yılımı geçtim- bildim bileli vadeli çek yaygındır.

Zannediyorum 2010’lu yıllardaki ekonomik sıkıntı nedeniyle rahmetli Bakanımız Kemal Unakıtan döneminde gelmişti bu uygulama, o günden bugüne devam ediyor. Yine, toplumda meşhur bir söz var “Galatımeşhur lügatıfasihten evladır.” yani meşhur olmuş bir yanlış, uygulanmayan bir doğrudan daha iyidir diye; çekteki konu da tam da budur. Herkes gününde ödeneceği kanaatiyle çekleri verir, ticaret buna göre yürüyor. Biz burada bir anda “Gününde ödenir.” hükmünü getirdiğimizde ekonomik sıkıntıyı daha da sıkıntıya sokarız, o nedenle sürenin devam etmesini arz ediyoruz.

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Bu maddeyle alakalı, hepimizin malumu piyasayla alakalı söz talebi yok.

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) – Bu hep böyle devam edecek, değil mi? Biz bunu böyle devamlı...

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Görüşmeleri hatırlıyorum, Ticaret Bakanlığına “Bunu bir çalışın.” denildi. Bir iki yıl...

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) – 2025 yılından sonra bir daha yapacağız bunu.

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Bilmiyorum artık o kısmını ne yapacaklar ama bir çalışma için... Bu, piyasadan da çok çekebileceğimiz bir şey değil.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 63’üncü madde kabul edilmiştir.

Değerli milletvekilleri, 64’üncü, 65’inci ve 66’ncı maddeleri birlikte işleme alacağız.

Sayın Aksu, buyurun.

ERSAN AKSU (Samsun) – Sayın Başkanım, değerli milletvekillerimiz; Radyo ve Televizyonların Kuruluş ve Yayın Hizmetleri Hakkında Kanun’a “koşullu erişim” ve “net satış” ifadeleri ilk defa girecek bu vesileyle. Son dönemde görsel, işitsel basında ortaya çıkan teknolojik gelişmelerle birlikte abonelik sözleşmesine bağlı erişimin olduğu yayın sektörleri ciddi miktarda, yoğun olarak kullanılıyor. Bu alanlarda, Üst Kurula ödemede bulunan diğer yayın zeminleri ile bu koşullu erişimdeki yayın kuruluşları arasındaki haksız rekabetin de ortadan kaldırılması açısından getirdiğimiz bir düzenleme. “Koşullu erişim” ve “net satış” ifadeleri kanuna eklenerek yayın hizmeti sağlayan medya hizmet sağlayıcısı kuruluşlara ve internet platform işletmecilerine yüzde 1,5 oranında Üst Kurula ödemede bulunma yükümlülüğü getirilerek mevcut tabloda eşitliğin de sağlandığı bir düzenleme getirme arzusundayız Değerli Başkanım.

BAŞKAN MEHMET MUŞ – 65 ve 66’ncı maddeler?

ERSAN AKSU (Samsun) – Zaten biri kavramların tanımıyla ilgili, diğeri de Üst Kurulun hesaplarına aktarılmasıyla ve yasal gecikme zamlarıyla ilgili düzenlemeleri içeriyor.

Bütçeye yük getirecek bir tarafı olmadığı gibi bu vesileyle koşullu erişim sağlanan mecralardan yaklaşık 84 milyon TL bir katkı beklenmekte.

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Teşekkür ediyorum.

64’üncü maddeyle alakalı söz talebi yok.

Önerge yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

65’inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

66’ncı maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

67’nci maddeyi müzakereye açıyorum.

Sayın Özkaya, buyurun.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Sayın Başkanım, malum, 6 Şubat depremiyle çok büyük bir sıkıntıyla karşı karşıya kaldık. O bölgede son dönemde bilhassa yapı malzemelerinde ciddi manada fiyat yüksekliğiyle devlet karşı karşıya. Bununla ilgili, Perakende Ticaretin Düzenlenmesi Hakkında Kanun’daki cezaların daha yüksek, 10 kat oranında uygulanmasıyla ilgili bir idari para cezası getiriyoruz her yıl değerlendirme oranında artmak kaydıyla. Şu anda 33.127 lira, 331 bin liraya kadar bunlarla ilgili ceza uygulanacak. Tabii, bu geçici bir kanun, 31/12/2025’e kadar. Bu süreç içinde inşallah kısa sürede konutları, yapım işlerini bitiririz de hem kanunu uygulamaya gerek kalmaz hem de Allah ülkemizi bu tür afetlerden korur, bir daha karşılaşmayız diyorum.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Teşekkür ediyorum.

Buyurun Sayın Bakırlioğlu.

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) – Şimdi, burada zaten mevcut bir düzenleme var bu konuda, fahiş fiyatla alakalı mevcut bir düzenleme var ve bu düzenlemedeki rakamlar da artırıldı; geçtiğimiz dönemde artırılmıştı, daha caydırıcı olsun diye artırıldığını ben biliyorum. Şimdi, bir daha, bunun üzerine “10 katına kadar” deniliyor yani buna gerek olmaması lazım benim gördüğüm kadarıyla.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Üstadım, gerek oluyor. Biz geçen Kentsel Dönüşüm Kanunu’nda da bu konuyu uzunca da müzakere ettik, orada da tartıştık. Bilhassa beton ve betonla ilgili alanlarda inanılmaz derecede fiyatlar artmış çünkü siz betonu zannediyorum 200 kilometreden daha ileriye götürüyorsunuz, donuyor, mecburen o bölgeden toplamak zorundasınız; fiyatlar çok artınca da... Ya bir başka kanuna koyacaksınız, biz bir başka kanuna koymayı doğru görmedik, bir geçici hükümle mevcut kanundaki bu kısım artırılarak uygulansın dedik.

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) – Yani mevcut yaptırımlar yetersiz.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Yetersiz, yetersiz olduğu için.

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) – O kadar büyük kâr var, o kadar büyük şey var, onu göze alıyor; öyle mi?

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Göze alıyor, maalesef göze alıyor. Hatta geçen haftaydı zannediyorum, bununla ilgili 13 firmaya 33 milyon lira civarında bir ceza kesilmişti ama bunu göze alıyorlar. Biliyorsunuz ki parasal cezaları uygulamanın ve sonuç almanın yöntemi mutlaka menfaatten daha fazla ceza olmalı. Menfaatten daha fazla ceza olmadığı zaman para cezaları uygulanmaz cezalar oluyor.

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) – O zaman biz bayağı uzatırız çünkü oradaki binalar da 2025’e kadar bitmeyecek gibi gözüküyor.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Biter, yok, biter.

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) – Temeli atılanlar, yapılanlar, teslim edilecekler...

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Sayın Cumhurbaşkanımız bugüne kadar verdiği her sözü yerine getirdi, onu da getirecek Allah’ın izniyle.

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) – Hadi bakalım, inşallah.

Hepsi olmadı, 7200 sözü vardı hatta onu da koyalım...

NİLGÜN ÖK (Denizli) – O daha olmadı, beş yıllık yani.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Onu da yapacağız.

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Değerli arkadaşlar, bir saniye...

Ali Bey, bugün maşallah her şeyi yapıyorsunuz, tebrik ediyorum sizleri yani bol bol.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Sayın Bakanım, beraberce inşallah. Millet bizi bunun için seçti.

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Sayın Erdem, buyurun.

MUSTAFA ERDEM (Antalya) - Teşekkür ederim.

Bu yaptırım sadece deprem bölgesiyle ilgili mi Sayın Özkaya?

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Evet, doğru efendim, o bölgeyle ilgili, 11 ilde.

MUSTAFA ERDEM (Antalya) - Ama şimdi 11 ildeki adam başka bir yerden daha yüksek fiyatla alıp belgeleyebilir bunu; 10 liraya alacağı şeyi 30 liraya alır, 31 liraya verir deprem bölgesine.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - O geriye doğru gider.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Sektörde üç aşağı beş yukarı her şeyin bir fiyatı var; bunları Maliye, vergi memurları, diğer arkadaşlarımız incelediğinde piyasa koşullarını belirler.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Yani Sayın Erdem, sizin dediğiniz şey mi, faturayı atıyorum Sinop'ta kestirdi, yüksek fiyatı orada bıraktı, düşük fiyatla Maraş'ta sattı?

MUSTAFA ERDEM (Antalya) – Evet.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - 10 liralık değil de 30 liraya Sinop'tan kestirdiği faturayı...

MUSTAFA ERDEM (Antalya) - Yani bu yaptırımın tüm sektörde olması lazım, deprem bölgesi değil.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Efendim, sizin dediğinizi de müzakere ettik, bütün sektörle onu da konuştuk uzun uzun. Şimdi, takdir edersiniz ki ticarete çok fazla kanunla müdahale etmek doğru değil, mümkün olduğu kadar ticarete müdahaleleri en aza indirmek gerekiyor. Burada en çok sorunun bu alanlardan geldiği söylendi.

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Sayın Temurci...

SELİM TEMURCİ (İstanbul) – Şimdi, tabii, bu inşaat malzemelerinde şöyle bir örnek vermem gerekir: Şimdi, diyelim ki bir kırıcı delici inşaatta olmazsa olmaz, kullanılıyor veya bir vidalama matkabı, şimdi bu ürünlerin neredeyse yüzde 100'ü ithaldir yani siz bir önceki yıl bir matkabı 800 liraya alıyorsanız bu sene o matkaba yaklaşık 3 bin TL ödüyorsunuz. Buradan hareketle, bu fahiş fiyat meselesi konusunda kim değerlendirme yapacak, buna kim karar verecek yani Rekabet Kurumu mu devreye girecek, oradaki odalar mı bakacak? Çünkü sonuçta öyle bir sektörden bahsediyoruz ki sektörün neredeyse yüzde 92'si ithalat üzerine kurulu, çimento dâhil, ham maddesi. Dolayısıyla burada fahiş fiyat meselesi ve 10 kat ceza olduğu için bunu belirleyecek olan yapıların ya da kurumların önemi de bence tartışılmalı. Sadece Rekabet Kurulu üzerinden gidecekse farklı olur yani.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Sayın Bakanım Ticaret Bakanlığı yaptı, orada bir kurul var bu konuda.

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Ben Komisyon Başkanayım, konuşmıyorum Sayın Teklif Sahibi.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Ama siz bu konuyu bilen bir kişisiniz.

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Şimdi, Sayın Temurci, Ticaret Bakanlığı bünyesinde Haksız Fiyat Kurulu var. Bu Haksız Fiyat Kurulunun farklı farklı bakanlıklardan üyeleri var, Adalet Bakanlığından da var bildiğim kadarıyla. Bir şikâyet buraya gelince bunu geriye doğru inceliyorlar zincirde, diğerlerini inceliyorlar ve orada izah edilemeyecek bir şey olursa ona göre işlem yapıyorlar fakat bu yaptıkları

idari işleme yargı yolu açık, bunu yargı denetimine de götürebiliyorlar. Dolayısıyla orada Rekabet Kurumundan ziyade yapılan tespitler Haksız Fiyat Kuruluna gidecek, Haksız Fiyat Kurulunun alacağı karara istinaden işlemler yapılacak.

Bu maddeyle alakalı Sayın Arı, buyurun lütfen.

CAVİT ARI (Antalya) – Başkanım, ben tartışmalara biraz geç katıldım ama şöyle bir talep var: Fiyat farkıyla ilgili düzenleme...

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Oraya geri döneceğiz, o 40'ıncı madde.

CAVİT ARI (Antalya) – Kaç?

BAŞKAN MEHMET MUŞ – 40'ıncı madde, geri döneceğiz ona.

CAVİT ARI (Antalya) – Geri döneceğiz mi?

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Geri döneceğiz.

CAVİT ARI (Antalya) – Tamam.

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Atladık, geri döneceğiz ona.

CAVİT ARI (Antalya) – Ben yokum diye görüşmediniz değil mi?

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Yok, yok hatta bankalarla ilgili madde vardı, sırf siz yoksunuz diye görüşemedik yani.

CAVİT ARI (Antalya) – Tamam.

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Sayın Türeli ve Sayın Temelli de yoktu, onu pas geçtik; aslında geri dönecektim oraya ama onları bekledik çünkü sordular onlar Bankalar Birliğini.

67'nci maddeyle alakalı başka bir talep yoksa oylarınıza sunacağım.

67'nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

68, 69 ve 76'ncı maddeleri birlikte işleme alıyorum.

Hanginiz izahat vereceksiniz?

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – İzah edebilirim.

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Sayın Özkaya, buyurun.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Şimdi, tabii, kamuda sözleşmeli personel istihdam eden 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararname'de kurumlar var; bununla ilgili çok detaylı bir liste var. Cumhurbaşkanlığı hükûmet sistemine geçildikten sonra Anayasa Mahkemesi bunların hemen hemen hepsinin ilişkilendirildiği kısmını iptal etmiş, bir kısmını da henüz iptal etmemiş, iptal etme riskiyle karşı karşıya. Bunların iptal edilen kısımlarını yürürlükten kaldırıyoruz ve doğrudan 5510 sayılı Kanun'la ilişkilendirerek kanuna koyuyoruz. Ek 26, ek 27... 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararname...

“Kimler var?” dersiniz de şuradan ben Komisyonu bilgilendireyim. Adalet Bakanlığında var bu tür personel, Hazine ve Maliye Bakanlığında var, bunlarda henüz iptal yok; Hazine ve Maliye Bakanlığının bir kısmında Mükellef Hakları Kurulunda iptal... Yanlış söylemeyelim. Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığında uzman istihdamı...

Taslağın amacı, Cumhurbaşkanlığıyla ilgili Anayasa Mahkemesinde iptal kararı doğrultusunda mevcut durumun kaynağının CBK yerine kanuna aktarılması. Özel nitelik gerektiren işlerde proje bazlı yerli ve yabancı personel istihdamı düzenlenmekte, kurumların Cumhurbaşkanlığı kararnamelerinde bu maddeye dayalı personel istihdamına cevaz verilmiş olması hâlinde uygulanabilmektedir. Mutlaka CBK'de personel, sözleşmeli personel istihdamını zorunlu kılıyor. Bu personel sigortalılık yönünden

kural olarak 5510 sayılı Kanun'un 4/A yani işçi statüsü maddesine tabidir, aynı sigortalılık statüsündedir. Bununla birlikte, bu madde kapsamındaki personelin ilgili kurum CBK'sinde öngörülmesi hâlinde 5510 sayılı Kanun'un 4/C'si yani memur gibi sigortalı statüsüne sahip olunması hüküm altına alınmıştı. Nitekim, Türk Akreditasyon Kurumunda, Savunma Sanayii Başkanlığında bu madde kapsamındaki sigortalı personel yönünden 5510 sayılı Kanun'un 4/C'si yani memur gibi sigortalı statüsünde olması yönündeki düzenlemeler yapılmış, Anayasa Mahkemesi TÜRKAH yönünden bunu iptal etmiştir. Şimdi bunları düzenleyip kanuna geçiriyoruz.

Sayın Başkanım, eğer daha ayrıntılı bilgi istenirse Cumhurbaşkanlığındaki Daire Başkanımız Yavuz Bey...

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Buyurun lütfen.

CUMHURBAŞKANLIĞI PERSONEL VE PRENSİPLER GENEL MÜDÜRLÜĞÜ DAİRE BAŞKANI ALİ YAVUZ BİRİNCİOĞLU – Ek 26'ncı madde, proje bazlı veya özel nitelik gerektiren personel, istihdam edilen sözleşmeli personel... Bazı kurumlarda bu istihdam öngörülüyor. Tabii, bunlar normalde 4/A'lı yani işçi gibi sigortalı olması öngörülen personel. Tabii, eskiden kalan bazı düzenlemeler çerçevesinde bu ek 26'ncı madde bir şablon düzenleme olarak gelmişti. Bu personelden bazıları için memur gibi sigortalı olma yani 4/C'li olma hakkı vardı. Bu ek 26'ncı maddenin içinde de bu kurumların Cumhurbaşkanlığı kararnamelerine bu personelin 4/C'yle ilişkilendirilebileceği yönünde hüküm konulabileceğine cevaz veren -öyle söyleyelim- bir cümle vardı. Bu taslakta bu cümle yürürlükten kaldırılıyor. Niye kaldırılıyor dediğimizde ise... Çünkü Anayasa Mahkemesi TÜRKAH'la ilgili bu yönden bu düzenlemeyi iptal etti, TÜRKAH CBK'sindeki bu düzenlemeyi iptal ettiği için, bunların Anayasa'ya aykırı olduğunu belirttiği için bu Cumhurbaşkanlığı kararnamesinde 4/C'yle ilişkilendirilmeye cevaz veren hükmün bir işlerliği kalmadı; dolayısıyla ek 26'ncı maddede -ki ek 27'de de benzer bir cümle var, o da yürürlükten kaldırılıyor- Anayasa Mahkemesi kararına uygun bir şekilde düzenleme yapılmaktadır.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Sayın Başkanım, 26 ile 27 hemen hemen bire bir aynı sonuç itibarıyla. Bir de geçici 44'üncü maddeye de hem 26'ncı hem 27'nci madde kapsamında olup da hâlihazırda 4/C'li olanlara bir ay süreli bir başvurma hakkı tanınarak statülerini koruma imkânı veriliyor. Bunlardan dileyen bu imkândan yararlanacak ancak 2008 sonrası girişli personel sigortalılık yönünden 4/A'lı olacak çünkü 2008'den sonra, 5510'un kabulünden sonra sosyal güvenlik primleri farklılığından dolayı kişilerin kazanılmış hakları zayı olmasın diye geçici madde konulmuş oluyor.

OTURUM BAŞKANI ORHAN ERDEM – On dakika ara verelim, sonra devam edeceğiz.

15.25'te toplanmak üzere ara veriyorum.

Kapanma Saati: 15.13



ÜÇÜNCÜ OTURUM**Açılma Saati: 15.35****BAŞKAN: Mehmet MUŞ (Samsun)****BAŞKAN VEKİLİ: İsmail Faruk AKSU (İstanbul)****SÖZCÜ: Orhan ERDEM (Konya)****KÂTİP: Nilgün ÖK (Denizli)**

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Değerli milletvekilleri, 28’inci Birleşimin Üçüncü Oturumunu açıyorum.

Kaldığımız yerden çalışmalarımıza devam ediyoruz. Oylamalarda kalmıştık.

68’inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

69’uncu maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

76’ncı maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Değerli milletvekilleri, 51’inci maddeyi geçmiştik. Şimdi 51’inci maddeye tekrar geri dönüyoruz ve 51’inci maddeyi müzakereye açıyorum.

Sayın Özkaya...

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Efendim, bu kanun daha önceden getirilmiş, finansal güçlük yaşayan şirketlerle ilgili borçların yapılandırılması. Süresi bitmiş, Sayın Cumhurbaşkanımız süresini uzatmış, 19 Temmuz itibarıyla bu süre bitmiş. 32’nci maddeyi... Yeniden iki yıl daha süre veriyoruz ve yapılandırma yapılıyor. Yapılandırma ile ilgili de ilgili firmalardan bu borcu ödeyebileceği, şirketin çalıştığı müddetçe, yapılandırıldığı müddetçe borçlarını tasfiye edip hayatini devam ettireceği konusundaki kanaat üzerine oluyor, aksi hâlde bu talep reddediliyor.

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Teşekkür ediyorum.

Bankalar Birliği burada.

Buyurun lütfen.

(Uğultular)

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Değerli milletvekilleri, sükûneti tesis edelim lütfen. Önemli bir maddeyi müzakere ediyoruz.

Bankalar Birliğine söz veriyorum.

Buyurun lütfen.

TÜRKİYE BANKALAR BİRLİĞİ GENEL SEKRETERİ EKREM KESKİN – Sayın Başkanım, teşekkür ederim.

Ekrem Keskin, Türkiye Bankalar Birliği Genel Sekreteri.

Sayın Başkanım, sayın üyelerimiz; Komisyonunuzu saygıyla selamlıyorum.

Finansal yeniden yapılandırma programıyla ilgili bilgi arz etmek istiyorum. Türkiye’de finansal yeniden yapılandırma programları ilk kez 2001 yılında uygulanmaya başlandı ve 2001 yılında yaşanan o ciddi daralma döneminde birçok firmanın borçlarının yapılandırılması hâlinde yeniden hayata devam edeceği konusundaki eğilim nedeniyle bu çalışma yapıldı. O dönemde “Londra yaklaşımı” denilen bir yaklaşımı yine kanunla Türkiye’de uygulamaya başladık ve kısa süre içerisinde olumlu bir sonuç

elde edildi. Daha sonra, 2008 yılında, küresel krizin hemen ardından yaşanan daralma döneminde özellikle küçük ölçekli ve orta boy işletmelerimiz için, KOBİ'lerimiz için getirilen özel bir düzenleme oldu, lakin 2009 yılında ekonomide yeniden toparlanmayla beraber kısa sürede bu çalışmaya ihtiyaç duyulmadı. 2019 yılında bu finansal yeniden yapılandırma programına yeniden başvuruldu ve 2023 yılı Temmuz ayına kadar uygulandı.

Sayın Başkanım, bu uygulamada genel amaç şöyle değerlendirilmektedir: Finansal darboğaz yaşamakta olup nakit akımları bozulduğu için finansal sektöre olan edimlerini yerine getirmekte zorlanan, yeniden yapılandırılmaları hâlinde faaliyetleri sürdürmeleri mümkün olan, katma değer oluşturma kabiliyetini haiz mal ve hizmet üreten veya üretebilecek olan, borçlarını gerçekten ödemeye niyetli gerçek ve tüzel kişi borçlulara faaliyetlerini verimli bir şekilde sürdürebilecekleri bir bilanço dengesinin sağlanması için gerek borçlarının vadesinin uzatılması gerekse alacaklı kuruluşların bir araya gelerek ek likidite sağlaması gibi yönetmelik ve Bankalar Birliğine verilen çerçeve anlaşma yapma yetkisi çerçevesinde bu faaliyetler sürdürülüyor. Bu faaliyetlerle ilgili çerçeve anlaşmasının 5'inci maddesi son derece kritik öneme sahip. Orada "Finansal yeniden yapılandırma kapsamına alınacak borçluların mali durumlarının ve bu kapsamda borçlarının yeniden yapılandırılması veya yeni bir itfa planına bağlanması sonucunda borçlarını geri ödeme kabiliyeti kazanacaklarının tespit edilmesi şarttır." diyor. "Borçlarını geri ödeme kabiliyeti kazanmayacağına kanaat getirilen borçlular, finansal yeniden yapılandırma kapsamına alınamaz.

b) Haklarında iflas kararı bulunan borçlular finansal yeniden yapılandırma kapsamına alınamaz. Yapılandırma süreci devam ederken firma hakkında iflas kararı verilmesi hâlinde borçlu hakkında temerrüt hükümleri uygulanır. Borçlunun, yapılandırma kapsamında olmasına rağmen, müzakere aşamasında çerçeve anlaşmasına taraf olmayan diğer alacaklıların toplam borç mevcut tutarının yüzde 25'ten fazlasını teşkil eden yasal takip işlemlerine başlaması ve ilgili maddeye göre yüz seksen günlük süreyi geçmeyecek şekilde bu takibin otuz gün içerisinde bertaraf edilmemesi hâlinde alacaklı kuruluşlar konsorsiyumu üye alacaklı kuruluşların toplam alacaklarının 2/3'üyle bu sözleşmeye son verebilirler. Finansal yeniden yapılandırma kapsamına alınacak borçluların mali durumlarının tespiti ve finansal yeniden yapılandırmanın uygulanabilirliğine ilişkin değerlendirme bağımsız denetim kuruluşlarına, çerçeve anlaşmasını imzalamış olan alacaklı kuruluşların alacak tutarlarına göre en az 2/3'ü ve en az 2'si tarafından belirlenecek yeterli bilgi ve uzmanlığa sahip kuruluşlara veya borçlu tarafından kabul edilmesi hâlinde alacaklı kuruluşlara yaptırılır. Mali durumunun tespitinin makul süre içerisinde yapılması da esastır."

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Buyurun.

TÜRKİYE BANKALAR BİRLİĞİ GENEL SEKRETERİ EKREM KESKİN – Bu çerçevede, 2019-2023 tarihleri arasında yapılan borç yeniden yapılandırılmasında bölgesel olarak toplam 141 milyar TL tutarında yapılandırma yapılmış, bu yapılandırmanın çok yüksek bir bölümü imalat sanayisine, enerji sektörüne ve turizm sektörüne uygulanmıştır; bölgesel olarak da İstanbul yine yüksek bir orana sahiptir, İstanbul'u izleyen diğer bölgeler Akdeniz, Doğu Marmara, Orta Anadolu şirketleri olmuştur. Dolayısıyla temerküz olarak da herhangi bir bölgede sınırlı olmayan, geniş bir dağılıma sahip uygulama hâlinindedir. Uygulamanın hızlı olması, basit olması ve ihtiyaçların çabuk karşılanabilmesi açısından KOBİ'ler için 25 milyon TL ve altı borcu olanlar için hızlandırılmış bir yöntem ama 100 milyon TL, 25 milyon TL üzeri borcu olan müşteriler için ise daha dikkatli ve analize dayalı çalışmalar yapılmıştır.

Sayın Cumhurbaşkanımızın 2023 yılından sonra bu maddeyi uzatmaması hâlinde... Çok sayıda reel sektör firmasından farklı farklı nedenlerle bankalara talepler gelmektedir. Eğer izin verirsiniz naçizane bunun neden ortaya çıktığıyla ilgili de bilgi sunmak isterim. Sayın Bakanım, dünya ekonomisi son yirmi yılda gerçekten çok sıkıntılı bir süreç yaşıyor ama özellikle dünya ekonomisinde enflasyonla mücadele programlarının da son dönemde yoğunlaşmasıyla birlikte gerek Amerika Birleşik Devletleri gerekse bizim önemli ticaret ortağımız olan Avrupa Birliğinde ekonomik büyüme sıfıra çok yakın düzeyde, dünya ekonomisi de uzun yıl ortalaması olan yüzde 5'in çok altında büyüyor. İkincisi, ticaret kısıtları çok artmaya başladı; özellikle ticaret zincirinin bozulması, Batı ülkeleri ile Çin arasında yapılan ticaret anlaşmalarının önemli bir aşamaya gelmiş olması. Üçüncüsü, yaptırımlar, ticaret yaptırımları dünya ekonomisini önemli ölçüde etkiliyor. Yine, önemli konulardan bir tanesi de jeopolitik riskler, hiç beklenmedik bir anda yaşadığımız şoklar nedeniyle genel ortamda tüm sektörleri ilgilendirmese bile bazı sektörleri ilgilendirebiliyor; örneğin, turizm sektörü bunlardan bir tanesiydi, bazen enerji fiyatlarındaki çok hızlı değişmeden dolayı enerji sektörü olabiliyor. Onun için böyle bir uygulamaya ihtiyaç olduğu yönünde bir değerlendirmesi oldu Türkiye Bankalar Birliğinin, bunu da sizlerin takdirine sunmak isterim.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Teşekkür ediyorum.

51'nci maddeyle alakalı söz talebinde bulunan Sayın Temurci...

SELİM TEMURCİ (İstanbul) – Benim bir iki sorum olacak. Tabii, bu, sadece pandemiyle ilgili o dönem yaşanan ekonomik zorluklardan dolayı verilen krediler ve geri ödenmemesi ve yeniden yapılandırma gibi anlaşıyor. Tabii, daha önce Kredi Garanti Fonundan çok ciddi anlamda şirketlere bir kredi dağıtılmıştı. Burada kaç şirket var yani bu şekilde olan? Bu yüzdürülen kredilerin toplamı konusunda normalde açıklanan raporlarda da biz bunları göremiyoruz. Bunların ne kadarı Kredi Garanti Fonundan kullanılmış? Tabii, bunlar çok önemli.

Bir de sektörel dağılım olarak inşaat, turizm gibi alanlarda bu şirketlerin sayısından başlayarak, büyüklüklerinden başlayarak ne kadar bir yükü var şu anda finansal sektörün? Çünkü biliyorsunuz, bankalarımızın sermaye yeterlilik rasyolarını direkt etkileyen bir mesele ve şu anda bunlar hesaba alınmadığı için buralarda da ciddi eksikliklerimiz var. Dolayısıyla şirket sayısı, yüzdürülen kredi miktarı, Kredi Garanti Fonundan kullanılan rakamlar ve bütçe üzerindeki yükü konusunda şu anda herhangi bir evrakta ben bir bilgiye rastlamadım; bu konuda bilgi verirsiniz memnun olurum.

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Buyurun lütfen.

TÜRKİYE BANKALAR BİRLİĞİ GENEL SEKRETERİ EKREM KESKİN – Sayın Vekilim, finansal yeniden yapılandırma kapsamına alınan 101 küçük ölçekli firma, 502 büyük ölçekli firmamız var ve küçük ölçekli firmalarımızın yapılandırılan borç tutarı sadece 488 milyon TL, büyük ölçekli firmalarımızın yapılandırılan kredi tutarı ise 141,5 milyar TL.

SELİM TEMURCİ (İstanbul) – 141,5 milyar TL...

TÜRKİYE BANKALAR BİRLİĞİ GENEL SEKRETERİ EKREM KESKİN – Evet, 141,5 milyar TL ama 12-13 trilyona yakın kredimiz var.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Etki analizi raporumuzun 2'nci sayfasında ayrıntılarıyla var.

TÜRKİYE BANKALAR BİRLİĞİ GENEL SEKRETERİ EKREM KESKİN – Sayın Vekilim, bu veriler, çerçeve anlaşması kapsamında, kanun kapsamında yapılandırılan kredilere ilişkin verilerdir. Ayrıca bankalarımızın müşterileriyle birlikte bir araya gelerek yapılandırdığı kredi miktarları da var. Bu kredilerin, toplam yapılandırılan kredilerin toplam krediler içerisindeki payı yüzde 4,8.

KOBİ kredilerinin bu kadar düşük olmasının nedeni, büyük işletmeler çalışmaya başlayınca büyük işletmelerden KOBİ'lere akış ticari alacak anlamında daha da hızlandığı için KOBİ'lerin ihtiyacı hemen ortadan kalkabiliyor.

SELİM TEMURCİ (İstanbul) – Yüzde 4,8...

TÜRKİYE BANKALAR BİRLİĞİ GENEL SEKRETERİ EKREM KESKİN – Yüzde 4,8 toplam yapılandırılan kredilerin yani bankaların bu kanun kapsamında yapılandırdıkları krediler ile kendilerinin tek başlarına yaptıkları bugüne kadar stokta birikmiş olan kredilerin toplamı. Bunlar ikinci grup dediğimiz, muhtemelen ileride başına bir iş gelme imkânı olabilir, olması muhtemel ve zaten bankalarımızın genel karşılık ayırdıkları şirketlerimiz oluyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Buyurun.

TÜRKİYE BANKALAR BİRLİĞİ GENEL SEKRETERİ EKREM KESKİN – Bunlarla ilgili herhangi bir bütçe kaybı da olmadığını biliyorum efendim çünkü genel karşılıklar vergi matrahından düşülüyor. Burada amaç, daha çok, gerçekten 2/3'ü tutturan alacaklıların bu şirketlere böyle bir imkân verildiğinde bu şirketlerin ayakta kalıp kalmayacağıyla ilgili tartışma, çok da yoğun oluyor.

Sektörel bazda bilgi vermem istenirse, imalat sanayisinde 68 firma, büyük ölçekli firma -yuvarlatılmış hâliyle- 16 milyar TL; enerji sektöründe 15 firma, 13,7 milyar TL; inşaat sektöründe 57 firma, 21 milyar TL; turizm sektöründe 45 firma, 21,5 milyar TL ve taşımacılık, depolama, haberleşme sektöründe ise 25 firma, 6,2 milyar TL tutarında borçları yapılandırılmış durumda.

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Teşekkür ediyorum.

Sayın Akay, buyurun.

CEVDET AKAY (Karabük) – Sayın Temurci'nin söylediklerine ilaveten ben de bazı ilaveler yapacağım.

Bu yapılandırma neticesinde ciddi taksitlendirmeler ve faiz indirimleri, bonifikasyonlar olmasına rağmen sorunun giderilmediğini görüyoruz. Az önce sizin de ifade ettiğiniz gibi, banka bilançolarında yer alan tahsili gecikmiş alacaklar veya şüpheli alacaklar karşılığı gibi kalemler de bunun içerisinde değil. Şimdi, bu kadar ciddi bir boyutta sorun ve bankaların yüzdürdükleri kredileri de biliyoruz yani donuk krediler var fakat bunlar bir şekliyle üçer aylık dönemler itibarıyla faizler ana paraya ilave edilerek sorunsuzmuş gibi devam ediyor. Bu da bankacılık sermaye yeterlilik rasyosunu olumsuz bir şekliyle etkiliyor. Önümüzdeki dönemde bu sorun çözülmediği takdirde -ekonomik kriz de meydana- hakikaten bankacılık sektörünü de bir kriz bekliyor mu? Bankalar Birliğini temsilen burada olduğunuz için özellikle bunu soruyorum.

Gerçek sorunlu kredilerin miktarıyla ilgili bir araştırmanız, bir çalışmanız var mı bütün bankacılık sektörü açısından?

Bir de son zamanlarda yaşadığımız bu tip fonlar -Fatih Terim fonu gibi- bankacılık kesimini de etkileyen, yetkili müdürlerin tek başına hareket ettiğini de düşünmüyorum ben, zımnen de olsa üst düzey yöneticilerle bu tip durumlarla ilgili bağlantılar olabileceğinin de dikkate alınması gerektiği düşüncesiyle, Bankalar Birliği olarak herhangi bir yaptırım uygulamayı düşünüyor musunuz veyahut da BDDK'yı sırf bu konuyla ilgili denetlemeye davet edecek misiniz? Resen yapması gerekir ama en azından siz harekete geçirecek misiniz?

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Teşekkür ediyorum.

Sayın Bakırloğlu, buyurun.

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) - Teşekkür ederim.

Dün de bu konu üzerinde biraz durmuştuk. Rakamlara baktığımız zaman da hakikaten esasında rakamlar yüksek yani yüzde 4,8'i, toplam ticari kredilerin yüzde 4,8'i Finansal Yeniden Yapılandırma Çerçeve Anlaşması yapmış; 142 milyar liralık bir tutar var ve bunun büyük bir kısmı, 141 milyarı büyük ölçekli şirketlerin kullandığı yapılandırma. 2019 yılında 6 tane yapılandırılan firma varmış, bugün 357'ye çıkmış durumda.

Şimdi, bu sözleşmeler devamlı yenileniyor mu, her sene tazeleniyor mu? Yoksa şu anda 357 kümülatif yani 2019 yılından bugüne kadar her sene yenileniyor bu sözleşme anladığım kadarıyla. Dün de bahsetmiştim, mesela 60 tane büyük firma, ortalama 850 milyon lira civarında bir rakam, burada verilen rakamlara baktığımız zaman büyük ölçekli uygulamada 100 milyon lira ve üstü borçlar kapsamında 60 tane firma olduğu söyleniyor ve 50,8 milyar lira yani neredeyse üçte 1'i 60 tane firmaya verilmiş, 850 milyonun üzerinde ortalama bir rakam; bunlar çok ciddi rakamlar.

Dün de burada bahsetmiştim, IMF'in bir makalesi vardı yani bu esasında dünyada tartışılan bir konu, "zombi şirketler" özellikle pandemiden sonra tartışılmaya başlandı. Onların makalesine göre Türkiye'deki halka kapalı şirketlerin yüzde 13'ünün "zombi" durumda olduğu yani verimsiz, borçlarını ödeme yetkinliğine sahip olmayan, desteklerle ayakta duran yüzde 13; bu çok ciddi bir rakam. Halka açık olanların ise...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Sayın Bakırlioğlu, buyurun lütfen.

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) – Bunlar, bugüne kadar düşük faizlerle ayakta durabildiler. Artık ticari kredi faizlerinde çok ciddi artışlar var, ulaşmakta zorlanıyor şirketler, ulaşanlar da bu yüksek maliyetlerle karşı karşıya kalmakta ve daha da artacağını biz öngörmekteyiz. Biraz evvel sayın vekilimin dediği gibi yani bir iflas dalgası şirketlerde bu mali tablodan dolayı ve arkasında bankacılık sistemiyle alakalı herhangi bir problem olabilir mi, sizin görüşünüz nedir?

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Teşekkür ediyorum.

Ekrem Bey, buyurun lütfen.

TÜRKİYE BANKALAR BİRLİĞİ GENEL SEKRETERİ EKREM KESKİN - Sayın Başkanım, teşekkür ederim.

Sayın Vekilim, uluslararası temel kriterleri esas aldığımızda -ki onlar, aktif kalitesi, likidite, özkaynak yeterliliği, risk yönetme kapasitesi gibi konular- bankacılık sektörümüzün son derece sağlıklı, dayanıklı ve esnek bir bilanço'ya sahip olduğunu düşünüyoruz. Bu düşüncemizi teyit eden, Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu tarafından her ay açıklanan bankacılık verileridir. Kaldı ki uluslararası bağımsız denetim şirketleri de bankalarımızın bilançolarını her üç ayda bir uluslararası prensipler çerçevesinde denetlemektedir. Dolayısıyla bizim yorumlarımıza, değerlendirmemize esas olan tutar bu. Tabii ki bankacılık sektörü bir risk yönetme sektörü. Böyle bir çalışmanın ihtiyacı, önümüzdeki dönem küresel ekonomide yaşanan olumsuzlukların devam etmesi hâlinde belki sektör bazında belki firma bazında ihtiyaç çıkmasında bu firmalara bir zaman kazandırılmasıyla bu firmaların ayakta kalması, yaşamasına imkân verilmesi düşüncesinden hareket edildi.

Uluslararası Para Fonunun raporunu ben de okudum. Uluslararası Para Fonunun "zombi" tanımı ile biraz önce arz ettiğim, bizim, Finansal Yeniden Yapılandırma Çerçeve Anlaşması'nda belirlediğimiz tanım birbirinden tamamen farklı. Bir banka ya da iki bankanın değil ancak yüzde 67'yi oluşturan

alacaklıların bir araya gelerek... Ki bunların uzun tartışmalarla olduğunu biliyorum, zaman zaman uzlaşma olmadığında bağımsız denetim kuruluşlarından incelemeler istendiğini, mali durumla ilgili incelemeler olduğunu biliyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Teşekkür ediyorum.

Biraz daha ihtiyacınız var mı?

TÜRKİYE BANKALAR BİRLİĞİ GENEL SEKRETERİ EKREM KESKİN – Evet.

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Buyurun.

TÜRKİYE BANKALAR BİRLİĞİ GENEL SEKRETERİ EKREM KESKİN – Onun için, süreç çok kolay olmuyor. Benim biraz önce söylediğim yüzde 4,8 bugüne kadar bu kanun çerçevesinde ve bankaların birlikte yaptıkları yapılandırma tutarıdır 503 milyar TL; 141 milyar TL bunun dörtte 1’i yani yüzde 1 civarındadır. Bankacılık sektörünün tahsili gecikmiş alacaklarının oranı şu anda yüzde 1,6. Bu, uluslararası düzenlemelerde belirlenen veya açıklanan verilere göre de oldukça makul ve sürdürülebilir bir düzeyde.

Efendim, ikinci sorunuzla ilgili olarak, tabii, bir bankayla, bankamızla ve onun şube müdürüyle ilgili yapılan değerlendirmeler var. Takdir edersiniz ki çok fazla detaya sahip değilim ama konunun otoritemiz tarafından da yakından izlendiğini ve değerlendirildiğini biliyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Teşekkür ediyorum.

Değerli milletvekilleri, eğer başka söz talebi yoksa Cumhuriyet Halk Partisinin önergesini okutuyorum:

Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi’nin aşağıdaki 51’inci maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Madde 51-Bu kanuna göre 5411 Bankacılık Kanunu’na aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

Geçici Madde 35-Bu kanunun geçici 32. Maddesi hükümleri bu maddenin yayımı tarihinden itibaren iki yıl süre ile uygulanır.

Rahmi Aşkın Türeli
İzmir

Cavit Arı
Antalya

Cevdet Akay
Karabük

Mustafa Erdem
Antalya

Tahsin Ocaklı
Rize

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Sayın Türeli, buyurun.

RAHİMİ AŞKIN TÜRELİ (İzmir) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Değerli milletvekilleri, daha önce de bu konuları, Anayasa’ya aykırılık iddialarını gündeme getirmiştik. Burada da kanunla bu var olan yeniden yapılandırmanın süresi iki yıl uzatılıyor fakat arkasından bu süreyi iki yıl daha uzatmaya Cumhurbaşkanı yetkili kılınmış. Bir kere, bu, Anayasa’nın hem 7’nci maddesine -ki orada “Yasama yetkisi Türk Milleti adına Türkiye Büyük Millet Meclisindir. Bu yetki devredilemez.” der- hem de 104’üncü maddesine -ki orada Cumhurbaşkanının görev ve yetkileri tanınmış, böyle bir süre uzatma yetkisi yok- aykırı.

Yani ben şunu anlamakta güçlük çekiyorum: Kanunla bir kısım düzenlemeler yapıyoruz, belli süreleri uzatıyoruz -tamam, kanun yapıcı olarak yapabiliriz- arkasından da Cumhurbaşkanına bu süreyi yeniden uzatma yetkisi veriyoruz. Neden böyle bir şey yapıyoruz? Yani iki yıl boyunca Meclis çalışmıyor mu? Şu ana kadar geldiğimizde üçüncü torba kanun var...

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – İhtiyaç duymasak...

RAHMİ AŞKIN TÜRELİ (İzmir) – Sayın Kalaycı...

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Getirdiğimiz her kanuna “torba” diyorsunuz, uyarlama kanunlar...

RAHMİ AŞKIN TÜRELİ (İzmir) – Hayır, hayır; rica ederim...

Bir kere, bunlar geldiği zaman ilgili komisyonlara da gider. Bakın, sizin getirdiğiniz bu kanun teklifinin tali komisyonlarından biri Anayasa Komisyonu. Eğer oraya gitmiş olsaydı tali komisyon raporu görüşülecekti orada ve bize geldiği zaman bu Anayasa’ya aykırılık iddiaları gelecekti.

ORHAN YEGİN (Ankara) – O da bir kanun.

RAHMİ AŞKIN TÜRELİ (İzmir) – Bir dakika... İzin verin, bitireyim.

Yani iki yıllık bir süre var, iki yıllık süre içinde biteceği zaman gelir, tekrar yeniden görüşülür; buradan, Parlamentodan bu kanun çıkar. Biz bunun için varız, Parlamento bunun için var, kanun yapma. Yasamanın, Parlamentonun temel görevi...

ORHAN YEGİN (Ankara) – Bunu da Parlamento veriyor.

RAHMİ AŞKIN TÜRELİ (İzmir) – Cumhurbaşkanına görev şeyi veriyorsunuz arkadaşlar, süre uzatma... Zaten uzattınız, onun için de yeniden geldiği zaman verirsiniz. Bu görevler Parlamentonun görevleri, Cumhurbaşkanının görevleri değil bunlar. Yani açık ve net burada, Anayasa’daki ilgili maddeler de net; bunlarda Anayasa’ya aykırılıklar var.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

RAHMİ AŞKIN TÜRELİ (İzmir) – Bunu tekrar yeniden ifade ediyorum: Böyle bir yönet yok, lütfen bunu yapmayalım. Süreler uzatılabilir, burada itirazlarımızı söyleriz, olur ya da olmaz ama ondan sonra... Bir dönemde oldu, neyse, oradaki yanlış düzeltildi. 2028’e kadar uzatılmıştı, bir beş yıl daha Cumhurbaşkanına uzatma yetkisi veriliyordu, sonra iktidar grubunun önergeleriyle çıkarıldı; doğru yapıldı. Burada da gene benzer bir şey var, bunları düzeltelim.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Teşekkür ediyorum.

Sayın Temurci...

SELİM TEMURCİ (İstanbul) - Teşekkür ediyorum.

Bu tabloya baktığımızda -yani ben bir not düşmek için ifade edeceğim- dört buçuk yıllık bir analiz yapılmış, 2019’da 118 olan kapsamdaki firma sayısı 2023 Temmuzunda 603’e çıkmış, neredeyse 6 kat artmış; 2019’daki kullandırılan 5,5 milyar kredi 28 kat artırılarak 142 milyar TL’ye çıkmış. Yani bu madde üzerinde belki bu aşamadan sonra konuşmak çok doğru değil ama burada bu firmalar aynı firmalar olarak mı kalıyor? Çünkü inanılmaz bir artış yani firma sayısı 6 kat artıyor, kredi rakamı 28 kat artıyor ve her geçen gün bu büyüyor. Adına zombi diyelim ya da başka bir şey söyleyelim yani önümüzdeki bir iki yıl içerisinde bu daha tehlikeli bir boyuta gidiyor; ben özellikle rakamlara dikkat çekmek istedim.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Sayın Arı...

CAVİT ARI (Antalya) - Sayın Başkanım, şimdi, bu düzenleme içerisinde çok sayıda, Anayasa Mahkemesinden iptaller nedeniyle o iptale uygun düzenlemeler olan maddeler var. Şimdi, biz burada zaman zaman söylüyoruz; yaptığınız hazırlığa dikkat edin, tekliflerinize dikkat edin, Anayasa’ya aykırı olmasın diye defalarca uyarmamıza rağmen buradan alelacele o günkü iş görülsün ya da bazen “Biz kanunu geçirelim, kanunun amacına uygun da işimizi görüverelim, nasıl olsa Anayasa Mahkemesi kararları geriye işlemiyor, o arada da işimizi görelim.” anlayışını taşıyan düzenlemeler de oluyor bu arada. Yani şu torba yasa içerisinde çok sayıda Anayasa Mahkemesinin iptal kararı, gerçekten yasama yönüyle görevinizi tam anlamıyla yapmadığınızı ya da dikkat etmediğinizi açık gösteriyor yani “dikkat etmediğinizi” diyelim, biraz yumuşatalım. Yani daha dikkatli olunması, yasalara daha uygun davranılması... İşte, biz defalarca uyarıyoruz “Yaptığınız iş yanlıştır; bakın, kanuna, Anayasa’ya bunlar aykırıdır.” diyoruz, dikkate almıyorsunuz, ondan sonra Anayasa Mahkemesinden iptal kararları çıkıyor. Yani bu konulara dikkat edilmesi gerektiğini bir kez daha hatırlatmak istiyorum buradan.

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Sayın Kalaycı...

MUSTAFA KALAYCI (Konya) - Teşekkür ederim.

Aşkın Bey ismimi zikrettiği için cevap verme ihtiyacı duydum.

RAHMİ AŞKIN TÜRELİ (İzmir) – İyi olarak zikrettim.

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Sataşmadan değil, Sayın Kalaycı, sözcü olarak söz verdim size.

MUSTAFA KALAYCI (Konya) - Önergede diyorsunuz ki: Anayasa 7’ye, 104’e aykırı. Anayasa 7 ne? Yasama yetkisi. E, biz burada ne yapıyoruz? Geyik muhabbeti değil herhâlde, yasama yapıyoruz şu anda.

RAHMİ AŞKIN TÜRELİ (İzmir) – Cumhurbaşkanına veriyoruz yetkiyi, ben onu söyledim, öbürünü söylemedim ki.

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Yasama yetkisi olarak kullanıyoruz.

RAHMİ AŞKIN TÜRELİ (İzmir) – İki yıl daha uzatma yetkisi Cumhurbaşkanına veriliyor, onu söylemeye çalışıyorum; o yetki bizimdir.

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Aşkın Bey “Bu süre uzun, makul değil.” dense bu eleştiriyi anlarım, tamam ama “Böyle bir yetkimiz yok.” demeyi kabul etmem.

RAHMİ AŞKIN TÜRELİ (İzmir) – Yok Cumhurbaşkanının böyle bir yetkisi.

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Yani kişilerden bağımsız düşünmemiz lazım; bugün Recep Tayyip Erdoğan var, yarın başkası olur. Millet vermiş yetkiyi zaten, biz burada belli konularda süre uzatımı yetkisi vermemizin Anayasa’ya bir aykırılığı yok ki.

RAHMİ AŞKIN TÜRELİ (İzmir) – Yasamanın yetkisi bunlar Sayın Kalaycı, Cumhurbaşkanının böyle bir yetkisi yok. Niye Cumhurbaşkanına süre uzatma yetkisi veriyoruz?

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Yasamanın koyduğu kuralı uygulama yetkisi veriyoruz, başka bir şey vermiyoruz ki.

RAHMİ AŞKIN TÜRELİ (İzmir) – Yapmayın, başkasına da verebiliriz o zaman, Cumhurbaşkanı dışındakine de verirsiniz.

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Yok, hayır.

RAHMİ AŞKIN TÜRELİ (İzmir) – Olur mu? Niye ilgili bakanlara vermiyoruz?

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Anayasa 8 ve 104... Yürütme yetkisi kimde? Cumhurbaşkanında.

RAHMİ AŞKIN TÜRELİ (İzmir) – Yürütme yetkisi onda tabii ki ama bakanlar var, onlar da sonuçta o yetkiyi kullanıyorlar Cumhurbaşkanına adına.

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – O yetkiyi devreder; o, ayrı. Parlamenter sistem gözlüğüyle bakmayalım ya. Parlamenter sistem gözlüğüyle bakarsak tabii ki farklı düşünebiliriz.

RAHMİ AŞKIN TÜRELİ (İzmir) – Parlamento değil yasama gözüyle bakıyoruz.

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Teşekkür ediyorum.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... 51’inci madde kabul edilmiştir.

Şimdi 18 ve 19’uncu maddeleri alıyorum. Burada grupların bir müzakeresi vardı, bir mutabakata varıldı, 2 tane de önerge var.

18 ve 19’uncu maddeyle alakalı açıklama yapmak için buyurun Sayın Özkaya.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Malum, bizim seçimlerimiz Anayasa gereğince yargı gözetimi ve denetimi altında yürütülür. İlçelerde ilçe seçim kurulu, illerde de il seçim kurulları vardır. İlçe seçim kurullarının hâkim, memur ve siyasi parti üyeleri, il seçim kurulunun da hâkim üyeleri vardır. Her iki yılda bir ocak ayında bu kurullar yenilenir. Geçen en son yaptığımız değişikliğe göre de kıdemli birinci sınıf hâkimlerin arasından kura yöntemiyle hâkimler belirleniyor.

Şimdi, 1 Ocak tarihinden itibaren yeni mahallî idareler seçimleri başladığı için hâkimlerin, seçim kurulu üyelerinin görev süreleri bitmiş oluyor. Seçim kütüklerinin belirlenip, ilan edilip, kesinleştiği günlerde bunların yetkisi kalkıyor; yeni hâkimler gelecek, onlar tekrar belirlenecek. Seçimde bir endişeye mahal olmasın diye bunu bir yıl olarak uzatalım arzu ediyoruz. Siyasi partilerimizin ortak fikrine göre de inşallah böyle sonuçlansın.

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Teşekkür ediyorum.

Değerli milletvekilleri, 18’inci maddede söz talebi yok; 1 adet önerge vardır, okutup işleme alacağım.

Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/1812) esas numaralı Kanun Teklifi’nin 18’inci maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

“MADDE 18 - 26/4/1961 tarihli ve 298 sayılı Seçimlerin Temel Hükümleri ve Seçmen Kütükleri Hakkında Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

GEÇİCİ MADDE 25 - Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihte görev yapan 15 inci maddede yer alan il seçim kurulu ile 18 inci ve 19 uncu maddelerde yer alan ilçe seçim kurulunda bulunan siyasi partilerden alınan üyeler haricindeki kurul üyelerinin görev süresi 2025 yılı Ocak ayının son haftasında yapılacak olan yeni oluşuma kadar uzar. 2025 Ocak ayının son haftasında kurullar tüm üyeleri ile yeniden oluşturulur.”

Orhan Erdem

Hüseyin Altınsoy

Resul Kurt

Konya

Aksaray

Adıyaman

Ertuğrul Kocacık

Nilgün Ök

Sakarya

Denizli

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Sayın Altınsoy, önerge...

HÜSEYİN ALTINSOY (Aksaray) – Sayın Başkanım, 31 Mart 2024 tarihinde yapılacak olan mahallî idareler seçiminden hemen önce seçim takvimi süresi içerisinde mevcut il ve ilçe seçim kurullarında görev yapan üyelerin değişiminin seçimin sağlık ve esenlik içerisinde yapılmasıyla ilgili tereddütler oluşturmasının önüne geçmek amacıyla, mevcut kurul üyelerinin siyasi partilerden alınan üyeler hariç, görev sürelerinin uzatılması amaçlanmaktadır.

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Teşekkür ediyorum.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Önerge kabul edilmiştir.

Kabul edilen önerge doğrultusunda 18'inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

19'uncu maddeye geçiyorum.

Madde üzerinde 1 adet önerge vardır, okutuyorum:

Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/1812) esas numaralı Kanun Teklifi'nin 19'uncu maddesinin teklif metninden çıkarılmasını ve diğer maddelerin buna göre teselsül ettirilmesini arz ve teklif ederiz.

Orhan Erdem	Hüseyin Altınsoy	Resul Kurt
Konya	Aksaray	Adıyaman
Ertuğrul Kocacık	Nilgün Ök	
Sakarya	Denizli	

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Sayın Altınsoy...

HÜSEYİN ALTINSOY (Aksaray) – Sayın Başkanım, teklifin 18'inci maddesinde yapılan değişiklik doğrultusunda önergeyle 19'uncu maddeyi tekliften çıkarıyoruz.

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Teşekkür ediyorum.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

19'uncu madde teklif metninden çıkarılmıştır.

Şimdi 40'inci maddeyi müzakereye açıyorum.

Sayın Özkaya, buyurun lütfen.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Malumunuz, ülkemizde yaşanan deprem nedeniyle çok büyük çaplı yeniden yapım ihaleleri oldu. 800 bin civarında bağımsız bölümün yapılması gerekiyor. Büyük bir sorunla karşı karşıyayız. Bir önceki yıl fiyat farkı çıkmıştı. 1 Mart 2023 tarihinden önce ihalesi yapılmış olan yapım işleri için 1 Ocak 2024'ten itibaren gerçekleştirilenlere fiyat farkı ödenmesi hususunu buraya dercediyoruz.

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Teşekkür ediyorum.

Müteahhitler Birliği Başkanı Sayın Eren, buyurun lütfen.

TÜRKİYE MÜTEAHHİTLER BİRLİĞİ BAŞKANI ERDAL EREN – Çok teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın milletvekilleri, ben Türkiye Müteahhitler Birliği Başkanı Erdal Eren'im ancak bugün bütün Anadolu'ya yaygın küçük ve orta boy meslektaşlarımızın da dile getirdikleri bu husustaki taleplerini sizlere aktarmakla görevliyim.

Şimdi, maddenin açıklamasının 1'inci cümlesini dikkatlerinize sunuyorum: “6 Şubat 2023 tarihinde yaşanan deprem afetlerine bağlı olarak başta işçilik maliyetleri olmak üzere, yapım işlerinin girdi fiyatlarında öngörülmeven artışlar meydana gelmiştir.” Yani deprem bölgesinde olağanüstü fiyat artışları var, sayın bakanlık yetkilisi de aynı şekilde dile getirdiler fakat dikkat ederseniz, çıkarılan fiyat farkı kararnamesi 1 Marttan önce sözleşmesi imzalananlara uygulanmak üzere çıkarılıyor yani deprem bölgesinde devam etmekte olan, bu sıkıntıları yaşamakta olan işlere fiyat farkı uygulaması yok. Dolayısıyla bir parça, hakikaten, bu konuda deprem bölgesinde şu anda özellikle işçilik ve makine kirası hususlarında -artı, az önce konuşuldu ve karar alındı, işte, cezaların artırılması, beton fiyatları vesaire gibi maliyetlerdeki olağanüstü artışlardan dolayı- korkarım ki deprem bölgesinde mevcut işlerin tamamlanmasında büyük sıkıntılar yaşanacaktır. Meslektaşlarımız bu tarihin hiç değİLse bir dört ay kaydırılarak 1 Temmuz olması hâlinde deprem bölgesinde şu anda devam eden işlerin sözleşmelerinin de bu kararname kapsamına girmesini sizlerden talep ederim.

İkinci bir şey var, fiyat artışlarının olağanüstü olduğu, dediğim gibi, 1'inci cümlemin içinde de geçiyor; bu yıl olan bir olay, hâlbuki fiyat farkı uygulamasını gelecek seneden itibaren başlatıyoruz. Dolayısıyla bu yıl yapılmakta olan ve mağduriyete neden olan fiyat artışlarından etkilenen işlere fiyat farkı ödemiyor bu kararname. İkinci talepleri de meslektaşlarımızın, bu seneki yapılmakta olan işlere de fiyat farkının uygulanması şeklindedir.

Benim daha önemle sizlere arz ederek eklenmesini talep edeceğim şey, bu fiyat farkı kararnamesi... Ki daha ne kadar fiyat farkı verilecek, nasıl verilecek, daha sonra çıkarılacak Cumhurbaşkanlığı kararnamesiyle belli olacak anladığım kadarıyla ama bu kararnamenin arkasına bir tasfiye imkânı da konulabilirse... Çünkü hem Maliye bütçesinde devam etmekte olan işlerin arasında bir eleme yapılmasını sağlayacağı için öncelikle bitmesi gereken projelere daha fazla bütçe imkânı ayrılması ve yıllar boyunca devam edecek, bitmesi çok elzem olmayan projelerin tasfiye edilmesi hâlinde de onlardan arta kalan kaynakla bu projelerin daha fazla bitmesi sağlanacaktır. Ayrıca, eğer o işlere yeterince ödenek ayrılamazsa... Ki Sayın Maliye Bakanının kendisiyle yaptığımız toplantıda dile getirdiği şekliyle, bundan sonraki kamu yatırımlarında ağırlık deprem bölgesine verilip devam etmekte olan diğer altyapı projeleri bir parça az ödenekle sürecektir ama bu az ödenekle iş sürdürmek bizim mesleğimizde çok büyük bir maliyettir, şantiyeleri açık tutmak demektir ama iş yapamamak demektir. Hiç değİLse o işlerin tasfiye edilmesine imkân verilmesini arz ederim.

Çok teşekkür ederim.

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Teşekkür ediyorum.

Bu konuyla alakalı söz talebi olan.

Sayın Güneş, buyurun.

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) – Başkanım, tabii, Başkanımızın dediği tasfiyeyle ilgili daha önce 2018 yılında biz böyle bir karar vermiştik ve gerçekten de yüzde 98 mertebesinde olan şeylerde tasfiye ettiler, devleti de çok büyük zarara uğrattılar. Tabii ki böyle bir sakıncası da var bunun.

Ben burada şunu söylemek istiyorum: Mesela, yıllara sâri yapılmış ihaleler var. Bu ihalelerde de sade yapım işleri değİL, başka işler de var. Bunlarda da fiyat farkı verilmesini, bu kapsam içine alınmasını düşünüyor musunuz Ali Bey?

Teşekkür ederim.

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Teşekkür ediyorum.

Evet, Sayın Özkaya...

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Aslında, bu sorular hiç şüphesiz ki... Biz Komisyona teklif etmeyle sınırlıyız, Komisyonun yüksek üyeleri...

ORHAN YEGİN (Ankara) – Düşüncelerini söylediler.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Düşüncemizi, ikimiz dışarıda...

Ama bu konuda Sayın Başkanın dedikleri de var. Tabii, bunların her biri büyük maliyetler, kolay işler değil, ciddi miktarlar. Eğer Sayın Başkanımız uygun görür takdir ederse Kamu İhale Kurumu Başkanımız bu konuda bilgilendirirse...

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Milletvekillerinden böyle bir talep gelmedi Sayın Özkaya, gelirse vereceğim.

Sayın Arı, buyurun.

CAVİT ARI (Antalya) – Başkanım, bize gelen bir talep var, diyor ki: Fiyat farkıyla ilgili bir düzenleme var, burada sadece inşaat yapım işleri bu kapsama dâhil edilmiş, görüntüleme hizmet alımları ihalelerini bu kapsama almıyorlarmış; kapsama alınması yani görüntüleme hizmetinin de kapsama dâhil edilmesi talebi var, ben de bu talebi iletiyorum.

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Teşekkür ediyorum.

Sayın Ekmen, buyurun.

MEHMET EMİN EKMEN (Mersin) – Başkanım, teşekkür ederim.

Müteahhitler Birliği Başkanımızın da ifade ettiği gibi müteahhitlerimiz çok detaylı raporlar göndermişler bize ve burada 1 Mart 2023'ten sonraki artışları -ben şimdi heyeti meşgul etmek istemiyorum ama- işçilikte, betonda, motorinde, yakıtta ve diğer kalemlerdeki artışları ifade etmişler. Dolayısıyla bu 1 Mart tarihinin daha ileriye taşınması hususunda çok kuvvetli bir talep var efendim.

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Teşekkür ediyorum.

Değerli milletvekilleri, başka söz talebi bulunmamaktadır.

Önerge işlemlerine geçiyorum.

2 adet önerge vardır, okutup işleme alacağım.

Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan Bazın Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi'nin 40'ıncı maddesinin üçüncü fıkrasının teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Rahmi Aşkın Türelî

Cavit Arı

Cevdet Akay

İzmir

Antalya

Karabük

Mustafa Erdem

Veli Ağbaba

Antalya

Malatya

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Sayın Türelî, siz mi...

RAHİMİ AŞKIN TÜRELİ (İzmir) – Evet.

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Buyurun lütfen.

RAHİMİ AŞKIN TÜRELİ (İzmir) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Değerli arkadaşlar, bugün itibarıyla, Anayasa Mahkemesinin 2022/81 esas sayılı, 2023/153 karar sayılı bir kararı var, o kararında da Cumhurbaşkanına verilen yetkilerle ilgili bir iptal kararı var. Burada da gene, söylediğimiz benzer şeyler gündeme geliyor bakın; tekrar tekrar, bir biçimde Anayasa Mahkemesi kararlarıyla bu bozuluyor yani bu şekilde, bu formatta gelmiş olması çok anlamlı değil. O anlamda da uygun bulmuyoruz aslında. Bu düzenlemenin yeniden, daha iyi bir biçimde olacaksa -tabii ki deprem önemli- yapılması gerekiyor.

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Teşekkür ediyorum.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Müteakip önergeye geçiyorum.

Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/1812) esas numaralı Kanun Teklifi'nin 40'ıncı maddesi ile 4735 sayılı Kanun'a eklenen geçici 7'nci maddenin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

“Yapım işlerine ek fiyat farkı ve süre uzatımı verilmesi

GEÇİCİ MADDE 7- 1/3/2023 tarihinden önce 4734 sayılı Kamu İhale Kanununa göre ihalesi yapılan ve bu maddenin yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla devam eden (geçici kabulü onaylanmamış olan) yapım işlerine ilişkin Türk lirası üzerinden yapılan sözleşmelerde, sözleşmenin 1/1/2024 tarihinden sonra (bu tarih dâhil) gerçekleştirilen kısımları için;

a) İhale dokümanında fiyat farkı hesaplanmasına ilişkin hüküm bulunan sözleşmelerde, sözleşmesine göre hesaplanan fiyat farkı tutarı sözleşmesindeki fiyat farkı formülünde yer alan B katsayısı 1,00'e kadar artırılarak hesaplanabilir.

b) İhale dokümanında fiyat farkı hesaplanmasına ilişkin hüküm bulunmayan sözleşmelerde, Türkiye İstatistik Kurumu tarafından aylık olarak yayımlanan yurt içi üretici fiyatı genel endeksinde ihale tarihinin içinde bulunduğu aydan uygulama ayına kadar gerçekleşen değişimin yüzde on beşine kadar fiyat farkı hesaplanabilir.

Birinci fıkra kapsamındaki sözleşmelerde altı ayı geçmemek üzere idarece bu maddeye göre süre uzatımı verilebilir.

Bu madde kapsamında ek fiyat farkı ile süre uzatımı verilebilecek işleri, ek fiyat farkı hesaplama yöntemlerini, uygulama dönemini, başvuru sürelerini, süre uzatımına bağlı olarak yapılacak işlemler ile ek fiyat farkı ve süre uzatımına dair diğer hususlar dâhil bu maddenin uygulanmasına ilişkin esas ve usulleri, bu Kanunun 8 inci maddesine göre belirlenen esas ve usuller de dikkate alınmak suretiyle tespiti Cumhurbaşkanına yetkilidir.

Geçici 5 inci maddenin altıncı ve yedinci fıkraları kapsamındaki yapım işleri sözleşmeleri için bu maddeye uygun olarak ilgili mevzuatında düzenleme yapılabilir.”

Orhan Erdem

Sami Çakır

Seydi Gülsoy

Konya

Kocaeli

Osmaniye

Ahmet Kılıç

Necmettin Erkan

Bursa

Kırşehir

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Sayın Çakır, buyurun.

SAMİ ÇAKIR (Kocaeli) – Gerekçe...

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe:

29/11/2023 tarihli ve 32384 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Anayasa Mahkemesinin 13/9/2023 tarihli ve 2023/153 sayılı Karar’ı uyarınca maddenin uygulanmasına ilişkin Cumhurbaşkanına verilen esas ve usul belirleme yetkisinin sınırları daha belirli hâle getirilmektedir.

RAHMÎ AŞKIN TÜRELİ (İzmir) – Sayın Başkan...

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Sayın Türelî, buyurun.

RAHMÎ AŞKIN TÜRELİ (İzmir) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Değerli milletvekilleri, ortada bir Anayasa Mahkemesi kararı var. Burada, anladığım kadarıyla, Anayasa Mahkemesi kararına uymak açısından bir düzenlemeyle bir önerge formatında bize geliyor. Burada birkaç hususu vurgulama ihtiyacı var, o da bu Anayasa Mahkemesi kararı burada... Yani şöyle söyleyeyim: Anayasa Mahkemesi kararında söylenen hükümler ve yapılması gerekene ilişkin önerilenler burada karşılanmamış. Hükümlerin yeri... Mesela örnek vereyim bir tane: Genel çerçeve yok. Bakın, Anayasa Mahkemesi kararının 81’inci paragrafının son cümlesi şöyle diyor: “Bu durumda genel çerçevesi kanunla belirlenmeden Cumhurbaşkanına tanınan düzenleme yetkisinin, yasama yetkisinin devredilmezliği ilkesiyle bağdaşmadığı sonucuna ulaşılmaktadır.” Baştan beri söylediğimiz de buydu. Genel çerçeveler belirlenmeden muğlak, belirsiz ifadelerle verilen yetkiler doğru değil. Bakın, burada, bu maddede genel çerçeve yok, önümüze gelen maddede genel çerçeve yok.

İkincisi, bakın, burada ilginç bir şey, hazırlamış olduğunuz önergede diyor ki: “Bu kanunun 8’inci maddesine göre belirlenen esas ve usuller de dikkate alınmak suretiyle...” Ne demek dikkate alınmak? “Dikkate alınmak” diye bir şey kanun metninde yer almaz.

ORHAN YEGİN (Ankara) – Yani çerçeve orada diyor.

RAHMÎ AŞKIN TÜRELİ (İzmir) – “Dikkate almak” demek keyfî bir şey. Dikkate alırsın ya da almazsın, “dikkate alınma” diye bir şey hukukî bir metin içinde geçmez ve gene aynı şekilde Cumhurbaşkanını burada yetkili. Zaten bir 8’inci maddeye atıf yapıyorsun, eğer orada “belirlenen esas ve usullere uyularak” demiş olsan belki bir yere kadar. Yani baktığımız zaman, burada hazırlanan, sizin tarafınızdan gelen önerge de bu Anayasa Mahkemesi kararındaki aykırılığı ortadan kaldırmıyor. O yüzden burada bir Anayasa’ya aykırılık problemi var.

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Teşekkür ediyorum.

Değerli milletvekilleri, önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Kabul edilen önerge doğrultusunda maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... 40’inci madde kabul edilmiştir.

70’inci maddeye geçiyorum.

Sayın Özkaya, buyurun.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Efendim, Sayın Başkanım, dün bu konuyu aslında ben uzunca da izah ettim. Huzur hakları, yönetim, denetim, tasfiye kurulu, diğer bütün kurullardaki mevcut kanunî düzenleme ve huzur hakkı verilebilmesi için mutlak surette CBK’lerinde bu kurulların olması gerekiyor, bir kurulu yoksa verilemez, en fazla 4 huzur hakkı alabilir, bunun da üst rakamı 4.588 bir ayda, kurulu 4 de verebilir, 2 de verebilir. Yine, 631 sayılı Kanun Hükmünde Kararname’nin 12’nci maddesi açık, o maddede “bir yerden alabilir” diyor. Tabii, benim önerge verme hakkım yok teklif sahibi olarak burada ama yani “Birle sınırlıdır” diye açıkça yazmak isterseniz yüksek Komisyonun takdirine bağlı. Mükerrer olur, burada çok açık ve net bir hüküm var.

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Mükerrerliğe gerek yok varsa kanunda Sayın Özkaya.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Gerek yok.

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Sayın Akay, buyurun.

CEVDET AKAY (Karabük) – Teşekkürler Başkanım.

Bu, kamu görevlilerinin kamu kurum ve kurumlarında danışma kurulunda, yönetim kurulunda, denetleme kurulunda, komisyonlarda görev almaları ve bunun karşılığında da huzur hakkı almalarıyla ilgili bir madde. Daha önce Cumhurbaşkanlığı kararnamesiyle yapılmıştı 15 Temmuz 2018 tarihi itibarıyla -tahmin ediyorum o tarihlerdeydi- biz de Anayasa'ya aykırılık iddiasıyla Anayasa Mahkemesine götürmüştük, 29/12/2022 tarihinde de Anayasa Mahkemesi bu kararnamayı iptal etmişti. Şimdi, bunu kanun metniyle Anayasa'ya uygun hâle getirmeye çalışıyorsunuz ama baktığımız zaman kamu görevlileri 1 yerden maaş alabilir, ücret alabilir. Burada 3-4 yerden “huzur hakkı” adı altında gelir elde edecekler. Bu, kabul edilebilir bir durum değil; Anayasa'ya aykırılık bu açıdan da devam ediyor. Bu ekonomik krizde işçimiz, emeklimiz, memurumuz, esnafımız ayakta durmaya çalışırken, güçlükle hayatlarını geçirmeye çalışırken 4 yerden çoklu maaş alınması kabul edilemez.

Hakikaten bir de şöyle bir durum var bu maddede: Biliyorsunuz, asgari ücrete kadar gelir vergisi alınmıyor, bu kanun maddesinde her toplantı için 4.500 TL civarında bir huzur hakkı alacaklar kamu görevlileri, 4 kere toplansalar 18 bin TL yapar, asgari ücretin üstündeki kısımdan da gelir vergisi kesintisi olmuyor yani ocak ayında da aynı huzur hakkını alacaklar, eylülde de aralıkta da aynı huzur hakkını alacaklar. Oysaki özel sektörde yönetim kurulunda görev alan bir kişi açısından böyle bir durum söz konusu değil, onlar asgari ücret tutarının üstündeki kısım üzerinden gelir vergisini ödemeye devam edecekler. Burada Anayasa'ya, eşitlik ilkesine...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

OTURUM BAŞKANI ORHAN ERDEM – Buyurun.

CEVDET AKAY (Karabük) – Bu kanun metninin, bu maddenin daha doğrusu, bu kanundan çıkarılmasını talep ediyoruz; görüşümüz budur.

OTURUM BAŞKANI ORHAN ERDEM – Teşekkür ederim.

Sayın Ağbaba...

VELİ AĞBABA (Malatya) - Sayın Başkanım, çok teşekkür ederim.

Hakikaten bunun mantığını anlamak mümkün değil. Türkiye’de son dönemde fakirin fukaranın vicdanını kanatan bir durum. Biliyorsunuz, bu çok maaş meselesi, 4-5 yerden maaş alınması zaten toplumun gündeminde, insanların gündeminde; şimdi gözünün içine baka baka, fakir fukaranın gözünün içine baka baka huzur hakları alınacak. Türkiye’de resmi rakamlara göre her 3 gençten 1’i işsiz; emekli 7.500 lira maaş alıyor hatta dul ve yetim bunun çok daha düşüğünü alıyor, 2-3 bin lira maaş alıyor dul ve yetim; siz bu konuda milletin gözünün içine baka baka 4 yerden huzur hakkı alma ve 4 kez alma hakkını getiriyorsunuz. Bunu nasıl getiriyorsunuz valla bilmiyorum, bu huzur haklarının alınmasını nasıl getiriyorsunuz.

ORHAN YEGİN (Ankara) – Bir yerden en fazla 4 kez. 1 kişi için ayda 4 kez.

VELİ AĞBABA (Malatya) – 1 kişi için en fazla ayda 4 kez...

ORHAN YEGİN (Ankara) – 4 kere 4, 16.

VELİ AĞBABA (Malatya) - Vergiden de muaf... Yani iyi, vicdanlısınız, 4 kez iyi yani! Bir de 10 kez olduğunu düşünün, 20 kez olduğunu düşünün! Vicdanlısınız, Allah sizden razı olsun(!)

ORHAN YEGİN (Ankara) – Az ya da çok demedim, sadece bilgilendirme için diyorum.

VELİ AĞBABA (Malatya) - Çok teşekkür ederim Sayın Yegin bilginiz için ama bunda sizin imzanız yok herhâlde.

Ya, bu hakikaten büyük vicdansızlık, bu haksızlık; fakire fukaraya haksızlık, millete haksızlık, insanlar iş bulamıyor, aş bulamıyor; getiriyorsunuz, huzur hakkı da koyuyorsunuz. Zaten özellikle KİT'lerde bunlar çok daha yüksekler, bu 16 ne ki yani işte TELEKOM'un da, diğer kurumlarında, bankalarında, çok daha fazla maaş alınıyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

VELİ AĞBABA (Malatya) – Toparlıyorum Sayın Başkan.

OTURUM BAŞKANI ORHAN ERDEM – Buyurun, toparlayın.

VELİ AĞBABA (Malatya) – İşte, ne bileyim, Tarım ve Orman Bakanlığının kuruluşlarında, çiftliklerde, her tarafta bu uygulama var.

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Sudan'da kurulan şirketlerde...

VELİ AĞBABA (Malatya) – Sudan'da kurulan şirket var, İran'da kurulan gübre fabrikası var. Bu, bir uygulama olmuş durumda. Ben bu konunun sizin de vicdanınızı yaraladığını düşünüyorum ama bu doğru bir uygulama değil. Şimdi, -sürekli laf atıyorsunuz- diyorsunuz ki “Efendim, başka yerlerde var mı?” Hodri meydan, araştırılsın; CHP, MHP, AK PARTİ hiç fark etmez, kim çalışmadan para alıyorsa, kim kolay yoldan zenginleşiyorsa hodri meydan, bir kanun getirelim, diyelim ki “Belediyede de kamu kurumlarında da 1'den fazla maaş alınmaz.” diyelim ancak şunu da söyleyelim... Kamuda daha böyle profili yüksek, daha eğitilmiş insanların çalışması için özel sektörle rekabet etmek lazım, onu da biliyoruz, onu da yapalım ama milletin vicdanını kanatan işlerden vazgeçelim. Yani örneğin bir özel firmada, yabancı firmada ya da Türkiye'deki önemli firmalarda bir mühendisin aldığı maaşı devlet karşılamıyorsa devletin kuruluşlarına doğal olarak gelmiyor, bunu da düzenleyelim ama değerli arkadaşlar, şimdi bu çoklu maaş uygulaması maalesef bir gelenek olmuş, belki o insanları burada tutmak için gerekçeniz herhâlde bunlardan biri ama zaten... Ben hep danışmanlar meselesini gündeme getiriyorum, devletin ortaklıklarında çalışan insanları gündeme getiriyorum, hiçbirinden haberimiz yok, kaç kişi çalışıyor, kaç danışman var, ne kadar maaş alıyor bilimiz yok, şimdi üzerine bir de fakir fukaranın gözüne soka soka 4 kez huzur hakkı almayı getiriyorsunuz. Bu, doğru bir uygulama değil; bu, milletin vicdanını yaralar; bu, fakirin fukaranın vicdanını yaralar; bu, doğru bir şey değil.

OTURUM BAŞKANI ORHAN ERDEM - Teşekkür ederim.

Sayın Arı...

CAVİT ARI (Antalya) - Sayın Başkanım, öncelikle şunu sormak istiyorum: Bir kamu görevlisi 1'den fazla denetim kurulu, yönetim kurulu, danışma kurulu, komisyon, heyet, komite ve benzeri organlarda görev alabiliyor mu?

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Alabilir.

CAVİT ARI (Antalya) – Alabiliyor.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Alabilir ama 631 sayılı KHK'nin 12'nci maddesi gereğince ücret alamaz.

ORHAN YEGİN (Ankara) – 1 tane alır.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – 1 tane alır.

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) – Yani kendi maaşı var diyelim, herhangi bir şeyde...

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – 1 maaş, 1 huzur hakkı alır ya.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Ben bu konuyla ilgili iki sene önce çok uzun bir çalışma yaptım, bütün Türkiye’de bütün kamu kuruluşları... Buradan bir kısım arkadaşlarımız var, grubumuz bize o zaman görev vermişti, uzun bir çalışma yaptım, bu konuyu derledim, toparladım.

Sayın Ağbaba, sizin dediğiniz gibi değil yani burada eğer bizim bilmediğimiz, sizin bildiğiniz, bir yerden 3-4 maaş alan varsa lütfen bunu bize, Meclise bildirin; ilgili bakanlığa, cumhuriyet savcılığına bildirin. Böyle bir konu söz konusu değil. CBK’de hüküm vardı, “Maaş, mali haklar ancak kanunla verilir.” dediği için mevcudu hiçbir değişiklik yapmaksızın buraya taşıdık. Ben kendimi vicdanen o zaman rahatsız hissederim çünkü bu işlerin haksız alınmasına karşı olan birisi sanki bu kanun teklifini getiren birisi durumuna düşerim, böyle bir şey söz konusu değil. Mevcudu aynen kanuna taşıyoruz.

Aksi hâlde, burada görev yapan hiçbir arkadaşımıza ödeme yapılamaz yani görev alabilir, 10 görev de alabilir; mesela, Sayın Bakan, Sayın Gelir İdaresi Başkanı, kanun 10 yerde “Gelir İdaresi Başkanının görevi var, kurulu var.” diyebilir; gider ancak tek bir huzur hakkı alır. Üst sınırı da 4.588 çarpı 4.

ORHAN YEGİN (Ankara) – O da maksimum.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Maksimum.

OTURUM BAŞKANI ORHAN ERDEM – Sayın Özkaya, teşekkür ederiz.

Cavit Bey, tamam mıydı?

CAVİT ARI (Antalya) – Teşekkür ediyorum, başka sorum yok.

OTURUM BAŞKANI ORHAN ERDEM – Vehbi Bakırlıoğlu, buyurun.

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) – Şimdi, teklif sahibinin, milletvekilimizin dediği gibi herhangi bir kamu çalışanı kendi çalıştığı kurumdan maaşının yanında herhangi bir yönetim kurulu üyeliğinden de... “10 tane yönetim kurulunda üyelik yapabilir ancak sadece 1 tanesinden huzur hakkı alır.” diyorsunuz.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Evet ama kamu görevlisiyse.

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) – Kamu görevlisiyse. Kamu görevlisi değilse her bulunduğu şeyden huzur hakkı alabilir.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Bunu da inceledim Sayın Ağbaba dediği için. İstanbul Büyükşehir Belediyesinde yönetim kurulu üyesi sayısı yüzde 150 artmıştı.

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) – Yasalara göre bu serbest, bunda bir sıkıntı yok, bir problem yok.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Üst sınırların hepsini artırmışlar. Türkiye’nin en büyük bankaları 7 ve 9 kişiyle yönetiliyor, belediye şirketlerinin birçoğu 15-17 kişiyle yönetiliyor.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Bankaları kim yönetiyor?

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) – Ama bu sizin bahsetmiş olduğunuz şey kanunen serbest, bizim tartıştığımız şey çok daha farklı. Siz şunu söylediniz...

OTURUM BAŞKANI ORHAN ERDEM – İsterseniz artık karşılıklı hâlde değil de siz anlatın, diğerlerinin de konuşmaları bitince bir daha Ali Bey’e söz verelim.

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) – Tamam, ben anlatıyorum.

Ve dediniz ki: “Bizim şu ana kadar tespit ettiğimiz herhangi bir olay yok, herhangi bir vaka yok; bizim tespit ettiğimiz yok, varsa da bize bildirin.”

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Biz de bilelim, biz de bunları inceleyelim.

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) – Biz de muhalefet milletvekilleri de... Bakın, bazen Mecliste Meclis araştırması önermeleri bir işe yarıyor. Bizler de muhalefet grupları Mecliste bu konuyla alakalı, halkımızda derin yaralar açan... Biraz evvel Veli Başkanının da bahsettiği gibi bu memlekette 7.500 lira emekli aylığıyla yaşamaya çalışan insanlar varken bu iddialar yani çeşitli 4 tane, 5 tane, 6 tane yönetim kurulu üyeliğinden huzur hakkı aldığı iddia edilen kamu görevlileri iddiası var. Biz bununla alakalı araştırma önermeleri vermiştik, keşke bizim o araştırma önermelerimizi reddetmeseydiniz de bunu hep beraber Meclis olarak araştırıyorduk. Hakikaten de bu durumda olan kamu görevlileri var mı diye keşke onu araştırılmış olsaydı. Şu an siz de bir şey söyleyemiyorsunuz.

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – Yokmuş.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Nasıl yok ya!

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) – Yokmuş!

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – O zaman suç duyurusunda bulunun.

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) – Tamam, o şekilde yasalım diyorsunuz.

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – Hep beraber yasalım hatta.

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) – Bir de şöyle bir durum var...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) – Başkanım, toparlıyorum, onu sormam lazım.

Bir de şöyle bir şey var: Burada “damga vergisi hariç herhangi bir vergi ve kesintiye tabi tutulmaksızın” deniyor. Daha önce bir kesinti mi vardı? Bu kesinti ibaresi daha sonradan eklenmiş, daha önce başka kesintiler de mi vardı? Değil yani...

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Maliyeyle bir kez daha netleştirelim. Hiçbir değişiklik yok.

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) – Çünkü daha öncesinde -madde 70’i tartışıyoruz- ek madde 29’da şöyle bir ibare varmış: “...damga vergisi hariç herhangi bir vergiye tabi tutulmaksızın huzur hakkı ödenebilir.” Daha sonra biz buna “herhangi bir vergi ve kesintiye” demişiz yani benim aklıma şu geliyor: Daha önce kesintiler vardı, bu kesintileri de mi ortadan kaldırıyoruz dedim. Peki, neden bunu yazma gereği duyduk, “kesintiye” diye bir ibare ekleme gereğini niçin duyduk ki? Burada bir muğlaklık var. Niye yazdık biz bu “kesintiye” ifadesini, niye yazdık? Demek ki bir kesinti varmış daha evvel.

OTURUM BAŞKANI ORHAN ERDEM – Arkadaşlar hazırlansın, bu sorulara sonradan cevap alalım.

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) – Teşekkür ederim.

OTURUM BAŞKANI ORHAN ERDEM – Teşekkür ederim.

Sayın Gürer, buyurun.

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Huzur hakkının birden çok yerden alınmasının esasındaki temeli şu: Kamuda çalışan üst düzey yöneticilerin gelirlerinin de diğer çalışanlar gibi düşük olmasıyla ilgili. Esasında bir yerden maaş alan kişinin birden fazla yerden huzur hakkı olmasının mantığı da yok, açıklaması da yok çünkü oradaki süreç, oradaki katıldığı toplantı süreci, çalıştığı çalışma sürecinin içinde bir olgu. Bakınız, bugün, belediye şirket işçileri kadrosunda mimar çalışıyor, mühendis çalışıyor ama işçi statüsüne tabiler; o insanlar özünde mimar, mühendis. Şimdi, “kamuda huzur hakkı” diye getireceğiniz tanımlama birilerine artı para kazandırmanın yolunu açar ama çözümcü bir anlayış değildir çünkü onların yaptığı iş, önlerine

dosya getirenlere verilmeyen hakkın alınmasıdır. Huzur hakkı verdiğiniz kişinin önüne o dosyaları hazırlayanların ekonomik anlamda getirilerini iyileştirmiyorsunuz ama toplantıya getirilen dosyanın kapağını açan kişiye bir gelir daha sağlıyorsunuz. Ekonomik durumu dikkate aldığımızda, bugünkü koşullarda, böyle huzur haklarıyla birden çok parayı, geliri sağlatmanın mantığı yok. İşini yapıyor, bir yerden maaş alıyor, bir yerden huzur hakkı alıyorsa birden çok yerden huzur hakkı almasının bugünkü ekonomik krizle de açıklaması olduğunu düşünüyorum.

Teşekkür ederim.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Sayın Başkan...

OTURUM BAŞKANI ORHAN ERDEM – Sayın Ağbaba, tekrar...

VELİ AĞBABA (Malatya) – Evet, bir şeye açıklık getireceğim.

OTURUM BAŞKANI ORHAN ERDEM – Buyurun lütfen, kısaca...

VELİ AĞBABA (Malatya) – Şimdi, diyorsunuz ki: “Suç duyurusunda bulunun.” Örneğin, Zonguldak Milletvekilimiz Deniz Yavuzılmaz, PTT’de yandaş bürokratlara bir yıl içinde brüt maaşlarının 36 katı tazminat ödeyenlerle ilgili suç duyurusunda bulundu. Örneğin, bir çalışan, bir Genel Müdür Yardımcısına 847.532 TL tazminat ödendi. Sayıştayın 2019 yılı PTT Bilgi Teknolojileri AŞ Denetim Raporu’na göre “Şirketin -yüzde 100 PTT’ye- faaliyete başladığı 2018 yılından itibaren Genel Müdür ve Genel Müdür Yardımcılarıyla yaptığı belirsiz süreli iş sözleşmesine göre şirket, sözleşme yürürlüğe girdiği tarihten itibaren üç yıl içerisinde sözleşmeyi feshedemez. Sözleşmenin imzalandığı tarihten başlayarak hesaplanacak üç yıllık süre içerisinde her ne suretle ve ne sebeple olursa olsun İş Kanunu madde 25 dâhilinde sözleşmenin şirket tarafından feshi hâlinde şirket, personelin son olarak aldığı giydirilmiş brüt ücretin 36 kat tutarında cezai işlem olarak ödemek zorundadır.” vesaire vesaire.

ORHAN YEGİN (Ankara) – Bu huzur hakkı değil, bunun kanun teklifiyle hiçbir ilgisi yok.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Sonra diyorsunuz ya “Çift maaş yok, suç duyusunda bulunun.” diye.

ORHAN YEGİN (Ankara) – Orada sözleşmeyi sorgulamak lazım.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Bu, örneğin, Tarım Kredi Kooperatifini biliyor musunuz?

ORHAN YEGİN (Ankara) – Evet.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Fahrettin Poyraz’ın -sizin eski Bilecik Milletvekili vardı- geçtiğimiz yıl 180 bin lira maaş aldığını ortaya çıkardık, GÜBRETAS’tan alıyor, öbüründen alıyor, oranın yönetim kurulu da aynı şekilde. Örneğin şu andaki eski Ziraat Bankası Genel Müdürü Tarım Kredi Kooperatifinden kaç para maaş alıyor, bu bir araştırılsın.

ORHAN YEGİN (Ankara) – Araştıralım.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Bir araştırın ama.

ORHAN YEGİN (Ankara) – Araştırılsın diyorum ben de.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Sanki hiç olmuyormuş gibi, ilk kez duyuyormuş gibi bakıyorsun sen bana, sanki ilk kez duyuyorsun.

OTURUM BAŞKANI ORHAN ERDEM – Sayın Ağbaba, lütfen tamamlayalım.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Bir iki cümle daha söyleyeceğim.

Dün söyledim, bu Vakıfbankın yönetim kurulu üyeleri kimler? Ziraat Bankasının yönetim kurulu üyeleri kimler? Bir bakın. Hepiniz de tanıyorsunuz; bu Meclis sıralarından gitme milletvekilleri, bakanlar.

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Bir de yurt dışında şirket kurup oradan da maaş alıyorlar.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Oradan da maaş alıyorlar.

OTURUM BAŞKANI ORHAN ERDEM – Sayın Selim Temurci, buyurun.

SELİM TEMURCİ (İstanbul) – Şimdi, tabii, bu tartışma siyasetin gündeminde olan bir tartışma. Ben teklif sahibi milletvekilimizin bu konudaki hassasiyetine katılıyorum, meydan okumasına da katılıyorum ama kendisine bir hatırlatma yapmak istiyorum. Çok kısa bir süre önce kamuda çift maaş alan bürokratların araştırılması, siyasetçilerin araştırılmasıyla ilgili olarak Gelecek ve Saadet Grubu olarak bir araştırma önergesi verdik Meclise ve maalesef bizim arkadaşlarımız buna olur vermediler.

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – “Bizim arkadaşlar” değil karşı taraf.

SELİM TEMURCİ (İstanbul) – Herkes burada birbirinin arkadaşı, aynı kurumda millet için hizmet ediyoruz; ben meseleye böyle bakıyorum.

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Karşı taraf da kötü bir şey değil yani.

SELİM TEMURCİ (İstanbul) – Şimdi, ben şuraya geleceğim: Yani isim bazlı konuşursak çok iyi bir iş yapmamış oluruz ama şunu biliyoruz ki -aramızda bu işi yapan, devlette daha önce görev yapmış bürokrat arkadaşlarımız da var- şu anda kanunlardaki bazı eksiklerden dolayı, maalesef, bu konuda büyük suistimaller var. Yani, ben, şu anda, burada, birçok arkadaşın isminin verilmesinin onlara da bu kuruma da saygısızlık olduğunu düşünüyorum ama sonuç itibarıyla birden fazla görevlendirme ve çoklu maaş uygulamasıyla ilgili eğer teklif sahibi olarak sizlerle aynı konuda uzlaşıyorsak... Ben şu anda bir önerge verdim bununla ilgili olarak, belki toplantının sonunda bu ele alınacak ama yani bir ülkeyi idare eden insanların sürekli her toplantıda bu şekilde suçlanıyor olmasına bizim bir nokta koymamız lazım; bu, yakışmıyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

SELİM TEMURCİ (İstanbul) – Toparlıyorum.

OTURUM BAŞKANI ORHAN ERDEM – Buyurun.

SELİM TEMURCİ (İstanbul) – Onun için, sizin söylediğiniz şeylere katılıyoruz, herhangi bir sorun yok ama bu konuda söylem ile eylem arasındaki farkı görüp artık bir eylem yapmamız gerekiyor ve bu konuda suistimaller varsa, kanunun açık olan bazı noktaları kullanılıyorsa buna da hep birlikte “Dur!” demeliyiz.

Dediğim gibi, bu konudaki önergeyi sanıyorum toplantının sonunda okuyacaksınız, bununla ilgili olarak da sizden kendi sözlerinize sahip çıkmanızı bekleyeceğim.

OTURUM BAŞKANI ORHAN ERDEM – Teşekkür ederim.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Sayın Başkan...

OTURUM BAŞKANI ORHAN ERDEM – Teklif sahibine en son verelim, konuşmacılar var hâlâ. Şimdi İsmail Bey’e vereyim, sonra size vereyim.

Buyurun.

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) – Teşekkür ederim Başkanım.

Tabii, bu, birden fazla yerden maaş alınması veya birden fazla yerden huzur hakkı alınmasıyla ilgili çok tartışmalar oldu. Muhalefet de tabii ki bunu dile getirerek sanki, işte, buradaki insanların çok fazla yerden maaş aldığı, çok fazla yerden huzur hakkı aldığıyla ilgili uzun süreden beri iddialarda bulundu ve daha sonra bununla ilgili, tek yerden alınmasıyla ilgili Cumhurbaşkanımız tarafından bir kanun hükmünde kararname çıkarıldı. Hatta, bu kayyumlarla ilgili çok dile getirdiler ve o, geçtiğimiz dönemlerde, Komisyonunda şu ortaya çıktı: Bir insan isterse 100 yerde kayyum üyesi olsun, bir yerden

maaş alabilir ve diğer taraftan da huzur hakkını da bir yerden alabilir. Bunun istisnası olan kurumlar olabilir mi? Olabilir, onları içine çekmek lazım. Mesela, “belediyeler” diyorlar, tamam mı? Neticede, şimdi, şöyle bir şey: Siz ne kadar rahatsızsanız biz de aynı derecede rahatsızız. Bildiğiniz varsa arkadaşlar, bildiğiniz varsa... Ve neticede bunu iddia ederek bunun üzerinden siyaset yapmaktan vazgeçelim arkadaşlar.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Yiğit Bulut kaç yerden ne kadar maaş alıyor, söylesene.

YAŞAK KIRKPINAR (İzmir) – Nereden bilelim?

VELİ AĞBABA (Malatya) – Nasıl bilmiyorsunuz? Sizin adamınız.

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) – Sürekli halkta bir algı oluşturunuz; bu, yanlış bir şey. Baktığınız zaman, sanki herkes 5-10 yerden maaş alıyormuş gibi, 5-10 yerden huzur hakkı alıyormuş gibi...

VELİ AĞBABA (Malatya) – Sütten çıkmış bir ak kaşıksın. Aman aman, hiç yapmıyorsunuz Allah için!

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) – Ak kaşık tabii, Allah aşkına! Biz şey değiliz.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Bir bakan yardımcısı hem TELEKOM’un yönetim kurulu üyesi hem bakan yardımcısı. Bilmiyorum, Ulaştırma Bakanlığına bakın örneğin, TELEKOM’un yönetim kurulu üyelerine bakın örneğin.

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) – Yahu, bakın, Veli Bey, bu problem varsa sizin de probleminiz.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Niye bizim problemimiz?

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) – O zaman siz de deyin ki...

VELİ AĞBABA (Malatya) – Söylüyoruz işte.

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) – Bakın, Ali Bey dedi ki: “Yahu, normalde yönetim kurulu diyelim ki 7 kişiyle yapacağınız yerde 15’e niye çıkarıyorsunuz o zaman?” Siz de onlara deyin ki: “Bunları azaltın.” Siz niye onları dile getirmiyorsunuz? Deyin ki: “Belediyeler için niye bunları artırıyorsunuz?” mesela.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) – Bütün belediyeler için konuşuyorsunuz, değil mi?

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) – Belediyeler için. Niye bunları konuşmuyorsunuz mesela?

OTURUM BAŞKANI ORHAN ERDEM – Teşekkür ederim İsmail Bey.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Tabii, aynen, doğru söylüyorsun. Bu TELEKOM’un yönetim kurulu üyelerine bir bakın bakalım, hem bakan yardımcısı hem yönetim kurulu üyesi.

OTURUM BAŞKANI ORHAN ERDEM – Sayın Vekilim, buyurun.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Sonra Yiğit Bulut... İçinizi sızlatmıyor mu Yiğit Bulut?

OTURUM BAŞKANI ORHAN ERDEM – Veli Bey, söz verdim.

MEHMET EMİN EKMEK (Mersin) – Veli Bey...

OTURUM BAŞKANI ORHAN ERDEM – Baştan başlatıyorum.

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Sayın Başkan, Cumhurbaşkanı 1’le sınırlandırmış...

VELİ AĞBABA (Malatya) – Ya da TRT’ye bak, TRT’ye, Allah aşkına. Ne kadar Sabah gazetesi yazarı varsa yerleştirmişsiniz TRT’ye.

OTURUM BAŞKANI ORHAN ERDEM – Buyurun efendim.

VELİ AĞBABA (Malatya) – TRT’nin bir Genel Müdürü var...

MEHMET EMİN EKMEK (Mersin) – Başkanım, ben...

OTURUM BAŞKANI ORHAN ERDEM – Siz başlayın, ek süre veririm.

MEHMET EMİN EKMEK (Mersin) – Ben başlayayım, “Veli Bey susar.” diyorsunuz.

OTURUM BAŞKANI ORHAN ERDEM – Ağbaba belki durur o zaman.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Tokatlı yok, değil mi, Tokatlı? Ne kadar Tokatlı varsa getirmiş.

MEHMET EMİN EKMEK (Mersin) – Veli Ağabey, ben sizi bekliyorum.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Özür diliyorum.

MEHMET EMİN EKMEK (Mersin) – Başkanım, çok teşekkür ediyorum.

Şimdi, aslında, bu konu siyaseti de devleti de yıpratın bir konu. Her gün yasamada ya da başka bir yerde de tartışılması doğru değil.

Şimdi, teklif sahibimiz konuyu savunurken belediyelerle ilgili bir uygulamaya dikkat çekti, itiraz eden arkadaşlarımız da özel kanunlarla kurulan birtakım kuruluşların temettü ve benzeri nedenlerle yaptığı ödemeleri hatırlattı. Benim önerim şudur: Komisyonunuzun üyesi değilim, söz verdiğiniz için teşekkür ederim ama teklif sahibimiz de Komisyon üyelerimiz de bu meseleyi dört başı mamur bir şekilde ele alacak bir yaklaşımla yeniden gözden geçirebilmeliler ve 2 hususa daha dikkat edebilmeliler: Birincisi, belediyelerde gerek yönetim kurulu üyelerinin fazlalığı gerekse de ödemeler nedeniyle bir suistimal varsa bunun da bir çerçeveye bağlanması gerekebilir çünkü onlar bu düzenleme kapsamında değiller anladığım kadarıyla. İkinci olarak, özel kanunla kurulan ama kamunun denetiminde olan, Varlık Fonunda olan şirketler, kuruluşlar, bankalar açısından da tartışmaya açık birtakım konular varsa onlar da bu kapsama alınmalıdır.

Dolayısıyla bu husus efradını cami, ağyarını mâni bir şekilde yeniden ele alınırsa bu tartışmalar bir daha yapılmayacak bir şekilde sonlandırılmış olur.

Teşekkür ederim.

OTURUM BAŞKANI ORHAN ERDEM – Teşekkür ederim.

Sayın Bakırlıoğlu, buyurun.

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) – Bir de benim burada anlayamadığım şey, daha önce Anayasa Mahkemesinin iptal ettiği ek madde 29 şunu söylüyordu; her bir toplantı için 1000 ila 3000 gösterge rakamının memur aylık katsayısıyla çarpımı sonucunda bulunacak miktardan bahsediliyordu ve “Bu gösterge rakamı Cumhurbaşkanınca 3 katına çıkarılabilir.” deniliyordu yani burada bir 1000 ve 3000 vardı.

ORHAN YEGİN (Ankara) – 3000, 9000’e çıkabiliyordu mesela.

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) – Nasıl?

ORHAN YEGİN (Ankara) – 3000, 9000 olabiliyordu.

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) – 3000 ile 9000 arasında vardı, şimdi 9000 yaptık onu.

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) – Maksimum 9000, aynı sonuç.

ORHAN YEGİN (Ankara) – Pratik olarak aynı sonuca çıkıyor.

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) – Anladım, anladım.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Benim iddiam şu: Mevcut, bugünkü düzenlemeden tek bir...

OTURUM BAŞKANI ORHAN ERDEM – Size söz vereceğim, bir dakika.

Sayın Bakırlıoğlu, sözünüzü tamamladınız mı?

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) – Burada “gösterge rakamına” diyormuş, tamam; ben hepsi 9000’e çıkar diye şey yaptım ama “9000’e kadar” diyor, alt limiti ortadan kaldırmış oldu.

OTURUM BAŞKANI ORHAN ERDEM – Teşekkür ederim.

Son sözü Orhan Yegin Bey’e vereceğim.

Buyurun.

ORHAN YEGİN (Ankara) – Başkanım, teşekkür ederim.

Aslında daha önceki uygulamadan farklı bir şey gelmiyor, sadece ifade tarzları değişiyor; bir ek göstergeye vurgu yapıyor. Daha önce “3000’in 3 katı” diyordu, 3000’in 3 katı 9000; burada “Maksimum 9000 ve altı” diye inisiyatif alanını bırakıyor.

Şimdi, Sayın Ağbaba uzun zamandır CHP kongresiyle meşgul olduğu için Komisyona çok gelip gidemedi; biraz dili şişmiş gördüğüm kadarıyla, burada biraz konuşmak, anlatmak, sürekli döndürmek istiyor mevzuları.

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) – Ama sen çok başka konuşuyorsun.

ORHAN YEGİN (Ankara) – Biz Ağbaba’yı severiz. İncitmek için söylemiyorum, karşılıklı bir şey olsun diye bir tespit olarak söylüyorum bunu.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Değişim size de iyi gelecek Sayın Yegin.

ORHAN YEGİN (Ankara) – Şimdi şu polemığe girmek istemem: “Siz tertemiz yönetiyorsunuz her yeri, bizim yönettiğimiz yerlerde problem var” algısı; bence bunlar siyasetin lüzumsuz tartışmaları. Çünkü her birimizin oturup teferruatıyla, her yönüyle incelediğimiz zaman “Aa, bu böyle miymiş?” diye düzeltme ihtiyacı hissedeceğimiz hususlar olabilir. Ki zira, zaten zamanında olmuş ki Cumhurbaşkanımız bununla ilgili bir düzenleme yaptırmış ve artık sadece tek yerden veya maksimum belli bir limitten alınabilecek bir huzur hakkı sınırı getirilmiş, bir tavan getirilmiş. Şimdi bu tavan da maksimum -bugün çarptığımız zaman- 16 bine, 17 bine, 18 bine -yuvarlama rakam- 20 bine geliyor diyelim. Bu rakamı dönüp kendi belediyelerinize baktığınız zaman da mesela orada...

VELİ AĞBABA (Malatya) – Ya bu...

ORHAN YEGİN (Ankara) – Yok, bir şey söyleyeceğim.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Bu mazeret mi Allah aşkına?

ORHAN YEGİN (Ankara) – Mazeret değil. Sen yanlış yapıyorsun diye yanlış yapma hakkı bizde var anlamında söylemiyorum, bu anlamda söylemiyorum.

VELİ AĞBABA (Ankara) – Sizden öğrenmiştir onlar da, bizim belediyeler de sizden öğrenmiştir.

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) – Yok, öyle değil; bizimkiler daha önce sizden öğrenmişlerdir. Niye? daha önce siz yapıyordunuz bunu.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Ya, nereden öğrenecekler? Yirmi beş yıldır İstanbul’u yönetmemişiz. Bizimkiler fakir fukara, bilmezler.

OTURUM BAŞKANI ORHAN ERDEM – Sayın Ağbaba, lütfen...

Toparlarsanız...

ORHAN YEGİN (Ankara) – İfade etmek istediğim şu: Şimdi, bakın, belediye şirketlerine damadını, kızını, kardeşini, yeğenini genel müdür yapan, yönetim kurulu üyesi yapan belediyeleriniz var; geçelim o kısmı.

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Allah, Allah!

ORHAN YEGİN (Ankara) – Maksadım size vurmak değil; geçtim, geldim şuraya.

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Kim yapıyorsa yanlış yapıyor.

ORHAN YEGİN (Ankara) – Maksadım vurmak değil, bir tespit olarak söylüyorum.

İki: Bu insanlar yönetim kurulu üyesi atanırken “Sadece onlara gelir olsun, bunlara çok para verilsin.” diye anlatıyoruz ya, öyle değil.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Değil. Abdülkadir Aksu’yu atadınız, bankacılığı da biliyor adam.

ORHAN YEGİN (Ankara) – Lâ ilâhe illallah; mübarek, dur, iki kelam edelim.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Ya da eski İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanı, bankacı adam.

ORHAN YEGİN (Ankara) – Burada maksat o insanlara daha fazla gelir vermek değil.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Parayı biliyorlar, seviyorlar, bankayla tek ilişkileri o.

OTURUM BAŞKANI ORHAN ERDEM – Sayın Ağbaba, lütfen...

VELİ AĞBABA (Malatya) – Bankada ne işleri var Allah aşkına? Hamza Yerlikaya... Sizin gibi parayı seviyordu, başka bildiği bir şey yok. Adamı da yıpratınız.

ORHAN YEGİN (Ankara) – Bazen kurumların karar alma kapasitelerini güçlendirmek, bazen kurumların yönetim kurullarını konuyla ilgili spesifik olarak yahut da iradeyle ilgili güçlendirmek maksadıyla da oralara yönetim kurulu atarsınız. Mesela kurulu tanımlarsınız, dersiniz ki... “Bu -burada kanunlar yapıyoruz- yönetim kurulu şu bakanlığın bakan yardımcısı, şu bakanlığın bakan yardımcısı, şuranın genel müdürü, şuranın daire başkanlarından oluşur.” diye kanunda tanımlar yapıyoruz. Şimdi, kanunda adamı yönetim kurulu üyesi olarak tanımlamışız. Ne yapacak? “Ben gitmem.” mi diyecek? Mecbur gidecek. Böyle birçok yönetim kuruluna giden bürokratlar var. Onlar da gittiği zaman kanun diyor ki burada: “Kardeşim, belki kanun gereği, belki kanun dışında irade gereği birden fazla yönetime atanmış olabilirsin ama alacağın bir tane, sınırın maksimum bu.” Bunu bu çerçevede görmek lazım. Aklınıza hep para geliyor, aklınıza hep birilerine bir şeyleri peşkeş çekmek geliyor. Burada öyle bir şey yok, rahat olun.

OTURUM BAŞKANI ORHAN ERDEM – Teşekkür ederim.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Tabii, biz art niyetliyiz.

ORHAN YEGİN (Ankara) – Başkanım, son cümlem...

VELİ AĞBABA (Malatya) – Allah için, hiçbir şey yok.

ORHAN YEGİN (Ankara) – Sayın Ağbaba, bakın, yanlışlık varsa bunlarla ilgilenelim ya. Sayın Ağbaba, beni suçlayarak sorunu çözemezsin.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Ya, ben seni suçlamıyorum. Senin de içine sinmiyor, vicdanlı bir insana benziyorsun sen.

ORHAN YEGİN (Ankara) – Ya, Müslüman, bir dur ya.

OTURUM BAŞKANI ORHAN ERDEM – Sayın Yegin, toparlayın.

ORHAN YEGİN (Ankara) – Beraber bir şeye el atarsak çözebiliriz. Beni suçlayarak hiçbir şeyi çözemezsin, ya bana iftira altmış olursun sadece ya beni gömmüş olursun.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Bak...

ORHAN YEGİN (Ankara) – Tamam, son cümlemi söylüyorum.

Başkanım, daha önce burada biz bir torba kanun verdiğimizde kamuoyunda “KHK kanunları” olarak bilinen 3 madde vardı. Onlardan biri mahkeme kararıyla bir şirketin terörle ilişkili olduğuna ilişkin bir tespit olursa buraya kayyum atanması söz konusuydu. Biz o kanunda bu kayyumların TMSF tarafından atanması maddesini getirmiştik. Buna da “OHAL kanunları” diye ortalığı inletmişti muhalefet. Hâlbuki bence -entelektüel tartışmalar da vardı o dönem- bu hep böyle olmalı yani böyle bir karar veriliyorsa buranın kayyumunu mutlaka TMSF atamalı. Şimdi, o zaman burada dendi ki: “Her şirkete adam atıyorsunuz; bir adamı 20 şirkete atamışsınız, maaş alıyor.”

VELİ AĞBABA (Malatya) – Resul Kurt burada bak, alınacak.

ORHAN YEGİN (Ankara) – Ya, Müslüman, bir dur ya, bir dur. Veli Ağabey, lütfen...

Hâlbuki o zaman burada dedik ki: “Bir tane örnek verin. Yani TMSF’nin atadığı bir yönetici maaşının dışında 20-30-50 şirkete kayyum atanmışsa sadece birinden yönetim kurulu aylığı alıyor, onun dışında ikinci aldığını ispat edin, burada sizden özür dileyip Genel Kurulda da özür dileyeceğiz.” “Var, var, var. Söylersek mahcup olursunuz.” dediler. “Ya, Allah aşkına söyleyin, mahcup edin bizi dedik.” “Var, söylersem ayıp olur.” dediler. “Ya, söyleyin, tutanaklara geçsin.” dedik, söyleyemediler. Onların bildiği ne biliyor musun Başkanım?

OTURUM BAŞKANI ORHAN ERDEM – Toparlayalım.

ORHAN YEGİN (Ankara) – Son cümlem.

Az önce TMSF dedim ya, terörün dışında da kayyum atıyor şirketlere iflastan dolayı, başka şeylerden dolayı.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ORHAN YEGİN (Ankara) – Özür dilerim Başkanım.

Orada hâkim bir ilde tanıdığı muhasebeciyi, güvendiği bir avukatı, bilirkişiyi onlarca şirkete kayyum atıyor ve o adamlar, evet, onlarca şirketten ücret alıyor. Siz onlar ile bunları karıştırıyorsunuz. Onlar da cüzi rakamlar ama bunları karıştırıyorsunuz; yapmayın, yazık etmeyin, hakka girmeyin Sayın Ağbaba. Ölüm var, sen de öte tarafa gideceksin, sen burada kalıcı değilsin, hakka girme. Allah sana hayırlı, uzun ömür versin.

OTURUM BAŞKANI ORHAN ERDEM – Teşekkür ederim.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Sayın Başkan, Orhan Bey çok sataştı, çok kısa...

OTURUM BAŞKANI ORHAN ERDEM – Şimdi, bu konuda bir kifayetimizakere lazım çünkü Rahmi Bey, Veli Bey, Sezai Bey, Necmettin Bey, durmadan dönüyoruz, aslında konu da anlaşıldı. Necmettin Bey uzun süredir istiyor, ona vereyim, uzun süre bürokraside de bulundu.

Buyurun.

NECMETTİN ERKAN (Kırşehir) - Sayın Başkanım, kıymetli milletvekilleri; on bir yıl genel müdürlük yaptım, üç yıl da genel sekreterlik yaptım, on dört yıl boyunca 5018 sayılı Kanun’un uygulamasında ve zorunlu olarak bulundum. Kanun çıktıktan sonra hiçbir suretle ikinci bir kişiye... Bir yerden maaşını alır, bir yönetim kurulu üyesi olarak alır memur olmak kayduşartıyla bunu almama şartı yoktur. Bunu verirse Sayıştay yakalar, hiçbir 5018 sorumlusu bunu imzalayamaz, imzaladığı takdirde de kendisine zimmet çıkar. Derseniz ki: “Bunu gizli saklı yapıyorlar.” Gizli saklı olursa Meclisin komisyonuna da gerek yoktur, başka bir araştırmaya da gerek yoktur, kurum içindeki arkadaşlar onunla ilgili dilekçeyi incelerler zaten; böyle bir ihtimal yoktur, bir örneğinin de bulunamayacağı kanaatindeyim. Bulunursa da nasıl maaşı şu an belli, fazla maaş alıyorsa onun gibi yaptığı bir işlemdir, zimmet çıkar ve davalık olur.

Teşekkür ederim Başkanım.

OTURUM BAŞKANI ORHAN ERDEM – Teşekkür ederim.

CAVİT ARI (Antalya) – Ama ülkemizde çok sayıda, birden fazla yerden maaş alanlar var; bu bir gerçek Necmettin Bey.

OTURUM BAŞKANI ORHAN ERDEM – Şimdi, üç konuşmacımıza verelim, bitirelim.

Sayın Temelli, buyurun.

MUSTAFA ERDEM (Antalya) – Memur olmayanlar...

MEHMET EMİN EKMEK (Mersin) – Tamam, onlara da bir çerçeve getirilsin.

NECMETTİN ERKAN (Kırşehir) – Ya, olabilir ama...

ORHAN YEGİN (Ankara) – Çalışanın üzerinde ağabey. Ya, birbirimizi suçlayarak bir yere varamayız.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Ya, öyle bir şey yok, temiz insanlarsınız, bir şey yapmıyorsunuz, asla öyle bir şey yok ya (!)

ORHAN YEGİN (Ankara) – Sağ olun, teşekkür ederiz.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Çok (!)

OTURUM BAŞKANI ORHAN ERDEM – Lütfen arkadaşlar...

Buyurun.

SEZAI TEMELLİ (Muş) – Şimdi, burada aslında normal bir ülke olsa bu çok doğal bir şey yani bir insan çalıştığı bir yerde, emek verdiği bir yerde bu emeğinin karşılığını almalı. “Huzur hakkı” dediğimiz şey de doğal bir şey. Hatta hani birle sınırlandırıyoruz ya, aslında emeğe baktığınızda, emeğini koyduğu yerde birden fazla varsa birden fazla da olabilir ama ülke normal değil. Ülke normal olmadığı için biz de tabii her şeye bakarken bu kuşkuyla bakıyoruz çünkü liyakat yok. Dolayısıyla bu atamalar bir liyakat esasına göre değil aslında bir kayırma esasına göre yapılıyor. Mesele burada ödenen ücret, huzur hakkı meselesi değil, toplumda olan güven kaybıyla kaynaklanmış bir mesele ve dolayısıyla bunun üstünden burada bu kadar uzun tartışıyoruz. Yoksa insanlar bir yere emeğini veriyorsa bu emeğin karşılığı da mutlaka olmalı fakat burada emek meselesinin olmadığını çok iyi biliyoruz, birçok yerde de karşımıza çıkıyor. Kaldı ki başka alanlarda belli örnekler de kamuoyunda bu konuda ciddi bir hassasiyet de yaratmış durumda.

Son bir şey, kayyum meselesi. Kayyum meselesinin savunulacak hiçbir tarafı olamaz. Bir kere bir insan parlamenterse, seçilmiş birisiyse seçilmiş bir hakkın ortadan kaldırılmasına taraf olamaz ama maalesef bu ülkede bir kayyum gerçekliği var.

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) – İflasın eşliğinde hâkim kayyum atıyor Allah aşkına!

SEZAI TEMELLİ (Muş) – O kayyumlar da o kayyumların da nasıl atandığını bizzat bir dönem önceki İçişleri Bakanı itiraf da etmiştir; hiçbir mahkeme kararı yoktur, yasa dışı bir uygulamadır ve bunu çok iyi biliyoruz. O kayyumların orada almış oldukları ücretler de onlara haram zıkkım olsun.

OTURUM BAŞKANI ORHAN ERDEM – Sayın Temelli, teşekkür ederim.

Sayın Ağbaba...

VELİ AĞBABA (Malatya) – Sayın Başkanım, şimdi sanki bir çift maaş uygulaması ya da kamuda kayırmacılık ya da torpil yokmuş gibi konuşuyorlar.

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) – Yok.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Yok mu hiç?

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) – Yok.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Ya, bak, ben sana iki tane örnek vereyim. Sizin TRT Genel Müdürü Zahid Sobacı. Zahid Sobacı TRT’yi babasının şirketi gibi yönetiyor. Bak özel kalem müdürlüğüne amca oğlunu istisnai memur yapıyor, diğer amca oğlunu mesaiden, çalışma düzeninden uzak gölge genel müdür gibi çalıştırıyor. Özel hükme tabi personel kadrosunda işe aldığı, TRT’ye doldurduğu Tokatlılar sayesinde -ben Tokatlıların düşmanı değilim ama- TRT’nin ismi şu anda TRT ya “Tokat radyo televizyon” diye geçiyor ya! Hiç haberiniz yok.

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) – Yanlış yapmış.

VELİ AĞBABA (Malatya) - Adam eşini, dostunu... Bir de burada biliyorsunuz, dışarıdan iş yapıyorlar, o da var.

Şimdi, ben diyorum ki size elinizi vicdanınıza koyun. Abdülkadir Aksu devlete hizmet etmiş bir Bakan, değil mi? Abdülkadir Aksu’nun bankayla ne ilgisi var, bankanın yönetim kurulu başkanı.

Ya da bir başkası: Sizin neydi o, ismini unuttum, Büyükçekmece Belediye Başkanı adayıydı, sonra Kadir Topbaş’ı istifa ettirdiniz, yerine kayyum atadınız ya...

MUSTAFA ERDEM (Antalya) – Mevlüt Uysal.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Mevlüt Uysal. Mevlüt Uysal’ın bankayla ne ilgisi var? Bankayla sadece şu ilgisi var: Parayı seviyordur, başka ne ilgisi var? Başka isimler de verebiliriz, çok örnek var.

Ya da Yiğit Bulut; ya, Yiğit Bulut ya. Yiğit Bulut, gazeteci biliyorsun. Büyük ekonomist (!) Hani “Dolar 2 liraya, 3 liraya düşecek.” diyordu, dolar 28 lira oldu. Cumhurbaşkanı Başdanışmanı. Kaç yerden maaş alıyor? Nereden maaş alıyor, bir bakın ya, araştırın. Sanki hiçbir şey yokmuş gibi...

Bak, bir örnek vereceğim: Malatya’da AK PARTİ Kadın Kolları Başkanı, getirdiniz Spor Bakanlığına müşavir olarak atadınız. Kadının, hanımefendinin herhâlde yürüyüş yapmaktan başka sporla ilgisi yok. Ya, AK PARTİ’nin Malatya İl Kadın Kolları Başkanı... Ne zaman? Bir ay önce. Yani devlet hakikaten bir çiftliğe dönüşmüş durumda ve bu vicdanları yaralıyor.

OTURUM BAŞKANI ORHAN ERDEM – Teşekkür ederim.

Sayın Aşkın Türelî, buyurun.

RAHMİ AŞKIN TÜRELİ (İzmir) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Şimdi, tabii, konuştuğumuz konu aslında arkadaşlarımızın, milletvekillerimizin de ifade ettiği gibi liyakat sorunu. Yani Türkiye’de gerçekten çok ciddi bir liyakat sorunu var. Bakın, ben de yirmi yıl bürokraside çalıştım ve bürokrasinin hemen hemen her tarafını bilirim, her yerde de arkadaşlarımız vardır. Geçmiş dönemden beri baktığımız zaman, cumhuriyetin kuruluşundan itibaren liyakat konusu, kurumların varlığı, kurumların itibarı hatta kısmen, kurumların özerkliği ve liyakat en önemli konulardan biri olmuştur cumhuriyet içinde fakat son yirmi-yirmi bir yıllık AKP döneminde bakıldığında ne yazık ki liyakat konusunun hiç dikkate alınmadığını görüyoruz ve bunun örnekleri var. Bunlar tesadüfen olmuş, münferit olaylar değil; bir tane, iki tane olursa zaten bunlar konuşulmaz, unutulur gider ama sürekli olarak oluyorsa, alanında uzman olmayan kişilerin normalde hiçbir bilgi birikimlerinin olmadığı alanlara atamaları yapılıyorsa böyle bir sistem olmaz, bu şekilde devlet yürümez yani bu, doğru bir sistem değil. O yüzden, bütün bu söylediklerimizin hepsi aynı şeye geliyor; hiçbir siyasi parti, farklı bir ideolojik bakış, görüş ayırt etmeden kim hak ediyorsa onlar getirilmeli kamunun, bürokrasinin en güzel yerlerine, en güzide yerlerine. Bakın, son dönemde kamudan, bürokrasiden çok ciddi bir kaçış var. Biliyorsunuz, bugün de konuştuk, keza, Sayın Başkanın odasında yine benzer bir şey oldu. Farklı

nedenleri vardır bürokrasiden kaçışın, belki mali bir kısım hükümler, mali haklar açısından geriye gitme de söz konusu olmuş olabilir ama tabii, bunun telafî mekanizması huzur hakları, birden çok yerden onlara maaş verilmesi değildir. Ama temelde, yükselme usullerinde ve liyakat esasındaki sapmalar bugün içinde bulunduğumuz sıkıntıyı ortaya çıkarmıştır. Bu şekilde ülke yönetilmez, bu şekilde devlet yönetilmez. Bunun düzeltilmesine ihtiyaç var ama ne yazık ki uygulama bu yönde ve hâlâ devam ediyor; biz de tabii bunu eleştiriyoruz, eleştirmeye devam edeceğiz. Herkes kendine gelsin, sonuç itibarıyla, ülkeyi yönetenler o sorumluluğa uygun şekilde davransınlar.

OTURUM BAŞKANI ORHAN ERDEM – Teşekkür ederim.

Sayın Bakırlıoğlu, buyurun.

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) – Arkadaşlarımız bahsetti, hiçbir kamu görevlisi birden fazla... 10 tane yönetim kurulu, denetim kurulu, tasfiye kurulunda yer alabilir ancak bir tanesinden huzur hakkı alıyor bir ayda 4 defa olmak kaydıyla; o da şarta bağlanmış, rakama bağlanmış burada. Ancak kamu görevlisi olmayan yönetim kurulları için herhangi bir sınırlama yok, 10 tane yerden de maaş alabilir, bunda hemfikiriz. Bu normal bir şey mi, onu tartışmak lazım. Esasında, 3 tane, 5 tane, 10 tane yerden görev alabilecek olması ve bu konuda herhangi bir sınırlamanın olmamasını tartışmamız lazım.

Bir diğer tartışma da şu: 3 yerden, 4 yerden huzur hakkı aldığı hâlde hiçbir vergi vermemesi. Yani hiç vergi vermeyecek, 4 yerden huzur hakkı aldığı hâlde, 5 yerden huzur hakkı aldığı hâlde, aylık geliri belki 100 bin lirayı bulacak fakat tek kuruş vergi vermeyecek, herhangi bir kesinti olmayacak; tartışılması gereken konulardan bir tanesi de bu. Bir kamu görevlisidir, başka bir yerden bir huzur hakkı alıyordur, belki onunla ilgili vergiye ve kesintiye tabi olmamasını belki anlayabiliriz ama birden fazla, 3 tane, 4 tane yerden huzur hakkı alan, gelir elde eden birinin vergiden muaf olmasına da anlam veremiyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Teşekkür ediyorum.

Kifayetimizakere...

Değerli milletvekilleri, önerge işlemine geçiyorum.

Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi'nin aşağıda 70'inci maddesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Rahmi Aşkın Türeli

Veli Ağbaba

Cavit Arı

İzmir

Malatya

Antalya

Cevdet Akay

Mustafa Erdem

Karabük

Antalya

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Sayın Arı, buyurun.

CAVİT ARI (Antalya) – Bakanım, ben bu önergeyle bağlantılı olarak bir şey soracağım. Basına da yansıyan şekliyle, bir bakan yardımcısı... Birden fazla yerde görev alıyor, almıyor tartışmasını yaptık ama bir bakan yardımcısının -basında da bu var, oradan okuyorum- 3 yerden aldığı maaş toplamının 313 bin TL olduğu ve bir banka yönetim kurulu üyeliğinden almakta olduğu huzur hakkıyla beraber

yaklaşık bu meblağları bulduğuna dair iddialar var. Yani bırakın diğerlerini, bir banka yönetim kurulu üyeliğinden aldığı ücret zaten şu konuştuğumuz huzur hakkının belki 10 katı, 15 katı. Bu tip iddialar doğru mu?

Teşekkür ederim.

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Teşekkür ediyorum.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

70'inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Müteakip maddeye geçiyorum.

Sayın Özkaya, siz mi izahat veriyorsunuz?

Sayın Aksu, buyurun.

ERSAN AKSU (Samsun) – Sayın Başkanım, 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararname'nin ek 30'uncu maddesinde düzenleme yapılarak Cumhurbaşkanlığı kararnamesiyle getirilen ünvanlar itibarıyla ilk defa ihdas edilen devlet memurları kadrolarının mali ve sosyal hak ve yardımlarla ilgili boyutu itibarıyla Cumhurbaşkanlığı kararnamesiyle statüleri belirlenmişti. Tabii, bununla ilgili Anayasa Mahkemesinin kimi iptal kararları var ve onun ötesinde yine iptal edilmeyen bölümler de var. Bu konularla ilgili olarak maddeyle ek 30'uncu maddenin değişiklikten önceki hâline uygun olarak, gerekçeler Anayasa Mahkemesinin iptal kararlarının da ışığında, yeni bir düzenlemeyle bu karşılık denk kadrolar (IV) sayılı Cetvel'de tanımlandığı çerçevede teklifimizde yer almaktadır.

Arz edeceğim husus bu.

BAŞKAN MEHMET MUŞ – 71'inci maddeyle alakalı söz talebi? Yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

72, 73 ve 77'nci maddeleri birlikte işleme alıyorum.

Kim açıklayacak?

Sayın Aksu...

ERSAN AKSU (Samsun) – Sayın Başkanım, değerli milletvekillerimiz; 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararname'nin ek 35'inci maddesinde üst kademe kamu yöneticilerine yönelik düzenlemeler yer almakta ve bu çerçevede maddeyle dokuzuncu fıkranın kapsamına giren yönetici kadro ve pozisyonlarında en az üç yıl görev yapanların idari ünvan, uzman ünvanlı kadro ve/veya pozisyonlara atanmaları öngörülmektedir. Ayrıca, maddeyle ek 37'nci madde kapsamına giren kadro ve pozisyonlarda geçen sürelerin de ek 35'inci madde kapsamında yapılacak atamalarda dikkate alınacağına yönelik hüküm madde metnine eklenmiştir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ERSAN AKSU (Samsun) – Kısa bir açıklama daha Sayın Başkanım.

Maddeye eklenen son fıkra ile uygulama birliğinin devam ettirilmesi amaçlanmıştır. Üst kademe dışındaki kamu yöneticilerine yönelik düzenlemeler 73'üncü maddede ve yine konuyla ilgili geçiş hükümleri de diğer maddede düzenlenmiştir.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Teşekkür ediyorum.

72'nci maddede söz talebi yok.

1 adet önerge vardır:

Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi'nin 72'nci maddesinin son fıkrasının madde metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Madde 51-Bu kanuna göre 5411 Bankacılık Kanunu'na aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

Geçici Madde 35-Bu kanunun geçici 32. Maddesi hükümleri bu maddenin yayımı tarihinden itibaren iki yıl süre ile uygulanır.

Rahmi Aşkın Türeli

Cavit Arı

Cevdet Akay

İzmir

Antalya

Karabük

Tahsin Ocaklı

Rize

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Sayın Ocaklı, izahat mı, şey mi önergeyle alakalı?

TAHSİN OCAKLI (Rize) – Gerekçe...

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Gerekçe:

Maddeyle ek 35'inci maddenin dokuzuncu fıkrasının (c) bendi kapsamına giren yönetici kadro ve pozisyonlarında bulunmaktayken görevleri sona erenlere ilişkin düzenleme yapılması öngörülmektedir. Bu kapsamda bu kişilerin toplam en az üç yıl görev yapmış olmaları hâlinde görevden alındığı veya görevinin sona erdiği kuruma ait idari uzman ünvanlı kadro veya pozisyonlara atanmaları sağlanmaktadır. Mevcut durumda mesleğe yetiştirilmeye yönelik kadrolarda bulunmayan bu görevliler uzman nitelikli kadrolardan durumlarına uygun olanlara kurumlarınca atanmaktayken getirilen düzenlemeyle idari uzman kadrosuna atanacaklardır. Kanımızca bu yönetici kadrolarında bulunanların görevleri sona erdikten sonra eski kadrolarına dönmeleri gerekir.

Ayrıca, maddeyle ek 37'nci maddede tanımlanan ve Cumhurbaşkanlığı Merkez Teşkilatı, Cumhurbaşkanlığına bağlı, ilgili ve ilişkili kuruluşlar, bakanlıklar ve bağlı, ilgili ve ilişkili kuruluşları ile 10/12/2003 tarihli ve 5018 sayılı Kamu Mali Yöntemi ve Kontrol Kanunu'na ekli (III) sayılı Cetvel'de sayılan düzenleyici ve denetleyici kurumlar ve Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonunda, mülga ek 18'inci maddenin birinci fıkrasının (c) bendinde belirtilen yönetici kadroları ile bakanlıkların bağlı, ilgili ve ilişkili kuruluşlarının il müdürü kadrolarında kapsamına giren kadro ve pozisyonlarda geçen sürelerin de ek 35'inci madde kapsamında yapılacak atamalarda dikkate alınacağına yönelik hüküm madde metnine eklenmektedir. Bir başka deyişle üç yıllık süre şartında bütün kamu kurum ve kuruluşlarında yönetici pozisyonlarında geçen sürelerin dikkate alınacağı düzenlenmektedir.

Ayrıca, maddenin son fıkrasında Cumhurbaşkanına maddenin uygulaması sırasında ortaya çıkabilecek tereddütleri giderme ve uygulamayı yönlendirme yetkisi verilmektedir.

Madde metninde yer alan Cumhurbaşkanına söz konusu uygulamayı Cumhurbaşkanına maddenin uygulanması sırasında ortaya çıkabilecek tereddütleri giderme ve uygulamayı yönlendirme yetkisi Anayasa'nın 7'nci ve 104'üncü maddelerine aykırı bulunduğundan madde metninden çıkarılmaktadır.

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

72'nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

73'üncü maddede söz talebi yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

77'nci maddede söz talebi yok.

Oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

74'üncü maddede söz talebi yok.

Önerge yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

75'inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Yeni madde ihdasları ve önergeleri vardır.

Önergeleri okutuyorum:

Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/1812) esas sayılı Kanun Teklifi'ne aşağıdaki maddenin eklenmesini ve diğer maddelerin buna göre teselsül ettirilmesini arz ve teklif ederiz.

"MADDE ...- 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu'nun geçici 98 inci maddesinin dördüncü fıkrası yürürlükten kaldırılmıştır."

Orhan Erdem	İsmail Faruk Aksu	Mustafa Kalaycı
Konya	İstanbul	Konya
Mustafa Baki Ersoy	Hüseyin Altınsoy	Necmettin Erkan
Kayseri	Aksaray	Kırşehir
	Resul Kurt	
	Adıyaman	

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Sayın Erdem...

ORHAN ERDEM (Konya) – Gerekçe...

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe:

Maddeyle 2023 yılı Ekim ödeme döneminde gelir/aylık ödenen sigortalı ve hak sahiplerine bir defaya mahsus olmak üzere yapılan 5.000 TL tutarındaki ödemedeki gelir/aylık almaktayken çalışan veya faaliyette bulunanlar ile aylıklık aylığı almaktayken bu aylıkları kesilmeksizin 5335 sayılı Kanun'un 30'uncu maddesinin ikinci fıkrasında belirtilen iş yerlerinde çalışan emeklilerin de yararlandırılması amaçlanmaktadır.

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Önerge kabul edilmiştir.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Önerge üzerinde bize söz vermediniz.

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Ama onların önergesi, sizin imzanız olmadığı için önerge üzerinde veremiyorum; oyladım, şimdi söz verebilirim.

Buyurun.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Şimdi, çalışan emekliye 5 bin lira...

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Evet.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Tamam.

Şimdi, burada sizi tebrik ediyorum, geçenlerde bu emekliye 5 bin lira ikramiye verilirken bunu söyledik “Çalışan emekliler var.” dedik, ısrar ettik, duymazdan geldiniz...

YAŞAR KIKPINAR (İzmir) – Dinledik.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Dinlemediniz.

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – Sizi şimdi dinledik, dikkate aldık.

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Sayın Kırkpınar, lütfen...

VELİ AĞBABA (Malatya) – Bizi şimdi dinliyorsunuz da bu kadar kavgaya, dövüşe ne gerek vardı? Milleti bu kadar üzme ne gerek vardı? Yani kaş yaparken göz çıkarıyorsunuz.

Biraz sonra bir önerge daha vereceğiz biz, inşallah ona da oy verirsiniz. Çalışan emekliye niye vermiyorsunuz? Çalışan emekli niye çalışıyor? Çalışan emekli, Allah aşkına, niye çalışıyor? Çalışan emekli para yok diye çalışıyor, geçinemiyor diye çalışıyor. Maalesef, uygulamalarınızın hepsi böyle, hem ona el kaldırıyorsunuz hem buna el kaldırıyorsunuz; Allah sizi var etsin, ne diyeyim ben size.

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Teşekkür ediyorum.

Sayın Arı...

CAVİT ARI (Antalya) – Sayın Başkanım, şimdi, bu verilen önergeyi yani emeklimize bir kereye mahsus olmak üzere verilecek olan 5 bin TL konusunu biz destekliyoruz, biz bunu daha önce bu Komisyonda “Emekliye 5 bin TL ikramiye bir kereye mahsus olmak üzere verilsin.” diye kanun teklifi ilk geldiğinde de destekledik ve o zaman sizden farkımız şuydu: Siz “Sadece çalışanlar dışında kalan emekliye 5 bin TL verirsin.” diye ısrar ederken biz çalışan emeklinin keyfine çalışmadığını, sizin yarattığınız ekonomik tablo nedeniyle emekli olan vatandaşın evine, çoluğuna çocuğuna, torununa bakabilmesi, onlara ufak da olsa bir katkısı olabilmesi; onu da geçtik, oturduğu ev kiraysa kirasını ödeyebilmesi için bir katkı olsun diye ısrar ettik. Gerek çalışan gerekse... Bakın, kırsalda 2 bin metrekairelik küçük de olsa bir arsası var, tarım yapıyor ve mecburen ÇKS kaydı var, bu ÇKS kaydı nedeniyle dahi bu para ödenmedi, ödenemedi. İşte, biz o gün emeklinin hakkını savunduk, emeklinin mağdur edilmesinin önüne geçilmesini savunduk ama siz ısrarla “Sadece çalışmayan emekliye verilsin.” tezini savundunuz; aramızdaki fark bu.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Toparlayın lütfen.

CAVİT ARI (Antalya) – Gelin görün ki aradan geçen süreç içerisinde kamuoyu baskısıyla ve özellikle Cumhuriyet Halk Partisi olarak bizim ve diğer muhalefet partilerinin hep birlikte, milletvekilleriyle, Genel Başkanıyla bu konuyu gündemde sıcak bir şekilde tutması neticesinde bugün bu önergeyi getirmek zorunda kaldınız. İşte, mecbur kalmasanız bugün bu önergeyi buraya getirmeyecektiniz, mecbur kaldığınız için bugün bu önerge geldi.

Biz de bu önergeyi gönül rahatlığıyla destekliyoruz, emeklimizin hak ettiği parayı alması konusunda sonuna kadar yanındayız emeklimizin.

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Teşekkür ediyoruz, meramınız anlaşıldı.

Sağ olun.

Sayın Bakırlıoğlu, buyurun.

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) – Biraz evvel Sayın Arı’nın da belirttiği gibi, daha önce cumhuriyetin 100’üncü yılında emeklilerimize 5 bin lira ikramiye bu Plan ve Bütçe Komisyonunda tartışıldığı zaman da biz hep bir şeyi iddia etmiştik, bunun eşitlik ilkesine aykırı olduğunu belirtmiştik,

çalışan-çalışmayan ayrımı yapılmasının toplumda ciddi sıkıntılara neden olacağından bahsetmiştik. Biz konuştuk, konuştuk; bu rakamın çok az olduğundan, esasında bunun asgari 15 bin lira olması gerektiğinden bahsetmiştik, onunla ilgili önerge verdik fakat ne yazık ki bu kabul edilmedi. Şu anda başladığımız noktaya geldik, çok ciddi bir kamuoyu baskısıyla karşı karşıya olduğunuzu ve bundan dolayı bu önergeyi, bu teklifi verdiğinizi biliyoruz.

Ben bir şey sormak istiyorum. Özellikle çiftçi kesiminde çok ciddi bir infiale neden oldu.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) – Toparlıyorum.

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Toparlayın lütfen, buyurun.

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) – 2 dönüm, 3 dönüm, 4 dönüm, 5 dönüm ÇKS kaydı olan çiftçilerimiz bundan faydalanamıyordu ve şunu yaptılar, insanlar ziraat odasından kayıtlarını sildirdiler. Şimdi, ben şunu sormak istiyorum: Bu ziraat odasından kaydını sildiren arkadaşlarımız tekrardan ziraat odasına kayıt yaptırmak için gene bir ücret ödeyecekler.

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – Ama sildirmenin faydası yoktu Başkanım, kimse sildirmedi.

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) – İşte, insanlar sildirdi, insanlar sildirdi. Eğer siz...

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – Sildirmede, sildirmede.

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) – Sildiren insanlar var, ben biliyorum ya.

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – Çok nadir.

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) – Yani burada ziraat odası başkanlarının uyarılarına rağmen sildirmek için müracaat eden, sildiren insanlar oldu. Bu insanlar belki yarın öbür gün tekrardan ziraat odasına kayıt yaptırmak isteyecek ve tekrardan bir ücretle karşı karşıya gelecek. Bunun sorumlusu kim, onu sormak istiyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Teşekkür ediyorum.

Sayın Erdem, buyurun.

ORHAN ERDEM (Konya) – Sayın Başkanım, teşekkür ederim.

Biz bu teklifte konuşmadık bile, gerekçeyi okuttuk çünkü hepimizin de ortak kanaati olduğunu biliyorduk. Biz de herkese verilmesini isteriz ama Hükûmet olarak da bir bütçe sorumluluğunuz var, dengeleriniz var. İlk önce öyle karar verildi, bizlerin de büyük baskısıyla, milletvekillerimiz alandaki eksikleri görünce Sayın Cumhurbaşkanımız tekrar bu konuda talimatını verdi ve eksiklik giderilmiş oldu.

Tüm emeklilerimize de hayırlı olsun diyorum.

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Hayırlı olsun.

Teşekkür ediyorum.

Müteakip önergeyi okutuyorum:

Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/1812) esas numaralı Kanun Teklifi'ne aşağıdaki maddenin eklenmesini ve diğer maddelerin buna göre teselsül ettirilmesini arz ve teklif ederiz.

“MADDE ... - 19/10/2005 tarihli ve 5411 sayılı Bankacılık Kanununa aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

“EK MADDE 2- Kurumda görev yapan kurul başkan ve üyeleri, başkan yardımcısı, başkanlık müşaviri, daire başkanı ve müdür ile murakıp, uzman, murakıp yardımcısı ve uzman yardımcısı unvanlı meslek personeline her ay 60.000 gösterge rakamının memur aylık katsayısı ile çarpımı sonucu bulunacak tutarı geçmemek üzere ek tazminat ödenir. Bu madde hükümlerine göre ek tazminatın tutarını belirlemeye, gerektiğinde unvan ve görev mahalline göre gösterge rakamını farklılaştırmaya ve ödeme usul ve esaslarını tespit etmeye Cumhurbaşkanlığı yetkilidir. Bu ödeme damga vergisi hariç herhangi bir vergi veya sigorta prim kesintisine tabi tutulmaz, hak kazanmada ve ödemelerde aylıklara ilişkin hükümler uygulanır.

Ek tazminat, ilgili mevzuatı uyarınca ödenmekte olan veya mali ve sosyal hakların tespitinde esas alınan aylık, ücret, zam, tazminat, ödenek, döner sermaye ödemesi, ikramiye ve diğer herhangi bir ödeme unsurunun ya da ücret tavanının hesabında dikkate alınmaz. Diğer mevzuatın bu maddeye aykırı hükümleri uygulanmaz.”

Orhan Erdem

Necmettin Erkan

Konya

Kırşehir

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Sayın Temelli, buyurun.

SEZAI TEMELLİ (Muş) – Şimdi, bu önergeyle ilgili, bunun gerekçesiyle ilgili bilgilendirildik. Dolayısıyla orada dile getirilen hususlar önemliydi fakat burada başka ciddi bir mesele var yani kamudaki bu duruma dair. Özellikle AKP iktidara geldiği ilk yıllarda çok önemli bir kavram kullanırdı: “Reform” Çok reformisttiniz, özellikle kamu personel rejimi konusunda da bir reform çabası içindeydiniz, reformu yapa yapa o hâle geldi ki kamu personel rejimi aslında şu anda kelimenin tam anlamıyla perişan bir durumda. Kamuda güvenceli ve tüm haklarıyla, hem sosyal güvenlik hem de diğer tüm haklarıyla, sendikal haklarıyla olmak üzere bir çalışma yaşamının düzenlenmesi ve adaletli bir ücret sisteminin yaratılması çok çok önemli.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

SEZAI TEMELLİ (Muş) – Bitiriyorum.

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Buyurun.

SEZAI TEMELLİ (Muş) - Bu olmadığı için zaten burada sürekli olarak böyle palyatif çözümlerle ve işte, yetkinin sürekli olarak Cumhurbaşkanına verilmesiyle günü kurtarmaya yönelik bir durum söz konusu. Bir kere şunu çok net söyleyebiliriz ki kamuda giderek belli bir bürokratik kesim bir kast oluşturmakta ve kamunun genel ücret ortalamasından da bir kopuş yaşanmakta. Kamu emekçilerinin büyük bir kısmı aslında şu anda yoksulluk sınırının çok altında ücret almakta dolayısıyla hem ücret adaletsizliği derinleşiyor hem de bu yapıyla kamuda liyakat, adalet ve diğer önemli haklar konusunda ciddi sorunlar yaşanıyor.

Bir de bu vesileyle şunu belirtmekte yarar var çünkü bu çok önümüze geliyor: Türkiye’de kamu emekçilerinin, kamu çalışanlarının hem nüfusa hem toplam çalışmaya oranı düşüktür, böyle bir alanda bir yığılma yoktur, Türkiye’de kamu hizmetlerinin daha etkin, verimli, sağlıklı yürüyebilmesi için Avrupa Birliği standartlarında bir orana bir an önce ulaşmak, kamu istihdamını arttırmak bir zarurettir; önemli olan kaynakları nasıl yönettiğiniz, nasıl bir dağılıma tuttuğunuzdur. Ama burada, sürekli kaynakların burjuvaziye aktarıldığı, sermaye sınıfına aktarıldığı bir durumda her türlü sorunda da yine kamu emekçileri hedefe konmakta, kamu emekçilerinin maaşları âdeta... İçinde yaşadığımız ekonomik sıkıntı tıpkı emeklilerde olduğu gibi, biraz önce o 5 bin lirayı vermeme konusunda da bu türden mazeretler dile gelmişti, aynı mesele, kamu emekçilerini günah keçisi hâline getirmekte. Hayır,

kamu emekçilerinin de iş yükü vardır, kamu istihdamının artırılması gereklidir, artı, kamu emekçilerinin maaşlarında gerçek anlamda bir düzeltmeye ihtiyaç vardır. Yoksa “BDDK çalışanlarına şunu yapalım, bürokrasinin belli kesimlerine bunu yapalım...” giderek bu ücret adaletsizliği derinleşmektedir.

Bilgilerinize sunarım.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Teşekkür ederim.

Sayın Aksu.

İSMAİL FARUK AKSU (İstanbul) - Teşekkür ederim.

Bu madde ön görüşmelerde de ifade edildiği gibi, gerekli, bununla beraber önümüzdeki dönemde mutlaka merkez kariyer elemanları yani kariyer uzmanlıkları, müfettişler, denetim elemanları bunların da çalışılıp benzer bir hâle getirilmesi gerekir çünkü ücret adaletsizliği ortaya çıkabilir.

Şimdi, kamu görevlileri, bir, mesleğe giriş açısından; ikincisi, yaptıkları işin görevi, yetkisi, sorumluluğu açısından; üçüncüsü, riski, görev yaptığı bölge vesaire açısından değerlendirilerek mali ve sosyal hakları da buna göre belirlenir, belirlenmesi gerekir. 657 sayılı Kanun’un temel mantığı da budur, daha sonra yapılan düzenlemelerin temel mantığı da budur. Kuşkusuz burada kişisel nitelikler önemli, bütün bunların harmonize edildiği bir ücret sisteminin yakalanması beklenen bir durumdur.

Şimdi, burada yapılan bu düzenleme beraberinde benzer talepleri de getirecektir kuşkusuz, o sebeple ben hani kayıtlara da geçmesi açısından bunu söylüyorum, önümüzdeki dönemde Hazine ve Maliye Bakanlığımızdan, ilgili kurumlardan böyle bir hazırlık yapmalarını da talep edelim çünkü diğer çalışanlarımızın da hakkıdır, onlar da bekliyorlar, inşallah çok uzamadan benzer çalışmaları yapmış oluruz.

Teşekkür ediyorum.

Sayın Arı...

CAVİT ARI (Antalya) – Sonra konuşacağım.

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Sayın Türel...

RAHMİ AŞKIN TÜRELİ (İzmir) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Tabii, konuştuğumuz konu gerçekten -milletvekillerimiz de ifade ettiler- Türkiye’yi ilgilendiren bir konu yani kamu personel rejimi altüst olmuş durumda, bu işin ne ölçüsü kaldı ne bir şeyi kaldı, kimin nerede ne yaptığı belli değil. Yani böyle bir sisteme nasıl geldik? Bu kadar ciddi anlamda bürokrasi içinde ciddi sıkıntıları ve insanların hak ettiği ücretlerin -özel sektörlerle de özellikle kıyasladığımız zaman- çok altında ücret almaları noktasına nasıl geldiğimizi iyi irdelemek gerekiyor. Burada aslında bu sorun çok ciddi bir sorun yani artık kamudaki personeli, nitelikli, özellikle tecrübeli, belli bir süre orada kamuda çalışmış olan personeli tutmak son derece güçleşti.

Oysa biz şunu biliyoruz Türkiye için de: Türkiye’nin, özel sektörün gelişmesinde de kamunun çok önemli bir payı olmuştur. Kamuda yetişen, bürokrasiden gelen insanlar, özel sektörde, siyasette çok önemli görevler almışlardır, orada edinilen bilginin ve birikimin önemi çok fazladır. Ama biraz önce söylediğim gibi, hem bir taraftan çok ciddi bir kurumsal tahribat var, var olan kurumların kapatıldığını ya da etkin olmayan hâle getirildiğini hem de liyakat kurallarının da yok edildiğini görüyoruz. İşte, buradaki bu mali ve özlük hakları konusu da bu açıdan önemlidir. Bütün bu alanların hepsini yeniden düzenleme ve hem gerçek bir personel reformu yapma yani yeniden belki görevlerini, iş tanımlarını ve görev tanımlarını yeniden yapma hem de ücret rejimlerini de buna uygun olarak hazırlama, ayarlama

zorunluluğumuz var. Bu konuda ben de katılıyorum milletvekili arkadaşlarıma, bu konuda da bir çalışmanın acilen yapılması gerekiyor. Meclisin önüne geldiği zaman da bu konuda da Türkiye Büyük Millet Meclisi olarak gereğini bizler de yaparız diyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Teşekkür ederim.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmiştir.

Müteakip önergeye geçiyorum:

Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/1812) esas numaralı kanun teklifine aşağıdaki maddenin eklenmesini ve diğer maddelerin buna göre teselsül ettirilmesini arz ve teklif ederiz.

MADDE...- 20/6/2012 tarihli ve 6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanununun 38 inci maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinin (1) numaralı alt bendinde yer alan “31/12/2023” ibaresi “31/12/2024” şeklinde değiştirilmiştir.

Orhan Erdem

Necmettin Erkan

Konya

Kırşehir

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Sayın Erdem...

RAHMİ AŞKIN TÜRELİ (İzmir) – Usul üzerine söz istiyorum.

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Usul mü?

RAHMİ AŞKIN TÜRELİ (İzmir) – Evet, bu konuda.

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Gerekçeyle bir açıklama yapsın, söz vereyim.

Sayın Erdem, buyurun.

ORHAN ERDEM (Konya) – Gerekçeyi okutalım Sayın Başkan.

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe:

Yapılan düzenlemeyle 6331 sayılı Kanun’un, İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu’nun 50’den az çalışanı olan ve az tehlikeli sınıfta yer alan iş yerleriyle kamuya ait iş yerlerinde iş güvenliği uzmanı ve iş yeri hekimi görevlendirmesine ilişkin hükmün yürürlüğünün ertelenmesi amaçlanmaktadır.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Sayın Başkanım, kısa bir bilgi verebilir miyim?

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Sayın Özkaya, bir saniye; bu, önergeyle alakalı bir durum, sizlik bir şey yok burada.

Sayın Türel, önerge AK PARTİ Grubu’ndan olduğu için siz usulle alakalı istiyorsunuz, size oradan verebilirim; önergeyle alakalı veremiyorum size söz.

Buyurun.

III. AÇIKLAMALAR

1.- İzmir Milletvekili Rahmi Aşkın Türelî’nin, Komisyonda madde ihdası önergelerinin görüşülme usulüne ilişkin açıklaması

RAHMİ AŞKIN TÜRELİ (İzmir) – Yani “önerge” derken buradaki önerge değil, görüşme usulleri üzerine Sayın Başkan.

Şimdi, bakın, bir kanun teklifi geldiği zaman onun içinde belli kanunları ilgilendiren maddeler var, yeni madde ihdası için burada bir biçimde bizim görüştüğümüz kanun teklifinde madde olması lazım. Bu yeni madde ihdası fakat eskiden beri var olan uygulamamız bizim şudur: Bunun için grupların, siyasi parti gruplarının mutabakatı aranır, geçmişten beri de bu şekilde hareket edilmiştir. Bizim buna mutabakatımız yok, bunu doğru bulmuyoruz, onu da söyledik yani buna rağmen, Sayın Başkan, aslında bunun burada görüşülmesini yanlış buluyoruz. Bu var olan usullerimizi değiştirmeyelim.

Bakın, şu yol her zaman açık: Genel Kurulda gelir, Genel Kurulda gruplar anlaşılırsa bir biçimde yeni madde ihdası yapılabilir ama Plan ve Bütçe Komisyonunda o zaman 1 tane gelir, 5 tane gelir, 50 tane gelir, 100 tane gelir; bunları yapmayalım, doğru bir şey değil bu. İçerikle ilgili ayrıca da konuşacağım ama bunu usulen doğru bulmuyoruz, görüşülmesini doğru bulmuyoruz.

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Teşekkür ediyorum.

II.- KANUN TEKLİFLERİ VE DİĞER İŞLER (Devam)

A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)

1.- Afyonkarahisar Milletvekili Ali Özkaya ve Samsun Milletvekili Ersan Aksu ile 120 Milletvekilinin Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi (2/1812) (Devam)

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Sayın Temelli...

SEZAİ TEMELLİ (Muş) – Önerge üzerine mi?

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Önerge üzerine onların imzası olduğu için... Siz sözcü olduğunuz için sizde sorun yok.

Buyurun.

SEZAİ TEMELLİ (Muş) - Bir kere usul meselesi, evet, önemli yani buna dair tartışmayı tekrardan yapmayacağım ama bu mesele çok önceden düzenlenmesi gereken önemli bir mevzu dolayısıyla bunun beş yıl daha ötelenmesi, ertelenmesi çok uygun değildi, bunun bir yıla çekilmesi önemlidir ama şimdi bu bir yıl içinde bunun düzenlenmesi gerçekten önemli çünkü iş sağlığı, iş güvenliği dediğimiz meselenin böyle yukarıdan belirlenmiş kriterlerle değil, yaşamın içinde gerçekleşen sonuçları var. Dolayısıyla sizin “belli iş yeri sayısı” diye tanımlamanız ya da “tehlikeli” “tehlikesiz” diye ayırt etmenizin gerçek yaşamda bir karşılığı yok çünkü her yer riskli olabileceği gibi, bunun çeşitli sonuçları var.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Buyurun.

SEZAİ TEMELLİ (Muş) – İş cinayetlerine, işçi cinayetlerine baktığımızda zaten bu sonuçlar çok net bir şekilde karşımıza çıkıyor. Dolayısıyla bununla ilgili, bir yıl içinde hatta belki de bir yılı beklemeden çok hızlı bir şekilde bir düzenlemeye ve kapsamlı bir düzenlemeye ihtiyaç var; bir anlamda, kimseyi dışarıda bırakmayan, herhangi bir istisna tanımayan çünkü bu, insan sağlığı ve insanın yaşam hakkına dair bir düzenleme. Çok geç kalınmadan bu düzenlemenin yapılması lazım. Buradaki bir yıllık erteleme, bir yıl sonra yeniden karşımıza başka bir erteleme getirilmemesi çerçevesinde dile getirilmiş. Bir yıl içinde bir düzenlemenin yapılmasının çok çok önemli olduğunu vurgulamak istiyorum ve bu şekilde de kayıtlara geçmesini istiyorum.

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Teşekkür ediyorum.

Çalışma Bakanlığı yetkililerimiz burada mı? Burada.

Birazdan oylamaya sunacağım.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Sayın Başkan, ben de burada bir...

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Söz vereceğim.

Komisyon burada bir takdir kullanacaktır ancak burada önerenin geldiği şekilde kabul olması durumunda bir yıl daha süre veriliyor. Dolayısıyla bu süre içerisinde gerekli çalışma neyse, bu çalışmanızı netleştirip teknik olarak, uygulama olarak, gelecekle alakalı perspektif olarak siz de Bakanlık olarak, ne yapılması lazımsa onunla alakalı lütfen çalışmanızı bitirin.

Sayın Ağbaba, buyurun.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Şimdi, bu son söylediğiniz zor çünkü 4 kez aynı şeyler konuşuldu, 4'üncü kez erteleniyor yani Sayın Bakanlık çalışacak, bu eksikleri giderecek, bir daha gelmeyecek. Dediğiniz zor Sayın Başkan, eğer -muhtemelen- sizin parmağınız yoksa burada sizi de kandırıyorlar yani eğer katkınız yoksa; mutlaka katkınız vardır.

İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu 2013 yılında yürürlüğe girdi, tüm çalışanları kapsama aldı ancak devlet kurumlarında ve 50'den az çalışanı olan tehlikeli iş yerlerinde iş güvenliği uzmanı ve iş yeri hekimi görevlendirme zorunluluğu 4 defa ertelenerek 2024 yılına atıldı; toplam on bir yıl ertelenmiş, şimdi tekrar erteleniyor. İş sağlığı ve güvenliği ertelenebilecek bir mesele değildir. Avrupa'da iş cinayetlerinin en çok yaşandığı ülke Türkiye; bu yılın ilk on ayında en az 1.634 işçi çalışırken hayatını kaybetti. Bu kanunu niye çıkardınız? Bence gücünüz de var, yetkiniz de var; bu kanunu komple ortadan kaldırın, bir daha da ertelemek zorunda kalmayın. İş cinayetleri, Türkiye'deki iş cinayetleri çok ciddi bir konu hakikaten. Herhâlde, AKP döneminde sanırım 32 binin üzerinde bir iş cinayeti var. Burada cezasızlık da egemen olmuş durumda; Soma'yı, Ermenek'i, en son Amasra'yı hatırlayın; bir cezasızlık da var. Bunun ertelenmesi doğru değil, bu konudaki düşüncemizi söylüyoruz yani bu çok önemli bir konu, hayati bir konu, bunun ertelenmesi kabul edilemez. O gün niye çıkarıldı, bugün tekrar niye erteleniyor 4'üncü kez? Hakikaten bunu da bu işin mantığını da anlamadığınızı söylemek istiyoruz.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Teşekkür ediyorum.

Sayın Türel...

RAHMİ AŞKIN TÜRELİ (İzmir) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Şimdi burada birkaç husus var, birincisi şu: Bu, 2012'de çıkmış, sonra 2013, 2016, 2017, 2020 tarihlerine ertelenmiş; şimdi gene -2023 yılındayız- tekrar 2024 yılına ertelenmesi konuşuluyor. Buradaki sıkıntının biri şu: Maddede problemler var, burada kamu iş yerleri ile 50'den az işçi çalıştıran özel sektör iş yerleri aynı madde kapsamında düzenleniyor. Neden böyle? Kamu ayrı. Şimdi, burada bazıları "50'den az işçi çalıştıranlar -bunun içinde esnaf da var, bunun içinde KOBİ'lerin özellikle mikro ölçekli ve küçük ölçekli işletmeleri de var- sonuç itibarıyla küçük işletmelerdir yani burada baktığımız zaman, ekstradan bir şey çalıştırmaları, iş güvenliği ve buna ilişkin bir kısım harcamalarda bulunmaları uygun değil." diyebilir fakat ilginç olan şu: Kamu da var burada, kamu neden bu görevi yapmıyor? Ya, böyle bir şey olabilir mi arkadaşlar? Üzerinden on sene, on iki sene geçmiş, kamu bu alanda gerekli tedbirleri almamış. Bakın, şu anda 37.999 kamu iş yeri var. Gelin, bu, bu şekilde çıkmasın; kamu hemen bunun üzerine gerekli şeyi yapsın, bunun açıkçası çok da... Tabii, bütçe geçmedi daha, henüz buradan geçti ama sonuç itibarıyla, Genel Kurula da gelecek ama dediğimiz gibi, orada aktarımlar da yapılabilir; Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığının ilgili tertipleri arasında, fasıllar arasında aktarım yapılabilir, Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığında yedek ödenek var, bu harcanabilir, kamu bunu derhâl, hemen yapabilir. Bunu ayıralım, kamu bunu hemen yapsın.

İkincisi, şöyle bir şey var: Burada “Özel sektöre de maliyet getirir.” deniyor. Bakın, çok ilginç, ilgili kanunun 6’ncı maddesi -burada “az tehlikeli işler” diye söyleniyor- çok tehlikeli ve tehlikeli işlerle ilgili düzenlemeyi yapmış, oralarda sağlık personeli çalıştırıyorsunuz fakat bakın Sayın Başkan, ifadeyi söylüyorum; 2014 yılında değişen bir madde: “Belirlenen niteliklere ve gerekli belgeye sahip olmayan ancak 50’den az çalışanı bulunan ve az tehlikeli sınıfta yer alan işyeri işverenleri -direkt olarak düzenlenen madde bu- veya işveren vekili tarafından Bakanlıkça ilan edilen eğitimleri tamamlamak şartıyla işe giriş ve periyodik muayeneler ve tetkikler hariç iş sağlığı ve güvenliği hizmetlerini yürütebilirler.” Yani kendileri yürütebilirler, o alanda gerekli tedbiri alınca yürütülebilir, illa dışarıdan bir iş güvenliği uzmanı çalıştırması gerekmiyor. Ben anlayabilmiş değilim yani çıkan, var olan bir kanunun... Ki çok önemli bir kanun. Bizim en çok eleştirdiğimiz konulardan biri bu; baktığımız zaman, Türkiye’deki çalışma yaşamının Uluslararası Çalışma Örgütü (ILO) standartlarının çok uzağında olması. Bu anlamda gerekli tedbirler alınabilir, bu da alınmamış. Yani bir ek maliyet de getirmiyor, kendi içinde belli birtakım eğitimleri tamamlamak şartıyla bu işi çözebilirler. Burada da sorduğumuz zaman şunu gördük: Özel sektörde yaklaşık 1,5 milyon iş yeri var. Şimdi, arkadaşlar, bu şekilde erteleme, erteleme, erteleme... Böyle devlet ciddiyeti olmaz yani bunun yeniden, tekrar ertelenmesinin bir anlamı yok, bunu yeniden -dediğim gibi- ertelemeyelim, bunu bir biçimde burada düzenleyelim; kamuyu ayıralım, 50’nin altında işçi çalıştıran az tehlikeli özel iş yerlerini de buradan ayıralım ve bu şekilde bunu belirleyelim.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Buyurun.

RAHMİ AŞKIN TÜRELİ (İzmir) – Tamamlayacağım.

Dediğim gibi, bu açıdan baktığımız zaman, şu ana kadar yaklaşık on bir, on iki yıl geçmesine rağmen bunun hâlâ çözülmemiş olmasından aslında çok büyük bir üzüntü duyuyoruz. Bu alınmayan tedbirlerin, belki depremde, yaşadığımız bu deprem felaketlerinde de çok ciddi sıkıntılara neden olduğunu görüyoruz. Yani bu konu yeniden değerlendirilsin ve arkadaşlarımızın da bu konuda görüşlerini görmek ve öğrenmek isteriz, iktidar grubundaki arkadaşlarımızın da. Onlar da bu konuda sanıyorum bizim gibi düşünecekler.

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Teşekkür ediyorum.

Sayın Erdem...

ORHAN ERDEM (Konya) – Sayın Başkanım, bir kere, bu konuda bir müzakere ve ortak bir kanaat için çok gayret ettiğinizi biliyorum; biz de farklı düşünmüyoruz, bu kadar uzaması yanlış bir karar. İlgili Bakanın, ilgililerin bu konuda daha dikkatli olmalarını öneriyoruz ve onun için de bir yıl gibi bir süreye, beş yıldan bir yıla indirdik.

Bir de bunun bütçelenmesi var; benim anladığım, sadece kamudaki aylık maliyeti 88 milyon; 10 milyara yakın bir bütçeleme gerekiyordu. Bunun dışında, bugüne kadar bu kesime verilmeyen iş güvenliği uzmanı ve doktor birden verilince, bu ihtiyaç ne kadar, yeterli mi, sistem çalışacak mı; bunların da tam bilinmediğini görüyoruz. Bu bakımdan, esnaf STK’lerinin de ortak talebinin değerlendirilmesi adına, bir sorunun kısa sürede çözülmesi adına bir yılın uygun olacağını düşünüyoruz, önergemizi de bu şekilde verdik.

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Sayın Kalaycı.

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Tabii ki iş güvenliği, iş sağlığı konusu önemli yani bu konuda gerekli düzenlemelerin bir an önce bitirilip bütün iş yerlerinde uygulamaya geçilmesi bizim de görüşümüz.

Ben bundan önceki, ondan önceki dönemde de Komisyonda bulunan bir milletvekili olarak bu ihdas konusundaki görüşümü ifade edeceğim. Bütün kanunlarda yapmışsızdır, genel olarak sizin yaptığınız gibi Değerli Başkanım; bütün partilerin sözcülerine gelen önergelerle ilgili bilgilendirme yapılıyor, bu nezaketten bir centilmenlik olarak yapılıyor ama orada kabul etmedik diye burada dâhil edilmediğine ben rastlamadım. Bundan önce çıkan bütün kanunlara bakalım, sonradan gelip, burada önerge kabul edilip kanunlara dâhil edildiğini biliyoruz ama Genel Kurul aşamasında ilave edilecek maddenin teklif içinde bir irtibatı olması gerekiyor, Genel Kurulda o şart aranıyor. Orada da bütün partilerin mutabakatı olursa o şart göz ardı edilebiliyor. Uygulama bu şekilde, bunu bilgilendirmek istedim.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Teşekkür ediyorum.

Sayın Güneş.

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) – Teşekkür ederim Başkanım.

Tabii, bu iş sağlığı ve güvenliğiyle ilgili 6331 sayılı Kanun 20 Haziran 2012’de çıktı ve bunun uygulaması ilk defa 2014 yılında başladı. Tabii, burada çok tehlikeli ve tehlikeli işlerde zaten bir sorun yok. Yani arkadaşlar, işte, maden işleriyle ilgili bazı şeyleri dile getirdiler, bunlarda sorun yok. Diğer taraftan, işte, az tehlikeli işlerde de 50’nin üzerinde, fazladan çalışanı varsa bunlarda da uygulamaya konuldu. 50’nin altında çalışanı olanlarla ilgili, tabii ki bunlarda da gerekli mutlaka çünkü bizim en çok kaybımız diyelim ki bu iş kazalarında meydana gelmekte. Fakat burada şöyle bir şey var: Şimdi, yanlış hatırlamıyorsam, sadece diyelim ki iş yeri hekimi olarak 30 binin üzerinde iş yeri hekimi burada istihdam ediyoruz biz, aşağı yukarı da -yanlış hatırlamıyorsam- 60 binin üzerinde iş sağlığı ve güvenliği uzmanını buralarda çalıştırıyoruz. Şimdi, tabii, bu boyuttan baktığınız zaman, diyelim ki 1 kişi, 2 kişi çalışan veya 3 kişi çalışan az tehlikeli işlerde bunları kattığınız zaman insan gücü olarak, hele hele sağlıkta doktor açığımız ortadayken, bunu karşılayabilir mi? Bunlarla ilgili tabii ki şüphelerimiz var. Tabii ki bir an önce bunun geçmesine biz de taraftarız ama buna, kamu kurumlarımız ve diğer işletmelerimiz hazır olunca inşallah geçecektir. Ama biraz önce de ifade ettiğim gibi çok tehlikeli ve tehlikeli işlerde zaten 1 kişi dahi çalıştırsa, işte diyelim ki -berberler de mesela benim bildiğim kadarıyla tehlikeli sınıfa giriyor- berberler de bunlara dâhil, bunlarda uygulamada en ufak bir sıkıntı yok. Az tehlikeli, daha çok diyelim ki büro memurluğu gibi işler bunun sınıfına giriyor. Tabii gönül ister ki bir an önce girsin ama kurumlarımızın ve özel sektörün buna hazır olması lazım diyorum ben.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Teşekkür ediyorum.

Sayın Kurt.

RESUL KURT (Adıyaman) – Sayın Başkanım, tabii iş sağlığı ve güvenliği hepimiz için çok önemli. Tüm çalışanlar, tüm emekçiler için önemli olduğu kadar işverenler ve kamu için de son derece önemli.

Burada yanlış anlaşılan bir husus var. İş güvenliği sadece iş yeri hekimi veya iş güvenliği uzmanı çalıştırılmasından ibaret değil. Nedir, iş güvenliği uzmanı ve iş yeri hekimi ne yapar? Risk değerlendirmesi yapar, bunların giderilmesi için gereken çalışmaları yapar, acil durum planlarını hazırlar, yangınla mücadele ve ilk yardım çalışmalarını yapar, tahliye planını yapar, termal konfor şartlarına bakar, ortam ölçümlerini yapar, iş kazası ve meslek hastalıklarıyla ilgili kayıt ve bildirimleri yapar, iş yeri hekimleri için sağlık gözetimi yapma yükümlülüğü var. Çalışanlara iş sağlığı güvenliğiyle ilgili eğitim verip yapılacak işlerle ilgili bilgilendirme yapması gerekir. Çalışanların iş sağlığı ve güvenliği eğitimleri

dışında, işe başlama eğitimleri veya olası bir iş kazasından sonra tekrar çalışmaya başlayanlara eğitim verilmesi veya doğum, ücretsiz izin gibi uzun süreli ayrılanlara tekrar işe başladıklarında bir eğitim verilmesi gerekir. Çalışan temsilcisi görevlendirilmesi, destek elemanlarının görevlendirilmesi ve eğitimleri, iş ekipmanlarının periyodik kontrolleri, diğer işverenlerle iş sağlığı, güvenliği çalışmalarında koordinasyonun sağlanması, iş güvenliği malzemelerinin temini ve kullanılması, başka iş yerlerinden çalışmak üzere gelenlere eğitim ve bilgilendirme yapılması gibi çok sayıda yükümlülük var. Dolayısıyla bu yükümlülükler az tehlikeli de olsa, 1 kişi dahi çalışsa var. Burada yükümlü olunmayan husus şudur: 50’den az çalışan olan az tehlikeli sınıftaki iş yerleri bu kapsamda iş yeri hekimi ve iş güvenliği uzmanı çalıştırmıyor, yoksa iş güvenliği eğitimi veriyor, çalışanlarına iş sağlığı ve güvenliğiyle ilgili...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

RESUL KURT (Adıyaman) – Bir dakika daha verin Sayın Başkanım.

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Toparlayın lütfen.

RESUL KURT (Adıyaman) – Bu kapsamda tüm yükümlülükleri yapıyor. Şimdi 2 kişi, 3 kişi, 5 kişi, 10 kişi çalışan muhasebe büroları var; Sizin grubunuzda -mali müşavir- Mustafa Erdem var, sektörün içerisinde; gerçekten 3 kişi, 5 kişi, 10 kişi çalışılan yerlerde, her ay iş güvenliği uzmanı veya iş yeri hekiminin gidip o işletmelerde bu işi fiilen yapabilmeleri mümkün mü; buyurun, kendisi izah etsin. Yani burada amacımız çalışanları korumak. Evet, çalışanları korumaya karşı değiliz biz.

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) – Ya, bu zamana kadar bir düzenlenme gelmesi gerekmiyor muydu yani?

CAVİT ARI (Antalya) – Bu kanunu kim çıkardı, o zaman bu kanunu kim çıkardı? On üç sene önce AK PARTİ iktidarı vardı.

RESUL KURT (Adıyaman) – Yani burada çalışanlara yönelik getirilen yükümlülükler zaten devam ediyor, ertelenmiş bir şey yok, iş güvenliğiyle ilgili tüm önlemler alınıyor zaten. Yani bu anlamda değerlendirilmesi gerekir.

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Peki, teşekkür ediyorum.

Sayın Türelî.

RAHMİ AŞKIN TÜRELİ (İzmir) – Şimdi, Sayın Kurt, biraz önce söyledim zaten. Bakın, 6’ncı maddenin (1)’inci fıkrasının (a) bendinde -illa dışarıdan çalıştırması gerekmiyor- kendi içinde eğitim yaparak o hizmetleri kendisinin yapabileceği hükme bağlanmış, bunu atlıyorsunuz herhâlde. Otomatikman illa birini çalıştırması gerekmiyor, 10’dan az işçi çalıştıran yerlerde böyle bir hüküm var, birincisi bu.

İkincisi, kamu; kamu bunu hemen yapabilir. Bakın, özel sektörde diyebilirsiniz ki hazır değil. Kamu bunu hemen yapabilir. Bütçeyi görüşüyoruz, gelin yapalım, ne var bunda? Ne kadar, nedir bunun maliyeti? Nedir bunun maliyeti? Yani çalışan iş yerleri işte kamuda belli, 38 bin, 37.999 iş yeri var; niye hemen yapmıyoruz kamuda? Hemen gelelim, bütçede de fasıllar arası aktarım olsun ya da yedek ödenekten kullanalım. Bunun ne kadardır maliyeti sormak istiyorum, Bakanlık temsilcisi arkadaşımız da burada bu cevabı verirse memnun oluruz.

Son olarak şunu da söyleyeyim. Sayın Kalaycı gitti ama Sayın Kalaycı’nın açıklamasını çok talihsiz buldum. “Yani biz iktidarız, muhalefet kabul etse de etmese de biz bunları getiririz.” demek doğru değil. Bu işi muhalefet olarak beraber... O zaman niye konuşuyoruz, neden bir araya geliyoruz, neden bir şeyler üzerinde bir görüş alışverişinde bulunuyoruz? Öyle olmaz. Yani “Biz alır, getiririz, istediğimizi yaparız, bunu da koyarız, geçmişte bunun uygulamaları var...” Bu doğru değil. Bir şeyler

torba kanun bütünlüğü içinde geldi, zaten eleştiriyoruz kanunu. Orada gelmiş olsa bir madde tamam ama ondan sonra “Gelelim, istediğimiz maddeyi koyalım, nasıl olsa biz koyarız.” O zaman ne anlamı var? O zaman muhalefet olarak bizim söylediğimiz şeyin, muhalefetin önemsizleştiği, hiçbir etkisinin olmadığı bir şeyden bahsediyoruz. “Biz iktidarız, getiririz, gerekirse oylarız, geçiririz...” böyle olmaz ve bu gayriciddi bir yaklaşım.

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Teşekkür ediyorum.

Sayın Aksu...

III. AÇIKLAMALAR (Devam)

2- İstanbul Milletvekili İsmail Faruk Aksu'nun, İzmir Milletvekili Rahmi Aşkın Türelî'nin (2/1812) esas numaralı Kanun Teklifi'nde Konya Milletvekili Orhan Erdem'in madde ihdasıyla ilgili verdiği önerge üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

İSMAİL FARUK AKSU (İstanbul) – Önce bu “gayriciddi” meselesini talihsiz bulduğumu ben de ifade etmek istiyorum.

RAHİMİ AŞKIN TÜRELİ (İzmir) – Neden, doğru değil mi Sayın Aksu?

İSMAİL FARUK AKSU (İstanbul) – Hayır, olur mu? Şimdi, bakın, demokrasi kurallar ve kurumlar bütünü. Şimdi, böyle bir iyi niyet şeyi olabilir, nitekim Sayın Başkan da yapıyor, Divan olarak bunu yapmaya çalışıyoruz. Bütün siyasi partilerle görüşerek bir uzlaşma zemini oluşturulmaya çalışılıyor. Peki, oluşmadığı takdirde demokrasi nedir? İşte hükümet, iktidar kendi programında, beyannamesinde, vatandaşta taahhüdünde neyi ifade etmişse bunu gerçekleştirecek, gerçekleştirmek için de bütün imkânlarını kullanacak çünkü ona göre, onu beyan ederek oy almış. Muhalefet buna mutabık değil diye yapmayacak mı iktidar? O zaman iktidar olmanın âlemi ne veya fonksiyonu ne?

Şimdi, bakın Genel Kurulda İç Tüzük'ün emrettiği bazı kurallar var. Nedir onlar? İşte, yeni bir madde ihdası yapılırsa, yapılmak istenirse o işte komisyonun salt çoğunluğuyla olması gerekiyor; yine kanun teklifiyle ilgili bir bağlamı olması gerekiyor ki ilave madde yapılsın. Ama zaman zaman grup başkan vekillerinin, partilerin ittifakıyla, ilgili olmasa da madde ihdası yapılıyor ama Meclis Başkan Vekili her seferinde “Örnek teşkil etmemek üzere siyasi partilerin mutabakatıyla eklenmiştir.” ifadesini kullanıyor. Bütün bunlar o partilerin de bu eklenen içeriği uygun bulduğunu, vatandaşın lehine bir şey olduğu için destek verdiğini ifade etmesi açısından ama siz bunu bir kural olarak ifade ediyorsunuz, böyle bir kural yok. Kaldı ki ben iki dönemdir -bu dönemden evvel- hem Komisyonunda hem Genel Kurulda bulundum, böyle bir mecburiyet de görmedim işin doğrusu. O sebeple, ben, tekrar bunun yani Sayın Kalaycı hakkında bu son söylediğiniz ifadenin doğru olmadığını düşünüyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Teşekkür ediyorum.

RAHİMİ AŞKIN TÜRELİ (İzmir) – Sayın Başkan...

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Sayın Türelî...

3.- İzmir Milletvekili Rahmi Aşkın Türelî'nin, İstanbul Milletvekili İsmail Faruk Aksu'nun yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

RAHİMİ AŞKIN TÜRELİ (İzmir) – Sayın Kalaycı olsaydı... Şimdi, Sayın Kalaycı'yla biz 24'üncü Dönemde beraber çalıştık, orada da gene... Bakın, şimdi, burada biz konuştuk, bazı maddelerle ilgili olarak itirazımız olmadı, kabul ettik yani onlara beraber “Tamam.” diyoruz ama karşı çıktığımız şeylere “Karşı çıkarsanız çıkın, biz onu da getiririz.” dediniz mi; o, doğru bir şey değil. Bakın, burada, İç Tüzük'ün bir sürü hükmü uygulanmıyor. Tali komisyonlar niye çalışmıyor?

İSMAİL FARUK AKSU (İstanbul) – Anayasa’ya aykırı mı, İç Tüzük’e aykırı mı?

RAHMİ AŞKIN TÜRELİ (İzmir) – Anayasa’ya aykırılık olarak söylemedim. Bakın, Anayasa’ya aykırılık... Burada bir sürü Anayasa’ya aykırılığı sabahtan beri konuşuyoruz zaten.

İSMAİL FARUK AKSU (İstanbul) – Anayasa’ya uyalım diye söylüyorum.

RAHMİ AŞKIN TÜRELİ (İzmir) – Anladım, uymuyor işte; tali komisyon görüşemiyoruz, torba kanun sistematigi içinde görüşüyoruz, bir sürü eksiklikler var yani bunları söylüyoruz. Güzel, uyumlu çalışacaksa bir biçimde bizim düşüncelerimiz de önemli olmalı. Yoksa, siz “Bizim taahhüdümüz var...” Olabilir, bizim de taahhüdümüz... Bazı şeyler üzerinde uzlaşıyoruz, biz de “Tamam.” diyoruz, memleketin sorunlarını çözme konusunda bir itirazımız yok ama burada...

İSMAİL FARUK AKSU (İstanbul) – Bakın, bu husus daha farklı, bu konuda yanlış bir şey yok.

RAHMİ AŞKIN TÜRELİ (İzmir) – Hayır. Bir de ayrıca bu sadece teamül değil, zaten “Biz nezaketen yapıyoruz.” dediniz mi; iş başka bir şey olur yani bu sadece nezaket sorunu değil. Bunun üzerinde bir biçimde bir uzlaşma sağlamak lazım. 24’üncü Dönemde böyle bir uzlaşma vardı -yani şimdi benim de ikinci dönemim bu, tekrar yeniden geldim- böyle olmasını da isterdim ama karşı çıktığımız şeyler burada eğer gelecekse... Bugün bir madde gelir, yarın 5 madde gelir, öbür gün 50 madde gelir; bunun bir anlamı yok ama. O zaman burada sinir harbi içinde, karşılıklı şey içinde gider ama bir taraftan da güzel bir görüşme sistematigi içinde herkes görüşünü ifade etsin diyoruz Sayın Aksu.

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Sayın Türel, teşekkür ediyorum.

IV.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI

1.- Komisyon Başkanı Mehmet Muş’un, İzmir Milletvekili Rahmi Aşkın Türelî’nin madde ihdası önergelerinin görüşülme usulüyle ve İstanbul Milletvekili İsmail Faruk Aksu’nun yaptığı açıklamasıyla ilgili konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Bu konuyla alakalı Komisyon Başkanı olarak bir izahat yapmak istiyorum.

Değerli milletvekilleri, olabildiğince burada milletvekillerinin kanaatlerine, partilerin görüşlerine dikkat etmeye ve kaliteli bir yasama yapmaya çalışıyoruz, ben de buna destek vermeye çalışıyorum. Komisyonumuzdaki önergelerdir, madde ihdası için verilen önergelerdir Başkanlık Divanına; öncesinde mutlaka milletvekillerinin hepsiyle -çünkü teklifte görmedikleri için- benim odamda bir toplantı yapıp sözcülerle, bu konuyu masaya yatırıp, konuşup ona göre adım atmaya çalışıyorum yani herkesin rızası olsun istiyorum, herkesin ortak bir mutabakatıyla bunları getirelim istiyorum; bu benim özel yaptığım bir çaba. Ancak Genel Kurul ile Komisyonu bir kere karıştırmamak lazım. Sebebi şu: Genel Kurulda İç Tüzük 87 vardır, İç Tüzük 87 çok bağlayıcı ve açıktır. Dolayısıyla madde ihdaslarıyla alakalı İç Tüzük 87’ye göre çalışır Genel Kurul. Şimdi, komisyon için İç Tüzük’ün 26’ncı maddesinde... “komisyon gündemine hâkimdir, üyeleri tarafından gündeme alınması teklif edilen işler hakkında karar verir.” deniliyor. Kim karar veriyor? Komisyonun kendisi karar veriyor. Yani komisyona bir önerge verildiği zaman, siz de verdiğiniz zaman -ha, bunu kabul eder etmez komisyon- komisyon başkanı bunu gündeme alıyor ve buna göre işlem yapıyor.

Komisyonun Genel Kuruldan bir farkı da bire bir yasayı hazırlayan burası yani işin başındaki merkez burası ve İç Tüzük 26’ya göre hareket eder. Ama şimdiye kadar ben bütün arkadaşlarla konuşarak bunu işletmeye çalıştım ve şimdiye kadar da bu konuyu ortak bir akılla getirdik yani onu da görüyorum. Ancak şöyle bir açıklama yaparsak bu doğru bir açıklama olmaz “Böyle bir yetkiniz yok. Dolayısıyla böyle bir yetkinizin olmadığı yerde yetki aşımı yapıyorsunuz.” anlamına gelecek bir değerlendirmeyi kabul etmiyorum. Hep beraber içeride de tartıştık, epey sert tartışmalar oldu, ilgili

bürokratları da davet ettik; belli yerlerde biz de bizim arkadaşlarımız da AK PARTİ Grubundan da adım attılar, siz de adım attınız, bir noktada uzlaştırdık. Bunun böyle iyi olmasını ben tercih ediyorum ancak değerli milletvekilleri, İç Tüzük 26 çok açıktır ve bu anlamda diğer partilere de ben baktım, muhalefet partilerinin de mesela Cumhuriyet Halk Partisinin de madde ihdasıyla alakalı 4 önergesi var Komisyonunda. Komisyon kabul eder etmez, onu bilemem ama ben bunları alıp işleme koymak durumundayım, kabul ederse ihdas eder onu. Dolayısıyla böyle bir durum söz konusu. Bunu lütfen bilelim ve bir daha bunun üzerinde başka bir tartışma açmayalım, tartışmaya mahal vermeyelim; bunu burada noktalayalım.

RAHMİ AŞKIN TÜRELİ (İzmir) – Sayın Başkan...

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Sayın Türelî, noktalayalım. Siz söylediniz görüşlerinizi.

RAHMİ AŞKIN TÜRELİ (İzmir) – Son bir şey söyleyeceğim.

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Buyurun.

III. AÇIKLAMALAR (Devam)

4.- *İzmir Milletvekili Rahmi Aşkın Türelî'nin, Komisyon Başkanı Mehmet Muş'un yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması*

RAHMİ AŞKIN TÜRELİ (İzmir) – İki cümle söyleyeceğim: Tabii ki biz de verdik ama siz de verdiniz, kabul edilen şeyler de var zaten, ortaklaşılana birtakım hükümler de var. O anlamda, ortaklaşılana hükümlerde bir şey yok ama bizden gelenler reddediliyor. Yani açıkçası böyle bir sistematik çalışma olarak...

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Karşı çıkıyorsanız sizin vermemeniz lazım, tutarlı olmanız lazım.

RAHMİ AŞKIN TÜRELİ (İzmir) – Ama sorunlar var, sorunları görün diye yapıyoruz. Yani sizin de o sorunları görmediğinizi düşünüyoruz, sorunların yeteri kadar üzerinde durmadığınızı düşünüyoruz. Bütçede de söyledik, bütçede oturup da burada “Yasamanın görevi -yürütme bir bütçe getirmiş- aman, o bütçenin virgülüne, kuruşuna bile dokunmayın.” demek değil ki. O zaman Plan ve Bütçe Komisyonu etkisiz kalıyor. Varsa o zaman bu yetkileri de kullanalım, kullanmadık bunları. Yani buradaki işin içinde... Sizden ricamız, madem biz burada görüşeceğiz, bu şekilde birlikte götürelim. Daha yeni başladık, üç ayda üçüncü torbamızı görüşüyoruz. Yani onun için burada görüşeceksek, bunlar için de en geniş mutabakatı sağlayalım, lütfen.

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Değerli milletvekilleri, teşekkür ediyorum.

Şimdiye kadar bunu sağlamaya çalıştık ve bunda başarılı olduğumuzu düşünüyorum ancak...

RAHMİ AŞKIN TÜRELİ (İzmir) – Şahsınızla ilgili değil...

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Sayın Türelî, yok, mutlaka burada şahsınızla alakalı tabii ki değil.

RAHMİ AŞKIN TÜRELİ (İzmir) – Genel uygulamanın bu şekilde olması lazım.

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Ancak şöyle: Buradaki İç Tüzük açıktır, dolayısıyla İç Tüzük'ün açık olduğu bir yerde, bunu -ben de veya bir başkası da- bir keyfiyete tabi tutamayız. Ama dediğim gibi, ben mutlaka sizlerin de teklifin içerisinde olmayan maddelerle alakalı tartışıp rızanızı alarak bunları yapmayı tercih ediyorum ancak İç Tüzük madde 26'yı da okudum size.

II.- KANUN TEKLİFLERİ VE DİĞER İŞLER (Devam)

A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)

1.- *Afyonkarahisar Milletvekili Ali Özka ve Samsun Milletvekili Ersan Aksu ile 120 Milletvekilinin*

Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi (2/1812) (Devam)

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Değerli milletvekilleri, müzakereler önergeyle alakalı açıklanmıştır, gerekçesi okunmuştur.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Önerge kabul edilmiştir.

Müteakip önergeye okutuyorum:

Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/1812) esas numaralı Kanun Teklifi'ne aşağıdaki maddenin eklenmesini ve diğer maddelerin buna göre teselsül ettirilmesini arz ve teklif ederiz.

“MADDE ...- 14/9/1972 tarihli ve 1618 sayılı Seyahat Acentaları ve Seyahat Acentaları Birliği Kanununa aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 7- 6/2/2023 tarihinde yaşanan deprem afetinden etkilenen ve Genel Hayata Etkili Afet Bölgesi kabul edilen; Adana, Adıyaman, Batman, Bingöl, Diyarbakır, Elazığ, Gaziantep, Hatay, Kahramanmaraş, Kayseri, Kilis, Malatya, Mardin, Niğde, Osmaniye, Şanlıurfa ve Tunceli illerinde faaliyet gösteren seyahat acentalarından bu Kanunun 35 inci maddesinde düzenlenen yıllık aidat 2023 ve 2024 yılları için alınmaz.”

Orhan Erdem

Necmettin Erkan

Konya

Kırşehir

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Sayın Erdem...

ORHAN ERDEM (Konya) – Bu konu, Turizm Bakanlığının kanunu görüşülürken de dile getirilmişti, önemli bir husus; deprem bölgesindeki seyahat acentalarının yıllık aidatlarının 2023 ve 2024 yılından alınmamasını öneriyoruz.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Teşekkür ediyorum.

Söz talebi Yok.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Önerge kabul edilmiştir.

Müteakip önergeyi okutuyorum:

Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/1812) esas numaralı Kanun Teklifi'ne aşağıdaki maddenin eklenmesini ve diğer maddelerin buna göre teselsül ettirilmesini arz ve teklif ederiz.

“MADDE... -5015 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 8- 29/4/2021 tarihinden önce kira sözleşmesi ile kullanım hakkı devredilmiş ve devralan adına lisanslandırılmış tesislerde, bu lisans süresince 213 sayılı Kanunun 359 uncu maddesinin (a), (b), (ç) fıkralarında belirtilen fiillerin işlenmesi durumunda, malikin söz konusu fiillerden dolayı şüpheli, sanık ve hükümlü olmaması kaydıyla 29/4/2021 tarihinden önce yaptığı talebe istinaden mahkemelerce işletmenin tahliyesine karar verilmesi ve kararın kesinleşmesi üzerine, malik tarafından bu maddenin yürürlüğe girmesinden önce kesinleşenler için bu maddenin yürürlüğe girmesinden itibaren veya kesinleşme tarihinden itibaren üç ay içinde Kuruma yeni lisans için başvurulması hâlinde, söz konusu tesis için 20 nci maddenin ikinci fıkrasının (g) bendi uygulanmaz. Varsa mevcut geçici durdurma hali ancak yeni lisans verilmesi durumunda kaldırılır.”

Orhan Erdem

Necmettin Erkan

Konya

Kırşehir

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Evet, önergeyle alakalı Sayın Erdem...

ORHAN ERDEM (Konya) – Gerekçeyi okuyalım.

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe:

Vergi Usul Kanunu’nun 359’uncu maddesinin (a), (b) ve (ç) fıkraları kapsamında; muhteviyatı itibarıyla yanıltıcı belge düzenleme veya bu belgeleri kullanma, belgelerin asıl veya suretlerini tamamen veya kısmen sahte olarak düzenleme veya bu belgeleri kullanma suçları ile ödeme kaydedici cihazla gerçekleştirilen eylemlerin işlendiğinin anılan Kanunun 367’nci maddesi uyarınca cumhuriyet başsavcılığına bildirilmesiyle birlikte durum, kuruma da iletilmekte ve kurum tarafından her türlü tesiste (rafineri hariç) lisansa tabi tüm faaliyetler kovuşturmaya yer olmadığına dair karar veya mahkeme kararı kesinleşinceye kadar geçici olarak durdurulmakta ve bu süre içinde söz konusu tesis için başka bir gerçek veya tüzel kişiye de lisans verilmemektedir. Önergeyle 29/4/2021 tarihli Kanun’la yapılan söz konusu düzenlemeden önce taşınmazını kiraya vermiş olup 29/4/2021 tarihinden önce tahliye davası açmış olan maliklerin, söz konusu fiillerden dolayı şüpheli, sanık veya hükümlü olmaması ve kuruma belli bir süre içerisinde başvurması hâlinde kendilerine lisans verilebilecektir.

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Önergeyle alakalı söz talebi yok.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Önerge kabul edilmiştir.

Müteakip önergeye geçiyorum:

Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/1812) esas numaralı Kanun Teklifi’ne aşağıdaki maddenin eklenmesini ve diğer maddelerin buna göre teselsül ettirilmesini arz ve teklif ederiz.

“MADDE ...– 1/12/2011 tarihli ve 6253 sayılı Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı İdari Teşkilatı Kanununun 29 uncu maddesinin altıncı fıkrasının (b) bendi aşağıdaki şekilde, onikinci fıkrasının (a) bendinde yer alan “Genel Sekreter ve” ibaresi “Genel Sekreter veya en az iki yıl kesintisiz” şeklinde, (b) bendinde yer alan “Başkan olarak” ibaresi “En az iki yıl kesintisiz Başkan olarak” şeklinde, (c) bendi ile yedinci cümlesi aşağıdaki şekilde, aynı fıkranın dördüncü cümlesinde yer alan “Genel Sekreterlik Müşaviri” ibaresi “idari uzman” olarak değiştirilmiş, onikinci fıkraya aşağıdaki (ç) bendi eklenmiş, onikinci fıkrasının sekizinci cümlesinde yer alan “ile üçüncü cümlesi” ibaresi madde metninden çıkarılmış ve aynı fıkranın ikinci ve üçüncü cümleleri ile aynı maddenin onüçüncü fıkrasının ikinci cümlesi yürürlükten kaldırılmıştır.

“b) İdari, Mali ve Teknik Hizmetlerden, Bilgi ve Bilişim Hizmetlerinden sorumlu Genel Sekreter Yardımcıları,”

“c) Başkan yardımcısı olarak görev yapanlar görevden alındıklarında,

1) Daha önce İdari Teşkilatta mesleğe özel yarışma sınavı ile giren ve belirli süreli meslek içi eğitimden sonra özel bir yeterlik sınavı sonucunda atanmış olanlar ile iç denetçi ve hukuk müşaviri unvanlı kadrolarda bulunanlar, daha önceki bulundukları anılan kadrolarına,

2) (1) numaralı alt bent kapsamında yer almayanlar, Başkan Yardımcısı kadrosunda kesintisiz en az iki yıl görev yapmış olmaları halinde idari uzman kadrolarına,”

“Bu fıkra uyarınca idari uzman kadrolarına atananlar, İdari Teşkilatta görev yapan mali hizmetler uzmanı kadrosuna denktir ve idari uzman kadrosunda bulunanlara, emsali olarak belirlenen mali hizmetler uzmanına mali ve sosyal hak ve yardımlar ile diğer özlük hakları kapsamında yapılan ödemeler aynı usul ve esaslar çerçevesinde ödenir.”

“ç) (a) ve (b) bentleri kapsamına girmeyenler ile (c) bendinin (1) ve (2) numaralı alt bentleri kapsamına girmeyenler görevden alındıklarında İdari Teşkilatta durumlarına uygun kadrolara,”

Orhan Erdem

Necmettin Erkan

Konya

Kırşehir

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Teşekkür ediyorum.

Evet, açıklama Sayın Erdem.

ORHAN ERDEM (Konya) – Sayın Başkanım, önergemizle Türkiye Büyük Millet Meclisindeki çalışanlarımızda, genel sekreter ve daire başkanlarının usul esaslarında bazı değişiklikler getiriyoruz. Biraz önce de tartışıldığı gibi, liyakate önem verecek ve buraya bir gün gelip haklarını almasının önüne geçiyoruz dışarıdan kişilerin. Genel sekreter yardımcılığı ve başkanlıklar için iki yıl görev şartı getiriyoruz.

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Teşekkür ediyorum.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Müteakip önergeye geçiyorum:

Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/1812) esas numaralı Kanun Teklifi’ne aşağıdaki maddenin eklenmesini ve diğer maddelerin buna göre teselsül ettirilmesini arz ve teklif ederiz.

“MADDE - 1/12/2011 tarihli ve 6253 sayılı Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı İdari Teşkilatı Kanununa aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

GEÇİCİ MADDE 15 – (1) 5/7/2022 tarihi ile bu maddenin yürürlüğe girdiği tarih arasında İdari Teşkilatta görev yapan Genel Sekreter Yardımcısı, Başkan ve Başkan Yardımcılarından bu maddenin yürürlük tarihinden sonra görevden alınması durumunda 1/7/2022 tarihli ve 7417 sayılı Kanunun 62 nci maddesi hükümleri uygulanır ve anılan Kanunun 62 nci maddesi uyarınca müşavirlik kadrolarına atanmış olanların hakkı saklı tutulur.”

Orhan Erdem

Necmettin Erkan

Konya

Kırşehir

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Sayın Erdem...

ORHAN ERDEM (Konya) – Biraz önceki, bir önceki önergenin devamı; mevcut çalışanların da kazanılmış hakkını koruyoruz.

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Teşekkür ediyorum.

Sayın Arı...

CAVİT ARI (Antalya) – Bir önceki önergeyle burada bazı hakların işte çok kısa bir süre içerisinde çalışılıp da kazanılmasının önüne geçebilmek için bir süre şartı getirildi yani genel çerçeveden baktığınızda da uygun düşünülebilir ancak Türkiye Büyük Millet Meclisi bütçe görüşmeleri sırasında Meclis Başkanı da buradaydı, bir soru sormuştum. Şöyle bir iddia var: Geçtiğimiz son seçim öncesi yani 14 Mayıs’ta yapılan seçim öncesinde milletvekili listelerine giremeyen AK PARTİ’li ve MHP’li bazı milletvekili arkadaşlarımızın yanlarında görev yapan danışmanlara Türkiye Büyük Millet Meclisinde

“uzmanlık” adı altında ya da başka bir tanım da olabilir, yaklaşık 200 kişiye kadro verildiğine dair iddia var. Bu iddia önceki Meclis Başkanının görev süresi içerisinde tabii ki olmuş bir konudur yani şimdi bir taraftan böyle bir düzenleme getirilirken bir taraftan da uygulamada eğer danışmanlara böyle bir hak tanınacaksa bütün danışmanlara, diğer milletvekillerinin danışmanlarına da tanınmalıydı ancak böyle bir uygulamada fiiliyatta burada kadro alanlar açısından bakıldığında diğerleri yönüyle de bir haksızlık oluşturduğunu söylemek istiyorum. Bu konulara da dikkat edelim bir taraftan.

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Teşekkür ediyorum.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Önerge kabul edilmiştir.

Müteakip önergeye geçiyorum:

Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi’ne aşağıdaki maddenin eklenmesini arz ve teklif ederiz.

MADDE - 1/12/2011 tarihli ve 6253 sayılı Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı İdari Teşkilatı Kanununun 30 uncu maddesinin birinci fıkrasının ikinci cümlesinde yer alan “ve sözleşme ücreti dışında mali ve sosyal haklar kapsamında herhangi bir ad altında ödeme yapılmaz” ibaresi ile beşinci fıkrasının ikinci cümlesi yürürlükten kaldırılmış, ikinci fıkrasının son cümlesi ile üçüncü fıkrasının son cümlesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Bu biçimde istihdam edilen personele bütçe kanunu veya imzalanmış toplu sözleşme gereğince ayrıca mali ve sosyal haklar ödenebilir ve sözleşme süresi sonunda veya sözleşmenin sona erdirilmesi halinde iş sonu tazminatı ayrıca ödenir.”

“Bu biçimde istihdam edilen personele bütçe kanunu veya imzalanmış toplu sözleşme gereğince ayrıca mali ve sosyal haklar ödenebilir ve sözleşme süresi sonunda iş sonu tazminatı ayrıca ödenir.”

Rahmi Aşkın Türeli

Veli Ağbaba

Ahmet Vehbi Bakırlioğlu

İzmir

Malatya

Manisa

Tahsin Ocaklı

Cavit Arı

Cevdet Akay

Rize

Antalya

Karabük

Mustafa Erdem

Antalya

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Evet, söz talebi Sayın Ağbaba’da.

Buyurun lütfen.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Sayın Başkan, çok teşekkür ederim.

Verdiğimiz bu önerge Mecliste en fazla 1.800 kişiyi ilgilendiriyor; birçoğunun memur olduğunu düşündüğümüzde bu belki bin kişiyi bile ilgilendirmeyecek ama Türkiye Büyük Millet Meclisinde bizimle birlikte çalışan danışman arkadaşlarımızın yaşamış olduğu mağduriyetin ve haksızlığın giderilmesine yol açacak. Danışmanlarımız, biliyorsunuz, milletvekilleri gibi onlar da hizmet etmeye çalışıyorlar ancak bu insanların bir iş güvencesi yok yani milletvekilleri istediği zaman çıkarabiliyorlar. Bir de tazminat hakları yok; bunların giderilmesi lazım, hakikaten yoğun çalışıyorlar. Biraz önce Sayın Cavit Arı, Meclis Başkanı değişirken birçok danışmanın kadroya alındığını söyledi ancak hem danışmanların kadro problemi olduğu gibi hem de bir güvenceleri yok yani yarın vekilin vekillik süresi bitince derhâl işsiz kalıyorlar ve bir tazminat hakları da yok. Bu konuyu Meclisteki bütün milletvekili arkadaşlarımızın dikkate alması gerektiğini, bu önergenin de desteklenmesi gerektiğini

ifade ediyorum. Lütfen, belki sayısı 600, belki en fazla bin olan bu danışman arkadaşlarımızın bu probleminin çözümü noktasında hepinizden destek beklediğimizi, eğer destek vermezseniz de -bunu da size söyleyeyim- sizleri Meclisteki danışmanlara şikâyet edeceğim. AK PARTİ Grubu -kusura bakma Mustafa Başkanım- ve MHP Grubu danışmanların sorunlarının çözümü noktasında destek vermediler diye şikâyet edeceğim.

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Yok, estağfurullah.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Bilginiz olsun.

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Sayın Ağbaba, böyle baskı olmaz ama yani bu, demokratik teamüllere aykırı, lütfen.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Bakın, tehdit falan yok, burada dinleyen danışman arkadaşlar da var, onlara da söyleyeceğim.

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Onlar zaten burada, her tarafta duruyorlar yani şu an.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Bu videoyu da yayınlayacağım, diyeceğim ki: AK PARTİ Grubu, başta Komisyon Başkanımız da bu konuda çok sıcak davranmadı.

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Ben tarafsızım Sayın Ağbaba, önerge verme yetkim bile yok.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Hayır, gayet çok tarafılsınız.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Buyurun.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Başkanım, hemen bitiriyorum.

Buradan AK PARTİ Grubu ve MHP Grubuna da çağrı yapıyorum: Lütfen, bu danışmanlar hepimizin yanında çalışan, hizmet veren; dolayısıyla memlekete hizmet veren bu danışmanların bu sorunlarını çözün. Çözmezseniz vallahi billahi her yerde söyleyeceğim, haberiniz olsun.

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Teşekkür ediyorum.

Sayın Ocaklı...

TAHSİN OCAKLI (Rize) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Ben dün yoktum, onun için bir iki dakika fazla konuşabilirim müsaadenizle.

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Buyurun. Dünden dolayı değil de bugün veriz.

TAHSİN OCAKLI (Rize) – Biliyorsunuz, bir iki gün Karadeniz’de deniz kara yollarını ciddi vurdu ve ağır tahribatlar oluşturdu. Bu da aslında uzun zamandır “Yanlış yerden geçti.” dediğimizin bir karşılığı olarak tezahür etti. Bölgede bulunduğumuz vatandaşlarla yaptığımız müzakerelerde “Ne yapıyorsunuz?” dediler. Dedim ki: “Torba yasa geldi.” “Ne var içinde?” dediler, ben de tabii kısaca bilgi sahibi olarak dedim ki: “Vergi güvenliğiyle ilgili konuşacağız.” “Vergiye tehdit mi ediyorlar?” dedi. Dedim ki: “Vergi demek ki tehdit ediliyor, bir şey oluyor yani onu konuşacağız.” Şimdi, verginin tehdit edildiği falan yok, vergiyi tahsil edemediğinizi görünce elektronik yollarla hacizleri artırarak vesaireyle aslında yani tahsilatı artırmaya yönelik düzenlemeler yaptığınızı vatandaşa anlatmaya çalıştım. Torba yasanın içinde, aslında bütünü içinde göze çarpan şey şu değerli milletvekilleri: Doymadınız, Cumhurbaşkanımız da doymadı, yetkilerin tamamının ille de kendisine bağlanmasıyla ilgili düzenlemeler yapılıyor. Örneğin KDV iadesi hakkının Cumhurbaşkanına devredilmesi; bu sanki vergi düzenlemelerinde vergi mükellefleri tarafından ya da vergi usul ve esasları tarafından tanımlanmamış olduğu gibi buradaki iade hakkının Cumhurbaşkanına devri de aslında yine anayasal olarak karşılığı olmayan bir suçtur.

Şimdi, bu 5 bin lira meselesinde değerli milletvekilleri, muhalefet olarak biz çok söyledik ama hiçbirimizi dinlemediniz ama sokaktan çok korktunuz, belli, gerçekten çok korktunuz ve sokağın sesini bastırmak için bu parayı verdiniz, iyi de yaptınız.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

TAHSİN OCAKLI (Rize) – Bitiriyorum Sayın Başkan.

Bu 5 bin lirayı verdiniz ama vatandaşımız şunu bilsin: Siz yerel seçimlerde bunun 3 mislini alacaksınız. Başladınız, nasıl? Torba yasada var, denizin nasıl kara yolunu dövdüğü gibi siz de denizcileri dövmeye başladınız, 5 metre ile 7 metre arasında tekne sahiplerine bağlama kütüğü başlığıyla ilgili hiç yokken ortada “Yıllık 5 bin lira hadi bir ödeyin.” diye hediye verdiniz. Yani verdiğiniz paranın 2 mislini vatandaştan istiyorsunuz. Bunun farkındayız ama yine de bu düzenlemenin içinde yararlı olduğunu da düşündüğümüz hususlar da var, onu da kabul edelim.

Gene de hayırlı uğurlu olsun diyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Teşekkür ediyorum.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Müteakip önergeye geçiyorum:

Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanlığına

2/1812 sayılı Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi'ne aşağıdaki maddenin ihdas edilmesini arz ve teklif ederiz.

EK MADDE- “1.12.2011 tarihli ve 6253 sayılı TBMM Başkanlığı İdari Teşkilatı Kanunu'nun 30. Maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“(9) Bu madde uyarınca istihdam edilen, kamu kurum ve kuruluşlarıyla kamu tüzel kişiliğini haiz kurumlardan gelen personel dışındaki, sözleşme personele iş sonu tazminatı ödenir. İş sonu tazminatı ödenmesine ilişkin usul ve esaslar başkanlık divanınca belirlenir. İş sözleşmesi her ne şekilde sona ererse ersin personelin işe başladığı tarihten itibaren sözleşmenin devamı süresince her geçen tam yıl için Meclis Başkanlık Divanınca belirlenen esaslara göre kıdem tazminatı tavan tutarının iki katı tutarında iş sonu tazminatı ödenir. Bir yıldan artan süreler için de aynı oran üzerinden ödeme yapılır. 24. Yasama döneminin başlangıcından itibaren uygulanır. Bu kanunun yayımı tarihinden önce işten ayrılanlara da başvurmaları halinde iş son tazminatı aynı usullere göre ödenir.”

Gülcan Kaçmaz Sayyigit

Heval Bozdağ

Sezai Temelli

Van

Ağrı

Muş

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Sayın Temelli...

SEZAI TEMELLİ (Muş) – Aslında biraz önce de konuşuldu üzerinde. Gerçekten Meclisteki danışman arkadaşlarımızın bu hakkının gasbedilmesi hiçbir şekilde açıklanabilir değil. Kaldı ki zaten bu tazminat meseleleri aslında bugün çalışma yaşamında en çok tartışılan, kalkınma planında da üzerinde konuştuğumuz bir mevzu oldu.

Şimdi, burada şöyle bir şey de çıkıyor karşımıza, biz daha önce de böyle bir teklif verdik: “Efendim, danışman arkadaşların maaşları yüksek, kendileri bu yüksek maaşı kabul ettikleri için zaten bu haktan muaf tutuluyorlar.” gibi. Danışman arkadaşların maaşları yüksek filan değil. Dolayısıyla evet, bugün

Türkiye’de asgari ücret düşük, bugün Türkiye’de ücretler düşük. Dolayısıyla asgari ücretin üzerinde maaş alan herkesin maaşına yüksek diyorsunuz. Hayır, maaşları yüksek değil, yoksulluk sınırının altındadır, bu bir.

İkincisi, danışman arkadaşların mesaisi gerçekten çok yoğun bir mesaidir ve bu mesainin altında da ezilmektedirler. Bununla ilgili de herhangi bir ek gelirleri ya da mesai ücretleri de söz konusu değildir. Dolayısıyla bu bir mazeret olamaz, bu bir gerekçe olamaz, bu hakkın gasbı anlamında ileri sürülemez. Bunun bir an önce düzeltilmesi gerekiyor. Biraz önce Meclisteki belli görevlilerle ilgili bir düzenleme yaptık. Nasıl orada bir durumun düzeltilmesi yönünde irade gösterdiyseniz burada da bu iradeyi göstermenizi bekliyoruz ve bu sorunu artık nihayete erdirmek gerekiyor. 1.800’ün biraz daha üzerindeki arkadaşların bu durumunu düzeltmek adına bu adım mutlaka atılmalıdır.

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Teşekkür ediyorum.

Sayın Türelî...

RAHMİ AŞKIN TÜRELİ (İzmir) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Değerli milletvekilleri, bu arkadaşlar bizim çalışma arkadaşlarımız. Burada birlikte huzur içinde iyi bir çalışma, kaliteli bir çalışma yürüteceksek o arkadaşların sorunlarını çözmek gerekiyor. Yani mali ve sosyal haklarındaki problemler, iş sonu tazminatı, bunlar çok rahat çözülebilecek işler. Ayrıca ilginçtir, bir önceki Meclis Başkanının da bu konuda verilmiş bir kanun teklifi var, aynı zamanda gene partimizin, Grup Başkan Vekillerinin kanun teklifi var. Yani aslında son derece sıcak yaklaşılın, olumlu yaklaşılın bir konu bu. Neden şimdi, bugün kabul edilmiyor; bunu anlamış değiliz. Yani gelin, bu arkadaşlarımıza bu müjdeyi verelim hep beraber.

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Teşekkür ediyorum.

Sayın Temurci...

SELİM TEMURCİ (İstanbul) – Şimdi, Meclis Başkanlığımızın tabii, burada bir talebi var. Bu talep tabii, yerine getirilmeye çalışılıyor ancak buradaki danışman arkadaşların mevcut durumu dikkate alındığında şöyle bir tablo var: Danışmanlar milletvekillerine hizmet ediyor ve Mecliste çalışıyor. Dolayısıyla bu Meclisin saygınlığı açısından Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığımızın bu konuyla ilgili bir çalışma yapması lazım. Ya, bu çalışmayı yani en azından bu iyi niyeti işte grup sözcüleri dile getiriyor. Bunlar neredeyse her ay hepimizin odasına gelip bu konuda “Bir gelişme var mı, oldu mu?” diye milletvekilimize soruyorlar. Bu meselenin, bu Meclisin kendisine ait olan meselenin dışarıda konuşulması Meclisin saygınlığı açısından da doğru değil. Bunu bir şekilde netleştirmek gerekiyor. Ben bu hususta Meclis Başkanlığımızın derhâl bir çalışma yapıp artık bu meselenin Meclis içinde tartışma konusu olmaktan çıkarılmasını doğru buluyorum. Kaldı ki bir özel şirkette çalışıp işinize son verildiğinde orada bir tazminat yükü doğar, işte burada hep bunlar konuşuldu. Şu anda milletvekilleriyle birlikte burada işleri sona erecek olan arkadaşların Türkiye’nin merkezinde, Türkiye Büyük Millet Meclisinde bu hakka sahip olamamaları hepimizin ayıbı olur. Dolayısıyla Meclis Başkanlığımızın bir an önce bu çalışmayı yapıp buraya getirmesini arz ve teklif ediyoruz.

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Şimdi, Sayın Akay...

CEVDET AKAY (Karabük) – Evet ben de vekillerimin bahsettiği bütün konuları destekliyorum.

Ayrıca, eski Meclis Başkanımız Sayın Şentop zamanında da bu kıdem tazminatıyla ilgili Komisyona havale edilen konu o zaman da geçmemiş. En azından kıdem tazminatıyla ilgili haklarını bugün buradan beraber geçirebiliriz.

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Sayın Bakırlioğlu...

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) – Ben şunu düşünüyorum: Yani geçtiğimiz günlerde Plan ve Bütçede çok ciddi bir bütçeyi tartıştık, konuştuk, bütün bakanlıkların bütçeleri hakkında görüşlerimizi bildirdik, Genel Kurulda da tekrardan bütçeyi tartışacağız. Biraz evvel de Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Sekreteri ve genel sekreter yardımcılarıyla alakalı yapılması gereken bir düzenleme vardı, o düzenlemeyi beraber geçirdik. Ya, ben koskoca Türkiye Büyük Millet Meclisinin kendi personeliyle ilgili bir irade gösterebiliyor olması gerektiğini düşünüyorum. Yani kendi personeliyle, bu kurumun personeliyle alakalı bir irade gösterebiliyor olması gerektiğine inanıyorum ben. Bu konuda da biraz evvel arkadaşlarımızın da belirttiği gibi geçmiş dönem Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanının vermiş olduğu kadük kalmış bir yasa teklifi var, kanun teklifi var. Yani burada önergemizin kabul edilmesini talep ediyoruz.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Sayın Temelli...

SEZAI TEMELLİ (Muş) – Görüşlerimizi açıkladık ama iktidar partisinden kimse söz almıyor. Bence bir söz alıp... Bu konuda bir söz aldınız mı?

ORHAN ERDEM (Konya) – Söz istedim.

SEZAI TEMELLİ (Muş) – Evet, bir yorum yapın çünkü sizin danışmanlar bile bize geliyor. Şimdi, bir şey söyleyin ki bilsinler. Dolayısıyla bu sadece kendi danışmanlarımız için değil sizin danışmanlarınız için de bu teklifi getiriyoruz. O yüzden bir şey söyleyin ki onlar da bilsinler kendi vekilleri ne düşünüyor kendileri hakkında.

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Sayın Erdem...

ORHAN ERDEM (Konya) – Sayın Başkanım, teşekkür ederim.

Şimdi, bir kere danışmanlara karşı olan bir iktidar veya ittifak olamayız çünkü bu üçüncü danışmada ben de Divandaydım; çoğalmasını, bu konudaki vekillerin daha iyi çalışmasını arzu eden bir iktidarı. Yalnız burada şöyle bir sorun var -Meclis Başkanımız da notlarını aldı, bence kesin bir çalışma yapacaktır- hani halk tabiriyle düğme başında yanlış iliklenmiş; ilk 1982’de danışman hakkı verilmiş, rahmetli Özal dönemi ve sonrasında da işte 3’e kadar çıkardık. Şimdi, geriye doğru neredeyse kırk yıllık bir mevzudan bahsediyoruz. Herhâlde bunun teknik olarak nasıl yapılacağı bir noktaya getirildiği takdirde biz de buna karşı değiliz. Söylemek istediğim de başında yanlış başlayan bir işlemin bugün bizi meşgul etmesini konuşuyoruz. İnşallah, hep birlikte bunu ileriki günlerde çözeceğimize inanıyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Teşekkür ediyorum.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Müteakip önergeyi okutuyorum:

Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/1812) esas numaralı Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi’nin 51’inci maddesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki maddenin eklenmesini ve diğer maddenin buna göre teselsül ettirilmesini arz ve teklif ederiz.

“MADDE 52- 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun ek 19 uncu maddesinin birinci fıkrasının birinci cümlesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Bu kanun veya bu Kanunla yürürlükten kaldırılan ilgili kanun hükümlerine göre malullük ve yaşlılık sigortasına ödenen aylıklar ve aylıklar ile birlikte her ay itibarıyla yapılan ödemeler toplamı dosya bazında, 8/2/2006 tarihli ve 5454 sayılı Kanunun 1’inci maddesi uyarınca yapılacak ek ödeme dâhil ödemenin yapıldığı tarihte yürürlükte bulunan asgari ücretin net tutarından az olamaz.”

Rahmi Aşkın Türelî

Veli Ağbaba

Ahmet Vehbi Bakırlıoğlu

İzmir

Malatya

Manisa

Tahsin Ocaklı

Cavit Arı

Mustafa Erdem

Rize

Antalya

Antalya

Cevdet Akay

Karabük

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Evet, Sayın Ağbaba, buyurun.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Sayın Başkan, teşekkür ederim.

Tabii, önce emekli aylıklarının ne seviyede olduğunu hep beraber görüyoruz; hem emekli aylıkları hem dul ve yetim maaşları, bırakın bir ev geçindirmeyi kirayı bile ödeyemeyecek durumda. Bir emekli aylığı, şu anda en düşük emekli aylığı 7.500 lira; dul ve yetim aylığı 2.500 liraya kadar düşüyor. Emekliler büyük sorunlar yaşıyor, büyük mağduriyetler yaşıyor. Maalesef, sizin döneminizde aylık bağlama oranının da düşük olmasından dolayı, eskiden yüzde 70 oranında bir emekli aylığı maaş bağlanıyormuş, şimdi yüzde 30 bağlanıyor. Bu 7.500 liranın hakikaten izahı yok, 7.500 liranın mantığı yok, vicdanı yok. Biz en düşük emekli maaşının asgari ücret kadar olmasını istiyoruz, en düşük emekli maaşı asgari ücret kadar olmalıdır. Bir sefer de sizden ricam oylarınızı, ellerinizi emeklinin lehine, hayra kaldırın yani. Bakın, sizin de seçmeninizde 7.500 lira alan yüzlerce insan var, bizim de. Şimdi, siz bu 7.500 lirayı içinize sindiriyorsanız ben bir şey demiyorum, sizi size oy veren emeklilere şikâyet diyorum. Allah aşkına, 7.500 lira olacak iş mi ya, 7.500 lira olacak iş mi? 7.500 lira... TÜRK-İŞ’in açıkladığı rakam, açlık sınırı 13 bin küsur, emekli aylığı 7.500 lira. Bu 7.500 liranın asgari ücrete yükseltilmesini teklif ediyoruz Cumhuriyet Halk Partisi Grubu olarak. Dün grup toplantısında Genel Başkanımız talimat verdi, bunu gündemden düşürmeyeceğiz.

Bugün, inşallah vicdana gelirsiniz, vicdanınızı dinlersiniz, emekliyi dinlersiniz, ellerinizi emeklinin lehine yani hayra kaldırırsınız; bu, sizin için ilk olacak ama önemli. Yani siz de alışırsınız elinizi hayra kaldırmaya, emekli için ellerinizi kaldırmaya. Bunu size sizden rica ediyoruz. Emekli adına sizden rica ediyorum, evine ekmek götüremeyen, torununun, çocuğunun yüzüne bakamayan emekliler adına sizden rica ediyorum; teklifimizi lütfen destekleyin.

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Teşekkür ediyorum.

Sayın Türelî...

RAHİMİ AŞKIN TÜRELİ (İzmir) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Şimdi, tabii, plan görüşülürken, orta vadeli program, bütçe birlikte görüşülürken hep aynı şeyi söyledik; ücret rejiminde, gelir ve ücretlerde ciddi sıkıntılar var, gelir dağılımı son derece bozuk, yoksulluk yaygınlaşıyor ve derinleşiyor. Buna ilişkin olarak ne planda ne orta vadeli programda ne de bütçede ciddi bir tedbir yok. Genel anlamda, özellikle, sabit gelirlinin yani düzenli olarak belli bir aylık alan, maaş alan kesimlerin durumları gittikçe kötüleşiyor; bakınca bunların hepsi aslında yoksulluk sınırının zaten çok çok altında, açlık sınırının da altında. Bakın, 11.402 lira diyoruz asgari ücrete; bugün itibarıyla TÜRK-İŞ kasım ayı açlık sınırını hesapladı, 14.025 lira.

İkincisi, sabit gelirli grup içinde de gelir dağılımı bozuluyor. 2002 yılında en düşük emekli maaşı asgari ücretin 1,3 katı iken şimdi 0,65'ine düşmüş durumda; burada da ciddi bir mağduriyet var. Yani bu anlamda, bugün 7.500 lirayla kim geçinebilir? Sadece 7.500 diye düşünmeyin; kaç kişi 7.500 alıyor diye bakınız ama onun üstünde 8 bin alan var, 8.500 alan var yani çok ciddi bir sıkıntı var. Gelin, bu sorunu çözelim, bunu bir sisteme bağlayalım, bunu asgari ücrete bağlayalım ve bu şekilde gitsin. Yani buna itiraz edilmesinin açıkçası bir mantığı yok, bunu yapalım, hep birlikte yapalım, Parlamento olarak birlikte yapalım; biz bunu öneriyoruz.

Bu konu önemli, ücretler konusu önemli; hepimiz milletvekilleri olarak üzerinde duruyoruz, Genel Başkanımız Sayın Özgür Özel de özellikle bu konuları vurguluyor, dün de grup toplantısında yine vurguladı yani çok önemli bir sorun. Bu sorunu hep birlikte çözelim, bu konuda desteğinizi bekliyoruz.

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Teşekkür ediyorum.

Sayın Temelli...

SEZAI TEMELLİ (Muş) – Evet, yani önemli bir konu bu emeklilerin meselesi, asgari ücret meselesi. Fakat geçen gün burada yine bahsettik; Cumhurbaşkanı Yardımcısı önümüzdeki dönem enflasyonla mücadelede emeklilerden ve emekçilerden fedakârlık bekliyor. Fedakârlık yapacak bir kesimden değil, ciddi anlamda mağdur olmuş bir kesimden bahsediyoruz. “Türkiye’de emekli sayısı çok.” diye bir argümanınız var, bunu sık sık dile getiriyorsunuz. Hayır, Türkiye’de emekli sayısı çok falan değil; Türkiye’deki nüfusa baktığımızda, çalışma yaşındaki nüfusa baktığımızda emekli sayısında öyle bir çokluk ya da sosyal güvenlik sistemi üzerinde baskı yaratacak bir nüfus söz konusu değil.

Bir de, bir konu daha önemli. Emeklilerin durumunu düzeltmeye yönelik ya da herhangi bir iyileştirmeye yönelik bir adım atıldığında asla seyyanen olmamalı. Bu seyyanen meseleleri, seyyanen yapılan zamlar aslında tamamen bir aldatmaca. Bakın, temmuz ayında aylıklara 8 bin lira seyyanen bir zam yapılmıştı, şimdi baktığınızda o 8 bin liranın yüzde 40’a yakını enflasyon tarafından, aslında satın alma gücü anlamında erimiş gitmiş. Şimdi, en az emekli maaşına da biliyorsunuz 5.500’dü, bir kereye mahsus bir 7.500 uygulaması yapıldı ama gelin görün ki emekliye yapılan zamda bir de baktık ki 7.500 lira alanlar maaşlarında hiçbir değişikliklerle karşılaşmadı. Neden? İşte, uygulanan bu seyyanen anlayıştan kaynaklanan bir durumdu. Burada asgari ücretin belirlenmesi meselesi de var tabii ama en az asgari ücret düzeyinde olacak şekilde en az emekli maaşının tespiti belki de bir başlangıç olabilir çünkü zaman içinde gördük ki emeklilerin büyük bir kısmı asgari ücretin altında maaş alacak bir duruma sürüklendi. Bu da Türkiye’deki en temel meselelerden biri olan yoksulluğun nasıl bir boyuta ulaştığını bize gösteriyor.

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Teşekkür ediyorum.

Önerge üzerinde söz talepleri karşılانmıştır.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Müteakip önergeyi okutuyorum:

Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/1812) esas numaralı Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi’nin 52’nci maddesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki maddenin eklenmesini ve diğer maddelerin buna göre teselsül ettirilmesini arz ve teklif ederiz.

“MADDE 53- 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun geçici 98’inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 98- Kurumca bu Kanun ve ilgili mevzuat uyarınca 2023 yılı Ekim ödeme döneminde gelir veya aylık ödemesi yapılanların ek 19 uncu maddesinde iyileştirme yapılmadan önceki aylık ve gelirlerine dosya bazında her ay ayrıca 5.000 TL. tutarında emekli destek ödemesi yapılır.

Birinci fıkrada belirtilen ödemenin yapılmasına;

a) İş kazaları ve meslek hastalıkları sigortasından sürekli iş göremezlik geliri almakta olanlara, gelir bağlanmasına esas olan sürekli iş göremezlik derecesi oranı,

b) Hak sahiplerinin hisseleri oranı,

c) İş kazası veya meslek hastalığı sonucu meslekte kazanma gücünü %50 oranının altında kaybetmesi nedeniyle sürekli iş göremezlik geliri bağlanmış iken ölenlerden, ölümü iş kazası veya meslek hastalığına bağlı olmayanların hak sahiplerine, sigortalıya gelir bağlanmasına esas olan sürekli iş göremezlik derecesi üzerinden hak sahiplerinin hisseleri oranı,

ç) Yabancı ülkelerle akdedilen sosyal güvenlik sözleşmeleri uyarınca kısmi gelir veya aylık alanlara, ülkemiz mevzuatına tabi olarak geçen prim ödeme gün sayılarının, sosyal güvenlik sözleşmesine göre nazara alınan toplam prim ödeme gün sayısına olan oranı,

esas alınır.

Birden fazla dosyadan gelir ve aylık alanlara en fazla ödemeye imkân veren bir dosya üzerinden ödeme yapılır.

Bu madde kapsamında yapılan ödemedan kesinti yapılamaz ve bu ödeme haczedilemez.”

Rahmi Aşkın Türeli

Veli Ağbaba

Ahmet Vehbi Bakırlıoğlu

İzmir

Malatya

Manisa

Tahsin Ocaklı

Cavit Arı

Mustafa Erdem

Rize

Antalya

Antalya

Cevdet Akay

Karabük

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Sayın Bakırlıoğlu...

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) – Evet, bu önergemizle bütün emeklilerimize dosya bazında kök aylıklarına her ay 5 bin lira tutarında emekli destek ödemesi yapılmasını öneriyoruz biz. Biraz önce arkadaşlarımızın da belirttiği gibi, sizlerin de gayet iyi bildiği gibi şu anda Türkiye’de yaşayan emeklilerimiz hakikaten de açlık sınırının altında maaşlarla yaşamak durumunda. Açlık sınırı bugün için ülkemizde 14 bin lirayı bulmuş, asgari ücret 11.400 TL. Bakıyorsunuz, Türkiye’de yaşayan emeklilerin yüzde 90’ı asgari ücretin altında maaş almaya mahkûm durumda. Özellikle 4B, tarım BAĞ-KUR alanların tamamı 7.500 lira maaş almak durumunda. Geçtiğimiz dönemde, geçtiğimiz günlerde maaş artışlarında özellikle emeklilere çok ciddi bir haksızlık yapıldı, bu çatı altında yapıldı. Sadece kök ücretlerine bir artış yapıldı ve milyonlarca emeklimiz 7.500 lira emekli maaşıyla yaşamak durumunda kaldı. Biraz evvelki önergemizi kabul etmediniz yani en düşük emekli maaşının asgari ücret kadar olması gerektiği önergemizi kabul etmediniz; hiç değilse bütün emeklilerimize dosya bazında 5 bin lira ek ödeme yapılmasına imkân veren bu önergemizi kabul edersiniz.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Teşekkür ediyorum.

Sayın Akay...

CEVDET AKAY (Karabük) – Teşekkürler Başkanım.

Bu teklifimizle sayın vekillerimin de ifade ettiği gibi bu 5 bin liranın kök ücrete eklenip düzenli olarak her ay ödenmesini talep ediyoruz. Benim seçim bölgem yani Karabük, nüfus yoğunluğuna göre en çok emeklinin yaşadığı 2'nci şehir, 1'incisi de Zonguldak zaten. Oradan gelen talepleri de ben size iletmış olayım. Gerçekten geçinemiyorlar, çok büyük zorluklar içerisinde. 2'nci bir işte çalışmak zorundalar hatta hayatlarını, yaşamlarını tehlikeye atarak ağır sanayide çalışıyorlar; haddehanelerde çalışanlar var. Bu teklifimizin burada kabul edilmesi önemli. Önergemizin kabul edilmesini buradan istirham ediyoruz.

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Teşekkür ediyorum.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Müteakip önergeyi okutuyorum:

Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi'ne aşağıdaki maddenin eklenmesini arz ve teklif ederiz.

Yeni Madde – 31/5/2006 Tarihli ve 5510 Sayılı Kanuna aşağıdaki madde eklenmiştir.

Ek Madde 24: Müsteşarlar ile ek göstergeleri bu düzeyde veya daha yüksek tespit edilen kadrolardan emekliliğe hak kazanmış olanların emekli aylıkları aynı ünvan, derece ve kademede fiilen çalışmakta olanların aylık net gelirlerinin % 80'inden az olamaz.

Ümit Özlale

İzmir

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Söz talebi yok.

Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe:

Cumhurbaşkanlığı hükûmet sistemine geçirmeden önceki sistemde müsteşarlar görev yaptıkları bakanlık ve kurumun en üst kamu görevlisi olarak görev ifa etmiştir. Bilindiği gibi Cumhurbaşkanlığı hükûmet sistemine geçildikten sonra müsteşarlık makamı kaldırılmış ve yerine bakan yardımcılıkları ihdas edilmiştir. Müsteşarlık makamının kaldırdıktan sonra üst düzey kamu görevlileri için yapılan mali ve sağlık haklarıyla ilgili yapılan düzenlemelerde müsteşarlık makamı tamamen ihmal edilmiş ve bu makamda emekli olanların emekli maaşları oldukça gerilerken benzer görev yapan kamu görevlilerine sağlanan sağlık haklarından da yararlanamamışlardır. Nitekim müsteşarlar emekli oldukları zaman fiilen çalışan genel müdürlerin maaşlarının yüzde 85'ini alırken şimdi ise uzman maaşlarının yüzde 90'ını ancak alabilmektedirler. Müsteşarların emekli maaşları reel ve nispi olarak oldukça gerilemiştir.

Gerek mevcut maaşları ile emekli maaşları arasında oluşan uçurumun giderilmesi gerekse de görevleri esnasında üstlendikleri sorumlulukla mütenasip bir hayat standardı sağlaması amaçlanmıştır.

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Önergeyi oylarınıza sunuyorum...

RAHMİ AŞKIN TÜRELİ (İzmir) – Ben bir şey ifade etmek istiyorum.

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Sayın Türelî, buyurun.

RAHMİ AŞKIN TÜRELİ (İzmir) – Şimdi, bu sistem değişikliği olduktan sonra... Eskiden müsteşar vardı, müsteşar, sonuçta o kurumun, bakanlığın en üst görevlisiydi; şimdi o kalktı ama kalkınca burada bir mağduriyet var, bu gözüküyor, bu anlaşılıyor. Yani maaşlarında ciddi gerileme... O zaman şu anda müsteşarın düzeyinde kim var? Herhâlde bakan yardımcısı var, değil mi? Yani şimdi o zaman tabii bir müsteşar vardı ama şimdi genellikle 4 bakan yardımcısı oluyor. Yani o anlamda, burada bir mağduriyet

var, o mağduriyeti giderelim ve müsteşarların maaşları, bugün kalmış olsaydı, sistem değişmeseydi ne olacaktı? Bugün o görevi yapanlarla eşitleyelim diye düşünüyorum. Bu konu önemli bir konu, bu konuda Bakanlığımız ne düşünüyor, Bakanlığımızın görüşü var mıdır? Onu da almak isteriz.

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Bakanlığımızın görüşü yok, görmedi çünkü önergeyi, şimdi burada gördü.

RAHMİ AŞKIN TÜRELİ (İzmir) – Yani burada, bu konu üzerine...

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Sayın Maliye Bakan Yardımcısı, var mı bir görüşünüz?

HAZİNE VE MALİYE BAKAN YARDIMCISI İSMAİL İLHAN HATİPOĞLU – Yok.

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Bir görüşünüz yok görüyorum.

RAHMİ AŞKIN TÜRELİ (İzmir) – Bir görüşünüz nasıl yok?

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Yok canım görüşü, zorla mı görüş alacağız adamlardan.

Teşekkür ediyorum.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Mütekip önergeyi okutuyorum:

Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi'ne aşağıdaki maddenin eklenmesini arz ve teklif ederiz.

Yeni Madde - 375 sayılı KHK'nın ek 22 nci maddesine "Genelkurmay Başkanı" ibaresinden sonra gelmek üzere "Müsteşar" ibaresi eklenmiş ve fıkranın sonuna aşağıdaki cümle eklenmiştir.

"Ancak müsteşarlar için görev yaptıkları son bakanlık bütçesinden karşılanır."

Ümit Özlale

İzmir

BAŞKAN MEHMET MUŞ – İYİ Parti Grubundan kimse yok.

Gerekeği okutuyorum:

Gereke:

Benzer bürokratik hiyerarşi içinde benzeri olan birçok kamu görevlisinin sağlık hakları milletvekillerine sağlanan haklarla eşit düzeye getirilmiştir. Anayasa Mahkemesi Başkan ve üyeleri, Genelkurmay Başkanı ve Kuvvet Komutanları, Danıştay Başkanı, Danıştay Başsavcısı, Başkan Vekilleri, daire başkanları ve üyeleri ile Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısı ve Yargıtay Cumhuriyet Başsavcı Vekili, Sayıştay Başkanı, daire başkanları ve üyeleri, sırasıyla Yargıtay Birinci Başkanı, daire başkanları ve üyeleri, Hâkimler ve Savcılar Kurulunun seçimle gelen üyeleri ve bunların emeklilikleri ile bakmakla yükümlü oldukları aile fertlerinin sağlık giderleri Türkiye Büyük Millet Meclisi üyelerinin tabi olduğu hükümler ve esaslar çerçevesinde karşılanırken müsteşarlar bu düzenlemenin dışında tutulmuştur. Yaptıkları görevler dikkate alındığında sayıları çok çok sınırlı olan müsteşarların bu düzenlemenin dışında tutulması hakkaniyetli değildir, Anayasa'nın eşitlik ilkesine aykırıdır. Müsteşarların yürütmüş oldukları görev gereği bu düzenlemeden yararlanmaları ve sağlık giderlerinin emsalleri gibi karşılanması amaçlanmıştır.

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir önerge.

Mütekip önergeyi okutuyorum:

Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi'ne aşağıdaki maddenin eklenmesini arz ve teklif ederiz.

YENİ MADDE – 1/7/2022 tarih ve 7417 sayılı Devlet Memurları Kanunu ile Bazı Kanunlarda ve 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunun 6. Maddesi ile değiştirilen 657 sayılı Devlet Memurları Kanununa ekli (I) sayılı cetvelin 1. Genel İdari Hizmetleri Sınıf Bölümünün (i) bendinin 1 inci ve 2 nci sıraları; II. Teknik Hizmetler Sınıfı bölümü (c) ve (d) bentleri ile IX. Yardımcı Hizmetler Sınıfı bölümü aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

I SAYILI CETVEL

HİZMET SINIFLARI İTİBARIYLA UNVAN VEYA AYLIK ALINAN DERECELERE GÖRE
EK GÖSTERGELER

UNVAN	DERECE	EK GÖSTERGE
I- GENEL İDARE HİZMETLERİ SINIFI		
i) Bu sınıfa dâhil olup da yukarıda sayılanlar dışında kalanlardan,		
1- Yükseköğrenim mezunları	1	3600
	2	2800
	3	2200
	4	1700
2- Diğerleri	1	2800
	2	2200
	3	1700
	4	1400
II- TEKNİK HİZMETLER SINIFI		
c) Kadroları bu sınıfa dâhil olup da yukarıda sayılanlar dışındaki yüksek öğrenim mezunları ile Yüksek Tekniker ve Tekniker unvanını almış olanlar.	1	3600
	2	2800
	3	2200
	4	1700
d) Kadroları bu sınıfa dâhil olup da yukarıda sayılanlar dışında kalanlar,	1	2800
	2	2200
	3	1700
	4	1400
IX- YARDIMCI HİZMETLER SINIFI		
Kadroları bu sınıfa dâhil olanlardan	1	2800
	2	2200
	3	1700
	4	1400

Mehmet Mustafa Gürban

Gaziantep

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Evet, İYİ Parti Grubu burada değil.

Gerekeceyi okutuyorum:

Gerekçe:

Memur maaşlarının önemli bir kalemi olan ek gösterge hem görev ücretini hem de emekli maaşının önemli oranını belirlemektedir. Ek gösterge konusu her ne kadar 5510 sayılı Kanun’un yürürlüğe girmesiyle birlikte 15/10/2018 tarihinden sonra ilk defa memuriyete atanan kamu görevlileri açısından kısmen önemini yitirse de 5434 sayılı Kanun’a tabi olan memurlar açısından oldukça önemlidir. Ek gösterge bir taraftan memur maaşlarının bir unsuru olurken diğer taraftan yaşlılık aylığı ve emekli ikramiyesi tutarını doğrudan etkilemektedir. Mülga 5434 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanunu ek gösterge rakamlarına bağlı olarak getirdiği emeklilik sisteminin özellikle ek gösterge rakamı düşük olan memurları çalışırken aldığı maaş ile emekli maaşları arasında bir uçurum ortaya çıkmasına, aynı sürelerde çalışan veya aynı brüt maaşa sahip sözleşmeli personel işçiler ile memurlar arasındaki emekli maaşı veya ikramiyesi bakımından memurlar aleyhine yüzde 15 ile yüzde 40 arasında bir farkın ortaya çıkmasına neden olmaktadır. Dolayısıyla 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu’nun ek gösterge cetvellerinin unvan bazında değil bir bütün olarak ele alınması ve yüksekokul mezunu kamu çalışanlarının emeklilik haklarının iyileştirilmesi kaçınılmaz hâle gelmiştir. 2022 yılı Temmuz ayında yasalasın ve 15 Ocak 2023 tarihinde yürürlüğe giren ek gösterge düzenlemesiyle genel idari hizmetleri ve teknik hizmetler dışında kalan hizmet sınıfı çalışanlarından 1’inci dereceye gelmiş çalışanların ek gösterge rakamı 3600’e yükseltilmiştir. Birçok iki yıllık yüksekokul mezunu meslek mensubunun ek gösterge rakamı da 3600 olarak belirlenmiş ancak gelen idare hizmetleri ve teknik hizmetler sınıfı personeli bu uygulamadan faydalanamamıştır. Önergemizle 657 sayılı Kanun’un eki I sayılı cetvelde yer alan “I- Genel İdare Hizmetleri Sınıfı” içinde kariyer bakımından hak ettikleri hâlde 3600 ek gösterge uygulaması dışında kalan araştırmacı ve uzman unvanlı personel de kapsama dâhil edilmekte, (i) bendinin 1’inci ve 2’nci sıraları ile “II- Teknik Hizmetler Sınıfı” (c) ve (d) bentlerinde sayılan ünvanlarda bulunanların ek göstergeleri sırasıyla 3600’e ve 2800’e yükseltilmekte; “IX- Yardımcı Hizmetler Sınıfı”nda bulunan personelden 1-4 derecelerde bulunanlara 2800 ek gösterge verilmekte, bu yolla mevcut sorunlar giderilerek yüksekokul mezunu tüm memurlar ile teknik hizmetler sınıfında teknik ünvanlı çalışanların emekli maaşlarının da makul seviyelere yükseltilmesi amaçlanmaktadır.

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Kabul eden yok.

Müteakip önergeyi okutuyorum:

Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/1812) esas numaralı Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi’ne aşağıdaki maddenin ilave edilmesini arz ve teklif ederiz.

“Kamuda görev yapanların, kamu ya da özel herhangi bir kuruluştaki ikinci bir resmi görev almasına, çoklu maaş ve huzur hakkı uygulamasına bu kanun kapsamında son verilmiştir.”

Selim Temurci

İstanbul

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Sayın Temurci, buyurun.

Zaten kanunda var da...

SELİM TEMURCİ (İstanbul) – Şimdi, 70’inci madde konuşulurken ifade etmiştim, böyle bir önerge gelecek çünkü grubumuzun vermiş olduğu araştırma önergesi Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kurulunda reddedilmişti. Teklif sahibi arkadaşlarımız zaten yasalarda böyle bir şeyin mümkün olmadığını ifade ettiler.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – İstisna olan hüküm...

SELİM TEMURCİ (İstanbul) – Evet, ben de tam onun için söyleyeceğim.

O istisnalarla ilgili olarak bakıldığında, sonuçta, buradan karşı sıralara “Siz bizden daha kötüsünüz.” oradan da buraya “Siz de şunu yapıyorsunuz.” gibi suçlamalar yerine -Türkiye Büyük Millet Meclisi yasama yapan bir organ- eğer burada bir sorun varsa, bu sorun da siyasetin en önemli tartışma alanlarından biri hâline gelmişse bu önergenin desteklenmesi ve bu tartışmanın bitirilmesi gerekmektedir. Dolayısıyla yasadaki açıklardan dolayı yeni bir yasal düzenlemeye ihtiyaç var. Ya, bunu iktidar partisinin de desteklemesi gerekiyor çünkü teklif sahibi olan sayın vekilimiz zaten böyle bir şeyin mümkün olmadığını söyledi ama hepimiz şunu biliyoruz -yine isim vermeye gerek yok- yani şu anda kamuda en tepe noktalarda görev alan arkadaşlarımızın özel bankalarda yönetim kurulu üyelikleri var; bunlar gazetelerde, bunlar televizyon kanallarında ifade ediliyor. Ya, neden iktidardaki arkadaşlarımız bu yükü taşısın? Yasama yapıyoruz, bu yasayı yapalım, geçirelim, bu tartışmayı bitirelim diye ifade etmek istiyorum tekrar.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Teşekkür ediyorum.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Mütekip önergeye geçiyorum:

Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi’ne aşağıdaki maddenin eklenmesini arz ve teklif ederiz.

“MADDE- 21.03.2007 tarih ve 5607 sayılı Kaçakçılıkla Mücadele Kanunu’nun 3. maddesinin 21 numaralı fıkrasında yer alan “bildirimde bulunmadan” ibaresinden sonra gelmek üzere “Türkiye sınırları içerisinde yetiştirilen tek başına kıyılıp içilebilme vasfı sarmalık tütün hariç olmak üzere” ibaresi eklenmiştir.”

Rahmi Aşkın Türeli

Cavit Arı

Veli Ağbaba

İzmir

Antalya

Malatya

Mustafa Erdem

Cevdet Akay

Tahsin Ocaklı

Antalya

Karabük

Rize

Ahmet Vehbi Bakırlıoğlu

Manisa

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Sayın Ağbaba, buyurun.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Sayın Başkan, şimdi, burada bir samimiyet testi daha var, özellikle burada bulunan deprem bölgesi ve Adıyaman, Malatya milletvekilleri için bir samimiyet testi var. Burada sizlerin söylediği gibi kaçak değil bu topraklarda üretilen, bu toprakta yaşayan insanların üretmiş olduğu tek kırımla içilebilen bir tütünümüz var, Adıyaman ve Malatya’da ağırlıklı olarak üretiliyor ama maalesef iki yıldan beş yıla hapis cezası var burada. Bizim buradaki önerimiz şu: Gelin,

bu hapis cezasını kaldırın. Adıyamanlı, Malatyalı, Çelikhanlı, Doğanşehirli üretici alın terinin hakkını alsın. Ya, sanki kokain, sanki eroin üretiyor. Bu topraklarda üretiliyor, buna “kaçak” demek de yanlış, yerli ve millî.

Bir de, değerli arkadaşlar, Malatya’da, Adıyaman’da ağır bir deprem oldu, hepiniz biliyorsunuz, Çelikhan da Doğanşehir de maalesef yerle bir oldu. Bu insanlara ev yapacağınıza cezaevinin yolunu gösteriyorsunuz. Gelin, hiç olmazsa bu sefer ellerinizi bir hayra kaldırın, Adıyamanlı çiftçi için, Malatyalı çiftçi için ellerinizi hayra kaldırın, bu yasağı iptal edelim.

Bakın, şu, sigara. Bu sigaranın yüzde 88’i ithal; tütünü, filtresi, kâğıdı ithal, yüzde 88’i. Adıyaman tütünü, Malatya tütünü yüzde 100 yerli; Adıyamanlı ekıyor, Malatyalı ekıyor, Malatyalı biçiyor. Bu konuda sizden rica -hakikaten ciddi bir konu- ediyorum, Adıyamanlı adına, Malatyalı adına, çiftçiler adına yalvarıyorum size: Lütfen bu yasağı kaldırın.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

VELİ AĞBABA (Malatya) – Hemen bitiriyorum.

İnsanlar, hele hele deprem yaşayan insanlar hiç olmazsa bu tütünden kazandığı parayla evlerini yapsınlar, çoluğunu çocuğunu geçindirsinler. Bir yıkım oldu. Şimdi burada birazdan göreceğiz, kim ellerini hayra kaldırıyor; kim Adıyamanlı, kim Çelikhanlı, kim Doğanşehirli, kim Fındıklılı, kim Elmalılı; kim Kurucuoğlu için ellerini havaya kaldırıyor, bir göreceğiz. Keşke bir Adıyamanlı milletvekili çıkıp konuşsa, keşke muhalefet etse onu da kutlayacağım. Keşke bir AK PARTİ’li vicdan sahibi milletvekili konuşsa...

RESUL KURT (Adıyaman) – Veli Ağbaba, tütün baronlarına hizmet etme. Çiftçi rahat rahat kooperatifle satıyor.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Ya, yalan, yalan!

RESUL KURT (Adıyaman) – Tütün baronlarına hizmet eden...

VELİ AĞBABA (Malatya) – Bunlar var ya, bu Resul Kurt Adıyamanlı, Çelikhanlı’nın yanında değil...

RESUL KURT (Adıyaman) – Bırak, yalan söylüyorsun, yalan! Kooperatifler üzerinden satılıyor.

VELİ AĞBABA (Malatya) – ...Philip Morris’in yanında.

RESUL KURT (Adıyaman) – Yalan!

VELİ AĞBABA (Malatya) – Sen Adıyamanlı Abuzer’in yanında ol...

RESUL KURT (Adıyaman) – Tütün baronları için konuşuyorsun.

VELİ AĞBABA (Malatya) – ...Amerikalı Johnny’nin yanında olma, yazıktır! O insanlar oy verdi sana.

RESUL KURT (Adıyaman) – Üretici kooperatiflerinde satılıyor...

VELİ AĞBABA (Malatya) – Yiğitsen, bak, yiğitsen Resul Kurt...

RESUL KURT (Adıyaman) – Sen yiğitsen...

VELİ AĞBABA (Malatya) – ...yiğitsen burada hayra elini kaldır, hayra elini kaldır Adıyamanlı için, Çelikhanlı için.

RESUL KURT (Adıyaman) – “Tütün baronlarına hizmet etmiyor.” diyemiyorsun.

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Sayın Kurt, bir saniye ya, sakın olun.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Buradan söylüyorum ey Resul Kurt! Adıyamanlılara sesleniyorum, Malatyalılara sesleniyorum... (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Arkadaşlar, ya, yasaları biz yaptık.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Bu Resul Kurt tütün yasağına “Devam etsin.” diyor.

RESUL KURT (Adıyaman) – Yalancısın, yalancı!

VELİ AĞBABA (Malatya) – “Adıyamanlı gitsin, beş yıl yatsın.” diyor “İki yıl yatsın.” diyor. (AK PARTİ sıralarından gürültüler) Niye yalan söyleyeyim, niye yalan söyleyeyim? Ben diyorum ki şu ürünün yüzde 88’i ithal diyorum, Amerika. Ya, gelin...

NİLGÜN ÖK (Denizli) – Yani biliyorsunuz, tütünde yerli tütün kullanılsın diye kota getirdik.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Bakın, 2017’den beri uğraşıyorum.

RESUL KURT (Adıyaman) – Sözleşmeli tütün ekicisi var.

VELİ AĞBABA (Malatya) – 2017’de konuştum, iki yıl ertelendi. Geçtiğimiz yıl...

RESUL KURT (Adıyaman) – Yalan söylüyorsun!

VELİ AĞBABA (Malatya) – Yalancı sensin!

Geçtiğimiz yıl Adıyamanlı tütün üreticilerini terörist ilan edip suyla, tazyikli suyla yolları kapatan siz değil misiniz? O Adıyamanlı fukara, Çelikhanlı fukara, Kurucaovalı terörist olur mu? İnsanlar hâlâ yargılanıyor davalarda. Gelin, samimiyseniz bu yasağı kaldırın, bu bizde kangren olmuş.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Sayın Ağbaba, teşekkür ediyorum.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Başkanım, bitiriyorum.

Kangren olmuş, kangren olmuş, kangren olmuş!

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Adıyaman Milletvekilimizin de söz talebi var.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Sizden rica ediyorum.

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Teşekkür ediyorum.

Sayın Kurt, buyurun, biraz sakın olun lütfen, buyurun.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Sayın Başkan, bu önerge üzerinde söz alamaz ki!

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Madde ihdas eden önerge, madde ihdas ediyor.

RESUL KURT (Adıyaman) – Sayın Başkan, tabii, burada kişileri itham etmek asla doğru bir şey değil.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Sen arandın, sen arandın!

RESUL KURT (Adıyaman) – Bu Veli Ağbaba bile olsa doğru bir şey değil, Veli Ağbaba bile olsa doğru değil! Şimdi...

VELİ AĞBABA (Malatya) – Sen arandın, sen arandın!

RESUL KURT (Adıyaman) – Aranan sensin!

VELİ AĞBABA (Malatya) – Sen oradan laf atarsan...

RESUL KURT (Adıyaman) – Oradan yanlış bilgi veriyorsun, bak, doğrusu şöyle...

VELİ AĞBABA (Malatya) – Doğru bilgi veriyorum, bir cümlesini söyle bana.

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Bir saniye... Bir saniye... Doğrusunu öğrenelim, bir saniye.

RESUL KURT (Adıyaman) – Adıyaman’da da Malatya’da da sözleşmeli tütün ekimi serbesttir, rahatça eker satar; bu, bir.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Yalan.

RESUL KURT (Adıyaman) – İkincisi, Adıyaman’da üreticinin kooperatifi var. Kooperatifler üreticiden alır, satar. Yanlış bilgi veriyorsun.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Nasıl kuruluyor, kaç paraya kuruluyor, kim kuruyor?

RESUL KURT (Adıyaman) – Üçüncüsü, senin “Hakkını savunuyor.” dediğin insanlar çiftçiden 10 liraya, 20 liraya, 50 liraya topladıkları tütünü alıp götürüp satan baronlardır. Sen baronlar için burada konuşuyorsun, üretici için konuşmuyorsun.

ORHAN YEGİN (Ankara) – Abuzer dayı için konuşmuyorsunuz.

RESUL KURT (Adıyaman) – Üreticiler var, üreticilerin kooperatifi var, kooperatifleriyle diledikleri gibi satabiliyorlar. Yanlış bilgi veriyorsun Veli Ağbaba; bu sana yakışmıyor, sana bile yakışmıyor!

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – Yazıklar olsun...

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Evet, teşekkür ediyorum.

Sayın Güneş...

VELİ AĞBABA (Malatya) – Sayın Başkan, bu konuyla ilgili...

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Bir saniye, Sayın Güneş’in de söz talebi... Sırayla...

VELİ AĞBABA (Malatya) – Bu konuyla ilgili bir konuşalım.

RESUL KURT (Adıyaman) – Maç bitmiştir yani.

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Sırayla, bir saniye.

Sayın Güneş...

VELİ AĞBABA (Malatya) – Sen tütünden ne anlıyorsun?

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) – Bir dakika... Bir dakika...

Şimdi...

RESUL KURT (Adıyaman) – Ben tütün ekicisiyim, ben tütün ekerek okudum. Sen hayatında tütün mü gördün, hayatında tütün mü gördün!

VELİ AĞBABA (Malatya) – Ya, sen tütünü görseñ üzüm sanırsın. Ömründe Adıyaman’a mı gittin sen, konuşuyorsun.

RESUL KURT (Adıyaman) – Ben tütün ekicisiyim, hadi! Konuşma!

VELİ AĞBABA (Malatya) – Tayinle vekil olmuşsun Adıyaman’a.

RESUL KURT (Adıyaman) – Hadi oradan!

VELİ AĞBABA (Malatya) – Ne ilgin var Adıyaman’la?

RESUL KURT (Adıyaman) – Hadi oradan! Hadi oradan!

VELİ AĞBABA (Malatya) – Gel, Adıyaman’ı köy köy gezelim.

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Değerli arkadaşlar... Değerli arkadaşlar...

RESUL KURT (Adıyaman) – Hadi oradan! Senin ne ilgin var Malatya’yla?

VELİ AĞBABA (Malatya) – Adıyaman’a tayinle gitmişsin sen.

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Lütfen sakın olalım.

RESUL KURT (Adıyaman) – Malatya’yı nerede gördün!

VELİ AĞBABA (Malatya) – Adıyaman’a tayinle gitmişsin!

RESUL KURT (Adıyaman) – Bırak şimdi, bırak şimdi!

VELİ AĞBABA (Malatya) – Hayret bir şey.

RESUL KURT (Adıyaman) – Yalan yanlış bilgi veriyorsun.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Ya, konuştuğunda bir şey söyle ki temeli olsun.

RESUL KURT (Adıyaman) – Bak kardeşim, ben Adıyaman’da tütün ekdim, tütün; Veli Ağbaba!

VELİ AĞBABA (Malatya) – Bir şey söyle ki temeli olsun, temeli, temeli! Bir şey söyle ki temeli olsun.

RESUL KURT (Adıyaman) – Senin gibi sosyete sokaklarında okumadım, tütün ekip okudum...

VELİ AĞBABA (Malatya) – Sallama, sallama!

RESUL KURT (Adıyaman) – ...çalışıp okudum.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Sallama!

RESUL KURT (Adıyaman) – Yedi sülalene sorabilirsin.

VELİ AĞBABA (Malatya) – O zaman, tütün ekip okuduysan...

RESUL KURT (Adıyaman) – Ayıp, yaptığın ayıp!

VELİ AĞBABA (Malatya) – ...sende utanma varsa, arlanma varsa...

RESUL KURT (Adıyaman) – Yaptığın ayıp, ayıbın kabasını yapıyorsun.

VELİ AĞBABA (Malatya) – ...biraz yüz varsa bu tütün yasağının kaldırılmasına “evet” dersin. Yazıklar olsun sana!

RESUL KURT (Adıyaman) – Sen yanlış bilgi veriyorsun...

VELİ AĞBABA (Malatya) – Utanmadan yalan söylüyorsun.

RESUL KURT (Adıyaman) – Mecliste yanlış bilgi veriyorsun.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Doğru bilgi veriyorum.

RESUL KURT (Adıyaman) – Baronlar için...

VELİ AĞBABA (Malatya) – Doğru bilgi veriyorum. Biraz utanma olsa, biraz ar olsa bunları söylemezsin sen.

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Değerli arkadaşlar... Değerli arkadaşlar...

RESUL KURT (Adıyaman) – Ayıp yaptığın!

VELİ AĞBABA (Malatya) – Hayret bir şey!

RESUL KURT (Adıyaman) – Çarpıtıyorsun her şeyi.

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Sayın Ağbaba, Sayın Kurt; bir sakinleşelim ya!

(Gürültüler)

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) – Arkadaşlar...

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Değerli arkadaşlar...

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) – Arkadaşlar, bir dakika...

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Bir sakinleşelim. Bir saniye...

VELİ AĞBABA (Malatya) – Adam tayinle Adıyaman’a milletvekili olmuş, İstanbul sokaklarında kayyumluk yapmış, kayyumluk!

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) – Bir dakika...

RESUL KURT (Adıyaman) – Kayyumluk yapmadım.

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Değerli arkadaşlar...

VELİ AĞBABA (Malatya) – Tütünü görsen fasulye sanırsın, tütünü görsen elma sanırsın sen; ne anlarsın tütünden!

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Değerli arkadaşlar...

RESUL KURT (Adıyaman) – Kayyumluk yapmadım, iftira atan da şerefsizdir! Hayatımda da hiç kayyumluk yapmadım.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Kayyumluk yapan da şerefsizdir, iftira atan da şerefsizdir.

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Görüşmelere on dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 18.50



DÖRDÜNCÜ OTURUM**Açılma Saati: 19.01****BAŞKAN: Mehmet MUŞ (Samsun)****BAŞKAN VEKİLİ: İsmail Faruk AKSU (İstanbul)****SÖZCÜ: Orhan ERDEM (Konya)****KÂTİP: Nilgün ÖK (Denizli)**

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Değerli milletvekilleri, 28’inci Birleşimin Dördüncü Oturumunu açıyorum.

Sayın Güneş, sizde kalmıştık, buyurun lütfen.

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) – Teşekkür ederim Başkanım.

Tabii, tütün üreticileri bizler için de önemli. Türkiye’de en fazla tütün eken iller: 1’inci sırada Manisa, 2’nci sırada Denizli, 3’üncü sırada Adıyaman, 4’üncü sırada benim ilim olan Uşak gelir ve dolayısıyla da bu sorun, diyelim ki Manisa’da, Denizli’de, Uşak’ta yok. Tabii, onlar, diyelim ki sözleşmeli tütünü ekiyorlar ve firmalara veriyorlar fakat Adıyaman’da bununla ilgili problemler... İşte, sarmalık tütün satılıyor. Bu sorunun çözülmesiyle ilgili daha önceki dönemlerde bizim Adıyaman Milletvekilimiz Ahmet Aydın Bey ve o günkü Adıyaman Milletvekilimiz çok büyük çabalar sarf etti ve bir kanuni düzenleme çıktı. Burada, tabii, yerlilik ve millilik anlamında da yabancı sigara fabrikalarının kullandıkları tütünün yüzde 30’unun yerli olma kaydını getirdik biz ve dolayısıyla da tütün üreticilerini burada koruduğumuz gibi diğer taraftan da bu sarmalık tütün satanlardan da... Şimdi, bir tarafta diyelim ki sigara içenler, sigara fabrikaları, tütün sattıkları zaman bunlardan da diyelim ki devlet bir vergi alıyor fakat öbür tarafta bunu köylü satsa sorun değil ama diyelim ki köylüden toplayıp bunun ticaretini yapmak... Sarmalık tütün yapan bazı şahıslar var, bunların kim olduğunu bilmiyoruz biz. Bunlar hiç vergi vermiyor ve dolayısıyla da bu vergi kaçakçılığını önleme adına bu tütün üreticilerine “Siz de bir kooperatif kurun ve bu kooperatif vasıtasıyla bunu satın.” diye birtakım kolaylıklar sağladık. Tabii ki ben daha çok bu işin aslının bilinmesi yönünden söz aldım. Yoksa diyelim ki vatandaşımızın probleminin çözülmesi konusunda AK PARTİ’li milletvekillerin bunu görmezden geldiği gibi...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Teşekkür ediyorum.

Değerli milletvekilleri, önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Şimdi 79’uncu maddeye geçiyorum.

79’ncu maddede 1 adet önerge vardır, okutup işleme alacağım.

Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/1812) esas sayılı Kanun Teklifi’nin 79’uncu maddesinin birinci fıkrasının (c) bendinde yer alan “ve 60 ncı” ibaresinin “, 60 ncı, 64 üncü, 65 inci ve 66 ncı” şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Orhan Erdem
Konya
Hüseyin Altınsoy

Resul Kurt
Adıyaman

Nilgün Ök
Denizli
Ertuğrul Kocacık

Aksaray

Sakarya

NİLGÜN ÖK (Denizli) – Gerekçeyi okuyalım.

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Gerekçe...

Gerekçe:

Medya hizmet sağlayıcılar ile internet platform işletmecilerinden tahsili öngörülen olan koşulla erişim ücretlerinin uygulamada tereddüde mahal vermemek adına 1/1/2023 tarihinden itibaren elde edilen gelir ve kazançlara uygulanmasına yönelik değişiklik yapılmaktadır.

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Önerge kabul edilmiştir.

Kabul edilen önerge doğrultusunda maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

80'inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

Değerli üyeler, değerli milletvekilleri; görüşülmekte olan teklif metninde kanunların hazırlanmasında uygulanan usul ve esaslar çerçevesinde kanun tekniğine uygunluğun sağlanması için gerekli düzenlemelerin yapılması ve madde numaralarının yeniden düzenlenmesi, önergeyle yapılan değişikliklerin kanunun sistematığına uygun olarak metne yerleştirilmesi, anlama açıklık kazandırılması amacıyla redaksiyona tabi tutulması, yürürlük maddesinin kabul edilen değişikliklere göre yeniden gözden geçirilmesi hususlarında Komisyon Başkanlık Divanına yetki verilmesini, ayrıca muhalefet şerhlerinin 4 Aralık 2023 Pazartesi günü saat 18.00'e kadar verilmesini, kanun teklifinin Genel Kurul görüşmelerinde Komisyonumuzu temsil etmek üzere özel sözcüler olarak Sayın Resul Kurt, Sayın Hüseyin Altınsoy, Sayın Orhan Yegin, Sayın Ahmet Kılıç, Sayın Nilgün Ök, Sayın Ejder Açıkkapı, Sayın Yaşar Kırkpınar, Sayın Mustafa Baki Ersoy, Sayın Necmettin Erkan, Sayın Sami Çakır, Sayın Orhan Erdem, Sayın Mustafa Kalaycı, Sayın Seydi Gülsoy, Sayın Ertuğrul Kocacık, Sayın Ersan Aksu, ve Sayın İsmail Güneş'in belirlenmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Teklifin tümünü oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir. Hayırlı uğurlu olsun.

Sayın Türel, sizin söz talebiniz var herhâlde, buyurun.

III. AÇIKLAMALAR (Devam)

5.- İzmir Milletvekili Rahmi Aşkın Türel'i'nin, önergelerle ilgili İçtüzük maddelerine ilişkin açıklaması

RAHİMİ AŞKIN TÜRELİ (İzmir) – Bir söz talebim var.

Önemli bir konuyu gündeme getireceğim, bundan sonraki görüşmelerde de gene önümüze çıkacak.

Şimdi, kanun teklifiyle gelen maddeler var. Onun dışında, ilgili kanun teklifinde maddesi olmayan yani o kanunda değişiklik yapmayan bir önergenin getirilmesi konusunu konuştuk, o konuya ilişkin itirazımızı belirttik. Siz de -İç Tüzük madde 26- Komisyonun kendi gündemine hâkim olduğunu söylediniz fakat 2 tane daha İç Tüzük maddesi var; o konuda ne yazık ki o İç Tüzük maddeleri öyle söylemiyor. Söyleyeyim: Birisi madde 35/2, diyor ki: “Ancak komisyonlar kanun teklif edemezler, kendilerine havale edilen işler dışında kalan işlerle uğraşamazlar.” İkinci husus madde 87/3: “Görüşülmekte olan teklifin konusu olmayan sair kanunlarda ek ve değişiklik getiren yeni bir kanun teklifi niteliğindeki değişiklik önergeleri işleme konulmaz.” Bu da yeni bir kanun, şey getirdiği için...

Bu 2 tane İç Tüzük maddesi çok açık ve net. Yani bu konular aslında, dediğim gibi, yani böyle bir yöntemin... Dediğim gibi, mutabakat yoluyla alabiliriz; elbette her zaman var ama onun sonunda hani “Biz alırız, 26.” dediniz, öyle değil, ne yazık ki bu 2 tane İç Tüzük maddesi de bunun tersini söylüyor Sayın Başkan.

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Sayın Türelî, teşekkür ediyorum.

IV.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI (Devam)

2.- Komisyon Başkanı Mehmet Muş'un, İzmir Milletvekili Rahmi Aşkın Türelî'nin önergelerle ilgili İç Tüzük maddelerine dair yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Değerli milletvekilleri, İç Tüzük 87 Genel Kurulda uygulanan bir İç Tüzük maddesi. Diğer Tüzük maddesi: Tabii ki komisyonlar kendilerine havale edilen işlerle uğraşırlar ilgilenirler, buna bir itirazım söz konusu...

RAHMÎ AŞKIN TÜRELÎ (İzmir) – Havale edilen...

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Tamam, havale edilen işler.

Ancak milletvekilleri komisyon başkanlığına önerge verme hakkına sahipler, önerge verebilirler ve verdikleri önergelere komisyon İç Tüzük 26'ya göre işlem yapabilir. Dolayısıyla bizim Komisyon olarak Genel Kuruldan farkımız bu. Genel Kurula gittiği zaman -dediğiniz doğru- İç Tüzük 87'yi uygulamak zorundalar. Ancak şimdi buraya gelen bir teklif var ve milletvekilleri görüşülmekte olan işle uğraşıyorlar ve buraya önerge veriyorlar, siz de verdiniz. Siz de mesela madde ihdası için önerge verdiniz, az önce reddedilen önerge vardı sigara kaçakçılığıyla alakalı, yine madde ihdası için bu önergeyi verdiniz. Dolayısıyla bunlar, sizin verdikleriniz ile diğer milletvekillerinin verdikleri aynı noktadadır. Ha, bunu kabul etti, öbürlerini kabul etmedi, o Komisyondaki milletvekillerinin vereceği bir karardır. Dolayısıyla ben görüşümde ısrar ediyorum.

Sayın Kalaycı...

III. AÇIKLAMALAR (Devam)

6.- Konya Milletvekili Mustafa Kalaycı'nın, İzmir Milletvekili Rahmi Aşkın Türelî'nin (2/1812) esas numaralı Kanun Teklifi'nde Konya Milletvekili Orhan Erdem'in madde ihdasıyla ilgili verdiği önerge üzerinde yaptığı konuşmasındaki kendisine yönelik bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Teşekkür ediyorum.

Ben demin söz aldığım da burada yaşanmış olan konuları aktardım. Maalesef çok da üzüldüm. Aşkın Bey çok talihsiz demiş. Yani bütün kanunlara bakalım, komisyonda ilave edilen bir dünya madde var; esas çelişki, sizin de söylediğiniz gibi, madem bu kadar inanıyorsun, o zaman niye madde ihdasıyla ilgili önerge veriyorsun? Bu tutarsızlık değil mi, bu samimiyetsizlik değil mi?

RAHMÎ AŞKIN TÜRELÎ (İzmir) – Değil, tutarsızlık değil.

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Ama açık açık karşı çıkıyorsun, “Komisyon bunu yapamaz.” diyorsun, önerge veriyorsun.

RAHMÎ AŞKIN TÜRELÎ (İzmir) – Sayın Başkan...

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Buyurun Sayın Türelî.

7.- İzmir Milletvekili Rahmi Aşkın Türelî'nin, Konya Milletvekili Mustafa Kalaycı'nın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

RAHMİ AŞKIN TÜRELİ (İzmir) – Hayır, bakın, şimdi, şöyle: Belli maddeler var yani burada olmayan, üzerinde uzlaştığımız maddeler var. Bizim maddelerimizle ilgili “Siz ile biz uzlaşalım.” diye bir şey söylemedik; biz bunları bu şekilde burada getirdik, uzlaşma talebimiz olmadı ama öbür maddelerle ilgili bir uzlaşma talebi oldu, bu uzlaşma talebini şey yaptık. Esas buradaki samimiyetsizlik bizde değil, sizde gözüküyor. Ayrıca, sonuçta, iktidar olarak sizin oyunuz fazla yani, eğer içeride konuşuysak, eğer bir biçimde uzlaşma arandıysa ve uzlaşma yoksa “Uzlaşmayı aradım yok, gelmedi ama ben bildiğimi yaparım.” demek doğru değil, bunu söylemek istedim.

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – O ayrı bir şey.

RAHMİ AŞKIN TÜRELİ (İzmir) – Hayır.

Ve inanın bu 2 madde de...

Sayın Başkan, ayrıca şöyle: Bazı maddeler Genel Kurulu düzenleyebilir ama sonuçta eğer komisyonlarda, ilgili maddelerde çok açıklık yoksa Genel Kuruldaki o var olan İç Tüzük maddeleri komisyonlarda, buralarda uygulanabilir.

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Sayın Türel, 26 çok açık.

RAHMİ AŞKIN TÜRELİ (İzmir) – Sayın Başkan, benim söylediklerim de çok açık.

IV.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALAR (Devam)

3.- Komisyon Başkanı Mehmet Muş'un, İzmir Milletvekili Rahmi Aşkın Türelî'nin Konya Milletvekili Mustafa Kalaycı'nın açıklamasıyla ilgili yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Şimdi, Sayın Türel, şöyle: Milletvekillerinin toplanıp ortak bir akıl yürütmesinin benim bir bireysel çabam olarak değerlendirilmesi lazım. Ancak, değerli arkadaşlar, şöyle: Burada milletin bir iradesi yansımasıdır. Dolayısıyla şimdi, burada çoğunluk tarafına “Siz çoğunluksunuz ama bizim direktiğimiz yerde siz bunu yapamazsınız.” diyemeyiz çünkü o yetkiyi... Ha, yanlış yaparlarsa bedelini öderler ama o irade yani milletin iradesinin tecellisi bu şekilde olmuş ve bu irade neticesinde bunlar bu yetkiyi kullanırlar. Dolayısıyla onlara biz “Siz neden bu yetkinizi kullanıyorsunuz?” diyemeyiz, millet vermiş bu yetkiyi onlara. Ha, şimdiye kadar olanlarda ben ne yaptım? Onu da söyleyeyim, milletvekillerine, partilerimize de teşekkür ediyorum, hepsinde de yardımcı oldunuz, buna itiraz etmiyorum ancak öyle bir yetkimiz var yani buna “Olmaz.” diye bir şey diyemeyiz, ben mutlaka... Az önce de söyledim, bir madde söylediniz “Onların haberi yok ki, bununla alakalı ne görüş bildirecekler, önerge burada verildi.” diye dedim. Dolayısıyla bu benim meseleye yaklaşımımla alakalı bir durum ama bu yetki vardır, ben 2011’de de daha sonraki dönemlerde de... 1 tane değil, onlarca madde ihdası buna göre yapıldı, hatta bu dile getirildi, Meclis Başkanlığına itiraz edildi, Meclis Başkanlığı bunu buraya iade etti, bunun yazışmaları da var Komisyonunda, daha önce gündem yapıldı bu dolayısıyla konunun içeriği budur.

Niye aktarıyorum? Ya, ortak akılla yapmak daha faydalı. Mesela, orada bazı şeyleri siz dile getirdiniz, bazı noktalarda biz adım attık, daha iyi olduğunu düşünüyorum yani ülke için daha faydalı bir şey çıkardığımızı düşünüyorum ama bu “Tamamen kestik, biz itiraz ettik, siz yapamazsınız.” diye bir şey asla olamaz, yetki çok açıktır.

Sayın Erdem, buyurun, sonra Sayın Türelî’ye söz vereceğim.

III. AÇIKLAMALAR (Devam)

8.- Konya Milletvekili Orhan Erdem'in, bütün parti sözcülerine teşekkür ettiğine ilişkin açıklaması

ORHAN ERDEM (Konya) – Ben de çok kısa Sayın Türelî'ye, buradaki diğer partilerin sözcülerine teşekkür ediyorum.

Şu ana kadar çok güzel bir konsensüs sağlanmaya çalışılarak gidiliyor ama Sayın Kalaycı'nın da dediği gibi, sizin iktidar olarak sorumluluklarınız var. Bazen belli hususlarda ortak konsensüs olamaz, o zaman muhalefet tarafı gerekçelerini ve itirazlarını tutanaklara geçirir, iktidar tarafı da sorumluluğunu yerine getirir; bence bunun çok uzatılmaması lazım. Biz, Sayın Türelî'nin de Sayın Temelli'nin de Sayın Temurci'nin de Sayın Özlale'nin de bu noktada ne kadar dikkatli hareket ettiklerini biliyoruz.

Başkanım, başta sizin bu konudaki hassasiyetiniz belki bunu yaratıyor; doğru bir şey yapıyorsunuz. Biz yine bu usulle gitmeye çalışırız ama bazen böyle şeylerin olabileceğini de belirtmek isterim.

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Sayın Türelî, buyurun, sonra bitirelim lütfen.

Buyurun.

9.- *İzmir Milletvekili Rahmi Aşkın Türelî'nin, Komisyon Başkanı Mehmet Muş'un yaptığı açıklamalarındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması*

RAHMÎ AŞKIN TÜRELÎ (İzmir) – Tabii.

Şimdi, Sayın Başkan, daha önceki dönem, 24'üncü Dönem, sonraki dönemleri bilen arkadaşlar var yani buradaki genel usul bu. Yani ben iyi niyetliyim, bu şekilde davranıyorum...

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Tutanakları çıkarabilirim.

RAHMÎ AŞKIN TÜRELÎ (İzmir) – Hayır ama ben de hatırlıyorum, çıkarınız şeyde...

Ben sizden önceki dönemde genel olarak baktığım zaman her zaman şunu gördüm: Burada, Plan ve Bütçe Komisyonunun içinde Komisyon Başkanları her zaman zaten o mutabakatı aramıştır, bu sadece sizin şahsınız... Tabii ki şahsınız, nezaketiniz elbette var ama onun dışında da her zaman bu aranmıştır, geçmişte de aranıyordu yani bu bir şey değil, birlikte bir şey yapılacaksa bu olur.

İkincisi, burada baktığımız zaman, bakın, bizimle ilgisi olmayan... Tali komisyonlar çalışmıyor, bizimle ilgisi olmayan işler geliyor. Bir de buradaki hikâye şu: Bunun son dakika gelmesi demek, bizim yeteri kadar çalışmamamız demek; onu da söylüyoruz. Kapsamlı bir konu geliyor; ne zaman çalışacağız, ne yapacağız? Devamlı buradayız. Bizim arkamızda bürokrasi de yok, bu konulara burada kendimiz çalışıyoruz.

Burada az tehlikeli işler neler? Biraz önce baktım, arkadaşlar böyle bir şey getirdiler, içinde yüzlerce az tehlikeli iş var. Şimdi, bunları yeteri kadar tartışmıyoruz ama belki öncesinde gelmiş olsaydı her şeye rağmen o konuda bizim grubumuz da hazırlık yapardı, biz de hazırlık yapardık. Yani, böyle son dakikada getiriyoruz; biz de söylüyoruz, üzerinde çalışılmamış, eleştirilerimiz var, ona rağmen bunu getirmenin... Bu, doğru bir yaklaşım değil, bu şekilde bir çalışma sistematigi olmaz; açıkçası biz bu konuyu ciddi biçimde çalışmadık.

Mesela, kamu... Biraz önce söyledim, kamu ile özel sektör birlikte, kamuyu ayırabilirdik. Niye ayırmıyoruz? Yani, bu söylediğim 6'ncı madde, "10 kişinin altında çalışanlarda direkt olarak kendi personelini eğiterek kullanabilir." E, şimdi bunlar konuştuğumuz zaman ortaya çıkıyor ama bunları biz yarım saat içinde yaptık. On beş dakika, yarım saat içinde bir şey tartışılmaz; bu kaliteli bir kanun yapma tekniği değil, böyle bir tekniğe karşıyız.

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Sayın Temelli...

10.- *Muş Milletvekili Sezai Temelli'nin, Komisyonun kanun tekliflerini görüşme usulüne ilişkin açıklaması*

SEZAI TEMELLİ (Muş) – Evet, esas mesele, aslında bu türden bir yasama faaliyeti. Dolayısıyla burada 80 madde... Bilmiyorum eklenenlerle beraber kaç oldu?

BAŞKAN MEHMET MUŞ – 86.

SEZAI TEMELLİ (Muş) – 86 maddeyi bu kadar kısa sürede, bir buçuk günde değerlendirmek, bir Komisyon mesaisi harcamak aslında yaptığımız işin ne kadar nitelsiz olduğunu gösteriyor maalesef; bu bir gerçeklik, belki de tartışmamızı buraya getiren de bu. Dolayısıyla müzakere, uzlaşma esasını oluşturmalı; bu bence kıymetli bir şey. Uzlaşılabildiği sürece alınan yol çok daha önemli, çok daha katkı sağlayacak ve sorunları çözebilecek bir durum ortaya koyar; bu, öncelikli tercihimiz olmalı; bu, bizim için kıymetli ama tabii ki sizin de altını çizdiğiniz başka gerçekler de var fakat şunu görüyoruz biz: Bu uzlaşma meselesi kişisel çabaların ötesinde bir anlayış olarak Komisyona sirayet etmeli, bunun bir arayışı olmalı yani illaki gelen her şeyin aynen geçmesi gibi değil; biraz sorgulamak, biraz altına bakmak... Dolayısıyla mesele, bugün burada 86 madde şöyle iyice bir incelendiğinde, enine boyuna değerlendirildiğinde nasıl ciddi sorunları içinde barındırdığını acaba kaç kişi değerlendirdi, düşündü? Neden? Çünkü yine bir hızla geldi, geçti.

Zaten bu maddeler içinde birçoğu şuydu: Geçmişte yapılan hataların düzeltilmesi yönünde yani gidiyor, Anayasa Mahkemesinden dönüyor ya da bir yasa çıkmış, o yasadaki dolaylı yeni mağduriyetler yaratılmış, “O mağduriyetleri şimdi telafi edelim.” gibi bir anlayış var. Dolayısıyla oturup şöyle enine boyuna değerlendirdiğimizde bu türden bir yasama faaliyetinin aslında sağlıklı bir faaliyet olmadığı ortada ama en başa dönersem, öncelik, o uzlaşmayı arama, mümkünse daha en başında, Komisyon aşamasında varsa bazı sorunların ortadan kaldırılması, toplum yararına, kamu yararına gerekli düzeltmelerin yapılması önceliğimiz olmalı. Biz böyle yaklaşıyoruz ama buradaki ortam maalesef böyle değil, buradaki ortam bir kampaşma, bir ayrışma, bir karşı karşıya gelme; müzakere değil, mücadele; bir uzlaşma arayışına değil, bir çatışma arayışına bizi yönlendiriyor; bu da tabii ki iktidar partisinin tutumuyla alakalı bir şey. İktidar partisine tavsiyemiz, aslında toplum ve kamu yararını önceleyecek bir yerden konuya yaklaşmaları, yasama faaliyetlerini bu zemine çekmeleridir; umarım, bundan sonra böyle bir gelişme yaşayabiliriz.

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Teşekkür ediyorum.

Sayın Özkaya, siz de teklif sahibi olarak son sözlerinizi söyleyin lütfen.

Buyurun.

11.- Afyonkarahisar Milletvekili Ali Özkaya'nın, (2/1812) esas numaralı Kanun Teklifi'nin hayırlı olmasını temenni ettiğiine ilişkin açıklaması

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Sayın Başkanım, Saygıdeğer Komisyon üyelerimiz, değerli uzmanlarımız ve bürokratlarımız; ihdaslarla birlikte 86 maddelik uyarlama kanunumuzun iki gündür görüşmelerine devam ediyoruz ve bitirdik. İnşallah, bundan sonra parlamento hukukumuzda “uyarlama kanunları” demeyi şahsen ben daha uygun görüyorum çünkü biz torbayı “seçim torbası” olarak anlıyoruz. Sayın Cumhurbaşkanımızın liderliğinde yirmi bir yıldır seçim torbalarında her defasında seçimleri kazanıp torbaları kapatıp gönderiyoruz. Bu milletin vermiş olduğu yetkiyi kullanmak... Anayasa gereğince yürütme yetkisini kullanan Sayın Cumhurbaşkanımıza verilen yetkilerin tamamına yakını da Anayasa'nın içinde ve sınırlı yetkiler.

İnşallah, bu son ihdas edilen 5 bin lira da hayırlı olur. Bütün vatandaşlarımızın, emeklilerin eksiksiz bu haktan yararlanması da güzel bir uygulama oldu. Bütün Komisyona... Ama şunu da söyleyelim Sayın Temelli: Gerçekten arkadaşların tamamı uzlaşma aradı, çatışma yok. Elbette ki bizler farklı siyasi partileriz, zaten farkımız nedeniyle millet bize bu sorumlulukları ve görevleri verdi. Uzlaşarak birçok

kısımları yaptık. Demokrasi karşılıklı konuşmak, tartışmak, müzakere etmek ama son sözde azın çoğa dayatması değil, çoğun da haklarının korunması rejimi. İnşallah, bu kanun vatanımıza, milletimize hayırlı olsun.

Beni sabırla dinlediğiniz için hepinize teşekkür ediyorum, sağ olun.

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Teşekkür ediyorum.

Hayırlı akşamlar diliyorum.

Birleşimi kapatıyorum.

Kapanma Saati: 19.21

